

Az üzem- és gyermek- élelmezés helyzete

Ot napirendi pontot tárgyalt szeptember 29-én Komló város Tanácsa. A testületi ülés munkájában részt vett Bóna Ernőné, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára, a megyei párt végrehajtó bizottságának tagja. Ott voltak a helyi vállalatok, intézmények vezetői, a tárgykörben szereplő vállalatok képviselői. A város diszpolgárai közül megjelent Gungl Ferenc, Kiss István és Piegli János. A tanácsülés résztvevői egy perces felállással tisztelegtek a nemrég elhunyt Kollár Dénes komlói diszpolgár emlékének.

Október: környezetvédelmi hónap

tés az eddigieknél is nagyobb gondot fordítsanak a csúcsforgalom lebonyolítására és a munkásjáratok színvonalának emelésére.

A második napirend során a közéletvezetés (üzem- és gyermekélelmezés) helyzetéről tárgyalt a tanácsstestület. A Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat előterjesztéséhez Szabó Lajos vállalati osztályvezető, a Baranya megyei Vendéglátó Vállalat jelentéséhez Fetter János területi igazgató fűzött szóbeli kiegészítést. A városi tanács részéről kiegészítő jelentést adtak: dr. Kanizsai László és dr. Rácz Sándor osztályvezetők.

A TESTULET MINDENKELŐTT a gyermekélelmezés kérdéseivel foglalkozott. A Mecsekvidéki Vendéglátó Komlón 5000 gyermek étkeztetéséről gondoskodik. Az ellátás jónak minősül, ezzel együtt a vállalatnak törekednie kell a választék és az étkeztetési lehetőség bővítésére, a korszerű táplálkozás elterjesztésére. A Baranya megyei Vendéglátó Vállalat közéletvezetése is megfelel az igényeknek. A tanácsülés elismerését fejezte ki a két vállalatnak az üzem- és gyermekélelmezés érdekében kifejtett tevékenységükért.

Az igazgatási és jogpolitikai bizottság munkájáról Batki István, a bizottság elnöke adott jelentést, amelyet a testület elfogadott. A bizottság tevékenységét a tanácsülés jónak értékelte.

Vizhányó Imre

A negyedik napirend keretében dr. Somogyi Károly vb-titkár adott tájékoztató jelentést az ifjúsági törvény végrehajtása érdekében tett tanácsintézkedésekről. Végül a tanácsülés Komló város belterületi határvonalának módosításáról határozott.

A TANÁCSÜLÉS MUNKÁJÁBAN felszólaltak: Bóna Ernőné, Gallusz József, Gulyás István, Koszter Fülöp, Kovács János, Páva Zoltán, Róth Keresztély, Schmidt Józsefné, Simon Miklós, Vas István, dr. Várbíró István, Vukicsevics Géza.

A tanácsülésen interpelláltak, illetve a korábbi felszólalásokra, bejelentésekre a következők válaszoltak: Mihó Ferenc, a 82-es számú választókerület tanácsagja, dr. Rácz Sándor, a tanács művelődésügyi osztályvezetője, Weininger Attila, a Baranya megyei Víz- és Távhőszolgáltatási Vállalat főkönyvelője, és Bodnár Miklós, a tanács műszaki osztályának főmérnöke.

Dr. Kófalvy Ede, a tanács titkársági osztályának vezetője tájékoztatta a tanácsülés résztvevőit, hogy Komlón október 2-24-ig környezetvédelmi hónapot tartanak. Kérte a vállalatok, intézmények vezetőinek segítségét, a tanácsagokon keresztül pedig a lakosság támogatását, hogy ezzel is fokozzák a természetvédelmet, segítsék elő a város tisztaságát.

MECSEKI BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI. évf. 40. szám

Ára: 1 Ft

1978. október 3., kedd

Felmentés, megbízatás

Zobák-bánya párt-végrehajtóbizottsága, pártbizottsága ülést tartott elmúlt héten, kedden. Mindkét testület előtt egy napirendi pont megvitatása, valamint elfogadása szerepelt. Ez az egy napirendi pont személyi ügyben való döntés volt. A testület határozta abban, hogy Vener Jánost, aki eddig a pártbizottság titkár tisztségét töltötte be, saját kérésére felmentették a tisztsége alól, s egyben javasolták Zobák-bánya üzemvezető-helyettesének. Ugyanezen az ülésen elfogadták azt a javaslatot, miszerint a pártbizottság titkár teendőinek ellátásával Gaál Györgyöt bízzák meg. Az ülésen részt vett és felszólalt Zentai József, a vállalati pártbizottság titkárhelyettese, valamint Lázár László, a pártbizottság csoportvezetője.

A fegyveres erők köszöntése

A fegyveres erők napja alkalmából a Kökényös-keleti iskola úttörői, Komlón a rendőrség épületében megrendezett ünnepségen, virággal kedveskedtek Gombos Sándornak, a kapitányság vezetőjének. (Tudósítások az 5-ös oldalon)

A NEB MEGVIZSGÁLTA

A műszaki cikkek garanciális javításának helyzete

A háztartási és egyéb műszaki cikkek garanciális és általános javító szolgáltatásának helyzetéről készített jelentést vitatta meg a komlói Népi Ellenőrzési Bizottság. A szeptember 28-án tartott testületi ülés munkájában részt vett Marber János, a városi tanács elnöke és ott voltak a vizsgált szolgáltatórészlegek vezetői is.

A NEB-vizsgálat, amelynek Oszvald Jánosné volt a vezetője, két szolgáltatórészleg: a Gépipari Elektromos Karbantartó Vállalat, valamint a Villamosipari és Gépjavító Szövetkezet komlói szervizeinek tevékenységére terjedt ki. Az előterjesztés és a vitában elhangzott véleménynyilvánítás alapján megállapították: mind a GELKA, mind pedig a VILLGÉP sokat tett alapítása óta a lakossági szolgáltatás színvonalának emeléséért. A két szerviz fejlődése töretlen. Fontos szociálpolitikai igényeket elégítenek ki, munkájuk állandóan reflektorfényben áll. Nap mint nap találkoznak a megrendelőkkel, ezért továbbra is törekedniük kell arra, hogy még kevesebb legyen a panasz, udvariasabb legyen a kiszolgálás és fokozottabb gondot fordítsanak a határidő megtartására.

A vitában felszólaló Marber János a városi tanács elismerését fejezte ki a két szerviz vezetőinek, dolgozóinak a lakossági igények kielégítéséért végzett tevékenységükért. Arról is szólt, hogy a tanácsstestületnek egy korábbi határozata valósult és valószínűleg a szolgáltatóhálózat fejlesztése révén. A GELKA, a VILLGÉP, a Patolyat létrehozása után nemrég az AFIT is megkezdte javító munkáját. Sok ezer ember keresi fel őket, ezért most már egy tőrtöbb gond: a javításokkal kapcsolatos észrevételek vannak napirenden.

A Népi Ellenőrzési Bizottság ezúttal a bevezetőben említett két szerviz tevékenységét vizsgálta. Feladatuk jobb megoldása érdekében több pontból álló realizáló-javaslatot fogadott el. Az egyik tétel például kiemeli: a szolgáltatás színvonalának növelésére javasolták, hogy a GELKA bővítse a cserkészülékek számát, típusát és szorgalmazza azok kiadását. A VILLGÉP-re vonatkozóan azt indítványozták a szövetkezet vezetőinek, hogy egy szervizkocsi beállításával gyorsítsák a javítást, a kiszolgálást.

V. I.

A tanácsstestület résztvevői a pénteken tartott komlói ülésen

Termelési jelentés

A Mecseki Szénbányák szeptember 1-től szeptember 30-ig tartó intervallumban termelési tervét 99 százalékra teljesítette. Lemaradás vállalati szinten 2283 tonna. Uzemek között Vasas-bányaüzem 110,6 százalékat ért el, amely 3032 tonna többlettermelést jelent. Külfeljéti Uzem 105,1 százalékkal, Pécs-Bányaüzem: 101,7 százalékkal + 800

tonna. Elmaradt a tervezett szintől a Zobák-bányaüzem 97,7 százalékkal, Kossuth-bányaüzem 96,9 százalékkal, Északbánya- és Brikettüzem 93,2 százalékkal, Béta-bányaüzem 83,1 százalékkal. A legnagyobb lemaradást, 4569 tonnával Béta-bányaüzemről jeleztek. A Tanbánya 108,9 százalékkal és a Brikettüzem 107,2 százalékkal teljesített túl szeptember havi tervét.

Ifjú lakatosok vetélkedője

Területi döntő október 14-én

Az üzemi versenyek első négy helyezettjének részvételével rendezték meg a lakatosvetélkedő vállalati döntőjét szeptember 30-án a Mecseki Szénbányák Központi Gépüzeménél, Komlón. Bár a reggel 6.30-kor kezdődött versenyen a Külfeljéti Uzem, az Építési Uzem és a Tanbánya fiataljai nem jelentek meg, összesen harminchatan láttak hozzá a szakmai tesztből, politikai és biztonságtechnikai kérdésekből álló elméleti, valamint a gyakorlati felkészültséget bizonyító szerelési, reszelési-illesztési feladatok megoldásához.

A délutáni órákban véget ért verseny értékelését követően 16 órakor hirdették eredményt a szakemberekből álló zsűri. Kiemelkedő elméleti és gyakorlati teljesítménye alapján Hoffecker Antal, a Pécsi Szénélőkészítő dolgozója szerzte meg az első helyet, a második és a harmadik helyen Kovács Gyula, illetve Szelli Ernő — mindketten a Központi Gépüzem dolgozója —

végeztek. A további értékelési helyezések, sorrendben: Fülöp György, a Komlói Szénélőkészítő, Blázer Károly Kossuth-Bányaüzem, Dézsi Imre Kossuth-Bányaüzem, Egerszegi Zoltán Pécs-Bányaüzem, Pál László Zobák-Bányaüzem, Halász Gábor, a Gépkecsküzem és Schulcz Lajos, a Komlói Szénélőkészítő Uzem dolgozója osztozott. A zsűri döntése alapján az első hat helyezett tárgyjutalomban részesült (Molnár Sándor kerámikusművész alkotásait kapták a versenyzők). Ugyanakkor az első tíz helyezett Kiváló ifjú szakmunkás és a vele járó 1300 forint pénztutalmat kapta. A díjakat Vass László, a KISZ vállalati bizottság titkára adta át.

A négy legeredményesebben szereplő versenyző képviselői majd a Mecseki Szénbányákat az október 14-ig — ugyancsak a Központi Gépüzemnél sorra kerülő területi döntőn.

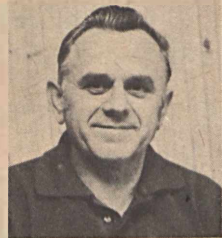
v. j.

Élenjáróink

A Komlói Víz- és Csatornaművektől

Bede Sándor vízvezeték-szerelő, a Vizgazdálkodás Kiváló dolgozója

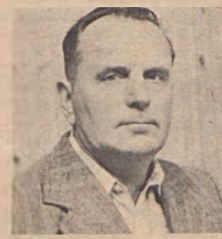
Fuchs János lakatos

Takács Ferenc gondnok, a Vállalat Kiváló dolgozója

Makarész Gyuláné pénzügyi csoportvezető, a Vizgazdálkodás Kiváló dolgozója

Vaskó Ferenc kubikos, a Munkaéremdíjazott és fozkötőnek a tulajdonosa

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Kömly városi Bizottságának hatálya

Feladés szerkesztő: DR. CSÓKA MAGDA Szerkesztőség: 7621 Pécs, Dányi utca 9. és

7300 Komló, Lenin tér 1. Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló) Özem: 13-40, 13-41

Kiadja: Baranya megyei Lapkiadó Vállalat 7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Feladés kiadó: BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os ofsettel rotációs gépen a Pécsi Szikra Nyomdában

Feladés vezető: SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztő: a Magyar Posta Előfizethető: A Mecseki Szénbányák Üzemében, Komlóan az üzemi munkabérgépszopoknál és a városi tanácsban

Index: 25-212.

ISSN 0134-0956

A szocialista országok szénbányászainak együttműködése

Sok szocialista országban augusztus végén, szeptember elején tartják meg a szénbányászati dolgozóknak ünnepét, a bányásznapot. Ezzel kapcsolatban az APN tudósítója interjút készített a KGST titkarságának szénbányászati főosztályán.

— Miben áll a KGST-tagországok együttműködése a szénbányászati területen — kérdezte Vlagyimir Maljucskovtól, a főosztály tanácsadójától.

— Az együttműködés két irányú: gazdasági és tudományos-műszaki — válaszolt V. Maljucskov. — A javaslatok előkészítésével és a megvalósított tervek kivitelezésével a különböző ágazatokban hat tudományos-műszaki tanács foglalkozik. Határozatokban az immár huszonkét éve működő Szénbányászati Állandó Bizottság hoz. A bizottság több mint kétszáz témát dolgozott ki a bányászati tervek tervezésére és építésére, a külszíni és a föld alatti fejtési módok, a széndúsítás és a szénfeldolgozás, a munkaegészségügy és a munkavédelem, valamint a szénipar irányítása területén.

Közös erőfeszítés

Sokat teszünk azért, hogy a kölcsönös szén szállítások, a széntermelő gépek és berendezések szállítása ütemesen történjen. Ebben nagy szerepük van a fejlett széniparral és gépgyártással rendelkező országoknak. Így például a Szovjetunió nagy mennyiségű kokszt, szént, kocszt és energetikai fűtőanyagot szállít a baráti országoknak. Viszont a szovjet szénbányászati fejlődése szempontjából nagy jelentősége van azoknak a külszíni bányáknak, használt maróterácsi kotrónak, vasúti daruknak, a bricketgyártó berendezéseknek, amelyeket az NDK szállít. Továbbá a bolgár gyártmányú szénnyalpas szivattyúk, a magyar Diesel-motoros vonatoknak, a lengyel ekskavátoroknak, meddőszállító kocsiknak és más gépeknek. A Szovjetunió a testvéri országok sok bányászati területén látja el a válogató és kizselő kombájnokkal, gépesített komplexumokkal és egyéb bányászati berendezésekkel. A KGST-tagországok szakembereinek közös erőfeszítésével dolgozták ki és már sorozatban gyártják a korszerű gépmoделeket, berendezéseket és a gépesített ácsolatok különböző fajtáit, amelyek nagy üzembiztonságukkal és termelékenységükkel tűnnek ki.

A szakemberek állandó munkacsoportja foglalkozik a szabványosítással. A csoport mintegy 130 témakörben dolgozott ki javaslatokat. A berendezések, felszerelések szabványosítási munkájának összehangolása hozzájárult a gépek minőségének javulásához, különösen a bányászati munkavédelemre és a biztonsági technika szempontjából.

— Milyen eredményei vannak a szocialista országok együttműködésének a szénbányászati területen? — munkatársunk ezzel a kérdéssel fordult a KGST titkarsága szénbányászati főosztályának vezetőjéhez, a Lengyelországot képviselő Z. Ilkuvhoz.

Szemináriumok és konzultációk

— Véleményem szerint, mindenekelőtt a szóban forgó termelési áganc a szocialista országokban elért magas felzárkóztatási színvonalra — hangsúlyozta Z. Ilkuv. — A háborút követő első években ez a színvonal sok szocialista országban nem volt kielégítő. Ma — a szoros gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés eredményeképpen — a KGST-tagországok nagymértékben valószínűsíthetően a széntermelési folyamatok komplex gépesítését és automatizálását, felhasználják a tudomány és a technika legújabb eredményeit. Példaként említem, hogy a testvéri országokban alkalmazott gépesített berendezés-komplexumok a fej-

200 témát dolgoztak ki

tőhelyek termelékenységét háromszorosan-ötszörösen növelik, lehetővé teszik a munkakörülmények és a munkavédelem gyökeres megjavítását és jelentősen csökkentik a széntermelés önköltségét.

Egyébként másodrangú, de az előzőnél nem kevésbé fontos eredménye az együttműködésnek a magas szakmai színvonalú és gazdaságos nemzetközi tudományos-műszaki bázisok megteremtése, e bázisok által kidolgozott eredeti és értékes technológiai megoldások olyan országokban is, amelyek sohasem tartoztak a hagyományos széntermelő országok közé. Ezt jelentős mértékben elősegíti a KGST Szénbányászati Állandó Bizottságának keretében folyó intenzív tapasztalatcsere, továbbá a szemináriumok, a konzultációk, a legjobb tervek kivitelezések kiállításai, a műszaki dokumentáció ingyenes átadása, a közös gépmoделlek és berendezések létrehozása és kipróbálása.

Új bázis

A szocialista országok gazdasági és tudományos-műszaki együttműködésének gyakorlati eredménye a szénbányászati területen az, hogy az alapvető termelési folyamatokat csaknem teljesen sikerült gépesíteniük, s megjavítaniuk az ágazat műszaki és gazdasági mutatóit. 1955 és 1976 között a testvéri szocialista országokban a széntermelés 782 milliárd tonnáról 1317 milliárd tonnára növekedett, azaz — csaknem hetven százalékkal. A kokszt előállítás termelése pedig több mint két és félszeresére növekedett. Jelenleg a KGST-tagországok részaránya a világ széntermelésében elérte a 40 százalékot.

Különösen szeretném hangsúlyozni a KGST-tagországokban a kokszt előállításának növekedésének jelentőségét. Ez a probléma nagyon élesen vetődött föl a hatvanas évek elején, amikor a kohásipar rohamos fejlődésnek indult. Akkor például

Lengyelországban — a Szovjetunió és Csehszlovákia tapasztalatainak figyelembevételével — új szénbányászati bázist hoztak létre.

Végül a szocialista országok bányászainak együttműködése nemcsak magának a szénipar-nak és a kohászatnak a fejlődését segíti elő, hanem a gazdaság egy sor más ágazatának a fejlődését is, így a tudomány és a technika fejlődését, különösen a gépgyártást és a vegyészeti területet, továbbá a közszükségleti cikkek gyártása területén.

Hosszú távú célprogram

— Nemrég a KGST Szénbányászati Állandó Bizottságát Moszkvában tartotta ülését. Milyen kérdéseket vitáltak itt meg?

— Ezen a munkahelyen a résztvevők megvitatották az együttműködés hosszú távra szóló célprogramjainak terveit, a szénbányászati fejlesztése népgazdasági terveinek a koordinálását, a munkaszervezés tökéletesítésének néhány kérdését, valamint a tudományos-műszaki fejlődés meggyorsításának időszaki feladatait.

A bizottság kiemelte a mongóliai Tavan-Tolgoji lelőhely geológiai feltárómunkájának eredményeiről szóló beszámolókat, valamint a kitermelés műszaki-gazdasági megalapozását.

Az ülésszak megvitatta a bányászati és kohászati között a szakosítás és a termelési kooperáció elmélyítését a dúsított berendezések és a tartalékalakítások gyártásában, a KGST-tagországok szükségleteinek megfigyelését. Egyöntetű véleményük fejezték ki a tudományos-műszaki együttműködés kibővítésének szükségességéről, a széntermelés és a széndúsítás új, az eddiginél tökéletesebb gépesítését és automatizálását eszközeinek a létrehozásáról.

M. Popov

Munka és munkás

Jóllehet ismert a mondás, hogy a világ minden mindennel összefügg, most mégis olyan témáról kívánunk szólni, amelyeket megismerve az olvasó, felülkerekedne a kérdés: mi közük egymáshoz? A három — látszólag egymástól nagyon is távol eső témát pedig a Mecseki Szénbányák kollégiuma tárgyalta meg legutóbb megtartott ülésén. És jóllehet a címbe már rövidre fogtuk a témák tartalmi összetartozásának lényegét, most mégis hadd ismételjük el, márcsak a jobb áttekinthetőség végett is a három anyag címét a napirendre tűzött sorrendiségüknek megfelelően: Az 1977. július 1-ével bevezetésre került műszak harmadpótlékkal kapcsolatos tapasztalatok; Az üzemi munkahelyi demokrácia érvényesítése vállalatunk területén; A vállalat 1978. évi gazdasági célkitűzéseinek megvalósítására vállalatunk általános elvárásai és az üzemeltetésüknek megfelelően.

Kezdjük az elején! Annak idején országos visszhangot váltott ki a dolgozók körében a Minisztertanács 15/1977. (V. 22.) számú rendelete, amely intézkedett az iparban dolgozók műszakpótlékáról. A rendelet értelmében a tavalyi év második felétől az éjszaka teljesített munka után 40 százalékos, a délután teljesített munka után 20 százalékos pótlék jár. A vállalat, a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben igazgatási utasításban szabályozta a műszakpótlék bevezetésének vállalati végrehajtását, amely értelmében a Mecseki Szénbányánál a műszakpótléka való jogosultságot valamennyi dolgozóra kiterjesztették. Bár az előzmenyek miatt — a vállalatnál, ha nem is ily mértékben, de hagyományai voltak az éjszakai munka fokozottabb díjazásának, ellentétben a más iparágai gyakorlattal — a munkavállalás területén nagyobb változások nem történtek, csupán a bérsvonal területén következett be figyelmet érdemlő emelkedés. Vagyis a műszakpótlék bevezetésének hatására a vállalati bérsvonal 2,43 százalékkal növekedett. Az állami támogatás a 2,43 százalékból 1,52-öt biztosított, míg vállalati teherként a bázis bérsvonalon 0,91 százaléka jelentkezett.

Mint azt a második témaként szereplő anyag megtárgyalása is bizonyította, az üzemi és a munkahelyi demokrácia — intézményesen bevezetett — fórumainak sem volt sokkal több hatása a dolgozók tulajdonosi, és így az érdekeltviszonyainak erősítésére, mint ahogy a műszakpótlék bevezetésének következményétől is többet vártak az illetékesek. Hogy miért nem? Válasszunk talán, önmagában is elég volna megemlíteni azt a tényt, hogy éppen ezen téma váltotta ki a legtöbb véleményt a kollégium tagjainak. Mint azt az ösztinte, a témában valóban előrelépést kívánó felszólalásokból kiderült: nem mindig veszik komolyan a fórumokon szót kérő dolgozók figyelemzését, javaslatát a vezetők, nem szólnak arról, hogy legtöbb esetben nyílvá hagyunk kérdéseket, vagyis válasza sem méltatják a kisebb-nagyobb munkacsoportokat, kollektívákat képviselő felszólalók. Éppen ezek elhangzása után vált egyszerre elgondolkodtatóvá a felszólalás, amely mintegy a helyzet illesztésére jelezte meg: a múlt néhány esetétől eltekintve, ezen az ülésen sincsenek jelen a fizikai dolgozók képviselői!

Ezek után került sor a vállalat 1978. évi gazdasági célkitűzéseire. Bizony nem a legkedvezőbb képet mutathattak be a jelentés készítői. A vállalat ugyanis ezen időszakban a hőmennyiségi tervek 97,1 százalékra teljesítette, a lemaradást a szakmai tervezés képest 223,7 Tcal-nak felelt meg. Az értékelési táblázat pedig csak 95,7 százaléka teljesített. De mindennek ellenére a szénbányászati területen mutatkozó lemaradás, ami ezen időszakban már 44 milliót is meghaladta, aminek oka szinte egyedül a kitermelés szénmennyiség romlása volt.

Ezt is fogalmazta meg a kollégium összefoglalójában az utolsó negyedév kezdetén, a vállalat előtt álló feladatok sorában a következőket: „Az alapvető probléma a szén átlagár romlása, döntő mértékben ez eredményezte a saját vállalati eredményben jelentkező többletvesztést. Tovább növelte a veszteséget a mérleg szerinti eredmény vonatkozásában az árbevétel lemaradása miatt termelési árkiegészítés kiesése.

A lentiékből egyértelműen kitűnik, hogy a hátralévő időszak fő feladata a széntermelési mennyiség terének teljesítése mellett a minőség javítása. A termelés fokozása és a minőség javítása érdekében kitűzött célfeladatok teljesítése elsődleges feladatunk a többletvesztés csökkentése és az eredményterjesztés érdekében. Erre kell összpontosítani minden erőnkön az elkövetkező időszakban.”

K. L.

Új karbantartási rendszer — nagyobb biztonság, hatékonyabb munkavégzés

A Mecseki Szénbányák Gépkocsi Üzemének kollektívája idén is tartja a tavalyi szintet, amikor Elüzem címet nyert. Ezt a megállapítást az is bizonyítja, hogy a nem széntermelő üzemek közötti versenyben — 8 hónap elteltével — az élen áll.

A kitűnő eredmények elérésében a dolgozók lelkes és odaadó munkáján kívül kétségkívül nagy szerepe van annak a ténynek, hogy az üzem járműállománya az utóbbi néhány év során csaknem teljesen kicserélődött, s döntő többségben modern, a mai igényeket kielégítő teher- és személyszállító járművek állnak munkába. A napról napra növekvő személy- és áruszállítási igényeket azonban a kapacitásbővítés, a modern járművek beállítására ellenére is nehezen tudja az üzem kielégíteni.

A meglévő járműállomány jobb kihasználása érdekében szükség volt különböző szervezési feladatok megoldására. Az intézkedések közül a tmk-rendszer átszervezése bizonyult a legjobbnak, mert ennek során jelentős belső tartalékokat sikerült feltárni. A korszerűbb járművek karbantartásához szükséges volt, hogy a javítóműhelyeket bővítsük, korszerűsítsük. E korszerűsítés mintegy 3,5 millió Ft értékben megteremtődött. Időközben az AFOR is új, az eddiginél korszerűbb kenőanyagokkal jelent meg a piacon. Mindezek a körülmények tették lehetővé az eddigi tmk-rendszer átalakítását.

Az üzem műszaki csoportja gondos és körültekintő munkával az egyes járműtípusokra külön-külön dolgozta ki a műszaki szemlék és alajcsereit rendszerint, figyelembe véve a járművek üzemeltetési körülményeit is. A tervek elkészítése során kiemelten foglalkoztak a komló üzemrésztelben működő diagnosztikai műhely fontos szerepével.

A diagnosztika előnyei közé tartozik, hogy a hibák pontosabb gyorsabb behatárolását teszi lehetővé, és a hibafelvetéséhez nincs szükség a jármű megbontására. Ezenkívül a műszeres vizsgálatok alapján jóval előbb felfedezhető egy-egy hiba, mint a hagyományos módszerekkel. A bevezetett egyéges karbantartási rendszer technológiai utasítása szerint minden jármű 5000 km futása után vesz részt műszeres I-es szemlén. Azok a járművek, amelyek az átlagosnál lényegesen nehezebb körülmények között dolgoznak (pl. a külfejtésben), illetve a jármű konstrukciója ennél gyakoribb szírást, ellenőrzést igényel (ZIL, Csepel) 2500 km-enként állnak le I-es szemlére az eddigi 2000 km helyett, s ezeken minden második szemlé végzik műszeresen. A műszeres szemlé során a legfontosabb forgalombiztonsági berendezések és a jármű motorjának diagnosztikai vizsgálatára kerül sor. Az így átvizsgált járművek üzembiztonság, a közúti forgalomban biztonságosan vehetnek részt, éppen ez tette lehetővé a műszaki szemlék közti futásteljesítmények növelését.

A forgalmi szolgálat szervezési feladata, hogy az általában egy műszakban foglalkoztatott fixpaltos gépkocsikat a délutáni órákban, a tömegnyakcsomótól való megkímélés érdekében a bázisra visszahozza, a tömegnyakcsomótól való megkímélés érdekében a bázisra visszahozza, a tömegnyakcsomótól való megkímélés érdekében a bázisra visszahozza.

Az üzem műszaki csoportja gondos és körültekintő munkával az egyes járműtípusokra külön-külön dolgozta ki a műszaki szemlék és alajcsereit rendszerint, figyelembe véve a járművek üzemeltetési körülményeit is. A tervek elkészítése során kiemelten foglalkoztak a komló üzemrésztelben működő diagnosztikai műhely fontos szerepével.

Osvold Péter tudósító

Népgazdasági és kollektív érdekünk

Baj van a termeléssel. Vagyis nem a termeléssel, sokkal inkább annak eredményességével nem lehet megelégedni a Mecseki Szénbányánál. Igaz, a harangokat nem kell még féltreverni, erre egyáltalán nem ad alapot a jelenlegi helyzet. Az is igaz viszont, hogy szeptember hónapban a hat termelőüzemből kettő kivételével valamennyi minuszban van, s nem valószínű, hogy a hónap végéig maradéktalanul tudják hozni a terveket. A legtöbb üzemben nincs azonban pesszimizmusra ok, ha vannak is kisebb-nagyobb gondok, az év végéig lehet bízni abban, hogy vállalati szinten a terveket, valamint a cselekvési programban meghatározott többletet is az eredmények között említsék.

De mi is volt a gond szeptemberben?

Sajnos az, hogy a legtöbb üzem az előzetesen megbeszélte tonnamennyiséget vagy nem tudta hozni, vagy nem bírta a veszteségeit a mi elvárásaink szerint csökkenteni — válaszul Jazbinsék Vilmos termelési főmérnök. — Kossuthbányától azt vártuk, hogy 1000 tonnánál több minuszuk nem lesz! Ezzel szemben most 4000 tonnánál állnak! Bétán ugyan csak 1000 tonna minusz volt az elvárásunk, „teljesítették” 3000-ot. Zobáknak megállapodásunk szerint szakmai tervet kellett volna teljesíteni, jelenleg 2800 tonna hiányuk van. Komló területén tehát nem váltak be számításaink, de a pécsi területtel sem lehetünk mindenben elégedettek! Pécs-Bánya-üzem terve az volt, hogy 1000 tonna pluszt érjenek el, sőt, még ennél többet is vártunk. 1100 tonna minuszuk van... A föld alatti termelők közül egyedül Vasas-bánya teljesítette az elvárásokat. Náluk viszont az a baj, hogy nem használták ki maradéktalanul a lehetőségeiket, hiszen a 2000 tonna pluszszukat még „megfelelítették” volna vagy 1000 tonnával. Szászvár szintén rosszul áll. Igéretet kaptunk az üzemtől, hogy a szakmai tervet hozzák, sőt, azon felül is igyekeznek eredményt elérni, mert az eddig összeszedett 4300 tonna hiányukat valahogy csökkenteni kell. Ők sem tudták ezt teljesíteni, sőt, még 800 tonnával tetézték a hiányukat. A külfejlesztésnek 1000 tonna plusz a termelési előirányzata, de mi többet várnak el tőlük, számításaink szerint lehetőségük van a 2000—2500 tonna elérésére is. Mindent összevetve, ha a tervek szerint haladunk, 1500 tonna pluszt érhetünk volna el. Ezt most már csak úgy tudjuk elérni, ha szabad szombati termelésben 7—8000 tonnát hozunk a felszínre. Meg kell érteni és értetni az üzemek dolgozóival is, a tervek teljesítése a vállalati érdeken kívül nagyon fontos népgazdasági érdek is, szükség van az általuk termelt szén minden kilójára!

Az elmondott helyzetjelentés egyáltalán nem nevezhető rózsásnak. Am mindehhez hozzátartozik az is, hogy a tervek nem teljesítéséért nem mindenben az üzemek hibásak. Mert Zobákon például lenne munkahelyi kapacitás, de nincs kikkel betelepíteni a fejtéseket. Ebben az üzemben már átcsoportosításokat is végrehajtottak, de még így sem érték el a tervben előírt műszakszámot. És általában ez jellemző csaknem minden föld alatti termelő üzemre. Mindemellett rontja az eredményeket a teljesítmények nem megfelelő nagysága, a gépek kihasználtságának alacsony foka, a vagányhiány, valamint az, hogy a különféle eszközökhöz nem kapják meg a típusengedélyt. Például a kapacitások 10 millió forint értékben egy éve raktáron vannak, mert az illetékes bányahatóságok a használatra vonatkozó engedélyeket még most sem küldték

Nincs veszélyben a tervtúlteljesítés

Munkaerőhiány és nem megfelelő teljesítmények

el. No és egy újkéltű nehézség, amely ma még nem okoz fennakadást, de a jövőben komoly nehézségeket fog jelenteni: a robbantóanyag-hiány.

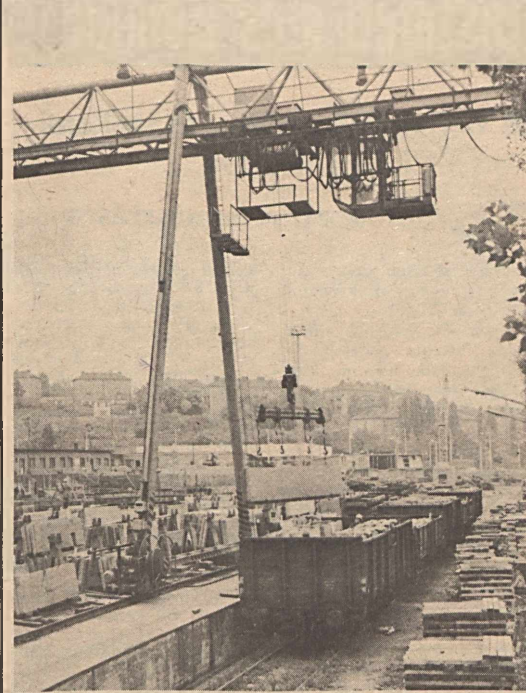
— Én mindennek ellenére azt mondom — folytatja a főmérnök —, hogy az év végére betervezett mennyiséget a többléttel együtt elérjük. Hogy ezt mire alapozom? Három üzemből lesz csak gond: Bétán, Kossuthon és Szászváron. Kossuth-bányán az elkövetkező időszakban 2 SOW-fejtés indul majd be, ez javítani fog valamit a lemaradáson. Bétán befejeződnék a rekonstrukciós munkák, valamint visszatelepülnek az északi termelő terü-

lekre. Ezzel szinte teljesen új bánya kezd meg termelését, ami természetesen meg fog mutatkozni a mennyiségben is. Szászváron felhagynak a külszínhez közeli termeléssel, a mélyszinten létesítenek 10—12 kamratfejtést, ezzel növelik a kapacitást, javítják a minőséget is. A többi üzemben nincs kapacitáshiány, előreláthatólag nem lesz gond az elvárások teljesítésével.

Mi ehhez már csak annyit tehetünk hozzá, hogy mind ezeket az ígéreteket, terveket, remélhetőleg nem úgy tartják majd be az üzemek, mint szeptember hónapban.

Békessy Gábor

Rakodás

Kóródi Gábor felvétele

Verseny-
titkárok
a hajrá előtt

Jóllehet minden év elején megfogalmazást nyer a termelőüzemek vezetői részéről, hogy az immár „hajrára” az egész évi ütemes tervtúlteljesítéssel kerüljük el, mégis, közeledve az utolsó évnegyedhez, ismételtén a már „bevált” hajráról remélik a feladatok maradéktalan megvalósítását. Így aztán nem tehetnek mást az üzemek munkaverseny irányítói, értékelői és összegzői, mint megnyugtató családtagjaikat hallgatták felül: alaposan rádolgoznak az évközi átlag munkaidejükré. Egy ilyen mindenre elszánt hangulat jellemezte az elmúlt héten a Mecseki Szénbányák üzemeiben tevékenykedő munkaversenytitkárokat az idén immár harmadik alkalommal rendezett megbeszélésen, amit a Komló Szénelőkészítő Üzemben tartottak, és amelyen ott volt Halló Elemér, a Magyar Szénbányászati Tröszt munkaversenytitkára is.

A kihelyezett munkaversenytitkári értekezleten József üzemvezető tartott ismertetőt a Komló Szénelőkészítő Üzem munkájáról, majd a vendégek látogatást tettek a munkahelyeken, megismerkedve az ott dolgozó szocialista brigádok tevékenységével, elbeszélgetve a brigádtagokkal, nyertek bepillantást az üzem munkaverseny-mozgalmába.

Az üzemlátogatást követően Halló Elemér, a közelmúltban megtartott országos versenytitkári értekezleten elfogadott kiértékelési metodikát ismertette, elmondva egyben azt, hogy a májusban Kossuthbányán tartott megbeszélés óta sokat fejlődött a mecseki versenyirodák munkája: kevesebb a hiba a jelentésekben. Mindezek ellenére még pontosabb, még körültekintőbb adatszolgáltatásra kérte a titkárokat, mivel csakis azok birtokában lesznek képesek ok is az értékelő munka elvégzésére, csakis annak birtokában tudnak hiteles rangsort állítani a különböző üzemekben, más és más körülmények között dolgozó kollektívák között. Ugyancsak kérte, hogy minden alkalommal tüntessék fel az új munkahelyi mutatóit is, hiszen ez is fontos egy-egy brigád tevékenységének megítélésében.

Az év eddig elmúlt időszakával kapcsolatban megállapította, hogy az aknák versenyében a mecsekiek közül egy sem tudta beverekedni magát az első tíz közé, mivel a legjobb mecseki, Vasasbánya a 11. helyet foglalja el. De nem sokkal jobb a helyzet a brigádok versenyében sem, csupán egyetlen mecseki külfejlesztési csapatnak sikerült beekelőnie a 3. helyen a Mátraaljai Szénbányák nagy brigádjai közé.

A továbbiakban Nábob György, a Mecseki Szénbányák munkaversenytitkára ismertette azokat a feladatokat, amelyek a vállalati körülményekkel együtt nagy feladatot jelentenek majd az elkövetkező napokban, hetekben az üzemek versenyirodáiban dolgozóknak. Befejezésül pedig az üzem munkaversenytitkárok adtak rövid tájékoztatást egymást követően az üzemük munkaverseny-mozgalmának jelenlegi helyzetéről és az elkövetkező feladatokról.

k. l.

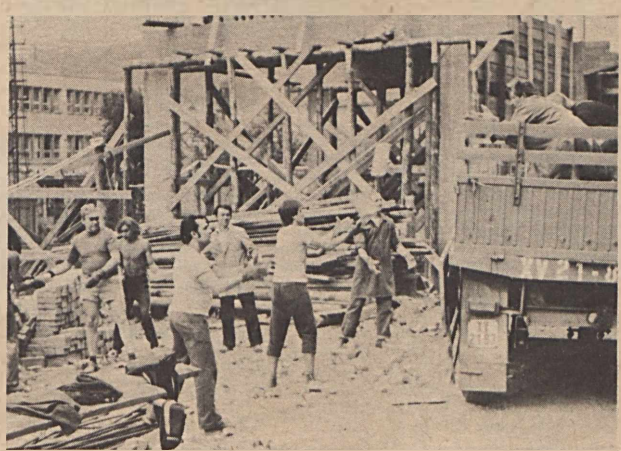
Szojvet
bányagépek
Márkushegyen

Újabb szovjet gyártmányú gép összeszerelését kezdték meg a márkushegyi bányában, a nagy bányaeépítési program elsőként épülő új létesítményében, ahol szovjet elővájó kombájnnal világviszonylatban is rekordnak számító teljesítményt értek el. Az oroszországi bányászok a PK-9R jelű jövesztő-rakodó géppel átlagosan havonta 100 métert haladtak előre, de nem ritkán a 120 métert is túlszámlyálták.

A most kapott újabb szovjet berendezést a PNB-2 jelű fúró-rakodót az eddiginél is keményebb kőzetben használják majd. Arra számítanak, hogy a 20 négyzetméteres szelvényben 3-4 métert haladnak majd naponta. A hazai bányászokban az ennél jóval kisebb, 12 négyzetméter körüli vágatokban is csak 1,5-2 métert tettek meg a hagyományos technológiával. Az új gépet előbb a felszínen összerelik, hogy a bányászok elsajátítsák a kezelést.

Épül
az új
cipőgyár

A kezdeti lendület után is szorgalmasan építik a Carbon Kőnyűipari Vállalat új cipőgyárát. Külön értéke a munkának, hogy a vállalat dolgozói minden üzemzrészről jelentkeznek társadalmi munkára. Felvételünk az elmúlt napok nagyszabású megmozdulásán készült.

Szakszervezeti mozgalom Pécs-Bányaüzemben

Bizalmi munka és
a munkaverseny

Immár elmúlt két éve is annak, hogy a Magyar Szakszervezetek XXIII. kongresszusának határozott állásfoglalására megjelent a Minisztertanács és a SZOT Elnökségének rendelete, amelyben meghatározták a bizalmi hatáskörét a szakszervezeti jogok gyakorlásában és megjelölte a bizalmiok sokrétű feladatait. Az eltelt két év eredményeiről készített jelentést tárgyalta meg elsőként az elmúlt héten Pécs-Bányaüzem szakszervezeti bizottsága. Mint az az írásos jelentésből is kiderült: nem volt zátkkenőmomentum ezen két év az üzem mozgalmi életében. Ha csak a személyi változásokat tekintjük, akkor is kiderül, hogy a munkahelyi bizottságokban tevékenykedő 17 főbizalmi, 85 bizalmi és 76 bizalmihelyettes közül nem kevesebb, mint 10 vált meg tisztjéltől — négyen, akik úgy érezték, hogy a megnevekedett feladatoknak nem tudnak eleget tenni, hatan pedig betegség, avagy munkahely-változtatás miatt váltak meg megbízatásuktól. A számszerű adatok azonban megközelítően sem érzékeltetik azt a változást, amit a fent említett határozott végrehajtása gyakorolt az üzem szakszervezeti tagjaira. És fokozottan érvényes ez éppen a kis-

csoportok — szocialista brigádok — alkotta közösségek által megválasztott képviselőkre, szószólókra.

Tény, az üzem demokratia mind nagyobb erősödése és kiszélesítése ezen a területen hozta a legtöbb változást, vele együtt a legtöbb problémát is. A bizalmi munka reformja nemcsak szervezeti és szerkezeti változásokat követel meg, de sokkal inkább: jól felkészült, széles tájékozottsággal és nem utolsósorban aktív közösségi elkötelezettséggel bíró embereket is igényelt és igényel. Csak hogy az általános tájékozottsághoz, a minden területen való felvértezéséhez idő kell, és nem is kevés. Jóllehet ezen feladatok megkövetelte emberterpusok inkább a fiatalok köréből kerültek ki — bizonyítja ezt a választások hozta személyesek is — nem oldható meg minden problémát, hiszen a bizalmi munka nagyobb részét, éppen a hűsbavagóan fontos döntések miatt, csak a hosszú évek biztosította emberismerettel lehet felelősséggel megoldani.

Mindent egyértelműen bizonyította a beszámoló is, egyben kifejezésre juttatva azt az igényt, hogy az elkövetkezendő időben még nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a dolgozók

körében az üzemi és a munkahelyi demokracia elveinek megértésére és elfogadására, és ezen belül minden lehetőséget fel kell használni a bizalmiok továbbképzésére, hogy megfelelően tudják képviselni választóikat a naponta változó körülmények között adódó vitás helyzetek le rendezésében.

Második napirendi pontként tárgyalta a bizottság az üzemi munkaverseny-bizottság jelentését, amely értékelte a VII és a KMP megalakulása tiszteletére indított munkaverseny időarányos helyzetét. Mint azt a beszámoló ismertette, az eddigi értékelésnél a termelő körletnél Zákány Pál és a Friesz János, míg az előkészítőnél a Helmi Károly, a Benedek Miklós és a Pernecker Károly vezette szocialista brigádok állnak az élen. A nem szakmányos területen dolgozók közül a Vida Géza, a Bayer Henrik és a Kesztlyús József által irányított kollektívák végeztek az első helyen. A második helyen Reichardt Sándor fejtési, Kürti György elővájási, Bibók István feltároló, Varga János szállító, Pernecker Imre gépészeti és Harasztli Imre mérnökségi brigádját követették.

„Zákány Pál és Benedek Miklós szocialista brigádja az eddig értékelt két versenyszakaszban is 100 százalék feletti eredményt értek el; már vonatkozik rájuk az üzemi versenykiírás, amely szerint ebben az esetben a csapat átlagos létszámának 7,5 százaléka részesül kiváló dolgozói kitüntetésben.” — állapította meg a jelentés.

— k —

— Próbafelvétel a tv-ben. A pécsi Dobó utcai gimnázium 100 tagú énekora Kertész Attila vezetésével október 7-én Budapestre utazik, ahol a tv stúdiójában próbafelvételre vesz részt.

— Komszomolosc találkozója. Az 1976-ban Komszomol főiskolát végzett hallgatók több napos osztálytalálkozót tartottak Pécsset az elmúlt hét végén. A vendéglátó baranyai fiatalok tartalmas programmal várták az ország minden részéből érkezett volt főiskolásokat.

Együttes testületi ülés Komlón

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi végrehajtó testületei szeptember 27-i együttes ülésükön fontos témát, a komlói művelődési intézmények közös fenntartására hozott 1976. február 12-i határozat végrehajtásának tapasztalatait tüzték napirendjükre. Helyes volt a két évvel ezelőtti elhatározás a közművelődés tárgyi és szellemi erőinek összevonására — állapította meg a testület. A határozatnak megfelelően gondos előkészítő munka után került sor a „Május 1.” és a „Zrínyi” művelődési házak tanácsi irányítás alá helyezésére, amelyhez a két intézményen kívül az úttörőház, a múzeum, az irodalmi alkotóház és a területi klubkönyvtárak tartoznak. Az egységes közművelődési házat létrehozásával megteremtődött a feltétele annak, hogy kedvezőbb körülmények között kerülhessen sor a kulturális nevelő tevékenységre, amely a pártpolitikai feladatok szerves részét képezi. Komló város Tanácsa — a város üzeminek bevonásával —, és a Mecseki Szénbányák 550 — 550 ezer forint anyagi támogatást nyújt a fenntartáshoz. A feladatok között a testület felhívta a közművelődési apparátus figyelmét a rétegpolitikai munka hatékonyságának fontosságára. Hangsúlyozták, hogy a jövőben az üzemi klubok munkájának kooperálását, a klubvezetők politikai,

Helyes volt a tárgyi és szellemi erők koncentrációja

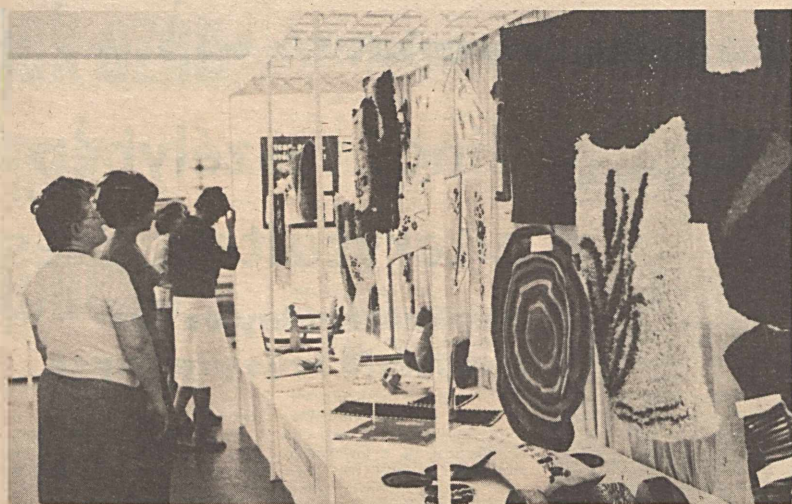
Egymillió forint fenntartásra

szakmai továbbképzését, színelvonalas programok szervezését és a közművelődés tudatformáló tevékenységének erősítését szükséges az összmunka középpontjába helyezni. A vitában véleményt nyilvánítottak: *Hartmann János, Morber János, Páva Zoltán, dr. Rácz Sándor, Suhajda Tibor, dr. Schwarcz László, Szilágyi Sándor, Szilvási László, Varga László.* A testületi ülés munkájában részt vett és szót kért Szabó Árpád, a megyei pártbizottság propaganda- és művelődési osztályának munkatársa. Dicséretesnek minősítette azt a sajátos arculatú kulturális tevékenységet, amely a városban folyik és amely a megyében is egyedülálló eredményeket produkált. Hangsúlyozta továbbá, hogy a város kulturális tevékenységének a szocialista életmód szerves részévé kell válnia. Az előterjesztett jelentést a testület egyhangúlag elfogadta és elismerést tolmácsolott azoknak, akik az összevonás munkájában tevékenykedtek. Második napirendként a „Mecseki Bányász” című üzemi- városi hetilap elmúlt évben végzett munkájáról adott

szóbeli tájékoztatást a végrehajtó bizottságoknak a lap feladás szerkesztője. Az újság jelenleg a Mecseki Szénbányák szervezésében 8378, a város szervezésében másfél ezer példányban, előfizetéses rendszerben, a többi utcai árusításban jut el az olvasókhöz. Komlón összesen ötezer előfizetője van a lapnak. A testület megállapította, hogy az újság jó, betölti feladatát, segítséget ad a Mecseki Szénbányáknál és Komló városában folyó gazdaságpolitikai, ideológiai és kulturális feladatok megoldásához. Felhívták a figyelmet a tájékoztatás körének kiterjesztésére és a felelősségteljes újságról munkára. A vitában véleményt nyilvánítottak: *Gallusz József, Hartmann János, dr. Schwarcz József, Szűcs István és dr. Csóka Magda.*

A testületi ülést megelőzően a végrehajtó bizottságok tagjai megtekintették a Május 1. Művelődési Házat, az úttörőházat és az Erkel Ferenc Zenekiskolát, ahol *Czanik Istvánné, Osváth Tiborné és Páll Lajos* kalauzolta el a vendégeket.

— Cs —

Több százan tekintették meg az idős emberek alkotásait a komlói úttörőházban

Az idős embereket köszöntötték Komlón

A Kossuth-bányai Munkásklub adott helyet az idős emberek hete komlói rendezvénysorozatának keddi megnyitójának. A Hazafias Népfőnt Városi Bizottság és a tanács hívta meg az ünnepeltet, azokat, akik dolgos munkáseveik alatt sokat tettek, szorgalmas munkával építették, gazdagították szűkebb hazájukat, Komlót.

Mérei Emil, a népfőnt helyi bizottságának elnöke a városi pártbizottság, a tanács, a népfőnt elnöksége és Kossuth-bánya párt- és gazdasági vezetése nevében mondott köszöntőt:

— Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm az idős embereket, a szülőket, a nagyszülőket az idős embereknek a Komlón élő összes idős embert. Az elmúlt évi rendezvénysorozat sikere, bensőséges hangulata, az ünnepeltet körében kiválóan kedvező vélemény és fogadtatás ösztönözte a szervezőket arra, hogy az idén is megrendezzék az idős emberek hetét.

Nem valamiféle fényes ünnepre hívták a mun-

kában elfáradt, becsületben megöregedett nőket, és férfiakat. Azért készült a színes program, hogy újból és újból a figyelem középpontjába állítsák az idős nemzedék képviselőit, ismételten megköszönjük munkásságukat. Azokat ünnepelték, akik vállalták, hogy romjaiból felépítik az országot, életet teremtenek hazánk földjén.

A megemlékezés, az elismerő szavak után Galambos György, Péter Gizi, a Pécsi Nemzeti Színház művészei, Kutas László táncdalénekes és a Grünwald zenekar szórakoztatta a meghívottakat. Másorukkal örömteli perceket varázoltak az izléseken diszített munkásklubba.

Az idős emberek számára a munkájukból készített kiállítás (képünkön), a város vezetőivel tartott vitafórum, a dunai hajókirándulás és a szüreti mulatság tette emlékeztető szeptember utolsó napjait.

V. I.

Az együttes testületi ülés résztvevői megtekintették a Május 1. Művelődési Házban a grafikai kiállítást

Nőtt a lakosság művelődési igénye

Az üzemi klubok szerepe a közművelődésben

Művelődésügyi osztályvezetők tanácskozása Komlón

A Baranya megyei Tanács művelődésügyi osztálya szeptember 26-án Komlón, az Úttörő- és Ifjúsági Házban tartott megyei értekezletet, ahol a járási és városi művelődésügyi osztályvezetők között megjelent *Szilvási József*, az MSZMP Komló városi Bizottságának munkatársa és *Páll Lajos*, a komlói Művelődési Központ igazgatója is.

Elsőként *dr. Rácz Sándor*, a komlói tanács művelődésügyi osztályának vezetője Komló városi közművelődési feladatairól adott tájékoztatást, amelyben

visszatekintett a felszabadulás óta elért közművelődési eredményekre, beszélt a foglalkoztatási szerkezet változásából eredő új feladatokról, az intézményhálózat fejlesztése érdekében végzett munkáról, a következő időszakra tervezett közművelődési intézményekről, kiemelve az 1980 után elkészülő színházterem közművelődési szerepét és jelentőségét a közművelődés továbbfejlesztésében. Elmondta, hogy a közművelődési munka legfontosabb feladatának tartja a lakosság sokoldalú kultúrigényének, befogadó és alkotóképességének fokozását, valamint a társadalmi-közéleti aktivitásának serkentését. Hangsúlyozta, hogy a lakosság összetételéből eredően a közművelődési feladatoknak kiemelten kell foglalkozni a munkásműveltség elmélyítésével, a munkások kulturális, szakmai és ideológiai tájékozottságának fokozásával. Itt említett meg az osztályvezető azt a jelentős munkát, amit az üzemi klubok végeztek és végeznek ma is a munkásművelődés kiszélesítése érdekében, majd tájékoztatott a résztvevőket a városi Művelődési Központnak a lakosság művelődésében és a kultúra terjesztésében megjelölt szerepéről, az intézmény által kezdeményezett „Munka és művelődés” mozgalom jelentőségéről. Szólt a művészeti hagyományok ápolásáról, a város zenei életéről, a fiatalság zenei képzése terén elért eredm.

nyekről. Végezetül megállapította, hogy a város lakóinak művelődési iránti igénye az utóbbi években jelentősen fokozódott.

A hozzászólók között *Bernics Ferenc*, a megyei művelődésügyi osztály vezetője előremutatónak nevezte a beszámoló a bányászvárosban végzett közművelődési munkát követendő példaként jelölte meg más területek számára is. A hozzászólásokat követően *Brandstätter György* megyei közművelődési csoportvezető aktuális kérdésekről, feladatokról, a közművelődési munka hiányosságairól és a várható központi intézkedésekről tartott tartalmas tájékoztatást.

Az értekezlet harmadik napirendi pontjaként *Lantos József* megyei osztályvezető-helyettes a közoktatás megyei vonatkozású feladatairól beszélt. Elemzte az egyes területek tevékenységét, kiemelve az oktatás területén végzett munka eredményeit, hiányosságait és a gazdálkodási feladatokban észlelt gondokat. Szólt az új oktatási-nevelési tervek alkalmazásával kapcsolatos észrevételekről, azok megoldásának lehetőségeiről, formáiról.

A tanácskozás befejezése után a vendégek megtekintették a város nevezetesebb létesítményeit és a sikondai író-olvasó házhoz látogattak.

Varga József

Varga

Egyedül neveltem öt gyermekemet...

A napköziben jól megvagyunk!

jutnak eszembe, aki a közönség vidám, családi hangulatú teremtő aranyos mamijának nevezte őt. Szőke Istvánné. Személye, érezhetően tiszteletet kelt a kis közösség valamennyi lakójában. Az idős asszony, a hetedik x-en túl is frissen idézi fel küzdelmes életének állomásait.

— Talán sokan keresik a választ arra, miért járok ide már 1971 óta, holott öt gyermeket neveltem és valamennyinek kiegyensúlyozott, boldog a családi élete... Bizonyára arra gondolnak, hogy ők nem törődnek velem és itt keresem a vigasztalást. Igaz, sokan vannak közöttük, akiket az elmaradt gyermeki gondoskodás kirekesztett a családi létszékéből és számukra a napközit otthon jelenít talán az egyetlen fonalat, amely az élethez köti őket. Engem a közösség hiánya, a tenniakarás szükségessége hozott ide. Ha délutánként eltávoznak innen, az utam többnyire a gyermekeimhez és az unokáimhoz vezet. Ők és a napközis teszik

telljessé életemet. Ameddig bírom erővel, itt is szeretnék csatlakozni valamit azért, hogy a tölelem mostohább családi viszonyok között élő öregek hétköznapi szobák, tartalmasabb legyenek. E társadalom talán legválságosabb időszakában — az ötvenes évek elején — magam is végeztem közéleti tevékenységet mint falusi tanácselnök. 1953-tól pedig a bányánál dolgoztam nyugdíjazásomig. Nem panaszként mondom, de nehéz volt az életem. 1950-tól — férjem halála óta — egyedül neveltem gyermekeimet. Vasárnaponként is dolgoznom kellett, mégpedig három műszakban ahhoz, hogy valamennyit taníttatni tudjam. Négy lányom férjhez adása is nehéz terhet jelentett. Mindig az a tudat tartotta bennem az erőt, hogy rajam kívül senki nincs, aki gondoskodna róluk, őrök kellett indítanom őket. Lehet hogy elcsodálkozik, de hatvanöt éves koromig nem voltam szórakozóhelyen, és nyaralásra sem jutott. Amióta az

otthonhoz tartozom, már pótolhattam az elmaradást...

Tavaly elmentem az otthonból és hol az egyik, hol a másik gyerekemnél tartózkodtam, de nagyon hamar felkerestek és kértek: jöjtek vissza, mert a legkő, a hangulat teljesen megváltozott, amióta nem vagyok közöttük.

— Napköziben mivel telik az idő?

— Beszélgetünk, rádióztunk, néha kicsit vitatkozunk is, persze nem hangosan, meg aztán nagyon sok programot szervezünk itt nekünk. Én kézimunkázom is, elsősorban az otthon díszítés érdekében. A gondozókkal nagyon jól megvagyunk: Erzsike nyugalmi, higgadt, Julika határozott kiállása önbizalmat, életkedvet ad valamennyiünknek. Mégis sokszor elszomorodok azon, hogy a fiatalok miért lefedeznek meg öregjeikről és miért nem így gyekeznek könnyebbé, derűsebbé tenni az idős kor amúgy is nehéz napjait?

Varga József

A deres haj alatt mecsillanó mosolygó szempár gyorsan feloldja az első találkozásnál járó feszültséget. Megfontolt, választékos mondatai nyugalmat árasztanak a szobában, ahol a vele azonos korúak tiltlik el napköziben óráikat. Az otthon vezetőjének szavai

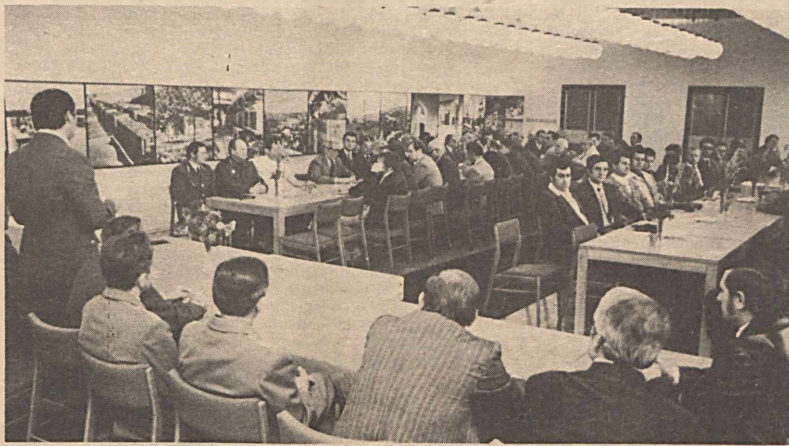
Igy ünnepeltünk a fegyveres erők napján!

Fogadás Komlón

Komlón is megemlékeztek a fegyveres erők napjáról a városi pártbizottság épületében szeptember 28-án. Az ünnepségen megjelent Morber János, a város tanácselnöke és Hartmann János, a városi pártbizottság titkára. Rövid megemlékezőt mondott Páva Zoltán, a KISZ Komló városi Bizottságának titkára, majd Farkas Károly, az MHSZ városi titkára kitüntetésekkel adta át a Honvédelmi Erdemérem 15 éves fokozatát kapta dr. Somogyi Károly és Papp Ferenc. Az MHSZ munkájának segítségével elért eredményeinek elismeréseként az MHSZ Kiváló munkáért ezüst fokozatát kapta Páva Zoltán. A bronz fokozat kitüntetésben részesült Bodó Józsefné és Tóth Mihályné.

Ugyanez nap délután a városi rendőrkapitányságon is

ünnepségre került sor. A testület személyi állományát a Kökönyös keleti iskola tanulói műsorral köszöntötték. A polgári védelem megemlékezőjén is kitüntetések átadására került sor. Morber János tanácselnök, a polgári védelmi parancsnok a Honvédelmi Erdemérem 15 éves fokozatát adományozta Szücs Istvánnak, a Carbon Kőnyűipari Vállalat igazgatójának, 10 éves fokozatát pedig Hegedűs Sándornak, a Városgazdálkodási Vállalat személyzeti vezetőjének, valamint Glembocki Jánosnak, a Carbon Kőnyűipari Vállalat művezetőjének. Ugyanez a fokozatot vette át a polgári védelem megyei törzsparancsnokától Riek Ferencné, a városi polgári védelmi törzs dolgozója; az MHSZ megyei parancsnokától pedig Farkas Károly és Tóth Zsuzsanna.

A Mecseki Szénbányák központi ünnepségén Tóth Tibor zászlóaljparancsnok köszöntötte a meghívottakat

Apja örökébe lépett...

Bede József, a komlói önálló munkásszázad tagja karriert futott be. Pedig ő egyáltalán nem karriérista, az előrejutását, gyors előrehaladását köszönheti annak, hogy a rábízott feladatot mindig pontosan és gyorsan végezte el, tudott bánni az emberekkel, össze tudta őket fogni, eredményeket — és nem is tudta eredményeket — ért el velük.

Nem vagyok idevalósi, Hajdú-Bihar megyei kisközségből jött ide a család. Én is a vízműnél helyezkedtem el, mint a bátyám, apám pedig Kossuth-bányán dolgozott, mint vágár. Munkába állásom után három évre bevonultam katonának Nagykanizsára, amikor leszereltem, ismét a vízműnél kezdtem el dolgozni. Mindaddig nem sok kapcsolat volt a munkásszázaddal, bár akkor már mozgalmi múlttal rendelkeztem. Általános iskolában tevékenyen részt vettem az úttörőmozgalomban, munkába állásom után pedig a KISZ-ben vállaltam feladatokat.

Munkásszázad váltásában apja példája volt a döntő mozzanat. Az „öreg” elismert tagja volt a Kossuth-bányai egységnek, s amikor 1970-ben meghalt, Bede József úgy gondolta, hogy az őt illő közül neki kell átvennie apja örökét. Az elhatározást tett követte, s 1972 januárjában már ott feszített vadonatúj egyenruhájában az esküre felsorakozott társai között. Már az első évben olyan jól dolgozott a testületben, hogy 1973-ban megkapta a Kiváló munkásról kitüntetést.

Aztán 1975-ben a vízmű akkori rajparancsnokát szakasparancsnok-helyettesé léptették elő, s engem neveztek ki rajparancsnoknak. Nagy megtiszteltetésnek érztem a megbízást, s lelkesedéssel kezdtem bele az új feladatok megoldásá-

ba. Szemem előtt mindig ott lebegett az eskü szövege, annak betűje, és szelleme szerint éltem és dolgoztam! 1976-ban elértem, hogy a rajom megkapta a „Század legjobb raja” kitüntetést. Nagyon sokat tanultam szakasparancsnokomtól, Tóth Sándartól, aki mindig segített és biztalt, ha láttam, hogy nehézségeim támadnak.

De alig melegekedtem meg ezen a posztom, iskolára küldték Budapestre. Akkor még nem tudta, hogy a tartalékos állományba vonuló szakasparancsnok helyére jelölték, amelyet az iskola elvégzése után el is fogadott.

Ilyen gyors felemelkedésre sohasem számítottam — mondja szerényen. — Igyekeztem a megbízatásomnak tökéletesen eleget tenni, úgy irányítani a rám bízott egységet, hogy a munkában ne legyen semmi kifogásolnivaló... S amikor a század az elmúlt évben elnyerte a területi parancsnokság legjobb önálló egysége címet, az én szakaszom megkapta a legjobb szakasz kitüntetést, az 1. raj pedig a rajok között bizonyult a legeredményesebbnek.

Amikor a terveiről kérdezzük, kissé elgondolkodik. Aztán elmondja, hogy a szakaszának továbbra is az a célja, hogy a legjobb címet ebben az évben is produkálja. Erre minden reménylik megvan, hiszen a kiképzési tervben előírtakat rendre végrehajtották.

Magánéletben pedig szeretném, ha régi vágyam teljesülne, sikerülne lakást megkapni Komlón. Mánlán lakunk, s bizony néha nagy nehézségek, az egész család összefogásával tudom csak teljesíteni a megnövekedett feladatokkal járó követelményeket.

b. g.

Komlón a városi pártbizottság székében a város vezetői fogadták a fegyveres testületek képviselőit

Társadalmi bíróságok

Huszonöt évvel ezelőtt alakultak meg az NDK országjainak a társadalmi bíróságok, amelyek a vállalat és dolgozó között támadt munkajogvitákban döntenek.

Számuk a kezdeti 5000-ról egy év múlva már 15 ezerre nőtt. Jelenleg 25 000 társadalmi bíróság jellegű bizottság 225 000 tagja dönt a munkajogvitákban, az újítási ügyekben, a kisebb-nagyobb vétségekben.

Létrehozásukra minden 50 dolgozónál többet foglalkoztató üzemben van lehetőség. A 8—15 tagú bizottságok titkos szavazással két évre választják a dolgozók közül.

A dolgozók panaszukkal a társadalmi bíróság megfelelő bizottságához fordulhatnak, amely megvizsgálja a problémát, és három héten belül összehívja a bíróság ülését.

Minden egyes esetet széles társadalmi nyilvánosság előtt tárgyalnak meg. A nyilvános vitán bárki szót kérhet, véleményét mondhat. Amennyiben nem sikerül döntésre jutni, a vitás kérdést bíróság elé viszik. Ez azonban ritkán fordul elő, mert az esetek több mint 90 százalékában végérvényesen a helyszínen, a társadalmi bíróságon megoldhatók a kérdések.

A Mecseki Szénbányák Trencsényi József ifjúgárda százada ünnepélyes egységgyűlést tartott szeptember 23-án a Juhász Gyula klubban. Értékelték az ifjúgárdisták munkáját, a legjobb teljesítőknek jutalmakat adtak át. Az egységgyűlésen megjelent és felszólalt Tóth Tibor, a vállalat munkásszázad-vezetője parancsnoka is.

Központi ünnepség a Mecseki Szénbányáknál

Az elmúlt hét szerdáján tartották a Mecseki Szénbányák-nál a fegyveres erők napi ünnepségét, amelyen Tóth Tibor a Steinmetz kapitány nevét viselő bányász-munkásszázad-vezető parancsnoka köszöntötte a meghívottakat, majd Zentai József, az MSZMP Mecseki Szénbányák titkárhelyettese emlékezett meg az 1848-as magyar szabadságharc hőseiről, taglalta a nagyvállalatnál tevékenykedő munkásszázadok, a polgári védelemben, a polgári fegyveres őrség kötelékében, valamint az MHSZ-ben tevékenykedő dolgozók munkáját. A kitüntetések és jutalmak átadásánál Bogár József, a vállalat szociálpolitikai igazgatóhelyettese húszéves igazgatói a Honvédelmi Erdeméremet adta át Nabab Györgynek, a 15 éves szolgálatát: Csatlós Gyula, Farkas Béla, Harka János és Hágendorn József, míg a 10 éves munkáért 12-en kaptak kitüntetést. Az MHSZ kiváló munkáért érem arany fokozatát kapta Gyenge Ferenc és Steiner László, ezüst fokozatát Agócs Attila, Borongics László, Buzsáki István, Galgóczi Lajos és Horváth János, négyen pedig a bronz fokozatot érdemelték ki. Az MHSZ titkárja elismerő oklevélét Zobák-bánya „Vorosilov” lövészklubja, míg az MHSZ Baranya megyei titkárja dícséretét Farkas Lajos kapta. A kitüntetésekkel Valkai József őrnagy, az MHSZ Baranya megyei titkára adta át. A vállalat polgári védelmi parancsnokának dícséretét kapták: Tóth Albert, Krauter György, Kleph Ottmár, Vrane-

sics János, Trapp Károly, Vass István, dr. Garamvölgyi Kálmán, Rajnai Rudolf, Rakk Kálmán, Balás László és Kollár Elemér. Elismerő oklevelet kapott Pécs-Bányaüzem és Zobák-bányaüzem. A kitüntetésekkel Horváth József alezredes, a polgári védelem Pécs városi törzsparancsnoka nyújtotta át. A bányász-munkásszázad-vezető tagjai közül a vállalat igazgatójának dícséretét kapták: Rónai József, Somlai János, Koch Tibor, Vass Imre, Stein Henrik, Gyurkó Ferenc, Soós István, Prohászka Ede, Eberling Ferenc, Tóth Lajos, Vertike László és Majoros László.

A Baranya megyei Rendőr-főkapitányság elismerő oklevelét Orbán István rendőr-vezető-őrnagy, a Baranya megyei Rendőr-főkapitányság vezetője adta át a bányász-munkásszázad-vezetőnek, amely a rendőrséggel együttműködve megtalálta a közelmúltban Pécsszabolcs térségében eltűnt két kistűt.

Csütörtökön délután fél 3-kor rendezték meg a fegyveres erők napja tiszteletére rendezett megemlékezést Pécs-Bányaüzemben, ahol Krauter György elevenítette föl a magyar honvédelem dícső tettetét és a mai fegyveres erők áldozatos munkáját. Zobaki Béla üzemvezető kék munkásört üzemvezetői dícséretben, nyolcat pedig pénzjutalomban részesített. Ugyancsak pénzjutalmat kapott az a 11 dolgozó, aki a tüzendészeten, a polgári védelemben végzett kiemelkedő munkát az elmúlt évben.

Magyar-csehszlovák barátsági hét

Kiállítás, baráti találkozó, filmbemutató

Tegnap délután nyílt meg az Ércbányászati Vállalatnál a magyar-csehszlovák barátsági hét, melyet a Csehszlovák Szocialista Köztársaság megalakulásának 60. és Csehszlovákia felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából rendeztek.

A rendező szervek, a Házfias Népfront Baranya megyei bizottsága és a Csehszlovák Kulturális Központ úgy állították össze a programot, hogy minden réteghez eljusson barátságos életét bemutató kiállítás, filmvetítés, s hogy a dolgozók, a diákok, a nyugdíjasok egyaránt megismerkedhessenek az ország politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális életével, ezért iskolákban, üzemekben, tsz-eknél, lakóterületeken egyaránt rendeznek találkozót.

Igy például ma, október 3-án Pécssett, a Fegyveres Erők Klubjában „1948 februárja a szocialista építés sikerei a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban” címmel, Pavol Gombos, a Csehszlovák Kulturális Központ igazgatója nyit kiállítást 16 órai kezdettel.

Október 4—5. a komlói-ak napja. Délután 15 órai kezdettel a Zrínyi Ifjúsági Klubban találkozhatnak Vladimir Klerisz íróval. 16 órakor a Juhász Gyula Klubban kiállítást nyit Pavol Gombos, a „Csehszlovákia idegenforgalmi nevezetességei” címmel. 16.30-kor ugyanott a Hárf-Prága kamaraegyüttes ad hangversenyt, majd egy órával később előadást hallhatnak a bányászati életéről, ezután pedig baráti találkozóra kerül sor a Julius Fucsik szocialista brigád tagjaival.

Szintén ezen a napon Pécssett irodalmi estet tartanak 18.30 órai kezdettel a Nevelők Házában.

Október 6-án, pénteken a „Motokov” kiállítás nyílik meg a pécsi Széchenyi Gimnáziumban, amely bemutatja a gépkocsiipar fejlődését Csehszlovákiában.

Emellett jó néhány programot szerveznek még a megye különböző területein, Sellyén, Siklóson, Szentlőrincen, Mohácsban, Bolyban, Drávaszabolcsban, Harkányban, Máriagyűdön.

Filmbemutatóra is sor kerül. Pécssett október 5-én 8 órakor, 6—7-én 18 és 20.30 órakor mutatják be a Kossuth Filmszínházban a „Merénylet Szarajevóban” című filmet. Október 7-én Mázasszváron 18 órai kezdettel vetítik a „Magány az erdőszélen”, Pécssett ugyanabban az időben „Az összeomlott ház” című filmet.

— pd —

Őszi szolidaritási akciók

A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága múlt héten megtartott ülésén fogadta el az 1978-as őszi szolidaritási akció programját, amelynek célkitűzése, hogy hatékonyabb legyen a társadalmi részvétel az imperializmus agresszív erői, a gyarmati elnyomás, a neokolonializmus, a fajüldözés ellen vívott harcban, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, az emberi jogok érvényesítéséért, hogy tovább erősödjék az internacionalista szolidaritásunk. A szolidaritási munka fő tartalmát képezik, hogy továbbra is támogatást nyújtsunk az egységes szocialista vietnami néphez, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság népének; fokozzuk szolidaritásunkat a haladó arab erőkkel és támogatjuk igazságos harcukat; elítéljük a Chilében dúló fasiszta terrort, követeljük a politikai foglyok szabadon bocsátását, erősítjük szolidaritásunkat a fasizmus ellen küzdő chilei néppel; az 1978-as év az appertheid elleni világvilágunk éve. Az ENSZ felhívásának megfelelően tevékenységünkkel hatékonyan kívánunk hozzájárulni a nemzetközi szolidaritási mozgalmak, a faji elkülönítés és megkülönböztetés minden formája elleni

harcához; a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 61. évfordulóját történelmi súlyúnak megfelelően ünnepezzük meg. E feladatoknak megfelelően állította össze az őszi szolidaritási akcióprogramját a Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottsága, amelynek kiemelt megyei rendezvényeire különböző programokat szerveztek: nagygyűlések, kiállítások, előadások, író-olvasó találkozók, szocialista brigádokkal való találkozások, baráti estek, csoportos beszélgetések és kultúrnapok teszik azokat változatosnak.

A programok közül szeptemberben került sor Komlón a chilei szolidaritási napokra, október 2-7. között magyar-csehszlovák baráti napok lesznek megyénkben: Pécsen, Sellyén, Drávaszántán, Komlón, Mohácsoson, Bályban, Szentlőrincen, Siklóson, Máriagyűdön és Harkányban. Novemberben a magyar-szovjet baráti napok keretében rendezik meg a szovjet filmfesztivált, míg decemberben Pécsen, Szentlőrincen, Mázasszavárott, Komlón és Mohácsoson tartják a magyar-lengyel barátság napokat.

Gondolatok egykismamatalálkozó ürrögn

A közelmúltban rendeztek kismamatalálkozót Komló egyik legnagyobb, legtöbb nő foglalkoztató üzemében. A rendező asszony, a HNF, a nőbizottság, valamint az Üzem vezetősége az asszonyok életére, a gyermekekkel eltöltött évekkel, esetleg hat-kilenc esztendővel voltak kíváncsiak.

A vártánál többen — bár az ott honlevőknél jóval kevesebben — jelentek meg a találkozón. A kérdéseket kitöltött válasszókól kitűnt, ami máig is nyilvánvalóan látszott a kismamákkal kapcsolatban.

Kiderült, hogy egyre többen veszik igénybe a gyermekgondozási szabadságot, ami önmagában még igen pozitívum mondható — de az is bebizonyosodott, hogy az anyukák többsége nyíltan vagy arról kevésbé átlátszóan rendelkeznek, szakma nélkül, s bár az otthon töl-

tött néhány esztendő alatt, amikor gyermekek nevelése és a háztartási munka mellett elvégezhetnék hiányzó osztályait, szakmát szerzhetnének, alkalmuk nyílna a tanulásra, a többségük erre nem vállalkozik. Sem szakmai, sem általmi vonalon, csak azotk járnak szolgatársakhoz, vagy gimnáziumba, esetleg felsőfokú iskolába, akik már a terheségük előtt elkezdték a tanulást és csak az utolsó év vizsgái voltak vissza. Az is érdekes, hogy minél magasabb az iskolai végzettsége valakinek, annál rövidebb ideig veszi igénybe a gyermekgondozási szabadságot, és az otthon töltött néhány hónap, esetleg egy-két év alatt is elvégzi, befejezi valamilyen iskolát. Minél alacsonyabb az iskolai végzettség, annál kevésbé fordítja a rendelkezésre álló éveket tanulásra...

Az is kitűnt, hogy szinte soha se-hová nem járnak szórakozni a kis-

gyermekes családok; sem a gyárral, sem a brigáddal, sem a társadalmi szervezetekkel nem tartják a kapcsolatot ezekben az években. Néhányan úgy tájékozódnak az eseményekről, hogy rokonokat, barátokat kérnek meg, monadják el mi újság, adabent, vagy elutaznak a gyár elé, műszertárolt és „véletlenül” találkozások alkalmával informálódnak a változásokról.

Hivatalosan évente megrendezendő nénapon és a kismamatalálkozón járhatók össze kollégáikkal, vezetőkkel. Ezek a találkozók nem mindig sikerültek pozitívan, mert sokan nem jöttek el, vagy akik eljöttek, az ajándékok átvétele után elmentek, vagy mert — azon kevesek akik maradtak — kicsinyek lettek magukkal hozták és a gyermekek nyüzsgése közepette nem tudtak beszélgetni.

S hogy mennyire igazak ezek a problémák, azt bizonyította az anyukák kérdésekre adott válasza is, az, hogy (Megfelelőnek tartja-e a kapcsolattartást és milyen javaslata van ennek továbbfejlesztésére?) senki sem tartotta megfelelőnek, de javaslatot mindössze csak ketten írtak.

E találkozón vetődött fel — a vezetők részéről — az az ötlet, ha ezen találkozók ideje alatt egy másik teremben vizsgálnák a gyermekekre, hogy a találkozón megfelelő körülmények között beszélgethessenek, ismertetőt hallgathatnának az utóbbi időben történt, gyárt, munkáltató változásokról az anyukák.

A tanulási kedvet is szeretnék feloldani az üzemegység vezetői. Megfelelő számú jelentkező esetén tanfolyamot indítanának a szakérettetés megismerésére. Ez nem első próbálkozásuk a vezetőknél, sajnos már többször kelték ki kérdéseiket a kismamáknak, de ezeknek még a fele se érkezett vissza... Reméljük a mostani kezdeményezés, és az ebből születendő vállalkozás jobban sikerül. Ehhez szeretnék megnyerni a kismamákat...

— páli —

Közel hárommillió költségetes közművelődésre

Új társadalmi vezetőség a komlói Művelődési Központnál

Az 1977. június 1. óta tanács felügyeletéhez tartozó Komlói Művelődési Központ új társadalmi vezetősége szeptember 28-án tartotta első ülését. A vezetőségi tagok és a meghívott városi közművelődési szakemberek előtt Páll Lajos, a Művelődési Központ igazgatója beszámolt az elmúlt közel másfél év alatt végzett munkáról. Kiemelten foglalkozott a közös fenntartási forma előnyeivel és részletesen ismertette az új rendszer hatása nyomán született eredményeket. Elégedetten állapította meg, hogy a társadalmi szervekkel, az iskolák nevelőtestületeivel és a városban működő üzemi klubokkal kialakult jó kapcsolatok eredményeként koordináltabb lett a művelődési munka a városban és megnőtt a Művelődési Központ szerepe. Elmondta, hogy közel hárommillió forint-ról van szüksége az intézménynek az éves programok megvalósításához.

A hozzászólók pozitívan értékelték azokat a változásokat, amelyek a Művelődési Központ múlt évi munkáját jellemzik, ugyanakkor az elő-

adókhoz csatlakozva valamilyen az összefogás kiszélesítésében, az üzemek és intézmények fokozottabb támogatásában látják a további előrelépés lehetőségét.

Az értekezlet befejezéséket Király Ernő, a társadalmi vezetőség elnöke az 1978/79-es műsorévd útjelét ismertette a résztvevőkkel.

(Varga)

A társadalmi vezetőség feladatát az új társadalmi vezetőség ideje alatt egy másik teremben vizsgálnák a gyermekekre, hogy a találkozón megfelelő körülmények között beszélgethessenek, ismertetőt hallgathatnának az utóbbi időben történt, gyárt, munkáltató változásokról az anyukák.

A tanulási kedvet is szeretnék feloldani az üzemegység vezetői. Megfelelő számú jelentkező esetén tanfolyamot indítanának a szakérettetés megismerésére. Ez nem első próbálkozásuk a vezetőknél, sajnos már többször kelték ki kérdéseiket a kismamáknak, de ezeknek még a fele se érkezett vissza... Reméljük a mostani kezdeményezés, és az ebből születendő vállalkozás jobban sikerül. Ehhez szeretnék megnyerni a kismamákat...

— páli —

A tömeges sportjáért

Avagy még pontosabban fogalmazva, mint a címben: a sportolók tömegéért — jelszó jegyében zajlott le az a két fontos tömegszervezeti ülés, amely hívatott a dolgozók tömegeinek rendszeres testedzési biztosítási és irányítási. A Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottságának állásfoglalását a lakóterületek tömegsportjának fejlesztéséről Pécs város Tanácsa dísztermében megtartott ülésen fogadták el, míg a Mecseki Szénbányák tömegsport bizottságának jelentését a vállalat tömegsport helyzetéről a legutóbbi szakszervezeti bizottsági ülésen tárgyalták meg a testület tagjai. A téma fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az az aktivitás, ami e témában mindkét ülésen a résztvevők hozzászólásaiból is kitűnt. Jóllehet mindkét tanácskozás egyértelműen foglalt állást azon megállapítás mellett, hogy az idősebb és fiatalabb dolgozók részére a sportolási lehetőséget ott kell biztosítani, ahol dolgoznak, élnék és pihennek, a hozzászólásokból kiderült: csak nagyon kevés helyen sikerült eddig megteremtetni ezen tárgyi és időponti feltételeket.

Bár az üzemek és vállalatok már eddig is sok mindent tettek a dolgozók sportolási igényeinek kielégítésére, nem ilyen egyértelmű a különböző szakszervezetek működésétől sportkörök hozzáállása a tömegek testkulturájának fejlesztésében. Ugyanis, amíg nagyon dicséretre méltó a Mázasszavári B. SK munkája, egyben eredménye is, már kevésbé mondható ez el Komlón, ahol a tömegek sportolására kijelölt időpontban — azaz napon — a nagy létszámú szinte megbérelt sportpévezet. Mindezt még csak fokozza a pályahányal, valamint a meglévő küzdőterek kifogyó-altható állapota. A legtöbb panasz — és így

egyben igény is — a PMSC pécsújhegyi sportlepelével szemben jelentkezett. Az illetékeseknek gyors és alapos segítségére van szükség, hogy a hiányszükségletet megszüntessék, és a sportolni, felülni vágyó dolgozók igényeit kielégítsék.

„Napjainkban a sport az egyik legdinamikusabban fejlődő társadalmi jelenség. Kulturális életünk e része hatással van a gazdasági életre, a művészetekre, a tömegkommunikációra, az emberek életmódjára, helyet kap a nevelési intézményekben, a szabad idő kereteiben...” — állapította meg a Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottságának állásfoglalása. De ugyanígy megállapításra jutottak a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottságának tagjai is, a tömegsport bizottság tagjaival egyetemben: A testnevelés és sport jelentősége a szocialista társadalom építése során n. Hozzájárul az egészséges megőrzéséhez, a munkaképesség magas szinten tartásához, a szocialista emberre jellemző erkölcsi, akaratit tulajdonságok kialakításához, a boldogabb, kiegyensúlyozottabb egyéni élethez. Ezért szükséges, hogy minél többen — nők és férfiak, fiatalok és idősebbek egyaránt — aktívan és rendszeresen vegyenek részt a testedzésben és a sport különböző formáiban. A lakosság szabad idejének eltöltésében — a fejlődés ellenére is — a testnevelés és a sport csak kis mértékben szerepel. Eppen ezért a legnagyobb gondot a lakosság legsebzesebb rétegeinek megnyerése, illetve a rendszeresen testedzés jelenti. Mindezek megváltoztatása érdekében tette meg azt a javaslatot a Mecseki Szénbányák tömegsport bizottsága, hogy legyen minden üzemnek tömegsportfelelős, aki vagy akik szervezik és irányítják a dolgozók rendszeres sportolását.

Polgári védelmi gyakorlat

A kiképzési tervnek megfelelően IX. 21-én polgári védelmi gyakorlatot tartott a Karbantartó Üzem PV-alegysége. A gyakorlat célja a szakszolgálati alakulat és önvédelmi szervezet készenléti helyzetbe helyezésére és a gyakorlati teendők végrehajtására. Az elméleti felkészítés mellett jelentős gyakorlati tevékenység folyt, melyben felderítés, mentőmentesítés és a halaszthatatlanul szükséges helyreállítás munkáit végezték.

A végrehajtás során a mintegy 130 fős létszámú közhasznú társadalmi munkát végzett. Befeljezték az üzem ötödik 5 éves tervében szereplő társadalmi munka feladatát, nevezetesen a Kossuth Lajos út és a Szilvás, Alkotmány út közti tereplépcsőt. A lepcső elkészülte azt jelenti, hogy a téli idő beköszöntével a szilvási dolgozók az új járdán közlekedhetnek.

Czéder János, az üzem PV-parancsnoka, kiváló helytállósáért dicséretben részesítette az egységet és összefoglalójában elmondta, hogy 50 eFt értékű társadalmi munka készült a jelentős elméleti felkészítés mellett.

Radnóti László
tudósító

MOZIMŰSOR

A hét filme: **MERÉNYLET SZARAJEVBAN.** Az európai imperialista hatalmak egyre fokozódó ellentétei magújuló válságokat robbantottak ki, 1908-ban Bosznia-Hercegovina, osztrák-magyar bekebelezése kielézte a Balkán-kérdést, sietette a Balkán-háború kitörését. A feszültté váló helyzet végül is az I. világháború kirobbanásához vezetett, amelynek közvetlen, kiváltó okul az 1914. június 28-i, sarajevói merénylet szolgált. Ezen a napon gyilkolta meg egy titkos szeb terrorista szervezet Ferenc Ferdinánd Habsburg-őrherceget, az Osztrák-Magyar Monarchia trónörökösét és feleségét... A szines jugoszláv-csehszlovák filmet Vajko Bulajic rendezte, a főszerepet Christopher Plummer, Florinda Bolton, Maximilian Schell és Irfan Mensur alakítják.

- Petőfi (Pécs):** 3-4-én 14, 7 óra: Pokoli torony I., II. Amerikai szines film (50 százalékkal felemelt helyár). 5-én 4 óra: Hannibál tanár úr. Magyar film. 5-én 2, 6, 8 óra: 6-9-ig: 2, 4, 6, 8 óra: Kalózok Jamaicaiban. Angol szines film (50 százalékkal felemelt helyár).
- Kossuth, délelőtt:** 3-án 10, 12 óra: Legato Magyar film. 4-én 10, 12 óra: Levelek Marusiából. Mexikói szines film. 5-6-án, 9, 12 óra: Merénylet Sarajevóban. Jugoszláv-csehszlovák szines film. 7-8-án: 10, 12 óra: Szegegyek kapitánya. Román szines film.
- Kossuth, délután:** 3-4-én, 5 óra: Az Eger és a Macska. Francia szines film. (20 százalékkal felemelt helyár). 5-én 6 óra: Szerelmesfilm. Magyar film. 6-án 4 óra: Hannibál tanár úr. Magyar film. 5-8-án 2, 4 óra: Szegények kapitánya. Román szines film.
- Kossuth, este:** 3-4-én: 17, 19 óra: Levelek Marusiából. Mexikói szines film. 5-én 8 óra: 6-8-ig 6, 9 óra: Merénylet Sarajevóban. Jugoszláv-csehszlovák film.
- Art Kino:** 9-én 9 óra: Aláztanon jelentem. Magyar film.
- Fekete Gyémánt (Pécs):** 3-án 6 óra: Váltásdjög egy halotért. Amerikai szines film. 5-6-án 6 óra: Police Python 357. Francia-NSZK szines film (16 évtől). 50 százalékos felárral. 7-8-án 4-ór: Péter cár és a szercecsen. Szovjet szines film. 6 óra: Az összeomlott ház. Cseh szines film. 9-én 6 óra: Hangyaboly. Magyar, szines.
- Jószerecsét (Pécs):** 3-án 4, 6 óra: Blöff. Olasz szines film. (50 százalékkal felemelt helyár). 5-én 4, 6 óra: Édes Anna. Magyar film. 6-án 4 óra: A bün története I., II. Lengyel szines film. 18 évtől. (20 százalékkal felemelt helyár). 7-8-án 2, 4, 6 óra: A macskás öregúr. Amerikai szines film. Matiné: 8-án: Próbidosók.
- Szines szovjet film:** Robin Hood nyíla. Szovjet szines film.
- Május 1. (Komló):** 3-4-én 15, 17 óra: Focizson, aki tud. Szovjet szines film. 5-6-án 15, 17 óra: Piedone Hongkongban. Olasz szines film. (50 százalékkal felemelt helyár). 9-én 15, 17 óra: Fényes szelek. Szines magyar film. Matiné: 8-án: Egyiptomi történet. Magyar szines film.
- Zrínyi (Komló):** 3-4-én 4, 6, 8 óra: Keoma. Olasz szines film. (50 százalékkal felemelt helyár). 5-8-ig 4, 6, 8 óra: 80 huszár I., II. Magyar szines film. (Másfél helyárral). 9-én 10, 12 óra: Alázatban jelentem. Magyar film.
- Zengő Gyöngye (Hasszumentény):** 3-4-én 7 óra: Elszakadás. Amerikai szines film. (16 évtől.) 7-8-án 5, 7 óra: Az akasztánival bolond né. Francia szines film. (20 százalékos felárral). 9-én 7 óra: Robin Hood nyíla. Szovjet szines film.
- Mázasszavár:** 3-4-én: 6 óra: Közös bün. Magyar szines film. 7-8-án 4, 6 óra: Magány az erdőszélen. Cseh szines film.
- Május 1. (Vasas):** 3-án 16 óra: A Sölymok vezetője. Szovjet szines film. 5-6-án 16 óra: Spanyol táncosnő. Spanyol szines film. (16 évtől.) 7-8-án 14, 16 óra: Halljatók a túláradalon. Mongol-szovjet film.
- Kodály (Vasas):** 3-4-én: Napsugár fiúk. Amerikai szines film. 6-án és 8-án 16 óra: Különb dűbhe jövök. Olasz-spanyol szines film. (50 százalékkal felemelt helyárral).
- Mecseknapásd:** 4-én 7 óra: Csendes otthon. Magyar film. 6-9-ig 5, 7 óra: Az Eger és a Macska. Francia film. (20 százalékos felárral).
- Sasd:** 3-án 7 óra: A kék katona. Amerikai szines film (50 százalékkal felemelt helyárral). 5-6-án 7 óra: Az Ezüst-tó kincse. NSZK-jugoszláv szines film. 8-án 15, 7 óra: Spanyol táncosnő. Spanyol szines film. (16 évtől).

Október 6-31

Műszaki könyvnapok

Az idén 17. alkalommal rendezik meg országsszerte a műszaki könyvnapokat. A műszaki könyvnapokra kiválasztott 56 könyv reprezentálja a témájú hazai könyvtudásunkat. Ezek közül harminchet az Műszaki Kiadó, ötöt az Akadémiai, kettőt-kettőt a Gondolat és a Mezőgazdasági, jelent meg. A kiadók gondoltak arra is, hogy kellő számban kerüljen el az érdeklődőkhöz alap, közép- és felsőfokú szaknyelvek. Különösen a „profilozás”, a Műszaki Könyvtudás jelentkezik sok hasznos, nem egy esetben régóta várt kiadvánnyal, lexikkal, egyéb kiadvánnyal. Most kerül majd a könyvsorozatba a Modern Építési Lexikon, amely a korszerű építészet alapismeretét, fogalmait, adatait, adatait ismerteti meg, továbbá a közölt közlekedés, a villamos szerelvények, az épületgépészet, a bűrdolgozó ipar, a villamos hálékina legfontosabb ismeretait rendszeres közlőkönyv. Több új kötetet jelentkezik a népszerű Ipari Szaknyvtár is.

Az országos megnyitó október 6-án Szolnokon lesz; itt a könyvnap könyvből, s a közelműltban megjelent legfontosabb munkákból kiállítás nyílik. A vidéki könyvtérjestők gazdája, a Művelt Nép Könyvtérjestő Vállalat mintegy 500 könyvvásárt szervez majd.

Véradás

Kétszáz ember 85 liter vért adott a legutóbb Pécs-Bányászban megrendezett önkéntes véradáson. Elsőként a fejtési, majd az előkészítő és a szállító körletek szocialista brigádjai jelentek meg, őket követték a Bayer és a Fratanoló szocialista kollektívák teljes létszámmal, de megjelentek a Külfeljezési Üzem dolgozói is, akik közül negyvenen adtak vért.

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

Október 3—9-ig

Kedd: Helga
Szerda: Ferenc
Csütörtök: Aurél
Péntek: Brúnó
Szombat: Amália
Vasárnap: Koppány
Hétfő: Dénes

ÉVFORDULÓ

Harminchat évvel ezelőtt, 1942. október 9-én halt meg Schönherz Zoltán kommunista, a forradalmi mozgalom mártírja.

Kassán született, 1905. július 25-én. Már középiskolás korában bekapcsolódik a forradalmi ifjúsági mozgalomba. Az egyetem elvégzése után pedig mint hivatalos pártmunkás, a Csehszlovák Kommunista Pártban dolgozik. 1936—38 között a néprfrontpolitika szellemében szervezi a szlovák és a magyar szervezetek antifasiszta szövetségét. Az 1938. novemberi első bécsi döntés után a Magyarországhoz csatolt területen marad és Kassán szervezi a dél-szlovákiai, majd a megszállt kárpát-ukrajnai illegális kommunista mozgalomát. 1939 nyarán ezeket a területeket is bekapcsolják a Magyarországi Kommunista Párt munkájába. 1939 végén Szovjetunióba megy, ahonnan a következő év februárjában hazajön és részt vesz a párt Központi Bizottságának létrehozásában, valamint központi pártlap kiadásának megszervezésében. Ebben az időben Schönherz Zoltán rendkívül aktív háborúellenes tevékenységet végez és ő irányítja a félfüggetlenül működő Függetlenségi Bizottságot. A kommunista vezetők által indított hajszá során, 1942. július 6-án Schönherz Zoltán is le tartóztatják, majd 1942. szeptember 30-án a vezérkari főnök különbözősága hazaárulás vádjával, halálra ítélik.

— Környezetvédelmi hónap. Tegnap délután 15 órakor a Kossuth-bányaüzem munkásklubjában Gallusz József, az MSZMP Komló városi Bizottságának első titkára nyitotta meg a környezetvédelmi hónap komlói rendezvénysorozatát.

— Túra, sportvetélkedővel. A KISZ városi Bizottsága fegyveres erők napi túrát rendezett Komlón október 1-én a város üzemi, iskolai és intézményi KISZ-szervezetei részére. A túra befejezéséknél a Carbon sportpályáján sportversenyeket tartottak.

— Diákok a kukoricaföldön. A Pécsi Dobó utcai gimnázium tanulói szeptember 11—23-ig a Bolyi Állami Gazdaságnál kukoricatorást végeztek. A diákok a közel kéthetes munka keretében egy részt előkészítő táborok, tanfolyamok szervezéséhez és jutalmazáshoz ajánlották fel.

— Magyar—csehszlovák barátsági napokat rendez Baranyában október 2. és október 7. között a Hazafias Néprfront Barany megyei titkársága és a Csehszlovák Kulturális Központ. A közel egy héttig tartó rendezvénysorozatot tegnap délután 15.30-kor nyitotta meg Krasznai Antal, a Hazafias Néprfront megyei bizottságának titkára.

— Miniszteri látogatás Baranyában. Pozsgay Imre kulturális miniszter október 6-án Baranyába érkezik. A háromnapos program részeként október 10-én Komlóra is ellátogat.

— A képzőművészeti világhét alkalmából — szeptember 18—30-ig — a pécsi grafikai műhely alkotásából rendezett kiállítást a Művelődési Központban Komlón. A bemutatott képzőművészeti alkotásoknak több száz látogatója volt a hét alatt.

— Kirándulás Bajára. Az Aknamélyítők mecseki körletének szakszervezeti bizottsága tagjai részére egésznapos kirándulást szervezett az elmúlt hetekben Bajára és megtekintették a Duna menti város nevezetességeit.

— Propagandisták továbbképzése. Az MSZMP Komló városi Bizottsága és a KISZ városi Bizottsága október 3-án egésznapos továbbképzést tartott párt-, szakszervezeti és KISZ-propagandisták részére.

A környezetvédelmi hónap komlói programja

Október 6-án (péntek): Kiállítás, „Természet és környezetvédelem” címmel a BDSZ Könyvtárban délután 3 órakor.

Október 9-én (hétfő): Természetvédelmi filmet és Május 1. filmszínházban, este fél 5 és fél 7 órakor.

Október 12-én (csütörtök): Kiállítás, „A vizek tisztaságának védelme” címmel a Baranya megyei Vízmű Vállalat terméiben. Előadást tart: Kaurek Róbert.

Október 16-án (péntek): Környezetvédelmi kiállítást a Juhász Gyula klubban délután fél 5 órakor. Előadás, „Ember és környezete” címmel.

Október 17-én (kedd): Előadás, „Mit teszünk a madárvilág védelmében” címmel a Szénelőkészítő Uzemnél, délután fél 3 órakor.

Október 18-án (szerda): Előadás, „A mezőgazdaság kemizálása és a környezetvédelem” címmel a Mecsekjános Klubkönyvtárban, este fél 7 órakor.

Október 22-én (vasárnap): Környezetvédelmi túrák, a kirándulóhelyek rendezése. Indulás reggel 7 órakor.

Október 23-án (hétfő): Előadás, „A Mecseki Szénbányák palahányainak reaktivációs tevékenysége” címmel délután 3 órakor a városi tanács termében.

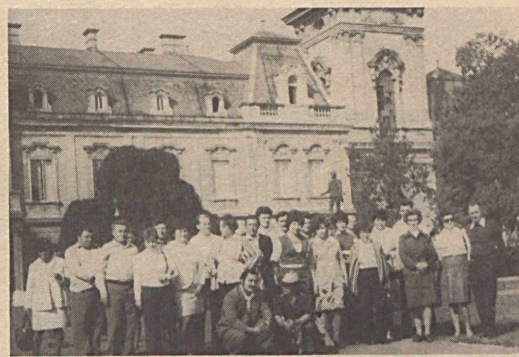
Október 24-én (kedd): Előadás, „A környezetvédelmi törvény és a környezetvédelmi intézkedési terv megvalósítása” címmel délelőtt 9 órakor a pártbizottság vb-termében.

Október 27-én (péntek): A környezetvédelmi hónap zárórendezvénye délután 3 órakor az Uttörő- és Ifjúság Házban. Az ünnepség megnyitóját Morber János, a városi tanácselnök tartja.

Ezekben a napokban tartják üzemünkben a komplex polgári védelmi gyakorlatokat. Képkönyv: munkában a Carbon Könnyűipari Vállalat gázoltáros elsősegélynyújtói.

Körödi Gábor felv.

Két napos kiránduláson vett részt a Béta-bányai, 33-as számú Gáspár Márton vezette szocialista brigád. A tizenhat főből álló csapat első nap Keszthely nevezetességeivel, a Festetics-kastéllal ismerkedett. A délutáni órákat Hévízen töltötte. Este pedig a marcali „Baglas” szállóban tartotta meg, jó hangulatú, családi estjét. Második napi programjukban zalakerosi termálfürdő szerepelt, ahol egész nap élvezhették a finom vizet, és csak este indultak vissza Komlóra.

A KGST ösztöndíjalapja

A független fejlődés útjára lépett nemzetek egyik legfontosabb feladatát saját szakembergárdájának kinevelése. Ennek megoldásában a fejlődő államok a szocialista közösség országainak segítségére támaszkodik. 102 ázsiai, afrikai és latin-amerikai államból több mint 33 ezer fiatal tanul a KGST-országok közép- és felsőfokú oktatási intézményeiben. A KGST-országok a műszaki-gazdasági közreműködés keretében 32 felső- és középfokú oktatási intézményt, 112 oktatási központot és szakiskolát létesítettek, s több mint 70 különböző oktatási intézmény építése folyik a fejlődő államokban. A KGST-országok tanárok, szakértők és konzultánsokat küldenek a fejlődő államokba.

Az 1973-ban létesített KGST-ösztöndíjalap a fejlődő államok szakemberei kiképzésében megvalósuló sokoldalú együttműködés új formája lett. A KGST-országok egyetemre és főiskoláira már 1974-ben 326 ösztöndíjjal vettek fel 25 fejlődő államból. Jelenleg 40 fejlődő állam 1700 fiatalja ismerkedik a tudományok titkaival a KGST-ösztöndíjra támaszkodva.

A KGST XXX. ülésszakán, 1976-ban határozatot fogadtak el, mely szerint az 1976—77. tanévtől a KGST-ösztöndíjas alapot a főiskola utáni képzésre és a középfokú szakmai ismeretek megszerzéséhez is ki lehet adni. Így a KGST-ösztöndíj kiterjed a szakemberképzés minden formájára, kezdve a technikumoktól egészen az aspirantúráig.

JUGOSZLÁV

1. műsor: 9.00: Iskolatelevízió. 17.10: Magyar nyelvű tv-híradó. 17.30: Tv-híradó. 17.45: Elgondolás. Kigondolás (gyermekműsor). 18.50: Közösségi témák. 19.00: Minden hajnalból nappal nő ki. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Lesz, ami lesz. (Szókratész-tétel műsor). 21.05: A sapka (filmsorozat). 21.55: Tv-híradó. 22.10: Konok dossziéja. 1958. 23.10: Hét-tévnap.

2. műsor: 18.00: Belgrádi krónika. 18.45: Grafikai technikák (ismeretterjesztő műsor). 19.15: Akciók. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Totálkép a BIEF-ről (Nemzetközi színházesztétika). 21.00: Huszonegy óra. 21.20: Portrék. 21.50: Zenés esték.

3. műsor: 10.00: Szerbia múzeuma. 10.30: Rajzfilm. 10.55: Legjobb műsoraink. 11.05: Iskolatelevízió. 12.40: Követésen Manillából, a kosárlabdába VB-ről. Jugoszlávia—Brazília. (vagy Olaszország). 15.35: Tv-híradó. 15.50: A világ összes csodái (gyermekműsor). 16.50: Partizan—Vélez labdarúgó-mérkőzés. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A delfin napja. (Amerikai film). 21.45: Tv-híradó. 22.00: Calle 78 (A festői záróestjének közvetítése). 23.10: Vikend-műsor.

4. műsor: 17.30: Hét-tévnap. 18.00: Népi muzika. 18.30: Tv-hírek. 18.45: Nőem-hímmel. (1. rész ísm.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Hangverseny-közvetítés. 21.40: Eletrajok. Balzac. 22.00: Sportszombat.

5. műsor: 9.00: Barázdák. Magyar nyelvű műsor földművelőknek. 9.30: Magyar nyelvű gyermekműsor. 9.50: Hírek. 10.00: A pontos mérték. (gyermekműsor). 10.30: A francia kutyafilm (filmsorozat) gyermekeknek. 11.00: Népi muzika. 11.30: Mezőgazdasági műsor. 12.40: Kosárlabda VB. Jugoszlávia—USA. 14.15: Kritikus pont. 14.45: Látnak boldogság (ifjúsági film). 16.15: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kanadai síslabda (II. rész). 21.05: Egy fedél alatt. (Dokumentumműsor). 21.35: Tv-híradó. 21.55: Sportszombat. 2. műsor: 19.30: Tv-híradó. 20.00: Bardom, a ló. (Dokumentumműsor). 20.50: Huszonegy óra. 21.10: Egy élet. (Francia film).

PÉNTEK

1. műsor: 9.00: Iskolatelevízió. 17.10: Magyar nyelvű tv-híradó. 17.30: Tv-híradó. 17.45: Elgondolás. Kigondolás (gyermekműsor). 18.50: Közösségi témák. 19.00: Minden hajnalból nappal nő ki. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Lesz, ami lesz. (Szókratész-tétel műsor). 21.05: A sapka (filmsorozat). 21.55: Tv-híradó. 22.10: Konok dossziéja. 1958. 23.10: Hét-tévnap.

2. műsor: 18.00: Belgrádi krónika. 18.45: Grafikai technikák (ismeretterjesztő műsor). 19.15: Akciók. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Totálkép a BIEF-ről (Nemzetközi színházesztétika). 21.00: Huszonegy óra. 21.20: Portrék. 21.50: Zenés esték.

3. műsor: 10.00: Szerbia múzeuma. 10.30: Rajzfilm. 10.55: Legjobb műsoraink. 11.05: Iskolatelevízió. 12.40: Követésen Manillából, a kosárlabdába VB-ről. Jugoszlávia—Brazília. (vagy Olaszország). 15.35: Tv-híradó. 15.50: A világ összes csodái (gyermekműsor). 16.50: Partizan—Vélez labdarúgó-mérkőzés. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A delfin napja. (Amerikai film). 21.45: Tv-híradó. 22.00: Calle 78 (A festői záróestjének közvetítése). 23.10: Vikend-műsor.

4. műsor: 17.30: Hét-tévnap. 18.00: Népi muzika. 18.30: Tv-hírek. 18.45: Nőem-hímmel. (1. rész ísm.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Hangverseny-közvetítés. 21.40: Eletrajok. Balzac. 22.00: Sportszombat.

5. műsor: 9.00: Barázdák. Magyar nyelvű műsor földművelőknek. 9.30: Magyar nyelvű gyermekműsor. 9.50: Hírek. 10.00: A pontos mérték. (gyermekműsor). 10.30: A francia kutyafilm (filmsorozat) gyermekeknek. 11.00: Népi muzika. 11.30: Mezőgazdasági műsor. 12.40: Kosárlabda VB. Jugoszlávia—USA. 14.15: Kritikus pont. 14.45: Látnak boldogság (ifjúsági film). 16.15: Vasárnap délután. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kanadai síslabda (II. rész). 21.05: Egy fedél alatt. (Dokumentumműsor). 21.35: Tv-híradó. 21.55: Sportszombat. 2. műsor: 19.30: Tv-híradó. 20.00: Bardom, a ló. (Dokumentumműsor). 20.50: Huszonegy óra. 21.10: Egy élet. (Francia film).

MAGYAR

KEDD

7.50: Tévétorna. 8.05: Iskolatelevízió. Földrajz (ált. isk. 7. oszt.). A felkelő nap országja (lapán). 9.45: Francia nyelv (középsik. II. oszt.). 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz. Magyar nyelv és irodalom (ált. isk. 2. oszt.). 10.20: Nevelésleírás. Pedagógus-továbbképzés. 11.05: Elővilág (ált. isk. 7. oszt.). A forradói szavannák. 11.40: Időseült Ajánló-műsor a gyerekeknek. 12.05: Földrajz (ált. isk. 5. oszt.). A Nagykurda. 13.45: Iskolatelevízió. Földrajz (ált. isk. 7. oszt.). 14.20: Szó-ra-ka-té-nusz (ism.). 14.40: Nevelésleírás (ism.). 15.25: Elővilág (ism.). 16.00: Földrajz (ált. isk. 5. oszt.). 16.28: Hírek. 16.35: A nyelv világa. 17.10: Légtályaolász. A Horizont szerkesztésű műsora. 17.30: Mindenki iskolája. 2. Fizika. 17.55: Reklám. 18.00: 1. Blóala. Elő és életlen. 18.35: Új kazán a réál nyárban. 19.05: Reklám. 19.10: Etti mese. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Donna Juanita két kalandja. Ma-avarul beszél NDK tévéfilmsorozat. 19.2. rész. 21.00: Filmsem. 21.50: Indini infókavicsok. III/1. rész: Volt egyszer egy gurú. 22.20: Tv-híradó. 3.

MÁSODIK MÓSOR

20.00: A városról. Az ÉTK-stúdió videófilmje. Szerencsél. 20.20: Ferenc Rovandó műsora. Zenés film. 20.40: Tv-híradó. 2. 21.00: Reklám. 21.05: Az amerikai Ma-avarul beszélés bel-aa film.

SZERDA

8.19: Tévétorna. 8.25: Pedagógustovábbképzés. Ösztöndíjösöknek (ált. isk. 3—4. oszt.). 9.05: Könyvtárszolgálat. (ált. isk. 1. oszt.). 9.30: Érdemes állatkertek. 10. rész: A delhi állatkert. 9.55: Donna Juanita két kalandja. 10.55: Reklám. 11.35: Lehet egy kérdésre több? 14.00: Iskolatelevízió. Ösztöndíjosi továbbképzés. 14.40: Környezetismeret. 15.15: Fizika. 78. Az új általános iskolai fizika tan-

terv. 15.50: Kamera. A Tv-híradó és a Filmhíradó. 16.28: Hírek. 16.35: Műszaki könyvhét. 17.05: A Közösségszolgálat tájékoztatója. 17.10: Bp. Honvéd—Vasas bajnok labdarúgó-mérkőzés. A szünetben: Reklám. 19.00: Reklám. 19.05: Etti mese. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Szent Lukács visszatarozása. Magyarul beszélő szovjet film. 21.35: Nyitott könyv. Raffai Sarolta: Jólétsz hónap is. 22.30: Tv-híradó. 3.

MÁSODIK MÓSOR

20.00: Perry Como New Orleansban. Amerikai zenés film. 20.50: Tut-Anch-Amon Egyiptomban. Angol filmsorozat. XIII/4. rész: A templom. 21.10: Tv-híradó. 21.30: Reklám. 21.40: A földön eltörtött lidő. Magyarul beszélő svéd filmsorozat. VI/1. rész.

CSÜTÖRTÖK

7.50: Tévétorna. 8.05: Iskolatelevízió. Matematika (ált. isk. 6. oszt.). 10.10: Fizika (ált. isk. 8. oszt.). 12.05: Matematika (ált. isk. 8. oszt.). 15.00: Iskolatelevízió. Matematika (ált. isk. 6. oszt.). 15.25: Fizika (ism.). 15.55: Matematika (ált. isk. 8. oszt.). 16.33: Hírek. 16.40: „Kör, kör ki lát-szik...” Övadások műsora. 17.10: Reklám. 17.15: Telesport. 17.40: Szó-szadunk. III. rész. Az első vihar. 18.20: Szépen, jól magyarul. 18.30: Szüret. Ráportmunka. 19.00: Reklám. 19.10: Etti mese. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kétköztudás. Hírek-telenek. Tévéfilm. 21.05: Csak élők és mesélők. Ultray Tamás műsora. 22.10: Unokák is látni fogják. Zolagereszt új városközpontja. 22.40: Tv-híradó. 3.

MÁSODIK MÓSOR

18.48: 39/5. Francia nyelvtanfolyam. 19.10: Ország nyelv (ált. isk. 6. oszt.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Színészműzeum. Rózsahegyi Kálmán. 20.40: Tv-híradó. 21.00: Reklám. 21.05: Harmincötven az államosított magyar filmgyártás. Pacsirta. Magyar film. 22.40: Reklám.

PÉNTEK

8.04: Tévétorna. 8.10: Iskolatelevízió. Fizika (ált. isk. 6. oszt.). 9.05: Magyar

TV műsor

irodalom (ált. isk. 5. oszt.). 10.05: Matematika (ált. isk. 5. oszt.). 10.30: „Kör, kör ki lát-szik...” Övadások műsora. (ism.). 11.05: Földrajz (ált. isk. 6. oszt.). 12.05: Világélet (ált. isk. IV. oszt.). 13.10: Iskolatelevízió. Magyar irodalom (ism.). 14.15: Fizika (ism.). 14.45: Matematika (ism.). 15.15: Földrajz (ism.). 15.45: Hírek. 15.50: Pedagógusok fóruma. (ism.). 16.25: Elektromos—Bp. Honvéd bajnok férfi kézilabdamerkőzés. A szünetben: Reklám. 17.45: Villanófény. 17.55: Reklám. 18.00: Magyarország 1849. Dokumentumjáték. 18.30: Öt perc meteorológiára. 18.35: Játék a betűkkel. 19.00: Reklám. 19.10: Etti mese. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Delta. 20.25: Rápülj páva. Népművésztel vetéledő. 1. Döntő. 21.55: Fiatalkorok. 22.55: Tv-híradó. 3.

MÁSODIK MÓSOR

20.00: Budapesti Művészeti Hetek. Dínyertes karmesterek. 20.35: Öt perc meteorológia. (ism.). 20.40: Sakk-matt. Karapóv—Korcsnyi világbajnoki döntő. 21.05: Tv-híradó. 2. 21.25: Vidám sítutó egy boldog porszemért. Komédia két részben. (16 éven felülieknek).

SZOMBAT

7.59: Tévétorna. 8.05: Iskolatelevízió. Kamera. 8.40: Fizika. 78. (ism.). 9.20: Világélet. Tér és idő. 10.00: Mutasd a lábadat! Rovarkör közelről. 10.25: Columbo. Magyarul beszélő amerikai filmsorozat. Becsületbeli ügy (ism.). 11.35: Játék a betűkkel. 14.47: Fiatalkorok a lépcsőházban. Magyarul beszélő jugoszláv tévéfilmsorozat. VI/5. rész. 15.20: Hírek. 15.25: Tut-Anch-Amon Egyiptomban. XIII/5. rész: Halál és temetés. 15.45: Ami a bigadánaplóbb kimaradt. 16.15: Reklám. 16.25: Reklám von szől. 16.35: Soha fából Csehszlovák dokumentumműsorszériálás.

MÁSODIK MÓSOR

17.25: A csillagszemű. Tévéjáték gyermekeknek. I. rész. 18.25: A Német Demokratikus Kétszázados nemzeti Zenekör. 18.45: Egyimilli fentem hangylegy. 19.00: Reklám. 19.10: Cicaszéria. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Szép magyar tánc. X/10. rész: Déliálházi táncok. 20.05: Az Angyal elrablása. Magyarul beszélő angol bűnügyi film. 21.45: Gloria Gaynor. Francia zenés film. 22.10: Tv-híradó. 3. 22.20: Pokol a Csendes-óceánon. Magyarul beszélő amerikai film.

MÁSODIK MÓSOR

17.28: Németh László: Bodnárné. Tévéjáték. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Verdi: Macbeth. Négyfelvadásos opera. Közben: 21.25: Tv-híradó. 2.

VASÁRNAP

8.04: Tévétorna. 8.10: Mindenki Iskolája. 8.20: 1. Blóala. 8.40: 1. Blóala. 9.15: Csak gyerekeknek! Kiflim ösztöndíjas. 1. A két út útja. 2. Lolka és Bolka sárkányversenyen. 9.45: Erdekes állatkertek. II. rész: A manilla állatkert. 10.10: Játsszuk együtt. Ugrószék. II. rész. 10.20: A szászárú ruhája. Magyarul beszélő francia mesefilm. 11.25: Hírek. 11.30: Reklám. 11.35: Barázdák. Tévéfilmsorozat. XV/6. rész: A zokékirály. 13.43: Nótaszó. 14.05: Gólgópa. Magyarul beszélő szovjet filmsorozat. (VII/1. rész). 14.15: Műsoraink ajánlója. 15.00: A csillagszemű. Tévéjáték gyermekeknek. II. rész. 15.55: Reklám. 17.00: „Szépmesterek kerde?” IV/4. rész. 17.55: Most mutasd meg! 18.25: Reklám. 18.35: A Közösségszolgálat tájékoztatója. 18.40: Etti mese. 18.50: Tévétorna. 19.00: A Hét. 20.00: Hírek. 20.05: Budapesti művészeti hetek. Orsi Ferenec. Teréz. Tévéjáték. 21.40: Sport-hírek. 21.50: In vivo. Selye János portréfilm. 23.00: Hírek.

Egy hónap a judo hazájában

A japán fiú beállása nagyon igényli Papp Laci tanácsait

Papp László a japán ökölvívók között

Amióta a magyar ökölvívás legmagasabb egyénisége, Papp László megvált az élvonalból és az Óbudai Tsz Sportkörnél tanítja a fiatalokat, keveset hallunk róla. Neve annyira összeforrt a sportággal, az elmúlt évtizedek sikereivel, hogy nehéz megérteni miért kell nélkülözni szaktanácsait a magyar ökölvívóspornak ebben a válságos időszakában. Más országokban elismerik és nagyra értékelik Papp Laci páratlan technikáját. Legutóbb a judó és karate hazájában járt, ahol közel egy hónapot töltött ökölvívó fiatalok és szakemberek között — szakmai tanácsadóként.

— Még a válogatott edzőjeként egy külföldi úton találkoztam Kobajisival, a japán válogatott-keret edzőjével, aki felkért, látogassak el hazájába. A korábbi beszélgetést követően tavasszal jutott el hozzám az a levél, amelyben hivatalosan is kérték a kiutazásomat. Augusztus 8-án indultam el a tengerentúrra, először három hétre, majd vendéglátóm kérésére majdnem egy hónapot töltöttem ebben a számomra nagyon érdekes országban — mondja a kiváló sportember, amikor hozzárkezesése után felkerestük otthonát és a japán út tapasztalatairól, a japán ökölvívás helyzetéről érdeklődtünk.

— A japánokra jellemző alaposággal megtervezett program nagyon mozgalmassá tette az ott-tartózkodás heteit. A több ezer kilométeres út során — ellátogatva Japán nagyobb városába — találkoztam fiatal ökölvívókkal, edzőkkel, szakemberekkel.

● Várható-e, hogy a fejlődő japán ökölvívósporn hamarosan a nemzetközi porondon is hallatja majd „szavát”?

— A japánok célja, hogy a judóhoz és a karatehoz hasonló lértípus erőnyeket kívánó ökölvívást e két sportágot megközelítő színvonalra emeljen. Meggyőződésem, hogy az a lelkesedés, amit náluk tapasztaltam, realitássá teszi ezt az elképzelést. Felkocozott érdeklődésükre jellemzően egyik jánévű öklözőjük szinte napokon keresztül a nyomomban

volt, mindent látni és hallani akart abból, amivel eredményesebbé teheti saját szereplését. Véleményem szerint, ha ez a rendkívüli lelkesedés, technikai felkészültség megfélemlítő technikával párosul, a japán ökölvívók — különösen az alsóbb súlycsoportokban — még nagyon sok örömet szereznek a sportág rajongóinak.

● Játsszot-e bemutatómérkőzést a legjobb japán ökölvívókkal?

— Ezúttal nem a látványosság és az ökölvívás reprezentálása volt a cél, bár néhány edzésen magam is beálltam a kötelek közé. Elsősorban a technikai elemek gyakorlására fektettünk nagyobb súlyt. Az ökölvívás alapvető szabályaitól indulva igyekeztem bemutatni minden olyan technikai lehetőséget, amely hasznosítható a fiatalok felkészítésénél. Sok városban jártam, gyakran több száz kilométert utaztam naponta — igaz nem itthoni tempóval —, de mindenütt kedvező benyomást tett rólam az a szellem, amit a japán sportolók körében tapasztaltam.

● A mozgalmas munka mellett — ön maga és a magyar ökölvívás számára — milyen tapasztalatokat szerzett az egy hónap alatt?

— Nagyon szimpatikusnak találtam azt a gyakorlatot, hogy a fizikai munkából élő fiatalok nem ültetik azonnal íróasztal mellé, ha bejön nekik egy-egy jobb eredmény, és nem adnak lehetőséget az elpuhulásra... Náluk az ökölvívás munka utáni felüdülést, kapcsolódásnak számít megterhelést jelent. Vagyis a fizikai igénybevétel nem korlátozódik csupán az edzések idejére.

● Befejezőként engedjen meg kérdést az itthoni munkájáról. Az óbudai tanítványok edzőjeként mikor láthatjuk viszont a szorító mellett, ahol úgy gondolom ismét bizonyítani szeretne?

— Amennyiben edzésprogramjainkat maradéktalanul végre tudjuk hajtani, három éven belül mi is bekapcsolódunk a versenyekbe. Ami vi-

szont a kérdés második felét illeti, had mondjam el: nem a bizonyítási vágy hajl. A sport, az ökölvívás és a legújabb felkészülésbe vetett hittemek teszek eleget azzal, amit csinálók!

Varga József

Labdarúgó-toborzó

A Komlói Bányász SK sportiskolája és labdarúgó szakosztálya **toborzó hirdet.** Felvételre jelentkezhetnek az 1963. szeptember 1. és 1965. december 31. között született fiúk. A labdarúgás legújabb kedvelői október 3-án, délután 3 órakor jelentkezhetnek a kökönyösi régi salakos pályán, Podpác Zoltán edző várja a fiatalokat.

Szaktanulók győzelme

Szolnokon rendezték meg a szültek. A serdülő súlycsoportban első lett Usztán Béla, harmadik pedig Nyitrai János. Az ifjúsági súlycsoportból Kalányos Sándor került ki győztesen.

A Nemzeti Bajnokság Kupája keretében szerdán lejátszott Komlói Bányász—PVSK labdarúgó-mérkőzés jelenete. Munkában a vasutas csapat védelme. A találkozó végeredménye (1:1) már az I. félidőben kialakult. Kóródi Gábor felv.

m b SPORT

Nagy harcban győzött a Komló

A labdarúgó NB I. legutóbbi fordulójában a PMSC Békéscsabán mérkőzött. A piros-fehérek 0:0 arányú döntetlen eredménnyel tértek haza. Az első félidőben a pécsieknek voltak helyzeteik, szünet után a békéscsabaiak támadtak. Az eredmény igazságs. A pécsi csapat hét pontjával a hatodik helyen áll a bajnoki táblázaton. Legközelebb szerdán Pécsen, 14.00 órakor a PVSK-pályán a PMSC az MTK-VM-mel küzd a bajnoki pontokért.

Komlói Bányász—T. Rákóczi 1:0 (0:0)

A Komlói Bányász a 89. percben Iván góljával szerezte meg a győzelmet, az NB II. legutóbbi fordulójában a kökönyösi pályán a Tatabánya elleni mérkőzésen. Lendülettel kezdett a Komló. A helyzetek kihasználása azonban nem sikerült. A tatabányai csapat szemmel láthatóan tartott a komlói csapattól. A vendégek minden erőfeszítést arra irányult, hogy megőrizzék kapujukat a góltól. Ha kellett tíz emberrel védekeztek. Már az első félidőben húzták az időt. A játékidő első részében a bányászcsapatnak nem sikerült bevennie a tatabányai kapuját. Szünet után újabb komlói gólhelyzetek maradtak kihasználatlanul. Tresch négy méterrel kapu mellé lőtt, Bányász 22 méterrel a kapufát találta el. Tóth fejesét Szilágyi az utolsó pillanatban ütötte

szögletre. Öt perccel a befejezés előtt egy közvetett szabadrúgást sem tudott kihasználni a komlói csapat. A nézők már elkönyvelték a döntetlent. A komlóiak még egy utolsó rohamra indultak. A 89. percben nagy kavargásban támadt a Tatabánya kapuja előtt, a kipattanó labdát Iván kapura lötte és az a hálóban kötött ki.

Nem sok hiányzott a döntetlenből. A komlóiak Iván szemfűességének köszönhetik a két pontot. A komlóiak legjobbjai: Kelemen, Kovács és Bányász voltak. A vendégek közül Szilágyi és Molnár játéka dicséretes.

Komló—Tatabánya Rákóczi 1:0 (0:0). Komló, 1000 néző. V.: Zsalakó, Komló: Bien — Kelemen, Kovács, Mács, Barta — Bányász, Tresch, Róth (Koiszán) — Molnár, Edző: Megygyes Lajos. Tatabánya Rákóczi: Szilágyi — Kiss, Sebastyén, Molnár Sebők — Dobos, Havasi, Goldschmidt, Herendi — Méhesi, Szalai. Edző: Gunyhó Ferenc.

A megyebajnokságban szereplő bányászcsapatok közül ezúttal az István-aknai Bányász szerepelt a legeredményesebben. A szabolcsiak 2:0 (2:0) arányban nyertek Pécsen a BTC-pályán a Steinmetz SE ellen. A Mátyásföldi Bányász Sellyén 2:0 (1:0) arányú vereséget szenvedett. A Vasas Bányász a hazai pályán 2:2 arányú döntetlen eredményt hozott ki a BTC-vel szemben. Félidőben már 2:0-ra vezetett a Bányász.

TOTÓ

A 40. heti totó-tippjeinket Ambrus Lajos nyugdíjas várja adata: A totózs beindulása óta rendszeresen játszem kollektív szelvényen és a hagyományos egyházasban is. A heti szelvényen érdekes meccsnek ígérkék a Komló—Bábolna. Tippetem is, mivel a Komló idegenben játszik. A második érdekesség a szelvényen a Roma—Milan-mérkőzés. A Roma csapata mindig az első helyek egyikén tanácsol, de a Milan otthonában sikerre tudja vinni a mérkőzést. Ezért a tippem 1, 2.

1. Pénzügyőr—Szeged	x	2
2. Kecskeméti SC—Vasas SC	x	2
3. Békéscsabai ETO—Kaposvár	x	1
4. BVSC—Balmazújváros	x	1
5. Bp. Spartacus—GyM—MAVAG	2	2
6. Bauxitbányász—Nagykanizsa	x	2
7. Bábolna—Komló	x	2
8. Pécs—Kaposvár	x	2
9. Szarvas—Eger	x	2
10. Aszóna—Balogh	x	2
11. Atalanta—Torino	x	2
12. Fiorentina—Napoli	x	1
13. Roma—Milan	1	2
Pótmérkőzés:		
14. Flórián—Dorog	x	1

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a heti lotóvégeredmények az illeték levonása után a következők: 13—1 találatos nem volt. 13 találatos szelvény 1 db. nyeregménye 1 152 280 forint. 12 találatos 43 db. nyeregménye 17 865 forint. 11 találatos 668 db. nyeregménye 1150 forint. 10 találatos 5582 db. nyeregménye 206 forint.

mb HIRDETÉSEK

Magánépítők részére épülettervezési vállalat. Telefon: 82-052. Ballo.

Atlétika

Országos serdülő egyéni bajnokság

Budapesten rendezték meg az országos serdülő B egyéni bajnokságot szeptember 23—24-én. A Komlói Bányász versenyzői több értelem helyezett szerepel.

1965. születésű leányok: 300 m: ... 2. Mensch Rózsa 43,5 mp. 300 m: ... 8. Halkszter Erika 44,8 mp. Diszkoszvetés ... 5. Halkszter E. 26,66 m. Gerelyhajítás ... 6. Sandó Beáta 28,80 m.

1964. leányok: 800 m: ... 2. Németh Vera 2,23,9 p. 800 m: ... 4. Horváth Gabriella 12,6 mp. 300 m: ... 8. Halkszter Erika 44,8 mp. Diszkoszvetés ... 5. Halkszter E. 26,66 m. Gerelyhajítás ... 6. Sandó Beáta 28,80 m.

Edzőjük: Varga Sándor. Az 1964-es fiúk közül magasugrásban Storcz Attila 165 cm-t ért el és 5. lett.

Az országos ifjúsági összetett bajnokságon Ottó György 5439 ponttal a 4. helyen végzett és aranyérmes minősítést ért el. Edzőjük: Maglódi Csaba.

KBSK-eseménynapló

ATLETIKA. Október 7—8-án, szombaton és vasárnap Budapesten állnak rajthoz a KBSK-versenyzői. Az országos ügyességi futó- és gyalogló cserekerül sor. Vasárnap Komlón területi serdülő összetett minősítő verseny lesz.

KÉZILABDA. Október 7-én, szombaton Várpalotán vendégszerepel az NB I/B-s léricsapat. A KBSK női együttese a pécsi Gázműnél vendégszerepel. Vasárnap 10 órakor: KBSK II—Sportiskola csapatainak mérkőzése.

KOSÁRLABDA. Október 8-án, vasárnap a bonyhádi együttes fogadja a KBSK NB II-es női csapatát.

LABDARUGÁS. Október 4-én, szerdán 14 órakor: KBSK—Kaposvár, kupamérkőzés. Szombaton 14 órakor: KBSK III—Gázmű, serdülőmérkőzés. Vasárnap 9.30—12 óráig a serdülő és az ifjúsági csapatok hazai pályán fogadják Szekszárd, illetve Szigetvár csapatait. A KBSK NB II-es együttese vasárnap Bábolnán lép pályára.

TOMEGSPORT. Október 7-én és 9-én 15 órától 18 óráig kézilabda- és labdarúgó-mérkőzések a kispályákon.

Kézilabda

NB I/B. FERFIK

1. Újpesti D.	21 17 22 422:315 36
2. Csepel	21 15 15 503:401 39
3. Dunakeszi	20 15 14 463:420 31
4. Órák	21 14 16 439:403 29
5. Zalaegerszeg	20 11 45 401:335 26
6. Komló	21 9 39 386:369 21
7. Várpalota	21 9 39 394:418 23

Mint ahogy a mezőny 14 csapatos, a komlóiak hatodik helyezése jó teljesítménynek számít. A bányászgyűlés különösen a mostani, őszi idényben szerepel eredményesen.

Értesítjük
tisztelt ügyfeleinket, hogy
a II. sz. komlói
karbantartóüzemünk
autósboltja
1978. október 2-án nyit

NYITVATARTÁSI IDŐ:

munkanapokon 8—16 óráig
szombaton 8—12.30 óráig.

Személygépkocsi alkatrészek, felszerelési tárgyak,
autópólosai cikkek bő választékával várjuk vásárlóinkat.

Felméri Ferenc

A Komlói Városgazdálkodási Vállalat kertészeti üzemének nyugalmazott vezetője 1978. szeptember 24-én rövid szenvedés után elhunyt. Nagy szakmai tudása, szerény, köztisztelőtől álló vezetése volt. Szerette szakmáját, amelyben mind tökéletesebb és maradandó alkotásokra törekedett. Munkásságát Komló város reprezentatív parkján maradandó emlékként szimbolizálja. Szeretettel együtt dolgozott a vállalat dolgozóival. Temetéséről később történik intézkedés. A Komlói Városgazdálkodási Vállalat gazdasági és politikai vezetése.

MECSEKI

BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI évf. 41. szám

Ára: 1 Ft

1978. október 10., kedd

Idén 35 egyetemi ösztöndíjas

A SZAKMUNKÁSKÉPZÉS és az állami oktatás 1977—78-as oktatási év tapasztalatairól, valamint az 1978—79-es oktatási év körülményeiről tájékoztatta az elmúlt héten Pintér József, a Mecseki Szénbányák szemlélyzeti és oktatási osztályvezetője a nagyvállalat művelődési bizottságát. Mint a tájékoztatóból kiderült, a vállalatnál az elmúlt oktatási évben huszonhatan tanultak ösztöndíjjal egyetemen, akik között kilencen voltak, akik a második diplomájukat tanulnak. Ösztöndíjas főiskola harminché volt a vállalatnál, akik közül tizenhárom fejezték be tanulmányukat. Az idei oktatási évben az ösztöndíjasok közül harmincöt kezdtek el tanulmányukat egyetemen és főiskolán, míg a tatabányai akadémia képző technikumban tizenhárom tanulnak.

Ülést tartott a szénbányák művelődési bizottsága

TAVALY 433 DOLGOZÓ kezdte meg a középiskolai évet és közülük 382 sikeres vizsgát is tett, tehát a lemorzsolódás, mintegy 10 százalék. A négyszáz szakmunkástanuló között 127 a vójátanolú, s mint azt a tájékoztató sajnálattal állapította meg, tovább csökkent a vójátanolú utáni érdeklődés, hiszen

az 50 harmad-, a 41 másodéves tanulóval szemben idén mindössze 36 iratkozott be vójátanolúnak. Az elmúlt oktatási év folyamán a vállalat dolgozóinak közül több mint négyezren vettek részt a vállalat által szervezett és indított tanfolyamon, és közel másfél százan jártak a vállalatnál szervezett oktatásra és továbbképzésre. A most kezdődött oktatási évben nem kevesebb, mint 57 tanfolyamot indított, avagy indít a vállalat.

A SZÁMTALAN ÖSZTÖNZŐ KEZDEMÉNYEZÉS ellenére sem elégedettek a vállalatnál az általános iskolát be nem fejezettek beiskolázásával kapcsolatban. Jölehet a szakmunkások körében immár csak huszonhárom nem rendelkezik a harmadik évfolyamra a 8. osztály elvégzéséről szóló bizonyítvánnyal, korántsem ilyen kedvező a kép a betanított és főleg a segédmunkások között. Még mindig több ezren vannak 45 év alattiak a vállalatnál, akik nem rendelkeznek az általános iskolai végzettséggel. Eppen ezért elszomorító, hogy a szeptember 15-én indult oktatási évben egyedül Kossuth-bányán sikerült beindítani a felnőtt általános iskoláját 67 részvevővel.

A BIZOTTSÁG a tájékoztató megvitatása után elfogadta a következő hónapokra szóló munkatervét, majd tudomásul vette a bizottság tagságában bekövetkezett személycseréket.

V. I.

Az úttörőcsapatok értékelése

Szervezettebb mozgalmi élet

Komlón nyolc úttörőcsapatban 3413 úttörő, kisdobos és úttörővezető tevékenykedik. Munkájuk értékelését végezte el az MSZMP Komló városi Bizottságának végrehajtó bizottsága, az október 4-én tartott ülésén. A testület ezt követően a város közlekedési erkölcsét vizsgálta meg.

Kovács Józsefnének, az úttörőbizottság városi elnökének jelentése hű képet adott arról a sokrétű mozgalmi tevékenységről, amelyet az általános iskolás korú gyermekek a pedagógusok segítségével végeznek. Az 1975. február 28-i városi párt-ülés határozat megvalósulása eredményeként szervezettebbé vált a mozgalmi élet, jobban érvényesült a nevelők és a szülők összefogása. Javultak a tanulási segítőeszközök, tartalmasabbak a szabadidős programok. Fejlődött az úttörőcsapatok és a pártvezetők kapcsolata.

A végrehajtó bizottság azt is megállapította, hogy a gyermekközösségekben szélesedett a demokratizmus és erősödött a szervezeti jelleg. A különböző expedíciók, akciók, mozgalmak (Együtt egymásért, Barátság-klub, Nem térkép e táj, 30 tett a hazáért stb.) szervezésével emelkedett az eszmi, politikai nevelés színvonala.

A tanulási segítése, a védnökségvállalások, a társadalmi munkaakciók, a túrák, az ünneplés rendezvények által mélyült a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus.

A testület emellett, hogy az úttörőbizottság munkáját pozitívnak értékelte, a negatívumokra is rámutatott. Az úttörőelnökség és a tanács művelődési ügyi osztályának jobb együttműködésére hívta fel a figyelmet. A KISZ-eseknek az úttörőcsapatokban végzett tevékenységét rendszeresebben kell számonkérni. Az is hiba, hogy a kulturális szemlék színvonala nem éri el a kívánt mértéket.

Az iskolaigazgatók támogatását is jobban érvényre kell juttatni. A csapatvezetők tevékenységét aktívabbá, tartalmasabbá kell tenni.

A tárgykör vitájában felszólaltak: Gombos Sándor, Kunszt Antal, Morber János, Szilvási József, Sztanyik István és dr. Várady Sándor.

A végrehajtó bizottság a második napirenden során Gombos Sándor alezredesnek, a megyei közlekedésbiztonsági tanács Komló városi szakbizottsága elnökének előterjesztését vitatta meg és fogadta el a bányaváros közlekedésének helyzetéről.

Környezetvédelmi kiállítást nyitottak Komlón. (Cikk a 2-es oldalon.)

Magyar-csehszlovák hetek Komlón

A testvérország írói a Zrínyi Ifjúsági Klubban

A bétaí Julius Fucik nevét viselő fejtsi szocialista brigád tagjai a Juhász Gyula Klubban megrendezett baráti találkón

Fotó: Lenhardt

A Hazafias Népront Baranya megyei bizottsága és a Csehszlovák Kulturális Központ magyar-csehszlovák barátsági napokat rendezett Baranyában, amelynek részeként Komlón, október 4-én, a Zrínyi ifjúsági klubban csehszlovák írók társadalmi vezetőkkel és komlói középiskolásokkal találkoztak. A szerzői anketon megjelent Krasznai Antal, a Hazafias Népront Baranya megyei titkára, Feiner Istvánné, a HNF Komló városi Bizottságának titkára, P. Kovács Tibor, az Országos Békatanács elnökségének tagja, Páll Lajos, a Komló városi Művelődési Központ igazgatója és Béta-bányaüzem képviselője.

Elsőként Páll Lajos köszöntötte a vendégeket, majd Paval Gombos, a Csehszlovák Kulturális Tájékoztatói Központ igazgatója beszélt a csehszlovák és a magyar irodalom kapcsolatáról, méltatta a már hagyományos barátsági napok jelentőségét és kifejezte reményét, hogy a rendezvényorozat, amelyen nagyon sok régi ismerőssel találkozott, további mélyíti a magyar és a csehszlovák nép barátságát. Ezután a testvéri ország írószövetségének két tagja: Vladimír Kelevics és Pavel Francus beszélt a csehszlovák írói társadalomban bekövetkezett változásokról. Elmondták, hogy az eddigi külön intézményként dolgozó cseh és szlovák írószövetség Csehszlovák Írószövetség néven egyesült. Vladimír Kelevics a változást pozitívan értékelte. Hangsúlyozta, hogy az egyesülés jelentősen erősíti a csehszlovák írói társadalom egységét.

Ismertették az ifjúsági írók tevékenységét. Mindkét alkotó beszélt pályájáról. Kiemelten foglalkoztak a csehszlovák írók legfontosabb társadalmi feladataival és röviden ismertettek néhány olyan alkotást, amely jelenlegi gondokat, problémákat tárgyal.

A tájékoztatót követően a vendégek néhány olyan kérdésre válaszoltak, amelyek elsősorban a Csehszlovákiában meg-

jelent magyar szerzők műveinek hatásáról érdeklődtek. Második programként a vendégek a Juhász Gyula Klubba látogattak. Megtekintették Csehszlovákia idegenforgalmi nevezetességeiből rendezett kiállítást. Délután a Hárfa-Prága Együtt adott hangversenyt.

A magyar-csehszlovák barátsági napok befejező eseményként este — ugyancsak a Juhász Gyula klubban — Béta-bányaüzem Julius Fucik nevét viselő szocialista brigádjának tagjai találkoztak a csehszlovák vendégekkel.

Rakk Kálmán üzemvezető méltatta a Fehérvizi Vilmos vezette fejtsi szocialista brigád

Varga—Vincze

tevékenységét. Ezt követően a magyar-csehszlovák barátság jegyében Paval Gombos történelmi visszatekintést adott országunk fejlődéséről. Köszönőtet fejezte ki a meghívásért és igéretet tett az eddigi jó kapcsolat további apolására. A brigád tagjai elmondták, hogy a testvérországgal nagyon jó a kapcsolat, mind szakmai, mind kulturális téren. Úgy közléti tevékenységükben, mint munkájukban a továbbiakban is igyekeznek névadójukhoz, Julius Fucikhoz méltóan dolgozni.

Az est további része költen baráti beszélgetéssel telt el.

Nőtt az ebek, csökkent a lovak után adózók száma

Mázasszszvár nagyközségi közös Tanács Végrehajtó Bizottsága a múlt hét csütörtökén ülésezett, amikor is két napirendi pontot tárgyaltak.

Elsőként a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a tanácselnöknek a vb-jogkörében tett intézkedéseiről számolt be az írásos előterjesztés után Polyáni János tanácselnök, majd Szakaly Zsuzsanna pénzügyi csoportvezető írásos beszámolóját vitatták meg a lakossági adóztatás helyzetéről.

A községben jelenleg házadó, bor- és ebadó, általános-, mezőgazdasági-, felemelt mezőgazdasági adó, ló- és gépjárműadó fizetnek a lakosok.

A házadó befizetések az utolsó évben növekedtek, mivel sok háznak a közelmúltban járt le a 25 éves adómentessége. Csökkent viszont a borforgalmi adó, a háztáji és kisegítő gazdaságok jövedelemadója, mert sokan leadták földjeiket az államnak, idős korukra való tekintettel. Emellett csökkent a lóadó is. Növekedett az ebadó megnevelés azoknak a száma, akik kettő vagy több kutyát tartanak, így adóértékük a 800 forintot — évente — meghaladja.

Legnagyobb mértékben a gépjárműadó növekedett és ez nemcsak abból következik, hogy jelentősen emelkedett a gépkocsik száma, hanem abból is, hogy sokan elefelejtik időben befizetni adójukat, így a későbbi miatt kénytelenek lesznek néhány havi bírságot is befizetni...

Az idegen helyről való tartozások beszedése közül a térképességi hozzájárulások okozták a legtöbb gondot. Előfordult már, hogy a Földhivatal csupán nevet közölt, semmi közelebbi adatot a fizetési kötelezettségről, s hogy olyan személynek mutatták ki tartozást, aki már meghalt, illetve lemon-

KGST-tanácskozás A külszíni szénbányák automatizálása

A KGST szénbányászati állandó bizottsága külszíni széntermeléssel foglalkozó tudományos tanácsa október 3. és 6. között tartotta Gyöngyösön 31. ülését. A tanácskozáson Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió delegátusai vettek részt.

A küldöttek megkoszorúzták Gyöngyösön a mártírhalált halt bányászok emléktábláját, majd a Mátraaljai Szénbányák Vállalat központjában plenáris üléssel kezdték meg tanácskozásukat.

A négynapos ülésen beszámoltak a magyar külfejtsi szénbányászati termelési és irányítási folyamatok automatizálásáról, a nagy teljesítményű gumihévederek alkalmazásáról, és a reaktívációs tevékenységről, problémákról. A szakemberek Visontán, a Thorez-bányaüzemben a gyakorlatban is tanulmányozták a magas színvonalon automatizált külszíni szénbányát.

Aknamélyítő rekord!

A Kossuth IV-es akna programjában fontos munkafeladat az aknához tartozó vágot- és rakodórendszer megépítése. Ennek egyik szerves része a X. szintű összekötővágat kihajtása. A BAV komlói üzemének Palotás József vezette szocialista brigádja e program végrehajtásán dolgozik. A cél az volt, hogy a vágathajtás október 1-re elérje a K-IV-es tengelyét. A brigád ezt a feladatot szeptember 20-ra teljesítette úgy, hogy

több hónapon keresztül messze túlszárnyalta előirányzatát. Augusztusban 112 méteres rekordot ért el — megdöntve a Kiss Ernő szocialista brigád által 1977-ben felállított 105 méteres rekordot. A 18 fős csapat most az aknarakodó véglegesítésén dolgozik. Erről beszéltek főként a szombati brigádertekezleten.

Fotó: Beck Péter

Környezetvédelem Komlón

A komlói városi tanács és a város társadalmi szervei által meghirdetett környezetvédelmi hónap első rendezvényét október 2-án délután 15 órakor a Kossuth-bányüzem klubjában tartották, ahol Gallusz József, az MSZMP Komlói városi Bizottságának első titkára mandátumot nyújtott, majd a résztvevők megtekintették a klubban rendezett kiállítást. Pénteken délután 15 órakor a BDSZ Komlói Könyvtárában folytatódott a program, ahol „Természet és környezetvédelem az irodalomban” címmel rendeztek kiállítást. Tegnap délután 16.30-kor és 18.30-kor a Május 1. filmszínházban rendeztek természetvédelmi filmestet. Homoki Nagy István „Hegyen-völgyön” című filmjét mutatták be a résztvevőknek.

MECSEKI Bányász

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komlói városi Bizottságának hetilapja

Felolvasó szerkesztő:
D.R. CSÓKA MAGDA
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Déryné utca 9.
és
7300 Komló, Lenin tér 1.
Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló)
Üzemi: 13-40, 13-41

Kiadja:
Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Felolvasó kiadó:
BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os
alfeszt rotációs gépen
a Pécsi Sztroka Nyomdában
Felolvasó vezető:
SZENDROFI GYÖRGY

Terjesztő: a Magyar Posta
Előfizethető:
A Mecseki Szénbányák Üzemelben,
Komlón az Üzemi munkatársak
csoporthoz és a városi tanácshoz
Index: 25-212.
ISSN 0134-0954

A KMP 60. évfordulójára

Vasasbányüzem jól zárta szeptember havi termelési programját. 32 547 tonna széntermeléssel 113,8 százaléka realizálta szakmai tervét. Az év elejétől 20 597 tonna szent termeltek terven felül. Ebben az eredményben az üzem szocialista kollektívájának dicséretes szerepe van, akik az elmúlt napokban ismét egy versenyfelhívást fogadtak el. Az üzem belüli versenyszakas az éves termelési terv mielőbbi teljesítését kívánja elősegíteni és mindazokat a vállalásokat, amelyeket célul tűztek ki a KMP 60. évfordulójára. A versenycélak teljesítése esetén összesen 400 ezer forint jutalom van kitűzve az üzem kollektívái elé. Adva van ismét egy munkahelyi program, ami a munkaversenyt tovább lendítve, vállalati célkitűzéseket kíván szolgálni.

Tóth László
tudósító

Kollektív ország- és világjárás

Dicsérendő hagyománnyá vált Pécs-Bányüzemben az elmúlt három évben a szocialista brigádok kollektív ország- és világgjárása. Csúpn ezen három évben nem kevesebb mint kétszáz dolgozó utazott az üzemből Szovjetunióba, Görögországba és nem utolsósorban a jugszláv tengerpartra. A dolgozók többsége azonban — anyagi okokból és szabad idő szempontjából is — a hazai tájakat kereste fel. Így az idén, október elejéig 35 szocialista brigád vette igénybe az IBUSZ autóbuzsait és az iroda szolgáltatásait, 1—3 napig tartó kirándulásokra.

Az utolsó brigádok között a Molnár Zoltán vezette kollektív a 100 fővel Veszprém—Pannónia—Győr útvonalon, míg a Csike- és a Kecskés-brigád a Duna-kanyar látványival is megismerkedett. Lestyan István szakja

három napot töltött Hajdúszoboszlón. Ugyancsak sokan keresték fel Zalakarost is, ahova idén a Révész, Simonovics és a Halena-csapatok látogattak el. Előző évi kirándulását ismételte meg Keszthely—Veszprém—Hévíz útvonalon a Friesz János vezette brigád, míg a 100 fős Energia-brigád Badacsony—Fonyód szépségeiben gyönyörködhetett. Jártak azonban brigádok Pécs-Bányüzemből a közelebbi kirándulóhelyeken is, így jutott belőlük Gemenc, Igal, Szigetvár, Siklós, Harkány, Villány, Gunaras, Máré vára, Magyarhertelend, Dunaszekcső és Sikonda fürdőibe, erdeibe. Így érthető, hogy a kirándulásokról visszatérve az volt a véleményük az utazásokat szervező versenyirodában: „Szép nyarunk volt...”

Kardos Ferenc
tudósító

Biztosították az ország szénvagyonát

Több milliárd forint értékű szénvagyon védelmére kötöttek keddén szerződést Tatabányán. Gerebenics Imre, az Állami Biztosító vezérigazgatója és Seregi János, a Magyar Szénbányászati Tröszt vezérigazgatója írta alá az egész magyar szénbányászatra érintő vagyonbiztosítási szerződést. Eszerint tűz, süllyedésgátlás vagy egyéb, a bányaművelés során keletkező károk, elemi csapások esetén nyújt fedezetet az Állami Biztosító. Korábban a Magyar Szénbányászati Trösztnek csak egy-egy vállalata kötött biztosítást, most első ízben írták alá szerződést az egész magyar szénbányászati vagyonok védelmére.

A szovjet bányászat

A statisztika arról tanúskodik, hogy a legtöbb ásványi nyersanyag fogyasztása jól érzékelhetően megelőzi a lakosság számának növekedését. A XVIII. században a természeti kincsek kiaknázása 50 év alatt, a XX. században 35 év alatt és karunkban 10—12 év alatt kétszeresedett meg.

Ez az irányzat jogos aggodalmat kelt, nemcsak a nyersanyag és fűtőanyag készletek várható kimerülése miatt (a föld mélye még nincs kellelően átkutatva), hanem a hasznos anyagok célszerűen felhasználása következtében. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Szovjetunióban hasznos tapasztalatok halmozódtak fel, hiszen ez a világ egyetlen olyan országa, ahol a magas fokú ipari, gazdasági fejlődés a saját természeti kincsekre alapozva valósul meg.

Ennek a ténynek akkor van különösen nagy jelentősége, ha figyelembe vesszük, hogy az évszázad elején Oroszország egyre növekvő mennyiségben importált szent, függött a francia alumínium, a német cink, az angol vanádium szállítástól. Sőt, még a krétát és a tuzálló anyagot is külföldön vásárolta.

A Szovjetunió ásványi és nyersanyag bázisa gyakorlatilag a forradalom után alakult ki. Az első lépés a természeti kincsek racionális kiaknázása felé az 1917. évi a földet, a földet méhének, a vizeknek és az erdőknek az államosítása jelentette. Ez tette lehetővé, hogy új alapokon és korábban elképzelhetetlen mértékben megkezdjék a geológiai felderítést és a bányák feltárást.

A szovjet hatalom első éveitől kezdve pontosan megfogalmazták az ország ásványi-nyersanyag bázisa bővítésének feladatát. Kutató- és tervezőintézetek széles hálózatát hozták létre, komoly szakmai tudással rendelkező kutatókat képeztek, egyik expedíció a másik után küldték a kevéssé ismert területekre. Egyidejűleg elméletileg is megalapozták a bányászat tudományát, széles körű geológiai-közgazdasági kutatásokat folytattak. Elkészült az ország ásványi-nyersanyag bázisainak összesített kimutatása.

Az ásványi kincsek kiaknázásának programja lépésről lépésre, az ötvenes tervekkel összhangban valósult meg. A gazdaság tervezési irányítása tette lehetővé, hogy kölcsönös összefüggéseikben oldják meg a természeti kincsek racionális hasznosításának, a népgazdaság területi fejlesztésének, az elmaradott nemzeti régiók területfejlesztésének kérdését. Ez felelt meg a legjobban az állam hosszútávú érdekeinek.

1913-tól a következőképpen alakultak az ásványi készletek egy lakosra számítva: 4,9 ton-

A nyersanyaggal való önellátásra törekvés helyesnek bizonyult

na, 1940-ben 7,4 tonna, 1960-ban 14,3 tonna, a 70-es években mintegy 20 tonna. Jelenleg a Szovjetunió hozza napvilágra a világ ásványi kincseinek közel egynegyedét. A kitermelés az utóbbi időben — mint már említettük — tízévenként megkétszereződött.

A Szovjetunió az ásványi nyersanyagok és termékek nagy exportőre. Megjelenése a nemzetközi piacon, az általa képviselt, az egyenlőséget és a kölcsönös előnyök figyelembe vételével igazságosabb gazdasági kapcsolatokat hoztak létre a fejlett és a fejlődő országok között. A szovjet szakemberek a hasznos ásványi kincsek felkutatásában és kitermelésében értékes tudományos-műszaki segítséget nyújtanak közel 25 országban.

Az ásványi kincsek tervezési kiaknázásának jellemző vonása a felderített készletek volumenének nagyobb mértékű növekedése, mint a kitermelésnek. Így tartalék képződik a jövő számára, megmarad a választási lehetőség az egyes készletek között, hogy kiaknázásuk a legkedvezőbb műszaki-gazdasági feltételek között folyhasson majd.

Nézzük például az érceket. A legnagyobb szovjet vasérclelőhelyeknek az ukrainai krivojrogait, az oroszországi kurszki telemek tartják. Mongán Ukrajnában és Grúziában, krómércet az Urálban és Kazahsztánban találhatók. A nikkel, kobalt, molibdén és wolfram lelőhelyek a Kola-félszigeten, az Urálban, Kazahsztánban, a Kaukázuson túli területeken, Szibériában és Távól-Keleten koncentrázódtak.

Az alumíniumipar az uráli, az európai terület északi vidékeire, a kazahsztáni, szibériai és kaukázusi területekre támaszkodik. Rezet nagy mennyiségben az uráli, kazahsztáni, üzbeisztáni, örményföldi és észak-szibériai bányák adnak. Nem ritkán értékes elemeket tartalmazó öm és cinkércet a kazahsztáni, közép-ázsiai, szibériai és távolkeleti területeken találhatók. Onban a csendes-óceáni óv, a Bajkálon túli terület, a tenager-mélléki vidék hegyei a leggazdagabbak.

A felsorolt ércet többségének kitermelése egy sor kérdés megoldását követeli. A könnyen hozzáférhető, a felszín közelében fekvő, jó közlekedési hálózattal rendelkező telepek kimerülégre vannak. A bányászok egyre távolabba, egyre lakatlanabb vidékekre mennek, mind mélyebbre hatolnak le. Munkájuk ma nehezebb, mint tegnap volt és holnap még nehezebb lesz. Növekednek a meddőhányók és egyre inkább elszennyeződik a hulladékkal együtt a természeti környezet.

Kié a tsz kukoricája?

Logilag és erkölcsileg a közös gazdaságé, azaz a Mecsekgyöngye Mgtst-é. Csak jogilag, mert különben, úgy látszik, mindenki, pedig a föld azé, aki megműveli. Erkölcsileg is a termelőszövetkezetet illetné a termés, de hát a kukoricát szedi, tőri boldog-boldogtalan. És természetesen, el is viszik, ki autóval, ki pedig hátában.

Az még tűrhető lenne, ha csak egy-két csövet tőrének a főzés céljából, de némelyek takarmányozásra viszik zsák-számra.

Csúnya divat: személyautóval kiruccanni, és egy-két mászt összeakapadni... Komló határában, mintegy 10 kilométer hosszan lopják a kukoricát. Ez nem is újdonság, már tavaly is így volt: a józan becslesek szerint a hivatalos vendégek két vagonyi értéket tulajdonítottak el.

A szövetkezet idén jobban vigyáz termésére! A dűlőutak elején „Behajtani tilos, üzemi út!” jelzőtáblát helyeztek el. Csúsz is szerződtek minden nagyobb terület őrzésére. A közös vagyon dézmáiól azonban érsek. Megfenyegetik az idős embereket, vagy a táblákat kitördelik, a sorompót eltüntetik.

Ha netán a rendőrség elkap valakit, az biztos, hogy annak drága lesz a kukorica...

Különben a szövetkezet a kisállattenyésztőknek ad kukoricaföldet vagy lucernával bevetett területet. Szolgáltatásukért csupán a művelési költséget kérik.

Mennyivel tisztességesebb dolgozni lenne mádon takarmányhoz jutni!

V. I.

Fóliafeldolgozás az afésznál

Megháromszorozódott a termelés

A központi épülettel kétszáz méteres kátyús úton lehet feljutni a régi, elavult épületbe, a fóliafeldolgozó üzembe, amely tulajdonképpen csak néhány apróbb helyiségből, raktárból, irodából áll.

Az üttört-koptt épületl átödik éve a Komló és Vidéke Állami fóliafeldolgozó-üzeme, melyet azzal a céllal hoztak létre, hogy a városban levő szabad női munkaelő lékössék.

Akkor tizenhat fősé indult itt a termelés. Azóta megduplázódott a létszám és ma 31 „rendes” és 8 bedolgozó teljesíti az éves tervet, amely öt évvel ezelőtt még csak ötmillió forintot tett ki, ma pedig már eléri — lehet, hogy az idén meg is haladja — a tizenötmilliót.

Howy mit gyártanak itt, arról tájékoztat a fóliafeldolgozó-üzem vezetője, Eötvös Gusztáv — Az asszonyok a földtől a létezésük mértékére konfekcionálnak — mondja, aztán mosolyogva magyar fordítá — azaz, földtől zacskók, tasakokat, szatyrokat készítenek.

Ez a munka semmilyen végzettséget nem igényel. A lányok, asszonyok betanított munkásként darabokban dolgoznak két műszakban, havonta 2500—3000 forintért.

Legnagyobb megrendelőik a Pécsi Kesztyűgyár, a Pécsi Kesztyű Szövetkezet, a Bajói Fi-

nom Posztó Vállalat, a Kőbányai Gyógyszerárnyagár, a Debreceni Fűszert, a Fővárosi Kézműipari Vállalat, a győri RABATEX. Ezenkívül az ország különböző részeiben levő kórházak, kisebb-nagyobb üzemek, vállalatok igényeit elégítik ki. Így termékeiket az egész ország területén „szatszórják”, ami nem kis szó, mert a megyében négy, az országban kettőszázötven helyen végeznek hasonló jellegű fóliafeldolgozást.

— Még többet is termelhetnénk, ha lenne elegendő alapanyag és időnként nem lennének szállítási gondjaink... Sajnos nehéz a beszerzés, mert az országban csak a Tiszai Vegyi Kombínát készíti alapanyagot...

Kifelé jövet az udvaron tornyosuló „fóliahegyekre” mutatva jegyzi meg.

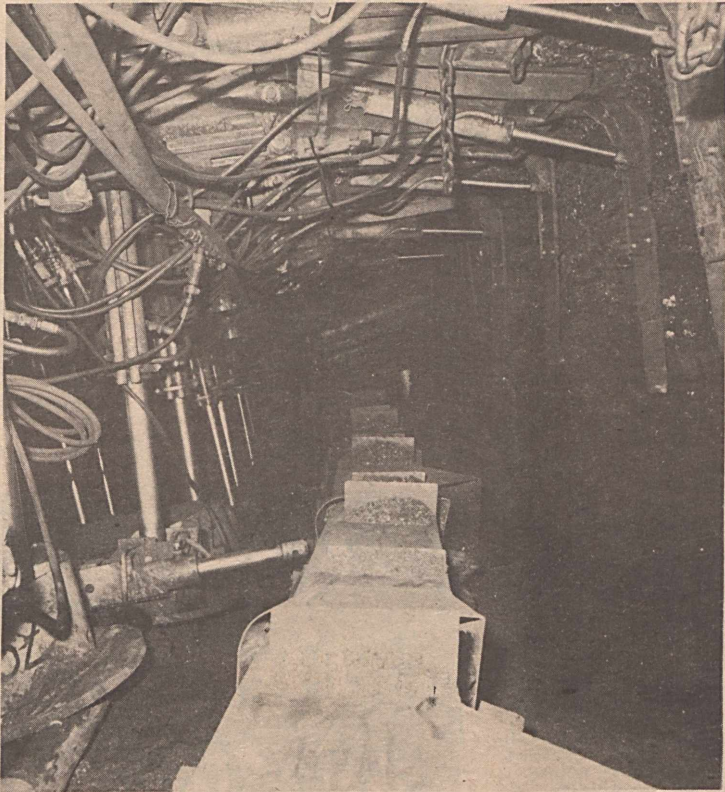
— Hogy ne kelljen naponta kétszáz méteres „hegyet mászni”, télen-nyáron bukdácsolni, hogy nagyobb helyiségekben dolgozhassunk, azt már csak az álsz áruház települte után érhetjük el, mert akkor lekölthetünk az alsóbb épületekbe és valószínűleg a raktározási gondjaink is csak akkor szűnnek majd meg...

— pd —

Új fejlesztésbiztosító Kossuthon

Beindult

a
SOW
-50

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottságának végrehajtó testülete a legutóbbi ülésén is hangsúlyozta, hogy a vállalat fontos feladata a műszaki fejlesztés. Ebben kiemelt jelentőséggel bír a fejtési tevékenység: a fejlesztésbiztosító berendezések beszerzése és a jövesztés gépesítése.

Az V. öt éves tervidőszakban az 50 fok feletti telepek lefejlesztésére az ASCS típusú fejtési komplex berendezést, majd a SOW-40 fejtési biztosítókeretet alkalmazták. Ez utóbbi, az első s eddig az egyetlen olyan berendezés, amely a szakemberek véleménye szerint is beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Még annak ellenére is, hogy a SOW-40-et sem a mecseki viszonyokra tervezték a lengyel szakemberek. Az alkalmazott berendezéseken több olyan módosítást végeztek, amely szükséges volt a gép itteni zavartalan üzemeltetéséhez.

Sikeres kísérlet

A vállalat a sikeres SOW-40 kísérletek után most újabb lépést tett a műszaki fejlesztésben. Kossuth-bányauzemben az elmúlt héten fejtették be a SOW-50 önjáró fejlesztésbiztosító beszerelését.

— Mit jelent az üzem életében ez az új berendezés? — kérdeztük Mérei Emil üzemvezetőt.

— A hagyományos fejtési technológiával azt a telepet, ahova most a SOW-50-et beépítettük, nem tudtuk volna lefejteni, a kedvezőtlen geológiai viszonyok miatt. A telep homlokossza 115 méter, dőlése 40-65 fok közötti. A SOW-40 üzemünkben nem ismeretlen. Alkalmazásával brigádjaink jó eredményeket produkáltak, bányászaink megszerették a lengyel gépet. Ezért is örülünk most az új, korszerűsített változatának. Ez elődjénél jóval nagyobb biztonságot jelent a munkában. Egy-egy tám 50 tonna terhelést bír.

— Mennyi idő alatt szerelték be a gépet? — Összesen 714 műszakot használtunk fel a beszerelésére. A brigádok, amelyek részt vettek a munkában, minden elismerést megérdemelnek. Nagy gondossággal készítették elő a telepet és végig jó hozzáállásról, kiváló önszervezésről tettek tanúbizonyságot. Erre szükség is

volt, különösen két okból: az átlagosnál nehezebb körülmények között végezték a szerelést, a másik pedig, hogy a gépet a mi üzemünk próbálja ki először. E kísérlet eredményétől függ, hogy további alkalmazására is sor kerülhet-e. Az első tapasztalatok biztatóak!

A SOW-50 szerelését a Nógrádi Sándor, a Steinmetz Miklós és a November 7. szocialista brigádok végezték. A Steinmetz földalatti lakatos kollektíva vezetője Molnár Antal, a szerelési munkákról így nyilatkozott:

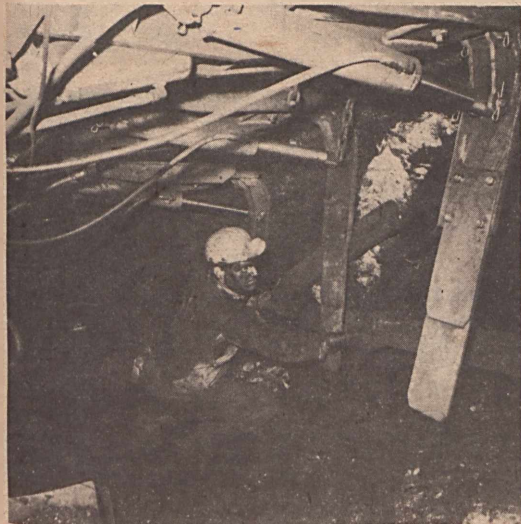
— Merőben új feladatot jelentett számunkra a SOW-50 szerelése. Egyrészt az meredek telep miatt, másrészt pedig azért is, mert ennél a berendezésnél sokkal több a szerkezeti elem, mint elődjénél. Ez volt az első alkalom, hogy ilyen meredek telepen szereltünk biztosító berendezést. Könnyítette munkánkat a jó műszaki szervezés és a három brigád összhangos tevékenysége. Szinte úgy dolgoztunk, mint egy több éve már összehozott komplex csapat.

— Az üzemvezetőség elismeréssel szól munkájukról...

— Ez a dicséret jölesik. Mi, lakatosok először éreztük, hogy szakembereknek tekintenek bennünket, ugyanis azonos bérnőket, ugyanis azonos bért kaptunk a vágárokkal. Jó ösztönzést jelentett számunkra.

Alkatrész-hilány

— Ami a konkrét szerelést illeti: előzetes tapasztalatok volt?

— Nem, sőt még a magyar műszaki leírás sem állt rendelkezésünkre. Ez is azt jelzi, hogy csak nagyszerűen előkészített és megszervezett munkával tudtuk sikeresen végrehajtani a feladatot. A szerelés folyamatosan két héti tartott, három műszakban. Jóleső érzés számunkra az a tény, hogy a szerelés igaz nagy létszámot kötött le, mégsem jelentett kiesést ez az egyéb munkánkban — gondolok itt a karbantartásokra, egyéb szerelésekre. Mint brigádvezető szeretném kiemelni Ábel Antal, Újhr Károly, Herczeg Gyula, Spengler Károly és Storcz János szorgalmát, kiváló szakmai hozzájárulást.

— A telep kedvezőtlen adottságain kívül is voltak nehézségeik?

— Már a szerelés közben is alkatrészhiánnyal küszködtünk. Tartalék a berendezéshez nincs, éppen ezért a száz egységből csak 96-ot építhettünk be. A többi megmaradt tartalék alkatrészeknek.

— Hogy vélekedik a Nógrádi Sándor nevét viselő fejtési szocialista kollektíva brigádvezető helyettese a berendezésről? — kérdeztük Czeller Elemért.

— Még nagyon a kísérlet elején vagyunk, de már most elmondhatom, hogy az első na-

pok tapasztalata kedvező. Ezt a fejtést öt évvel ezelőtt már elkezdték művelni, de akkor leállították, mert a legminimálisabb biztonsági adottságok is hiányoztak. Most leművelésére a SOW-50 ad lehetőséget.

Biztonságot Jelelt

— Milyen előnyei vannak ennek a berendezésnek?

— A SOW nem új számunkra, elődjével itt az üzemben mi dolgoztunk. Persze azért azt el kell mondanom, hogy mint minden új géptől, az elején ettől is egy kicsit féltünk. Nem tartott sokáig. A SOW-50 úgy éreztük nagyobb biztonságot jelent, a geológiai vetődéseknek sokkal jobban ellenáll. Előnye még az is, hogy több műveletet lehet végezni vele, s ami még ennél is fontosabb: megkönnyítette az egyes fizikai munkafolyamatok és kiküszöbölt egy rendkívül veszélyes munkafázist, az omlesztást — fejezte be kérdésünkre adott választ Czeller Elemér.

Vincze Viktor
Fotó: Schmidt Zoltán

A LIÁSZ KLUB

október 27-én nyitja kapuit

A szakmai ismeret bővítése, a hagyományok ápolása

A Mecseki Szénbányák Liász Klubja gazdag programot állított össze az elkövetkező időszakra. Az október 27-én átadásra kerülő klubhelyiség (Pécs, Déryné u. 9.) kulturált közösségi élethez, megfelelő környezetet biztosít. Ottthon ad a vállalatnál működő tudományos egyesületeknek is.

Igényes, tartalmas klubélet feltételeit teremtették és hozták létre azzal, hogy rádiót, színes televíziót, magnót, az idegen nyelv-oktatáshoz hangos anyagot és más alkalmatosságot biztosítanak. Természetesen lesznek szórakoztató eszközök is.

A legközelebbi programok egyike: a szakmai nap Kossuthbányán. A SOW-50-es komplex fejlesztésbiztosító berendezés gyakorlati alkalmazását tárgyalják meg. A gazdasági szekció és állószövegalkotás aktuális problémáit vitatja meg.

Novemberben a gépesített aknarakadó jelenlegi helyzetét és a fejlesztési irányelveket vizsgálják. Decemberben előadás és vita hangzik el az aknászállító gépek nagyjavításáról.

A hagyományos szakestélyt a Puskin Művelődési Házban rendezik meg. A november 24-i szakmai ösvényteljesítés máris kialakult. Az 500 klubtagnak most nem küldenek meghívót, hiszen a tagság az összekötők révén közvetlenül értesül a programról.

Megyei győztes a Carbon tűzoltócsapata

A Carbon Vállalatnál végzett tűzvédelmi megelőző munka eredményességét dicséri, hogy a városi-járásai tűzoltóverseny után szeptember 16-án a megyei döntőn ismét első helyen végzett a vállalat tűzoltója. A csapat az új szabályzatban előírt vizes szerelést és a stafétát egyaránt kitűnő eredménnyel teljesítette, maga mögé utasítva a megye másik nyolc együttesét.

A versenyrajt tagjai a Carbon Vállalat bűtorüzemének dolgozói, a felkészülést munkaidőjükön túl végezték. Sikerköz hozzájárultak a vállalat és a bűtorüzem vezetői, akik felismerték, hogy a kellő képzettséggel rendelkező rajt a vállalatot és a népgazdaságot milliós károktól mentheti meg, így a csapat felkészülését nagymértékben támogatták.

Külön dicséretet érdemel Müller János vállalati tűzoltóparancsnok, Nagy Ferenc tűzoltóparancsnok, valamint Szeitz Béla tűzvédelmi főfelügyelő, akik a felkészülést közvetlenül irányították.

„Mintavállalatokat a mintavárosnak”

Sikeres kezdeményezés Moszkvában

A szovjet fővárosnak jelenleg 27 kiváló mintavállalata van. Az első 18 a Nagy Októberi Forradalom 60. évfordulója alkalmából kapta meg a kitüntetést, a többiek az idén részeseültek a magas elismerésben. A mintavállalat címért folytatott verseny a szovjet fővárosban a XXIV. kongresszus felhívása nyomán bantakozott ki. A kommunista párt kongresszusa felosztította a szovjet főváros lakóit, hogy tegyék Moszkvát kommunista mintavárossá. A város fejlődéséről Leonid Petrovval, a Moszkvai Városi Szakszervezetek Tanácsának elnökével beszélgettünk és sorok írja.

— A kongresszusi felhívásra a moszkvaiak „Mintavállalatokat a mintavárosnak” jelszóval válaszoltak. Mi a lényege a kezdeményezésnek? — Moszkva rohamosan fejlődő város, amely napról napra, sőt óráról órára változtatja arculatát. Evente sok ezer moszkvai lakos tart lakászentelőt, javul a tömegközlekedési eszközök által nyújtott szolgáltatások színvonala, bővül az egészségügyi hálózat, szélesebb körű lesz a kommunális és egyéb szolgáltatások köre, bővül a kereskedelem és a közélet. Ugyanakkor rekonstruálják és műszakilag felújítják az ipari üzemeket. Jelentős munkát végeznek a környezetvédelem, a levegő és a vizek tisztaságának megővése érdekében.

Magától érthető, hogy e gondoskodás széles körű visszhangra talál, a moszkvaiak szeretnek városukat még szebbnek és kényelmesebbnek látni. Ez különösen megmutatkozik ama igyekezetükben, hogy vállalatokat mintavállalatokká, a szovjet fővárost pedig kommunista mintavárossá fejlesszék.

— Milyen legyen egy kommunista mintaváros? — A kommunista mintaváros olyan, ahol magas kulturális színvonalon és fejlett öntudattal élnek az emberek, ahol mintatársa a társadalmi rend, amelyben a jóindulat légköre, az egymás iránti tisztelet és figyelem uralkodik. Egy ilyen városra jellemzők még: a termelői körök sokoldalú fejlettsége, a tudományos-műszaki haladás vívmányainak alkalmazása, a korszerű munkaszervezés, a lakosság magas színvonalú élet- és pihenés feltételei, öntudata, fegyelmé és szervezetsége, s anyagi és kulturális igényeinek sokoldalú és teljes kielégítése.

— A mintavállalat címéért folytatott verseny részévé vált a „Kommunista munkáért” folytatott mozgalomnak. Amikor egy kollektíva elhatározza, hogy részt vesz ebben a versenyben, gyűlésen vállal szocialista kötelezettségeket. A Szakszervezeti Bizottság a pártszervezettel közösen — bevonva a szakmai vezetést is — magasfokú követelményeket állít a műhelyek, részlegek és munkahelyek iránt, a gazdasági, szociális-társadalmi és kulturális-nevelő munka terén. A követelmények lényege, hogy a termelési és egyéb mutatóikat magasabbak legyenek a vállalati átlagnál. Az is követelmény, hogy a kollektíva kapcsolódás nélkül, ütemesen dolgozzon,

feladatát megkönnyítő korszerű munkamódszereket alkalmazzon, a termelési kultúráját magas színvonalra emelje. Egy-egy részleg a gyári vagy helyi, valamint a városi bizottság határozatával kapcsolatban meg a mintaműhely, mintosztály, mintarészleg és mintabrigád címet, s a velejáró oklevelet és zászlót.

— Mi jellemzi a mintavállalatot, mire kötelezi ez a cím? — A mintavállalat vagy mintaintézmény címet csak abban az esetben ítélék oda, ha minden részleg vagy legalábbis legtöbb részleg már mintarészleg. Ezenkívül feltétlenül meg kell szereznük a „Magas munkakultúrájú kollektíva” címet, melyet a szakmai szakszervezet központi bizottsága és a minisztérium ítél oda. Ehhez természetesen az kell, hogy messzemenően megtartsák az egészségügyi-higiénés normákat és szabványokat, a munkavédelmi utasításokat, a munkabiztonsági, szüntelenül növeljék a gyártott termék mennyiségét és minőségét a színvonalát.

A mintavállalat jellegzetes vonása az is, hogy kollektívájának, párt- és szakszervezeti szerveinek erőfeszítéseivel kedvező munka-, élet-, tanulási és pihenési feltételeket biztosítanak.

A mintavállalat címet ünnepek keretében három évi időtartamra nyújtják át, oklevéllel. Három év múltán a követelmények teljesítése esetén ezt a címet megerősítik.

A „Kommunista munkáért” folytatott mozgalom a legjobb és legértékesebb tömegkezdeményezéseket foglalja magába az új élet építése terén. Ezt bizonyítja a Moszkva-Rendezőpályaudvar fűtőháza kollektívájának példája, ahol a szovjet hatalom első napjaiban szerveztek kommunista szombatokat, amelyekben Lenin a kommunizmus hajtásait látta és mint kezdeményezést igen nagyra értékelte. 20 évvel ezelőtt, 1958. október 13-án ez a kollektíva lett a kezdeményezője a kommunista munkabrigád és a kommunista munka kiváló dolgozója mozgalomnak. A „Kommunista munka kollektívája” megtisztelő címet a szovjet főváros 193 vállalata és intézménye szerezte már meg. Jellemző, hogy éppen a kommunista munka kollektívái és a kiváló dolgozók játszanak vezető szerepet a Szocialista Munka Hőse címmel kitüntetett V. Babkova és M. Ivannyikova szövegű szövegű kezdeményezésében, a dinamogár dolgozóitól bevezetett egyéni hosszú távú tervezés, az N. Zlobin és E. Fegyünin nevéhez fűződő építőipari brigád-önelszámolási mozgalom, valamint az ellen-tervezés elterjesztésében. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére tett vállalkozásokat sikeresen teljesítve Moszkva munkások kollektívái új kezdeményezéssel jelentkeztek: felajánlották, hogy az öt éves terv első három évének feladatait október 7-re — a Szovjetunió új alkotmányának első évfordulójának tiszteletére — teljesítik.

M. Popov
(APN)

Egy álom megvalósult

● Nemzetközli elismerés a fotósoknak

● Szövők a zánkai táborban

A komlói Úttörőház közel negyedszázados tevékenysége alatt kiemelkedő szerepet vitt ki magának az úttörőkorosztály nevelésében és a képzési feladatok megvalósításában. Az intézmény neve ma már a város, a megye határain túl is ismertté vált. Munkájuk eredményeként a múlt évben elnyerték a KISZ Központi Bizottság Vörös selemzslaját. A több évtizedes eredményes munka további javításához, a közművelődési tevékenység kiszélesítéséhez biztosítottak lehetőséget a város vezetők, amikor egy évvel ezelőtt új, a kor követelményeinek megfelelő impozáns épületbe költözhetett az intézmény.

— Amennyire a körülmények lehetővé teszik megragadunk minden alkalmat, ahhoz hogy jól kihasználhassuk e tágas létesítményt. Bár eddig elsősorban az úttörők nevelésére jelentette az intézmény fő tevékenységét, ezentúl a KISZ korosztály fiatalok képzése és nevelése terén ránk háruló feladatoknak is igyekszünk megfelelni. Jelenleg ugyan nem rendelkezünk megfelelően képzett munkatérrel, de bízunk abban, hogy a KISZ városi bizottságának támogatásával ezeket a gondjainkat is hamarosan megoldjuk — tájékoztat bennünket Czánik Istvánné igazgató, aki egy évvel ezelőtt került az intézmény élére, s aki látogatásunkkor az intézményben működő különböző foglalkoztatási csoportok munkájáról adott tájékoztatást.

— Tizenhárom szakkörrel és négy klubbal dolgozunk. Van két fotó, két rézdomborító, egy himző-varró, egy szövő, egy repülő-modellező, egy gépjármű, egy természetjáró, egy eszperantó levelező, egy úttörő-járőr és egy bardszámú szakkörünk. Az utóbbi június 1-től működik Vági Györgynek, a Carbon dolgozójának a vezetésével. Ugyancsak jelentős szerepet vállal az úttörők felkészítésében, nevelésében a barátság, a pályaválasztási, a természetjáró és a meseklubunk. Időbeosztásunkkal természetesen alkalmazkodunk az iskolai tanításhoz. Foglalkozásaink délelőtt 9-kor a kisdobos programmal kezdődik, majd délután 13 és 15 óra között az úttörőkorosztálynak biztosítunk kötetlen szórakozási lehetőséget. A szervezett szakköri és klubfoglalkozásaink 15 órakor indulnak. Ötfele csoportban az ifjúság nevelése, foglalkoztatása is elkezdődött a házban.

— A tizenhárom szakkörből melyek járultak hozzá legjobban kiemelkedő munkájukkal az Úttörőház eddigi sikereihez?

— Nem szívesen teszük különbséget, mivel valamennyi közösségünk jól dolgozik, ha viszont a múlt eredményeinek tükrében akarunk bemutatni néhányat, akkor elsősorban a rézdomborítók, a fotósokat, a szövőket és a gépjárműveket kell kiemelni.

— Az említett első két szakkör eredményei és kiemelkedő művészi értékű munkái, úgy tudjuk, országosan ismertek.

— Rézdomborítóink munkája több mint húszéves múltat tekint vissza. Blumenschein Dezső tanár vezetésével készült munkáikkal rendszeresen megjelennek országos jelentőségű bemutatókon, kiállításokon, mindenütt sikerrel. Tekintélyüket igazolja, hogy évek óta résztvevői a zánkai szakkörtábornak. Két csoportban dolgoznak. A kezdők az ötvösmunka alapfogalmaival, az ötvöstechnika alapvető elemeivel ismerkednek, a haladó csoportnál már komoly alkotások készítésére is vállalkoznak úttörőink. Sajnos technikai fejlődésüket sokszor hátráltatja az ajándéktárgy készítés, ezért a szakkörnek ezt

Ugyanakkor módszertani segítséget nyújt továbbképzésekhez, úttörő-fotó szakkörök vezetői részére és szervező, lebonyolító tevékenységet végez országos fotókiállítások rendezésénél.

— A fotós és rézdomborító szakkörök többnyire fiatal foglalkoztatnak, milyen lehetőséget kapnak a lányok?

— Ők — érdeklődésüknek megfelelően — a himző-varró és szövő szakkörökben dolgoznak. Ki kell említeni a szövők munkáját, ahol Koltai Magdolna Apáczai-díjas tanár vezetésével, elsősorban a ci-

nultakat. A szakkör tevékenysége iránt megnyilvánuló nagy érdeklődést jelentősen meghatározza, hogy a tizennégy évét betöltött úttörők — az itt szerzett ismeretek birtokában — az MHSZ-nél kismotor vizsgát tehetnek. Az idén tizenhat tanulóval élt ezzel a lehetőséggel.

— A házban működő klubok milyen formában járulnak hozzá tevékenységükkel az intézmény közművelődési munkájához?

— Szakköreinkhez hasonlóan a klubok is meghatározott programmal dolgoznak, de kötetlenebb formában és nagyobb létszámot tudnak foglalkoztatni. A barátság klubnak politikai jellegű, az év kiemelkedő fordulójával kapcsolatos ismereteket és az anyagot továbbítják az úttörőcsapatok felé. Valamivel szerteágazóbb tevékenységet végez a pályaválasztási klub, amelyben a tagok — pályairányításuknak megfelelően — megismerkedhetnek a választott szakmák jellemzőivel. Segíti a klub a felsőtagozatosok eligazodását a különböző munkaterületeken található lehetőségek között. Ugyanakkor a gyakorlati ismeretek bővítése érdekében a klubtagok részére rendszeresen szervezünk üzemlátogatásokat és kiállításokat. Nagyon népszerű nálunk a Horzsa Sándor által irányított természetjáró klub, amelynek célja megismertetni és megszerettetni az úttörőkkel a természet szépségeit és hozzászoktatni őket kirándulásokban, túrákhoz. Az elmúlt évben, a minden második vasnapra szervezett programokon több mint hatszáz tanuló vett részt. Elsősorban a kisdobosok anyanyelvi nevelésénél kap fontos szerepet a meseklub munkája. Legfontosabb célunk, a csopottségek beszédképességének fejlesztése. A báb és mese-foglalkozások viszont a gondolkodást és a fantáziateremtést szolgálják.

— Melyik foglalkozási csoporthoz sorolható, az ugyan-csak városzerte ismert úttörőzenekar?

— Mivel zárt létszámmal dolgoznak, inkább a szakkörökhöz tartoznak. Az ő tevékenységük elsősorban a különböző rendezvényeken való szereplésből áll, de Ormándi Péter tanár vezetésével zene elmélettel is foglalkoznak.

Bár a komlói Művelődési Központ részeként működő intézmény jelenleg — elsősorban — a kisdobos- és úttörőkorosztály részére ad megfelelő képzési és szórakozási lehetőséget, jól szervezett tartalmas munkájával biztosítja a KISZ-korosztály sorába továbblépő tanulók folyamatos képzését is.

Varga József

Fotó: Czánik István

Komlói Úttörő-és Ifjúsági Ház

a tevékenységét a jövőben szeretnénk minimálisra csökkenteni.

— És a fotósok?

— Czánik István irányításával ők is két külön szakkörben dolgoznak: kezdő és haladó fokon. A fotózásban még járatlan tanulóinknak először meg kell ismerkedni a technikai alapokkal, a munkához szükséges eszközökkel, anyagokkal. Megtanulják a fényképezőgépek kezelését.

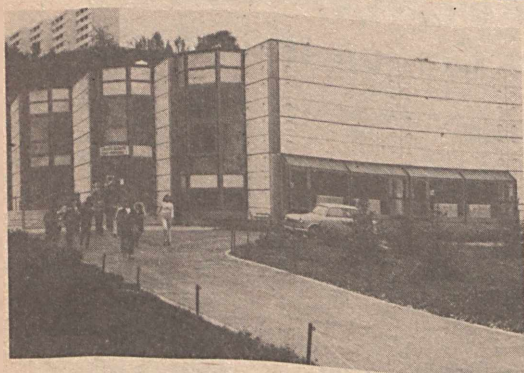
Kezdő fokon a legfontosabb célunk felkelteni a tanulók érdeklődését a fotózás iránt. A haladó szakkörnek csak az lehet tagja, aki megfelelő alapismeretekkel rendelkezik. Itt már komolyabb, nagy figyelmet kívánó munkát végeznek a szakköri tagok. Közöttük sokan, mind a fotózásban, mind a labormunkában már önálló feladatok megoldására is vállalkoznak. Eddig három alkalommal képviselte Magyarországot az úttörőtechnikusok nemzetközi versenyén. Munkájuk legnagyobb elismerése, hogy intézményünket jelölték ki az országos úttörő-fotózás módszertani bázisának.

— Milyen kiemelt feladatot jelent ez a szakkör munkájában?

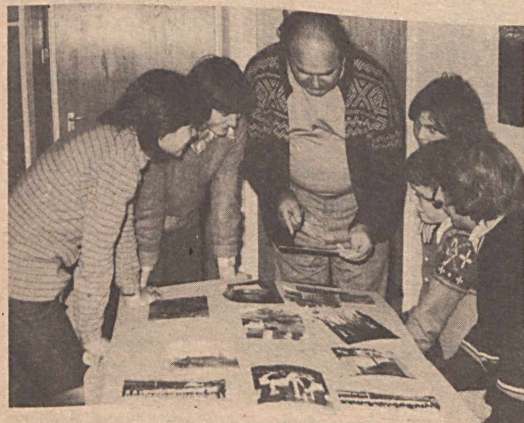
— Koordinációs tevékenységet lát el az úttörőfotózással foglalkozó szervek között.

szövevényekkel tanítja a szövés alapismereteit, a szövőtechnika különböző fogásait. A képzetesebb szakköri tagok saját tervezésű munkadarabok készítésére is vállalkoznak. A szövés mellett festenek is. Kollektív munkájukkal már több országos pályadíjat nyertek. A Mezőgazdasági Múzeumunk küldött alkotásaikkal évek óta jó helyezéseket érnek el. Eredményeik alapján őket is meghívják a zánkai képzőművészeti szakkörtáborba.

— A korábbi években is eredményesen dolgozó gókartosaink munkájára épülve olyan profilit alakítottak ki, hogy a szakköri tagok — Beck Miklós irányításával — megismerkedhetnek a motor szerkezetével és a közlekedési alapfogalmakkal. Ha elkészült a közlekedési park mellé tervezett garázs, tartalmában tovább színesedik a szakkör munkája, mert az elméleti anyag elsajátítása után gyakorlatban is alkalmazhatják a ta-

Az úttörő- és ifjúsági ház homlokzata

Munkában a fotósok

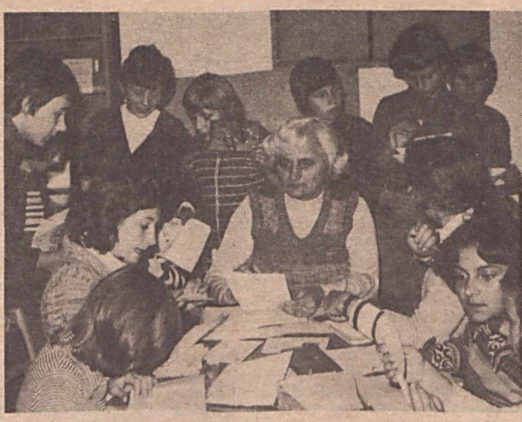
Technikai foglalkozás a bardszámoknál

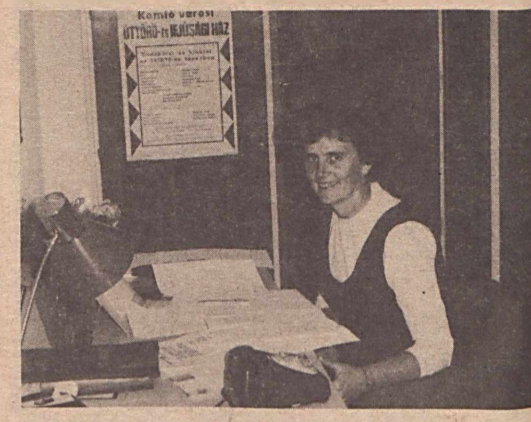
Utolsó gimnázium a domborművén

Motorjavítás a gépjárműszakkörben

Foglalkozás az eszperantószakkörnél

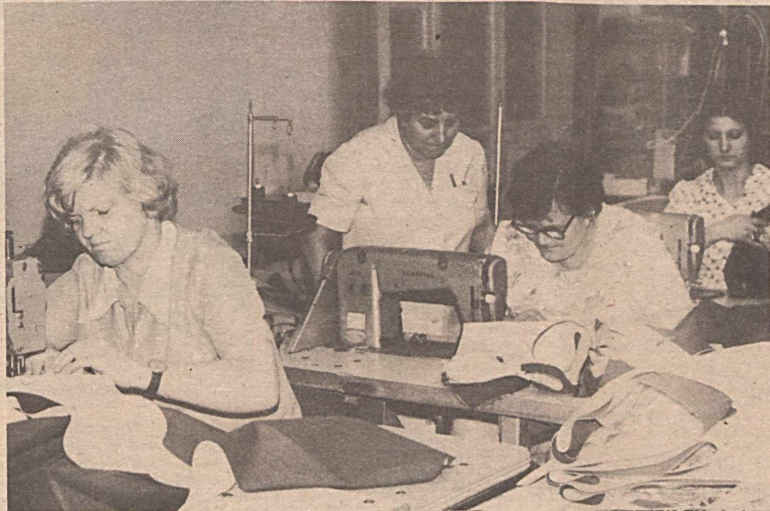

Czánik Istvánné, az intézmény igazgatója

Tízéves a Május 1. Ruhagyár komlói gyára

A vevők elégedettek az üzem termékeivel

Profilváltás a gazdaságosságot és a piac változása miatt

Még ma is gyártják a laminált felsőruházati keket, csak nagyobb termelékenységgel, mint tíz évvel ezelőtt
Fotó: Lenhardt József

Tíz év sok vagy kevés egy vállalat életében?

A Május 1. Ruhagyár komlói gyárában ez az egy évtized gyorsan elszállt ugyan, mégis kevésnek tűnik. A kezdeti bizonytalan lépésekre már csak nagyon kevesen emlékeznek, hiszen a törzsgárda — akik már ott voltak a gyáravatás ünnepélyes eseményén — alig egyharmadát teszi ki a mai létszámnak. És bizony, ahogy a jelenlegi igazgató, Bálint Pál a jubileumi ünnepségen mondta: amire nem szívesen emlékeznek, azt jórészt elfelejtették, megmaradtak viszont a szép és kedves emlékek. Az időszak viszont kevésnek bizonyult ahhoz, hogy fel tudjanak futni az „anyagyár” termelési színvonalára, igaz, ezt tőlük mostanára nem

rendszerint a szükség a „bábauszony”. A Május 1. Ruhagyár krónikus munkaerőhiánnyal küszködött s hiába telepítettek Magyarországon különböző vidékein üzemeket, még mindig sok munkásukra lett volna szükség. Megrendelés volt, tudtak volna gyalaplatásra is pénzt áldozni, a hatvanas évek közepére azonban már nagyon szűk volt a munkaerőpiac. Kapóra jött tehát a komlói vezetők ajánlata, próbáljanak a bányászvárosban letelepedni, munkaerőt tudnak biztosítani, helyiséget meg majd csak találnak valahol. Munkaerővel valóban nem volt probléma, hiszen a bányásztelepüléseknek nem igen akadt munkaalkalma, de a környéken levő kis települések munkaképes lakóinak sem volt

kassá válás okozta, megtanítani az embereket a termelés ütemességére, a szakatlan tempóra, a szakmai fogásokra. A betanítás bizony keserves volt, sokan nem is bírták az életmódváltozással járó kényelmetlenségeket, kérték a munkakönyvüket. Azok viszont, akik vállalták a munka mellett a tanulás fáradozásait is, ma már mind vezető beosztásban dolgoznak, a legkiválóbb szakembereknek számítanak.

Modern gépekkel

Természetesen a központ olyan munkát jelölt meg szá-

nyezze. A régi típusú gépeket hamarosan kicserélték NDK-gyártmányú TEXTIMA-varrógépekre, négy évvel ezelőtt pedig a teljes gépparkot lecserélték, s modern, a gyártás színvonalának leginkább megfelelő gépeket szereltek fel. A betanulás hamar ment, hiszen ekkoriban már a dolgozóknak több mint fele szakmunkás volt, a betanított munkásoknak sem volt teljesen új. A szalagrendszer is úgy szerverték, hogy a munkamozdulatok a legkevesebb veszteséget eredményezték. Az ösztönözéshez hozzátartozik, hogy még korántsem érték el a szerzésben a munka végére, a termelés folyamataiban még meglehetősen sok a kieső idő. Persze arra is panaszkodnak, hogy néha nem megfelelő az anyagellátás, a kelleket sem kapják sokszor megfelelő ütemben. Ha pedig valami hiányzik, le kell állni a gyártással, kezhetnek valami újat — az idővesztés még máris adott. Mindehhez az is hozzátartozik, hogy a főbb kérdésekben nem önállóak, a központ dönt, ők „csak” végrehajtják. Nem jelentett számukra az sem nagy gondot, amikor a Május 1. Ruhagyár vezetősége látván a női kabátok iránti lanyha keresletet, úgy döntött, hogy a komlói részleg férfikabátot fog gyártani. A profilváltozás szinte zökkenőmentes volt, ma is azt gyártják — exportminőségben.

Nincs munkaerő

A tíz évvel ezelőtti munkaerőbőségből 1978-ra hiány lett.

— A munkaerőlehetőséget a Komlón levő könnyűipari üzemek lelétkézték, ezért mi sem gondolhatunk ilyen jellegű fejlesztésre — mondja Bálint Pál igazgató. — Nagyjából tehát stabilizálódott a létszám, velük kell tehát az elkövetkező évek terveit végrehajtani. Annál bizonyos, növelni kell a termelékenységet, hogy versenyben maradhassunk. De ahogy én ezt a kollektívát megismertem, nem hiszem, hogy gond lenne ezt teljesíteni.

— A jelenlegi problémánk is abból adódik — veszi át a szót Peti József párttitkár —, hogy a szakmunkásaink közül nagyon sokan vannak gyermekgondozási segélyen. A szülők örömeiben együtt vagyunk, meglátogatjuk és segítjük a gyesein levő dolgozóinkat, de őket bizony nemigen tudjuk pótolni. En ki merem jelenteni: a lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk, hogy a dolgozók jól érezzék magukat az üzemünkben.

Az oldalt összeállította:
Békéssy Gábor

Legnagyobb erényük: az összefogás

Először arról esik szó: vajon hogyan is alakult ez a brigád? Azahogy esett volna szó, mert a kérdésre csend volt a válasz. A május 1. Ruhagyár komlói gyáregységének Zója-brigádjára, vagyis a 34-es szalag jelenlévő képviselői nem ismerik az alakulás körülményeit. Igaz, egyikük sem volt jelen az indulásnál, mert még nem voltak tagjai a közösségnek, de nem is érdeklődtek e jelentős esemény iránt. Dudics Györgyné, a törzsgárda egyik tagja bizonytalanokodik, kutat az emlékezetében, hogyan is volt az az alakulás. Aztán rájön, hogy nem is lehetett jelen, hiszen egy évvel azután jött az üzembe dolgozni, mint amikor a közösséggé formálódás megtörtént. Török Edit, a jelenlegi brigádvezető pedig bevallja: sohasem gondolkodott ezen, őt a jelenlegi dolgok érdeklik, kár a múltat idézni.

Ha most a kedves olvasó azt hiszi, azért van ez az emlékeztetőkívágás, mert az esemény nagyon régen történt, alaposan téved. Az alapítás dátuma ugyanis 1973 őszre, tehát éppen öt éve annak, hogy az akkori 34-es szalag tagjai lelették a vokstól a megalakulástól.

— Ennél több azután sokáig nem történt — mondja Pere Sándorné művezető, a brigád legnagyobb védelmezője és sejtője. — Nem csoda, ha a kezdeti időszakról keveset tudnak beszélni, hiszen az alakulás ténnyen kívül a szó legszorosabb értelmében nem történt semmi. A szalag dolgozott becsületesen, ezzel nem volt baj, már csak azért sem, mert a fizetésért azért produkálni kellett valamit. De ha rákérdeztek az akkori brigádvezetőre, mi lesz a többi vállalással, legtöbbször csak vállrándítás volt a válasz. Én úgy vélem, nem az emberekben volt a hiba, bár ezt már bizonyítani nem lehet, mert a tagság jó része kicserélődött. Sokkal inkább a vezetőségben és az érdektelenségben.

Aztán két évvel ezelőtti legfőképpen a gyárvezetéség határozott fellépésére változott a helyzet. Új irányító került a szalag élére, csaknem kicserélődött a szalagon dolgozók létszáma is. Jórészt fiatalok kerültek ide, akikkel lehetett „új életet” indítani. Egy évvel ezelőtt egyhangú jóváhagyással és választással Török Edit lett a brigádvezető.

— En úgy gondoltam, hogy lehet ezzel a közösséggel valamit kezdeni. Azért vállaltam a megbízást, hogy változtassak az addigi eredménytelenségen.

— Ez a cél nagyon jól sikerült — kapcsolódik be a beszélgetésbe Bárány Józsefné műszakvezető. — Mozdalmas brigádéletünk, nagyon jó a termelésben elért eredményük is. Az utóbbi hónapokban például rendre első helyen végeztek a szalagok közötti nemhivatalos versenyében.

— Nagyon elfoglalt vagyok a brigáddal szemben — veszi át a szót Pere Sándorné. — Ösztintén megmondom, nem tudok olyat kérni tőlük, amit ne teljesítenének. Nagyon büszke vagyok például arra, hogy a férfikabát-gyártásra való átalást minden zökkenő nélkül megoldották.

A legnagyobb erényüknek az egyiséget tartják. Erre a műszakvezető mond egy példát.

— A művezetőjüknék, Gyöngyinek a férje katona, hazajött szabadságra. Mi azonban nem voltunk olyan helyzetben, hogy őt akárcsak egy napra is el tudtuk volna engedni. Jött a brigád egyik tagja és szinte könyörgött, engedjük el, ők szívesen vállalják még a plusz munkát is. Lehetett egy ilyen kérdésnek ellentmondani?

Az egymásrallyelésnek, a másik gondjának, bajának megoldására számtalan példát lehetne sorolni. A munkatársi viszonyon kívüli kapcsolatok főleg a családi esteken és a kirándulásokon edződtek. Mert mióta az új vezetőség irányítja a kollektívát, meglehetősen sok ilyenfajta akció is végrehajlott. A vállalkások teljesítésének meg is volt az eredménye. Tavoly ezüst lokozatot értek el, az idei évre aranyra tettek vállalat. Az eddig eltelt időszak eredményei alapján jogos a várakozásuk: az értékelő gyűlésen át is vehetik a sárgán csillagot érdemeket.

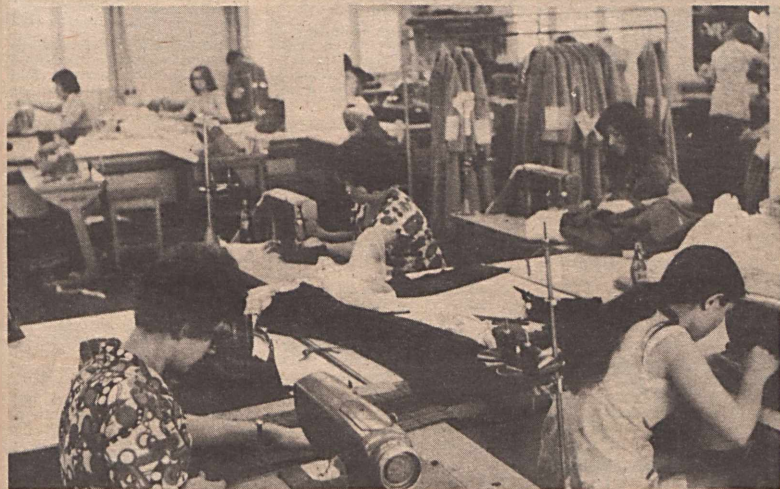
— Melyek a távolabbi célok, hiszen a jelenlegi eredmények nagyobb reményekkel kecsegtetnek?

Zavart csend a válasz, legálább olyan, mint amikor a multról taggatóztam. Aztán a brigádvezető szólt meg.

— Ösztintén szólva, erre még nem gondolunk. Tudjuk: három aranyplakett után pályázhajjuk a vállalat kiváló brigádja címet. Hogy addig sikerül-e eljutnunk? Talán...

Mozgalmas a brigádéletük, nagyon jó a termelésben elért eredményük
Kép: Kóródi Gábor

Modern gépekkel szerelték fel a szalagokat

Kóródi Gábor felv.

is követelték. A számítások szerint a bányászvárosban letelepített gyáregységnek csak 1980-ra kellett volna elérnie ezt a szintet. A szakképzett munkásoknak a szó valódi értelmében vett gyors kezemunkája nyomán már a jövő évben a budapesti központ normái szerint dolgoznak. Ilyen jó a termelékenységünk. De hogy nemcsak mennyiségben értek el kimagasló eredményeket, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy vannak olyan minőségre igényes vevők, akik csak a komlói segítségtől hajlandók vásárolni.

De ne ugorjunk előre az időben, hiszen a gyáregység történelme nem aszfaltzott úton haladt előre, voltak jócskán buktatók, elkéséresedésre alkalmas adó nehézségek is.

Baraktól a szalagrendszerig

Mint ahogy az már lenni szokott, a vidékre telepített gyáregységek születésénél

a bányán kívül nagyon sok választása. Hanem a helyiséggel baj volt. A város vezetői a hármask-nai barakképületeket ajánlották, ez azonban sem munkahelyi szempontból, sem szociális szempontból nem volt alkalmas. Hosszas keresgélés után buktak rá a legénysszállóra, szabáinak a bányáipar visszatelepítésének eredményeként legnagyobb része üresen kongott. Hamar megszületett az üzel, egy teljes épületrészt megvásároltak, a körülmény tehát már biztosítható volt, indulhatott a termelés.

Munkaerő volt bőven, hiszen amikor meghirdették a felvételt, több százan jelentkeztek, az akkori vezetők válogathattak, kit vegyenek fel és kit nem. Az a 140 nő, aki akkoriban jutott munkalehetőségre, s akik jelenleg a törzsgárda magvát jelentik, bizony a várást, szabást még kisipari fokon sem ismerték. Egyikük, másuk ugyan otthon „bütykölgetett” lábajátós varrógépén, ez azonban a modern, szalagrendszerű technológiához nagyon kevésnek bizonyult. A legnagyobb gondot a mun-

dukra, amelyet a körülmények figyelembe vételével megfelelő mennyiségben és minőségben gyártani is tudtak. Erre a laminált anyagok varrására viszont megfelelőek voltak. Még ilyen, aránylag jó technológiával is csak a központi gyár termelékenységének a felét tudták produkálni. Fokozatosan, évenként faragtak le ebből a hátrányból, s ahogy az előzőekben említettük, a jövő évben már a teljesítményekben ugyanazt a szintet tudják elérni, mint a budapestiek.

Ehhez azonban változtatni kellett a technológián, a szalagrendszer is úgy kellett felépíteni, hogy az a legmegfelelőbb teljesítményt eredm-

Megyedik helyen a PMSC

Újabb döntetlent ért el a Komló

A labdarúgó NB I-ben a hetedik forduló után a PMSC az előkelő 4. helyen áll, a piros-feketék a legutóbbi fordulóban, melyet az elmúlt hét szerdáján játszottak Pécest az MTK VM ellen, 1:0 (1:0) arányban nyertek. A piros-feketék sorrendben ezzel harmadik 1:0 arányú hazai győzelmüket aratták. A gólszerző a 25. percben Dárdai volt. Az NB I. legközelebbi fordulóban, a hét végén szombaton a PMSC Budapesten az Dillói úti pályán, a bajnoki táblázat élén álló Ferencváros vendége lesz.

Újabb döntetlent ért el idegenben a Komló Bányász. A komlóiak ezúttal Bábólóról hoztak hazra egy pontot. A Füzöli, soproni és a nagykanizsai döntetlen után Bából-

nán is kiharcolta az egyik pontot a Komló Bányász. A komlóiak pontjainak száma 14-re nőtt, a bajnoki táblázatban a komlóiak a második helyről a harmadik helyre esettek vissza. Az élcsoport igen érdekesen alakul az NB I-ben. A PVSK a Szombathelyen elszenvedett vereség után nagy harcban 1:0-ra nyert Pécest a Szekszárd ellen, így a pécsi vasutasok két ponttal előzik meg a komlóiakat.

Bábólóról a mérkőzés nagy részében a hazaiak kezdeményeztek. A bábólói csapat góllövési kísérletei azonban nem sikerültek. A komlóiak védelme ezen a mérkőzésen is nagyszerűen működött. Különösen Kovács, Mács és Berta játszott jól, de a középpályán Róth is megette a magát. A komlói együttes az egy pont megszerzéséért harcolt Bábólóról. Ez ez sikerült.

Sportnap

A Gagarin úti Általános Iskola 139. sz. Juri Gagarin Utárádcsapat a Fegyveres Erők Hírszemélyi csapatot rendelték a közelmúltban a Carbon Vállalat sporttelepére. A 120 játékos 5 akadályon mérte össze erejét. A nagyszerű bányászok legjobban a lövészet, gránátvetés és az ügyességi feladatokban teljesítettek. Közösítették feltevést ki a Carbon Vállalatnak, hogy biztosította számunkra a sporttelepet, amit a jövőben is szívesen veszünk igénybe. Külön köszönjük a sportnap dolgozóinak a mindannyuk kitartó figyelmességét, a nevelőtestületünknek nyújtott segítségét, hogy az eső ellenére is gazdag élményhez jutottak iskolánk tanulói.

Leipold József
Utárádcsapat-vezető

Az MHSZ
Pécs-Bányaiüzemben

Hosszú idő után mozgalmas hónapokat hozott az MHSZ-munka fellendülése Pécs-Bányaiüzemben. Az újjáélesztett vezetőség gazdag programot állított össze a nyári, illetve az őszi hónapokra, minek eredményeként a bányászokra és a fegyveres erők napjára megrendezett lövészversenyen 200 szocialista brigádotag vett részt 40 csapattal. Az első helyet 375 körrel a Műszaki szocialista brigád csapata szerezte meg, a 353 kört elért Gázlecsapoló és a 329 kört elért Szellőztetési brigádok csapatai eladták. A szeptember 30-án, Komlón rendezett vállalati versenyen a harmadik helyen végzett az üzemet képviselő csapat. Az üzemi egyéni versenyt Nagy Imre nyerte 84, második Sárközi Pál 79, míg harmadik lett Beke József 76 körrel.

A vezetőség gazdag programot tervez az őszi hónapokra is, amikor teremlévesztési versenyt, őszi túrákat és MHSZ-bált kíván rendezni.

— kardos —

Polgári védelem

Összevónás keretében — a Carbon Vállalat kultúrterében — tartották meg október 6-án a tanácsai és több minisztériumi irányítású üzem polgári védelmi parancsnokságának és törzsenek az 1978. évi kiképzését. Többek között részt vettek a Carbon, a Vízmű, a Városgazdálkodási Vállalat, a Kőbánya, a MOM, a Május 1. Ruhagyár üzemi törzsei.

A foglalkozást Beregi Károly öngy, városi törzsparancsnok vezette. A tapasztalatokról a következőket mondta: — A parancsnoki állomány összetevő kiképzését, mint új módszert, 1976-ban kezdtük alkalmazni. Ezzel biztosítható a tárgykörök egységes feldolgozása, értelmezése és alkalmazása. Örvendetes, hogy a minisztériumi irányítású üzemek a vonatkozásban kezdeményezőként jelentkeztek a városi parancsnokságnál. A fozsgalkozáson történő felkészítés hosszabb távú folyamat részét képezi, a fozozatosság elve alapján. A kiképzés adott témakörét az üzemi törzsek előtt álló feladatokat és a felső szervek részéről megszabtott korszerű követelmények határozzák meg. Megállapítható, hogy az üzemi törzsek vezetői, irányítói készsége és a parancsnoki munka gyakorlati oldala egyenletesen fejlődött mind a béké, mind az alkalmazási feladatok szervezése és vezetése tekintetében. Emeltesre méltó a foglalkozáson résztvevők aktivitása és felegyelmeztsége.

Köszönet illeti a foglalkozás előkészítését kezdeményező és segítő vállalatok, üzemek vezetőit.

tebben játszó szigetvári csapat nyerte a mérkőzést 2:0 (0:0) arányban.

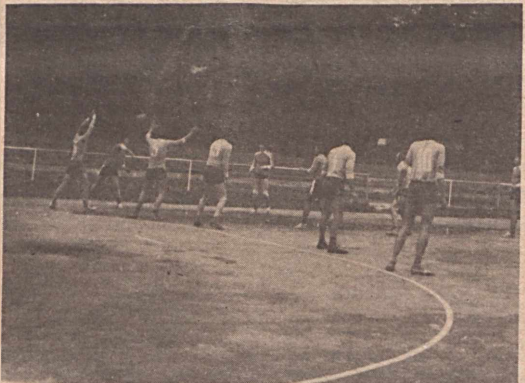
AZ NB II. ALLASA

1. PVSK	10 8	—	2 10 4	15
2. MAV DAC	10 6	3	1 17 8	15
3. Komló	10 5	4	1 12 2	14
4. Kaposvár	10 5	3	2 14 7	13
5. Bauitbány.	10 5	3	2 14 7	13
6. Pécs	10 4	2	17 15	12
7. Bábola	10 3	5	2 11 7	11
8. Országny	10 4	3	3 9 11	11
9. Bakony Vegy.	10 3	3	4 11 11	9
10. Ajtai Alu.	10 4	1	5 13 14	9
11. Ólajbányász	10 4	1	5 9 11	9
12. MAV NTE	10 3	3	4 6 11	9
13. Szekszárd	10 3	2	5 8 7	8
14. KÖMEP	10 3	2	3 9 11	8
15. Sopron	10 3	2	5 7 12	8
16. Sabaria	10 2	4	4 6 11	8
17. Fűzfő	10 2	4	4 6 14	8
18. Dorog	10 2	3	5 12 7	7
19. Kárcfalva	10 2	3	5 8 17	7
20. Tatabánya	10 1	3	6 10 16	5

Szurkolói ankét

A Komló Bányász SK elnöksége és labdarúgó-szakosztálya szurkolói értekezletet tartott október 17-én, kedden délután 7 órakor a Kossuth-bányai munkásklubban. Az összejövetelre szeretettel várják a szurkolókat, akik választ kaphatnak a csapatot és az eredményeket érintő kérdésekre.

m b SPORT
KÉZILABDA

Képünkön Komlón, a városi kézilabda bajnokságban résztvevő csapatok közül Mázasszvár—Béta bányauzem csapatai mérköztek egymással.

Admira Wacker: csak az edző külföldi...

Illvoszky Rudolf, korábbi szövetségi kapitány, aki az 1976–77-es idényben meg bajnoki címhez vezette a Vasost, egy esztendőre pihent, azután a nyáron ismét munkához látott. Ausztriába szerződött, az Admira Wacker szakvezetője lett. Istavoa már három hónapja dolgozik az ismert osztrák klubnál, egy évet vállalt, de máris azt szeretnék, ha legalább háromra maradna. Sőt, ezt nemcsak az Admira szeretné, hanem például a bajnoki címet védő és a KEK-ben legutóbb döntőt vívott Austria is.

— Az Admira legutóbb éppenséggel megmenekült a kieséstől, amikor odamentem, a vezetőket az kérték: végre legyen nyugodt időny, vésszes kiesési gondok nélkül — mondotta Illvoszky Rudolf. — Mindig a nagy feladatokat szerettem, úgy vélekedtem, hogy ennél azért valamivel többet kell elérni.

Illvoszky hazai edzősködése idején is feltűnt kellett „rabszolga” edzéseivel, s nem utolsósorban azzal is, hogy nemcsak dirigált, hanem futott, különböző gyakorlatokat végzett — olykor játékosainál is nagyobb intenzitással.

— Tetszik ez az osztrákoknak is, de nem a sikerért csinálom — folytatta Illvoszky. — Úgy érzem, ez hozzátartozik az edzői munkához. Eleinte szokatlan volt mindenkinek az új tempó és az új módszer. Elrendeltem délelőtti edzéseket, külön egyéni foglalkozást, a munka jelei máris mutatkoznak. Az osztrák sajtóban, szakemberektől, az Admira vezetőitől és szurkolóitól egyaránt hangzik, hogy ez az Admira más, mint a korábbi volt. Léptünk a kupában, megfizaszottunk akkor is az ellenfelet, ha vereséget szenvedtünk.

Az Admira Wacker a többi osztrák elsőligás klubbal jelentős hátrányban van: csak az edzője külföldi...

Behozták-e
a nők a férfiakat?

Egyre kevésbé tűnik hihetőnek az a jóslat, hogy a női magasugrók egyszer ugyanolyan teljesítményre lesznek képesek, mint férfi kollégáik. Az 1920-as évek elején valóban furcsának tűnt volna ez az állítás, de akkor még — az 1922-es esztendő alapul véve — 56 centiméter volt a különbség a két nem magasugró világsúcsa között: a nőknél az amerikai Voorhees 1,46 méterrel vezette a ranglistát, míg a férfiaknál honfitársa, Beeson 2,02-vel.

Nyolc évvel később a távolság 41 centiméterre szűkült, addigra a női rekord a holland Gisolf jóvoltából 1,62 méterig emelkedett, ugyanakkor a férfiak csak 1 centiméterrel haladtak, az amerikai Osborn 2,03 méterrel volt világsúcsostartó.

Az újabb jelentős változás éve 1961 volt: ekkor a román Balázs Jolán 1,91-gy jutott, míg a szovjet Brumel a férfiaknál 2,25-gy. A különbség most már csak 34 centiméter volt, amely azóta Brumel, Matzdorf, később az orosz teljesítményének köszönhetően újra növekedett, 38, 35, s aztán 36 centiméterre. Jelenleg a férfi világsúcsot a szovjet Jascenko 2,34 méterrel tartja, míg a nőit az olasz Simoneoni 2,01-gyel. A 33 centiméteres különbség az 1922-es 56

centiméterhez képest már meg lehetően kicsinek, egyesek szerint behozhatóknak tűnik. „Kiegészítő” adatnak lehet tekinteni, hogy 1928-tól máig, tehát fél évszázad leforgása alatt a női világsúcs 41, a férfi pedig 31 centiméterrel fejlődött.

Érdekes téma az is, hogy vajon a hagyományos használt stilus, vagy az újkeletű flopp-technika vízi gyorsabb és hatásosabban előre a világsúcsot a nőknél. A következő összehasonlító táblázatban a világ hat-hat használt, illetve flopp-technikát alkalmazó ugrójának eredménye szerepel, s mellettük a versenyzők testmagassága, továbbá az ugróteljesítmény és a testmagasság közötti különbség.

Hasmánt:

2,00 m: Ackermann (NDK) 1,75 magas, 25 cm különbség, 1,92 m: Macraona (cs.) 1,72, 20, 1,94 m: Blagoeva (bol.) 1,75, 19, 1,92 m: R. Kirst (NDK) 1,75, 17, 1,92 m: Bonci (rom.) 1,75, 17, 1,92 m: Karbanova (cs.) 1,78, 14,

Flop:

2,01 m: Simeoni (ol.) 1,78, 23, 1,92 m: Pira (bel.) 1,71, 21, 1,90 m: Huntley (am.) 1,73, 17, 1,90 m: Slijtak (sz.) 1,73, 17, 1,90 m: Rudolf (m) 1,73, 17, 1,94 m: J. Kirst (NDK) 1,77, 17,

(A táblázatban fedett pályás eredmények is szerepelnek!)

Sakk, OB II.

Az Országos Bajnokság II. osztályában szereplő Komló Bányász Budapesti vendégcsapatja eddig a Vasútépítők gárdája fogadta a komlóiakat, ahol a vendéglátók 8:0 arányban nyertek. A KBSK győztesei: Molnár, Sásdi, Palfár, Musitz. Döntetlent ért el Iván (a nemzetközi mester Hanli ellen, Windischman (a magyar bajnok) Veraci Zsuzsával szemben) továbbá Kovács és Kolozsvári.

Az OB II. csapatverseny állása szerint a Statisztika bizonyult eddig a legjobbnak, 86 pontot szerzett. A további sorrend: Hunyvári-Petőfi (76), Postás (71,5), Vasútepipítők, FTC (71-71), Vasas 126 (69,5), Dunaújváros (69,5), Vicsoda (66), Győr (55), Komló (43), Vidékon (52,5), Utasellátók (31,5), Tabánnya (46), Lehel SC (43,5).

Következik a 10. forduló, október 15-én: Komló Bányász—FTC, 9. órakor, a Kossuth-bányai Munkásklubban.

mb HIRDETESEK

Rövid zongora eladó. Komló, Alkotmány u. 52. Láránt. Érdeklődni 17. ártól.

Tömegsport

ASZTALITENISZ

Hatadoszor nyert jogot Kossuth-bánya asztalitenisz-csapata a vállalati döntőn való indulásra. A mostani erőpróbán öt együttes vett részt. A versenyt a Kossuth-bányaiak nyerték, Schmiöder Ádám, Pelcz György és Bajtás Lajos összetételben.

Teljesítményükre jellemző, hogy Schmiöder és Pelcz játszmaveszteség nélkül kiűzték végig a versenyszorot. Nagyszerűen helytállt Bajtás is, jól egészítette ki a csapatot. Az Egészírók a bajnokságot az 1979-es országos bányász bajnokságon Kossuth-bánya képviseli. A komlói csapat legutóbb második helyen végzett. A vállalati bajnokság végeredménye: 1. Kossuth-bánya, 2. Mázasszvár, 3. Vasas-bánya, 4. Pécsi Szénelőkészítő Üzem, 5. Központi Gépüzem.

KÉZILABDA

A kézilabda szövetség (Komló) megrendezte a városi bajnokság 6. fordulóját. Eredmények: MOM—ÉPÜ 20:10, Kossuth—Béta 26:14, Gépkösi Üzem—Aknamélyítők 27:15, Mázasszvár—ÉPÜ 26:2.

LABDARÚGÁS

A Komló városi kispályás labdarúgó-bajnokság 5. fordulójának eredményei: Kossuth—Zabák gép. 7:3, Zabák előkészítő—MEOE 6:1, Béta—Mecsekjánosai 4:0, Kőbánya—Szénelőkészítő 5:2, Mélyfűrók—Villamos Üzem 5:3, Vendéglátók—MOM 4:1, KBSK dolgozók—Gépkösi Üzem 11:2.

Az október 14—16-án sorra kerülő mérkőzések: Szénelőkészítő—Gépkösi Üzem, Villamos Üzem—Béta, Kőbánya—Kossuth, Mecsekjánosai—MOM, MEOE—KBSK dolg., Zabák gépészet—Vendéglátók, Mélyfűrók—Zabák előkészítő.

Textillak
az olimpiára

Olimpiai tematikájú festéssel ellátott textilipari termékek gyártásába kezdtek a tallinnai textilgyárban. Diszes kendőket, nyakállakat, selymekedőket készítenek valódi és műselyemből. A termékeket iparművészek kézi úton vagy nyomással mintázzák. A színes nemzeti motívumokat az olimpiai emlékművel, Moszkva és Tallinn látképeivel és különböző nyelvű üdvözlő szavakkal egészítik ki.

A KBSK
eseménynaplója

KÉZILABDA. A KBSK NB I. B-s kézilabda csapata október 14-én, Zalaegerszegen vendégcsapatot.

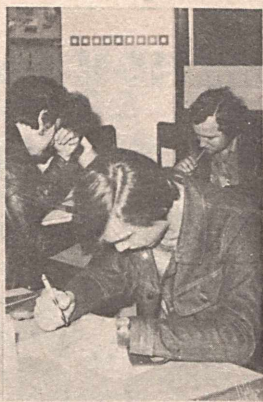
KÖSSZARLABDA. Október 12-én, csütörtökön íti bajnoki mérkőzés Pécssett a Sportiskola—Komló csapata között. Az NB II-es női csapat 14-én, 7 órakor a kaptal iskolában fogadja a ZTE együttesét.

LABDARÚGÁS. Október 15-én, vasárnap 14 órakor: Komló—Országny NB II-es bajnoki mérkőzés. Előtte 12 órakor Komló II.—Szentlázló, megyei II. osztályú, bajnoki találkozók. Az ifjúsági és serdülő csapat Nagykánizsán, a MAV NTE ellen játszik az országos bajnokság keretében. A megyében szereplő serdülő és ifi csapatok 9,30-kor, illetve 11 órakor Siklóssz faludjában. A serdülő III. október 15-én, 9,30-kor, a PVSK hasonló korosztályú együttesét fogadja.

TOMEGSPORT. A KBSK pályán 14-én és 16-án 15 órától tovább folytatódik a labdarúgó és kézilabda-mérkőzések.

A „Ki minek mestere” vetélkedő országos középöntőjének pillanatképei, Pécssett és Komlón

Fotó: Kóródi

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI

BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI. évf. 42. szám

Ára: 1 Ft

1978. október 17., kedd

Propagandista-klubot

avattak Komlón

Eredményes munkájához adottak a személyi, tárgyi feltételek

Egész társadalmunk fejlődésének egyik kulcskérdése és nélkülözhetetlen feltétele a tudati viszonyok gyorsabb, erőteljesebb változása, a szocialista erkölcs és életmód általánossá válása. Ennek érdekében következetes, meggyőző felvilágosító munkát kell végezni. Aktívabb és hatékonyabb kell tenni a marxizmus-leninizmus propagandáját, el kell érni, hogy eszméi jobban behatoljanak a tömegek gondolkodásába és uralgóvá váljanak a társadalmi élet minden területén.

Pártunk XI. kongresszusa az agitációs és propaganda munka alapvető fontosságú feladatai között jelölte meg a propaganda pedagógiát elemelő tudatos, következetes alkalmazását. A Baranya megyei Pártbizottság határozatot hozott, hogy a megyében a propagandamunka fejlesztése érdekében propagandista-klubokat hozzanak létre.

Komlón, az elmúlt héten szerdán a pártzsekház esti egyetemi részében avattak propagandista-klubot. Szilvási József, az MSZMP Komló városi Bizottságának csoportvezetője köszöntötte a megjelenteket: Rajnai Józsefet és Sebők Bélát, a megyei pártbizottság osztályvezetőit, Földes Andrásné, az Oktatási Igazgatóság igazgatóját, az SZMT képviselőit.

Sikeresek akeió

„Egy napig voltam munkás” akciót tartanak minden esztendőben a Május 1. Ruhagyár komlói üzemében. Ilyenkor a Fürst Sándor utcai Általános Iskola diákjai látogatnak el a gyárba, és egy napig részt vesznek a termelésben. Árut hordanak, kézre adnak, ruhaanyagokat jelölnek, vagyis besegítenek kisebb-nagyobb tevékenységgel a szakmunkásoknak. Az idén hetven diák volt egy napig munkás és a nap elteltével közülük húszan mondták, „szívesen jännék ide dolgozni”.

ben megjelent Labudek Klárót, Fáczyáni Odónt, a Propagandista folyóirat szerkesztőségi tagját, valamint a járási, városi és a vállalatok pártbizottsági titkárait, a PMSZ-vezetőket.

Ezután Gallusz József, az MSZMP Komló városi Bizottságának első titkára mondott megnyitó beszédet. Hangsúlyozta, hogy az ideológiai munkában nagyon lényeges az előre lépés. Különösen a tartalmi és minőségi tevékenységre kell fokozott hangsúlyt fektetni. Ugyanakkor lépést kell tartani a világban bekövetkezett változásokkal, hatékonyabbá kell tenni a szocialista országok életéről, eredményeiről szóló tájékoztatást, a szocializmus nemzetközi propagandáját. Megfelelő válasszal a kapitalista ideológia megnyilvánulásait, amelynek egyértelmű célja a szocializmus építésének megfékezése, a szocialista országoknak a Szovjetunióval és egymással való szembeállítása.

— Ebben a munkában elsődleges szerep a propagandistáké — emelte ki Gallusz József — Olyan képzett és felkészült embereknek kell lenniük, hogy el tudják fogadtatni másokkal is pártunk politikáját, választ tudjanak adni társadalmunk fejlődésének kérdéseire, és meggyőződéssel terjesszék, tanítsák a marxizmus-leninizmus eszméit.

Beszéde utolsó részében az első titkár ismertette a klub feladatait: a városi párt és tömegszervezetek propagandistáinak biztosítja munkájukhoz a szükséges eszmei, tárgyi és módszertani feltételeket. Lehetőséget nyújt a propagandisták továbbképzéséhez, és önképzéséhez. Biztosítja a vitafórumokat, eszmecseréket, a különböző előadásokat, a folyamatos tájékoztatást.

A megnyitó beszéd után Maul Ervin, Saltész István és Kovács

Péter, vezető propagandisták mutatták be a klub technikai és szemléltető eszközeit, valamint megismertették a jelenlévőkkel az oktatási módszereket.

Rajnai József, a megyei pártbizottság osztályvezetője megelégedettséggel nyugtázta, hogy a városi pártbizottság a határozat végrehajtását elsődleges fontosságúnak tartva, egy év alatt létrehozta a klubot. Meggyőződéssel mondta, hogy Komlón adottak a személyi és tárgyi feltételek a klub eredményes működtetéséhez. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik részt vállaltak a propagandista klub létrehozásában.

Az új klub kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 15 órától, 18.30-ig tart nyitva. Havi két alkalommal tartanak klubfoglalkozást, meghívott előadók és érdeklő propagandisták részvételével.

Vincze Viktor

Gallusz József megnyitó beszédet mond a propagandista-klub avatóján

Fotó: Kóródi

Előkészítő az új oktatási évre

A Mecseki Szénbányák propagandistáinak szervezett továbbképző tanfolyamát nyitották meg az elmúlt héten a Puskin Művelődési Házban. A megnyitó után Sikfői Tamásné, az Oktatási Igazgatóság tanszékvezető tanára és Németh Jánosné, a Baranya megyei Pártbizottság propaganda- és művelődési osztályának helyettes vezetője tartott előadást „A szocialista hazafiságról és a proletár internacionalizmusról”, illetve az 1978/79-es év pártoktatásának feladatairól.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a helyes hazafiság mindig tetteket, sohasem szövegeket jelentett. Így volt ez akkor is, amikor harcolni kellett a barikádokon, és így van ma is, amikor dolgozni kell; aktívan részt venni a mindennapi gazdasági építőmunkában. A munka mellett pedig tanulni kell, mert csak képzett, művelt emberekkel valósítható meg a több termelés, a magasabb színvonalú munka; az a munka, amellyel gyorsabban építhetjük hazánkat, a szocializmust, és amellyel példát mutatva segíthetjük más népek harcát is. Majd azzal folytatta az előadó, hogy ebben a tanévben legfontosabb feladatok közé tartozik a marxizmus-leninizmus eszméinek hatékony ismertetése, terjesztése, elfogadtatása, ezeknek az életben való megvalósítása.

Az első két előadást követik majd kéthetente az előadások, illetve szemináriumok, ahol több mint száz pécsi és komlói propagandista ismerheti meg mélyebben a tudományos szocializmust, vitathatja meg annak gyakorlati problémáit, visszáosságait.

— pd —

Ércbányász-sikerek az iparági döntőn

„Ki minek mestere” vetélkedő Pécssett és Komlón

...ha nem érnek el helyezést, akkor is nyernek!

„Ki minek mestere” országos vetélkedő keretében lakatos és gépszerező szakmákban versenyeztek szombaton, vasárnap a Mecseki Szénbányák-nál azok a fiatalok, akik a vállalati vetélkedők első helyezettjeiként kerültek a középöntőbe.

A kétnapos versenyben 22 géplakatos és 16 szerkezeti lakatos mérte össze elméleti felkészültségét, szakmai tudását, egy olyan tíz tagú zsűri előtt, amelynek elnöke Balványi Bertalan, a Magyar Szénbányászati Tröszt vezérigazgató-helyettese, tagjai pedig az ország különböző bányáinak vezető szakemberei voltak.

A középöntőbe benevezett a Borsodi, a Tatabányai, a Dorogi, az Oroszlányi, a Nógrádi, a Mátraaljai, a Várpalotai, a Közép-dunántúli, a Mecseki Szénbányák, valamint a Mecseki Ércbánya, a Bányászati Aknamélyítő és az Országos Bányagépgyártó Vállalat.

Első napon a Mecseki Szénbányák központjában aktuális bel- és külpolitikai, ifjúságpolitikai kérdésekre válaszoltak, majd a szakmai tőle kitöltése után a szóbeli szakmai választások következtek. Ebed után a rajzkészítéssel egybekötött számítási-megoldásos biztonságtechnikai tőle megoldásával folytatták.

A rövid szünetekben pedig az izgatott versenyzők a feladott kérdésekről vitatkoztak és arról beszélgettek, hogy

miért az elméleti, miért nem a gyakorlati részzel kezdődött a verseny, s hogy olyan kérdésekre is kellett válaszolniuk, így például a gőzgéppel és a robbanómotorokkal kapcsolatosan, amelyek nem szerepeltek előre a tematikában, s hogy úgy érzik, nem súlyozták eléggé a kérdések közötti különbségeket, és ennek megfelelően a pontokat, s hogy miért kellett magukról hozniuk szerzőmunkát és munkaruhájukat a gyakorlati vetélkedőre, miért nem kapták meg itt ezeket.

És arról is, hogy mindenképpen jó ez a vetélkedő, mert ha nem érnek el helyezést, akkor is nyernek, legálábbis szakmai tapasztalatokat biztosan, s hogy a szakmában, az ország másik végében levő ismerősök, barátokat szerezhetnek...

Szombaton délután városnézéssel folytatták a programot, s így többek között ellátogattak a Csontváry, a Zsolnay és a bányászati múzeumba, ismerkedtek a városral, majd pedig a komlói Kosuth-bánya munkásklubjában baráti találkozóznak vettek részt.

Másnap a gyakorlati feladatokat folytatták a verseny Komlón, a Központi Gépműzemben, ahol a géplakatosok egy előkészített munkadarabot a megadott műhely- és összedolgozó rajz alapján kellett elkészíteni, méretre reszelni, fúrni, szerelni. A vasszerkezeti lakatosoknak pedig egy felülvilágító ablak-részt kellett elkészíteni.

A kétnapos verseny során szerzett pontok összeadásával alakult ki a végeredmény, s ekkor oszthatták ki a Magyar Szénbányászati Tröszt által felajánlott 20 ezer forintot, vagyis a két szakma első négy helyezettjének a négyezer, háromezret, kétezer, illetve ezer forintot.

Géplakatos kategóriában I. helyezést ért el: Süveg Ferenc (Dorog), II. helyezést: Lantos Pál (Mecseki Ércbányászati Vállalat), III. helyezést: Baliskó József (Országos Bányagépgyártó Vállalat), IV. helyezést: Tóth Tibor (Nógrád).

Szerkezeti lakatos kategóriában I. helyezést ért el: Nagy Tibor (Mecseki Ércbányászati Vállalat), II. helyezést: Szentendrei Antal (Mecseki Ércbányászati Vállalat), III. helyezést: Takács Ferenc (Oroszlány), IV. helyezést: Halász Gábor (Mecseki Szénbányák Gépkocsi Üzem).

— Pálfi —

Szemlélet és munkavédelem

Csökken a halálos üzemi balesetek száma

Az üzemcsarnok tiszta volt, rendezett, s ami nem szokványos Magyarországon: határidőre elkészült. Igaz ebben az is szerepet játszott, hogy külföldi cég vezette el az építkezési munkálatokat, saját gépeket szerelték fel saját munkásaikkal. A tévériadó munkatársai is a helyszínen teremtették, s ahogy az már lenni szokott, rendre megismertették a nézőkkel az új létesítmény hasznosságát, népgazdasági jelentőségét. Végül egy utolsó, kellemetlenkedésnek ható kérdést tettek fel: miért nem viselnek a munkások az üzemcsarnokban védősapkát, amikor a fejük felett daruk húznak el, bármikor lehullhat róla valami, a védősapka életet menthet.

A kérdés márcsak azért is jogos volt, mert az építő külföldi (nyugati) cégnél kötelező „kobot” viselése. A vezető választárai nem állt egyáltalán az országban, egy rossz szemléletet bizonyított. Azt mondta: eddig még nem is gondoltam erre, különben is elég biztonságosnak a munkahelyek, nem valószínű, hogy tejszerűlések előfordulnának.

Szerencsére a fentebb említett példa nem általános, mert hiszen akkor a SZOT munkavédelmi osztálya egy felmérés értékelés összegzése alapján nem állapítható volna meg az, hogy az állami és gazdasági vezetők sokrétű intézkedései, a dolgozók munkakörülményeinek javítása, valamint a szakszervezetek folyamatos kezdeményezése, segítőkés és ellenőrző munkája nyomán az elmúlt hét esztendőben fejlődött a munkavédelmi tevékenység. Ez idők alatt az üzemi balesetek, a halálos üzemi balesetek és a foglalkozási megbetegedések száma csökkent tendenciát mutatott. Ugyanakkor azonban a súlyossága, tömeges jellege, valamint a közlekedési jellegű üzemi balesetek és az égés, robbanás, mérgezés okozta sérülések száma növekedett.

A számok alapján azt is észre lehet venni, hogy a hetvenes évek elején történt javuló tendenciát az utóbbi években lelassultak, sőt 1977-ben és 1978 elején megtorpannak. Ez számos, részben megfogható szemléleti és gyakorlati problémától és néhány ismét felerősödő jelenségtől (megengedhetetlen, túlzó takarékosságok a munkavédelem terén; a vezetői példamutatás, az utasítások megkövetelésének esetenkénti hiánya, a dolgozói felelősség hiánya) függ össze.

Azon túl, hogy az üzemi balesetek tragédiái is jelenetnek, a töppénzes napokra kifizetett összegek vagy a dolgozó elvesztése érzékeny veszteséget okoz az népgazdaságnak is. Az üzemi balesetekből eredő töppénzes napok száma éventenként megközelítöleg 2,9 millió, amelynek következtében csaknem 10 ezer dolgozó hiányzott a termelésből. Az anyagi veszteségből évente 8 ezer lakást lehetne felépíteni.

Az üzemi halálos balesetek terén hosszabb távon szintén csökkenés tapasztalható, viszont megdöbbentő az 1978. augusztus 20-ig terjedő időszak adatainak nagysága: 259 halálos, 41 tömeges üzemi baleset. Sajnos ebben

benne van a bányászat is, hiszen az ideai feltételek között is 26 áldozatot követelt. Mint fentebb említettük, a tömeges balesetek száma is növekedett. 1977-ben 52 eset következett, 341-en megsérültek, közülük 49-en életüket veszítették és 88-an súlyosan sebesültek. A járművek okozták az összes halálos üzemi balesetek 36 százalékát. A balesetek súlyossága is tovább növekedett. Az egy balesetre jutó töppénzes napok száma az 1976. évi 22,8-ról 23-ra nőtt. Az V. ötéves terv első két éve alapján átlagosan közel 30 ezer ember lessz üzemi baleset következtében járóadásos, rakoncósági nyugdíjas, illetve hozzátartozói ellátásra jogosult.

A hetvenes években javultak a dolgozók munkakörülményei, természetesebbé váltak a hagyományos baleseti veszélyforrások, az egészségi ártalmak felszámolására tett intézkedések. Az új üzemek létesítése, a technika fejlődése, az új technológiai eljárások bevezetése, a rekonsztrukciók végrehajtása általában jobb munkafeltételeket teremtett. Ennek nem mond ellent az a tény sem, hogy a vállalatok műszaki, gazdasági és pénzügyi vezetőinek egy része elsősorban csak a termelési kapacitás növelésére törekszik úgy, hogy a munkavédelmi, egészségügyi kérdéseket „majd megoldják”. A munkavédelmi irányító és koordináló munka fejlődése egyes területeken nem felel meg a követelményeknek. A vezetők egy része nem tekint tevékenység részének a munkavédelemmel való foglalkozást. E kérdéses való foglalkozást rendszerint áthárítják a munkavédelemmel hivatásosan foglalkozó csoportokra, mondván ezeket éppen ezért fizetik. Pedig a munkavédelem minden vezető alapvető kötelessége és érdeke.

Az üzemi balesetek kivizsgálása, bejelentése és kárterítése területén sok elhanyagolás tapasztalható. Az üzemi balesetek kivizsgálásában 1977-ben ismét hiányoztak az elemző baleset okok szerinti megközelítés, a statisztika alapján az üzemi balesetek csupán 3,2 százalékát okozták a munkahelyi hibák, 8,2 százalékát a gépek, berendezések, létesítmények rossz állapota, 14,3 százalékát a munkafolyamatok rossz szervezése, rendtelenség és zűrzavar. Az összes halálos eset 75 százalékánál az okot a vezető vagy munkatársai különféle mulasztásaiban vélik fellelni.

A kivizsgálásban résztvevők nagy része — tartva az erkölcsi, anyagi felelősségtől —, a baleset bekövetkezésében szerepet játszó vállalati, illetve vezetői mulasztást nem tárja fel, s így a megelőzés érdekében érdemi intézkedések sem történnek. A balesetek bejelentése területén is figyelmeztetések tapasztalhatók. Vizsgálatok megállapítása szerint a balesetek 6-10 százalékát nem jelentik, olyan furcsa eset is előfordult már, hogy halálos üzemi balesetet „titkolnak” el, vitatva, értelmezgetve annak üzemi jellegét.

Melyek a legfontosabb tényezőik az elforkékozott időszakokra?

A SZOT munkavédelmi osztálya arra hívta fel a figyelmet, hogy valamennyi minisztérium, országos főhatóság és tanács fokozza irányító, ellenőrző munkáját. Tegyének határozottabb intézkedéseket a munkavédelmi előírások betartására, a figyelem erősítésére és a megelőzésre. A munkavédelemmel kapcsolatos kötelezettségek maradtaklan megvalósítása érdekében korszerűsíteni kell a vállalati munkavédelmi szabályzatokat, egyértelműen meg kell határozni a különböző szinteken tevékenykedő gazdasági vezetői munkavédelmi kötelezettségeit és a dolgozók biztonságos munkavégzésének követelményeit.

A gazdasági vezetők tekintség alapvető feladatuknak a dolgozók biztonságos munkavégzésre, fegyelmezett magatartásra történő nevelését. Fel kell szüntetni a bázissemleket, hiszen egyetlen halálos baleset is tragédia, a bázisról méltó csökkenés még nem adhat okot a dicsőítésre. A fent leírtak arra engednek következtetni, hogy nálunk nagyon rosszul foglalkoznak a munkavédelemmel, főleg az üzemi balesetek megelőzésével, csak annyi célt szabtak, hogy néhány hiányszórágra felhívják a figyelmet, felszámolásra intézkedéseket tartsanak.

Konfekció az NDK-ba, NSZK-ba

A geresdlaki konfekció üzemben a KISZ-fiatalkorú speciális varrógépeken dolgoznak

Ez évben, június 21-én ünnepelte a Carbon Könyvípari Vállalat geresdlaki konfekció üzeme működésének 5 éves jubileumát. Az eltelte időben a kimondottan fiatalokból álló munkásgárda jelentős szakmai előmenetellel tett tanúbizonyságot, amelyre építve a vállalatvezetés az üzemi kollektívát az export konfekciótermék gyártására állította rá. Mint mindenütt a vállalat üzemében, Geresdlakon is a fiatal munkájukkal készülnek a közelgő ifjúsági parlament megtartására. Vállalták tettek arra, hogy az NDK-nak és az NSZK-nak szerződésileg leköltött export termékek, elsősorban minőségileg, de ezzel párhuzamosan mennyiségileg is határidőre elkészítik, szállítható állapotba tezik.

A szalagokon serény munka folyik, a 32-es szalagon 20 fő fiatal az NDK részére október 2-án kezdett el egy 5088 db-os női sinadrág gyártását, amelyből naponta a termelési terveknek megfelelően 212 db-os mennyiséget hoznak le. Ugyanítt a 31-es szalag ugyancsak 20 fős kollektívája a szocialista brigádtagokkal az élen az NSZK-beli ROSENBLANKE cégnek 3800 db munkaruha öltöny varrását végzik. A termelési tervüket napról napra az előírt 162 db-os mennyiségnek megfelelően teljesítik. A minősége a ledolgozott termékeknek jó. E hó végéig vállalatuknak eleget tesznek, majd áttérnek utána férfi farmeröltönyök gyártására.

Vajda József tudósító

A technika és az ember

Jelentős társadalmi kérdés

Életünket szinte napról napra alakítja a tudomány számtalan gyakorlati eredménye és a technika fejlődése. Amiről régebben azt hittük, hogy képzeltés vagy csak egészen távoli valóság, ma vagy holnap a magától értetődő használhatóság állapotával örvendeztet meg bennünket. Mindent szinte szuggereálja belénk az a mind nagyobb méretű információözön, amit az elmúlt napokban, hetekben, és hónapokban „zúdítottak” ránk a szakemberek. Nem múlik el termelési tanácskozás, hogy a technikai, technológiai fejlesztés fontosságáról szó ne essen, minthogy alig híhető eredményekkel kopráztatják el a bányászat szakembereit néhány hete Miskolcon a szovjet bányászat fejlődését ismerető tudósok, és ahogy arról most a műszaki könyvtékek kiadványából, a rendezett kiállítások anyagából és az előadásokon elhangzottakból is tájékozódhatunk valamennyi munkatérület dolgozóit.

Két-három évtizeddel ezelőtt az emberek nem gondoltak komolyan — különösen vidéken —, hogy mily gyorsan el kell hagyni a közlekedés rég bevált fő eszközeit: a gázos vonatot, szekeret, konflist, mert ezeket kiszorította a villanyvonat és autóbussz, autó, no és a repülőgép. Ki esküdtött volna arra, hogy „okos” gépek jönnének és felváltják az embert: automaták, félautomaták dolgoznak az emberi kéz helyett? Nem hitte a hűrakos rakodó, hogy belőle targoncák, vagy rakodógép-kezelő lesz. A fándíval dolgozó kőműves sem igen bízott abban, hogy előre elkészített falakból rakják egybe a házakat, s ezáltal az építőipar átalakul. De a rózsével, tehéntrágyával tüzelő szovjet ember sem hitte el, hogy megéri: olajkályhánál melegszik a hideg beálltával és a propán-bután palackból szivárgó gázzal főzi a vasárnapi ebédet.

Hát még a parasztember, az egykori fejőgulyás, meg kanász, hogyan is hitte volna, hogy helyette gépek fejnek, öntatják — tetet gépek és vályuk végzik a fősózó itatás-ételetését, s hogy egy villanymelegítést „sulinban” egyszer tizezzer kiscsirkét kel ki a tojásokból... Amikor kotalajkákat a 19 darab is igen nagy siker volt!

A mosóteknőre hajló asszonyban föl sem merült, hogy olyan gép jön, amelyik átlat, mos, öblít, kékíti, keményíti, szárít: csak a gombokat kell nyomkodni, igazítani. Meg, hogy a boltokban készen lehet kapni töltőtápközpontját, babgulyást, eperlekvárt és még ezerféleit, amit eddig otthon készítették, ha az időből és a pénzből futotta.

S vajon ki esküdtött volna arra, hogy az életkor kitolódik, egy ötvenéves térti, még csak kö-

zépkorú ember? S ez még csak a kezdet, mert hiszen ez a két évtizedes változás nagyon sok új folyamatnak csak az alapját vetette meg. Gondoljunk csak az ipari termelés korszerűsítésére, a racionálisabb és gazdaságosabb termelés megszervezésével járó, szükségszerű változásokra. Sok-sok ezer embernek kell tanulnia újra a szakmát vagy korszerűsíteni az addigi megfélemlőnek mutatózó ismeretét.

Ennek a szakadatlan — és hazánkban is egyre gyorsuló — fejlődésnek a középpontjában van a teremtő, önmaga alkotásának előnyét, hasznát élvező ember. Az ember, aki gyakran saját technikai, műszaki, tudományos producióinak hatásá mögött — elmarad! A gyors fejlődés és rohamos változás megelőzi az új viszonyokhoz és körülményekhez való alkalmazkodást. Mert nem egyszerű kérdés egy embernél, harmincévi megszokott munka után — számára ugyan könnyebb — új viszonyok közé, jól beilleszkedni.

Erős a megszokásból eredő érzés, és gondolati hatás, amely nehezíti az újjal való megbarátkozást. A tudomány és a technika forradalmi állandó változások forrása, amely széjjelrobantotta a régi „mozdulatlanságot” és a megszokottságot. A régi megszokottságra való visszszérzés pedig nem szándékos, de érthető — konzervatív beidegzésbeli reflexeket termel. Nyugalanságot, egytájta állandósuló idegeztültséget szül, amely természetesen hullámozó állapotú és nem is egyformán éri, érinti a társadalmi rétegeket és az egyéneket.

Ezért a gyors és gyorsuló tudományos-technikai eredmények subjektív hatása jelentős társadalmi kérdés. Fontos tudományágak vizsgálják e hatást, azzal a céllal, hogy az ember jobban és természetesebben, minél kisebb megzárkózottsággal illeszkedhessen bele a folyamatosan megújuló környezetbe. Hogy saját világát valóban sajátjának tartsa és érezze.

De ebben a munkában nagy szerepe van a közvetlen környezeti tényezőket formáló munkahelyi szervezetnek is. Nagy tévedés például leszűkíteni az ügyvezetést „mikroklimát” vezetők és beosztottak viszonyára. A munkahelyi közérzet sok tényezőtől függ, de ezek között előkelő helyen a tudományos, technikai, műszaki változások és az ember viszonyai szerepel. Csakhogy a kérdéssel nemcsak elméleti sikon kell oly sokat foglalkozni, de éppenséggel a gyakorlatban is, különösen ott, ahol a nagy műszaki és technikai változtatásokat minden érdek: társadalmi, csoport és egyéni is megköveteli.

Új öt éves szerződés a KLM-céggel

Az eddigi eredményes együttműködés folytatásaként újabb jelentős megállapodást írtak alá október 6-án a komlói Carbon Könyvípari Vállalat és a holland haaksbergeni KLM-cég vezetői.

Tekintettel arra, hogy a holland partner messzemenően elégedett a komlói vállalat eddigi szállításaival, az új megállapodás szerint ezután a korábbiól kedvezőbb árfeltételekkel fogadja majd a Carbon által legyártott sport-, szabadidő- és munkaruhozati termékeket. Az öt évre szóló, összesen százmillió forint értékű szerződés egyik fontos tényezője, hogy a komlói vállalat — a termelési volumen szinten tartása mellett — a holland cégnek szállítóandó ruházati termékek előállításához fokozottabb mértékben használ fel hazai alapanyagot. A megállapodás alapján a haaksbergeni cég szakemberei továbbra is segítik a vállalat szakmai tevékenységét, a gyártási folyamatnál alkalmazott technológiai feltételek javítása érdekében.

A HUNGAROTEX Külturkedelmi Vállalat egyetemesével létrejött megállapodás jelentős hozzájárul a tőkés országok felé irányuló magyar könyvípari export fokozásához.

Varga

Gyufagyújtás szélviharban

Az elmúlt harminc évben Lengyelországban 116 ezer gépre, eljárásra kértek szabadalmat a feltalálók. A szabadalmi hivatal 58 ezer jelentős találmányt fogadott el.

Ezek egyike a négy találmányt egyesítő, forgattyús tengelykavicsolású eljárás, amelyet olyan országokban szabadalmaztattak, mint az NSZK, Nagy-Britannia és Franciaország. Licencét pedig amerikai, japán, svéd, svájci és olasz cégek vásárolták meg. Másik jelentős, 30 országban szabadalmaztatott eljárás Dr. Jerzy Grymek professzor találmánya, amely magas értékű portland-cement előállítására, ugyanakkor pedig alumíniumoxid melléktermék kinyerésére vonatkozik. A világon Lengyelország az első állam, ahol különleges technológiai eljárással a halakból aktív fehérje-preparátumot nyernek a korszerű élelmiszeripar számára. A közelmúltban Chicagóban nagy elismerést aratott a lengyel mikrohullámú nedvességmérő műszer.

Sokan vesznek részt a „Technika mestere” vagy a „Technika ifjú mestere” elnevezésű versenyeken ötleteikkel. Nagy a sikere a Lengyel Televízió „Van egy ötletem” című műsorának, amelyben feltalálók beszélnek munkájukról. El is hat ez a mozgalom az iskolákban, a fiatalok körében is. Alighanem Lengyelország legfiatalabb feltalálója az a tízéves kislány — egy varsói általános iskola tanulója —, aki olyan gyufakatalyja mintapéldányát készítette el, amelynek használatára lehetővé teszi a gyufagyújtást viharos, szeles időben is.

A különféle újítási javaslatok, ésszerűsítési ötletek eddig több mint 300 millió zloty hasznát hozták a lengyel népgazdaságnak. Beleszék szerint minden egyes, a javaslatok megvalósítására kiadott zloty körülbelül 7 zloty haszonnal járt!

K. L.

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecsek Szénbányák és Komló város Bizottságának hetilapja

Feladás szerkesztő: DR. CSOKA MAGDA

Szerkesztőség: 7621 Pécs, Bányász utca 9. és 7300 Komló, Lenin tér 1. Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló) Őzemi: 13-40, 13-41

Kiadja: Baranya megyei Lapkiadó Vállalat 7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Feladás kiadó: BRAUN KÁROLY

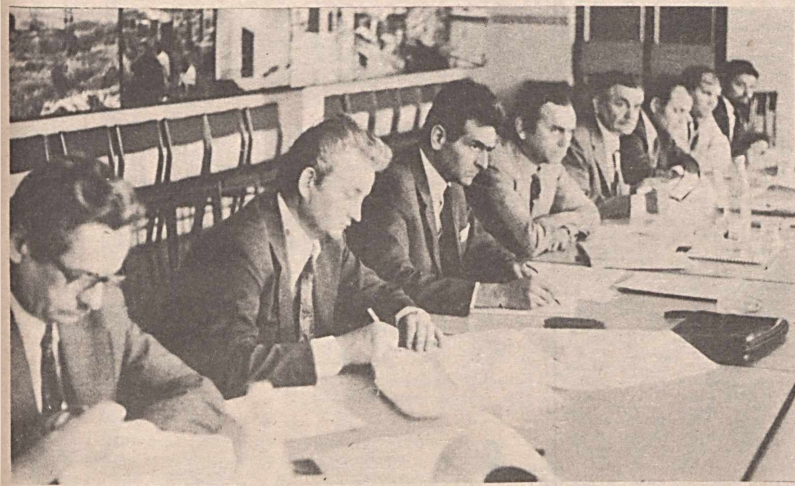
Készült Saphir 96-os ofsettel töltésű gépen a Pécsi Szikra Nyomdában

Feladás vezető: SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztő: Magyar Posta Előfizethető: a Mecsek Szénbányák Üzemében, Komlón az üzemi munkügyi csoportoknál és a városi tanácsban. Index: 25 212 ISSN 0134-0956

B. G.

Tervegyeztetés

A tervezgető tárgyalás résztvevői

Fotó: Kóródi

Ide, március 24-én írták alá, azt az együttműködési szerződést a Mecseki Szénbányák és a Bányászati Aknamélyítő Vállalat mecseki körzetének vezetői, amely megállapodás III., 1. pontjában foglaltak megbeszélésére került sor az elmúlt hét keddjén a szénbányák mezési központjában.

A tanácskozáson dr. Tamásy István, a Magyar Szénbányászati Tröszt vezérigazgató-helyettesének vezetésével jelen voltak a tröszt területi felelősei is. Az együttes tanácskozáson elsőként Kerekes Jenő, a BAV mecseki körzetének igazgatója tájékoztatta a megjelenteket az együttműködési szerződésben foglaltak időarányos megvalósításáról. A tanácskozáson részt vett Gálfi István, a Mecseki Szénbányák igazgatóhelyettese, Zentai József, a vállalati pártbizottság titkárhelyettese, Vass László, a KISZ Mecseki Szénbányák bizottságának titkára, a vállalati szakszervezeti bizottság elnöke Jambricsék József, valamint a BAV és a Szénbányák illetékes osztályvezetői és szakemberei.

Kerekes Jenő ismertetésében elmondta, hogy tőlük telhetően eleget tettek a Szénbányák igényeinek a bétaí Kossuth- és Pécs-Bányászati István-aknáján tőlük várt feladatokat elvégzésében. Dr. Tamásy István melegelegését fejezte ki az aknamélyítők me-

cseki munkájával kapcsolatban, majd a műszaki tartalom és a forint összehangolási tervek egyeztetéséről és az energiaellátás gondjairól beszélt. Külön szót Kossuth IV-es akna mélyítésének fontosságáról és István III-as akna terveiről.

A megközelítően 135 millió forintot beruházást jelentő munkák jövő évi terveivel kapcsolatban megállapodtak, hogy jövőre Zabokán diagonális akna továbbmélyítése, Kossuth IV-es akna mélyítése és Kossuth-bánya altörő munkáinak folytatása, Bétabányán az összekötővágat kihajtása, Pécs-Bányászati II-es akna továbbmélyítése és a rakodó kialakítása, Vasasbányán a keleti akna továbbmélyítésének előkészítése, Szászvártól pedig egy vakakna előkészítése a legfontosabb feladat.

A munkamegbeszélés további részében foglalkoztak a jelenlévők a műszaki fejlesztés és a technológia korszerűsítése terén elért eredményekkel és a további teendővel.

— k —

Központi Gépüzem: a forgácsoló brigád sikerei

A Központi Gépüzem MHSZ forgácsoló brigádja tizenkét éves múltja tekinthet vissza. 1966-ban alakultak, vezetőjük Kovács Ferenc. A KMP 60. és a XI. VIT tiszteletére indított munkaverseny I. szakaszában vállalati szinten a brigád V. helyezést ért el.

Az üzem vezetése a legjobbak között említi a brigádot. Gazdasági munkájukat pontosan, határidőre végzik. A tagok valamennyien politikai vagy az állami oktatás valamilyen formáján képezik magukat. Hogy mennyire jól dolgoznak, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy közülük egy miniszteri kitüntetésben, 14 Kiváló Dolgozó elismerésben, öt pedig üzemvezetői dícséretben részesült az elmúlt évek folyamán.

Kovács Ferenc a megalakulás óta a brigád vezetője, aki egyben az üzemi Komarov MHSZ-klub titkára is. Ezt a feladatot jól össze tudja hangolni a brigádmagvalommal. Így az üzemi szocialista brigádok közötti löversenyek szervezésében a brigád kiveszi részét.

— A brigád tagjai három műszakban dolgoznak. A váltott műszak miatt a brigádgyűléseken, rendezvényeken hogyan tudnak részt venni? — kérdeztük Kovács Ferencet.

— A legnagyobb segítséget a gazdaságvezetőinktől kapjuk. Ha a munka megengedi, nem zárkóznak el a műszakcsere engedélyezése előtt. Volt már rá példa, amikor lépcsőzetesen, a brigád két részre osztva tartotta meg a rendezvényeket.

— A brigádon kívül milyen segítséget kap a tagoktól?

— Amikor a váltott műszak miatt nehezebb a találkozás, ott vannak Nagy László, Pálh János brigádvezető-helyettesek vagy Torma Zoltán alapszervezeti KISZ-titkár, aki a brigád fiatalabb tagjait fogja össze. A brigád minden tagja segíti munkáját, hisz az elmúlt évek eredményei: az ez évi munkaversenyben elért siker mind ezt bizonyítja. Scheiner Ernő

Munkaverseny

Kik lesznek a legjobbak? Kétféle értékelési alap

A közelmúltban tartották a Kamliói Szénlőkészítő Üzemben a Mecseki Szénbányák üzemi munkaversenyitkárainak vállalati tanácskozását, amelyen részt vett Holló Eelmér, a Magyar Szénbányászati Tröszt munkaversenyitkára is. A tröszt tájékoztató kiderült, hogy lényeges eltérés van a tröszt és a vállalati munkaverseny-értékelés formái között. Vagyis a tröszt üzemi, azaz „Kiváló akna” értékelése a bázishoz és szakmai terv teljesítéséhez mérten történik. Vagyis bázis esetén az elmúlt év térszámait a mérveadók, amíg szakmai terv esetében — a vállalat által meghatározott — térszámok a döntőek. Milyen következményrel jár ez a vállalat üzemeinek értékelésében, főleg most, amikor ismert már az üzemi cím odaítélését meghatározó szabályzat? — kérdeztük Nábó Györgytől, a Mecseki Szénbányák vállalati munkaversenyitkárától.

— A Mecseki Szénbányák versenyszabályzata kimondja, hogy az üzemek éves értékelése a szakmai terv alapján történik. Ebből adódott az elmúlt évben az a furcsa helyzet, hogy Pécs-Bányászati Magyar Szénbányászati Tröszt által hirdetett versenyben a „Kiváló akna” címet nyerte az 1977-ben végzett munkája alapján, ugyanakkor a vállalati értékelés szerint alig tudott a jók közé kerülni. Megjegyzni kívánom, hogy a vállalati értékelési rendszerünk szigorúbb — éppen a más mutatók figyelembe vétele miatt, mint a tröszt.

— Vagyis az ideiről eredmények értékelésekor is számíthatnak a szénbányák üzemi hasonló diszponenciára. De volt egy értékelési kategóriában vita, éppen a két terület értékelési rendszerének összehasonlításában. Ez pedig a fajtájos mutató szerepe. Vagyis bármilyen termék egységére vagy termék mennyiségére vetített felhasználás. Nem is szövegezzünk, hanem is szerepel közülük az értékelési rendszerben.

— Igen. Például vegyük a baleseti mutatót. Amíg mi a három év átlagát vesszük figyelembe, addig a tröszt értékelésben az öt év átlaga a mérveadó. A Magyar Szénbányászati Tröszt értékelési rendszerben szerepelnek fajtájos felhasználási mutatók — 10 tonna szén kitermelésére felhasznált mennyiségért jelenti például: a bányafa, robbanóanyag, villamos energia — vagyis, amelyeket mi nem alkalmazunk. Az ez év júniusában tartott országos értékelésen kifejtettem véleményemet a tröszt értékelési metodikájáról, és kértem, hogy a fajtájos felhasználási mutatók helyett másfajta mutatókat alkalmazzanak, amelyek minden üzembe egyformán mérveadók országos szinten, például ilyen az önköltség. Az ideit évet azonban még biztos, hogy a régi mutatók alapján fogják értékelni, már csak azért is, mivel az év munkájának mérlegelése már a tavaly elfogadottak alapján történt.

k. l.

Munkásnevelés

Elegendő-e az elégséges jegy a szakmunkástanulóknak?

Társadalompolitikánk fontos sarokkövét jelenti a munkásnevelés, a szakmunkástanulók felkészítése, képzése. Ennek megfelelően oktatási rendszerünk irányítói az utóbbi években fokozottabb figyelemmel követik a szakmunkásképzés gondjait, feladatát. Hasznos intézkedésekkel, javaslatokkal segítik az intézmény munkáját és igyekeznek eredményesebbé, hatékonyabbá tenni a jövő szakmunkásainak tartalmát, magas szintű képzését. Az erőfeszítések ellenére a beiskolázásnál az ideen sem csökkentek számottevően a szakmunkásképző intézményeink gondjai. De a korábbi évek kifogásolható szintjéhez képest érezhetően a szakmunkásképző intézetekbe jelentkezett tanulók felkészültsége sem emelkedett. Az 1978/79-es tanév indításánál, különösen a hiányszakmákban nem sikerült az osztályok tervezett szintű feltöltése. Így meggyőnkben a vājir tanulóknál csak 80, az építőiparban pedig mindössze 62–64 százalékos a tervezett férőhelyek telítettségé. Ez a helyzet ösztönöz néhány iskolavezetőt arra, hogy — helytelenül — a

létszámterv mindenáron való teljesítése érdekében a minőségi követelményeket erősen leszámítva, esetenként még az általános iskolát elégtelen eredménnyel befejezett tanulókat is elfogadják. Persze a szakmunkásképzők első évfolyamaiban tapasztalható alacsony színvonal nem magyarázható csupán a tanulók laza tanulmányi fegyelmeivel, bár ez is meglévő jelenség. Az okok sokkal összetettebbek. Először is az általános iskolai nevelésből, képzésből kell kiindulni ahhoz, hogy megtaláljuk az elfogadható választ.

Bár tudomásul kell venni, hogy a legjobban felkészült, a legideálisabb nevelési elveket alkalmazó tantervet sem tudja pótolni a tehetség és a szorgalom hiányát, mégis elgondolkozhat, hogy szakmunkásképző intézeteink első évfolyamában derül ki, hogy a felvett tanulók egy része nem tudja megfelelően alkalmazni a szá-

molás alapműveleteit, szinte teljesen járhatlan a fizikában és a magyar nyelvtani ismeretekben, és akadozva olvasnak. Így persze könnyen indokolható, hogy az említett tantárgyakból miért áll bukásra gyakran az évfolyamok 60–70 százalékát, holott a szakmunkásképző intézetek első évfolyamos tanterveiben meghatározott tananyag szintvonalra, valamint az általános iskola felső tagozatában alkalmazott követelményszint alatt van. Bár a szakmunkásképző iskolák jól felkészültek, képzett tanárok foglalkoznak a fiatalokkal, mégsem várható, hogy a szakmai képzés mellett, három év alatt beépüljenek az alsóbb szintű iskolából hozott, gyakran több éves lemaradást. Bár az alapfokú képzésben egyre nagyobb szerepet kapnak a legújabb technikai eredmények, a nevelési szemlélettel és az oktatási gyakorlatban mutatózó hiányszakmák a legjobban felkészült iskolákban is komoly tartalmi felhígulást eredményezhetnek.

Persze, a tanulás jelentőségét még nem teljesen érzékelő diák, mindig kapható arra, hogy a lazább legcsekélyebb lehetőségeit is megragadva kibújjon a tanulási feladatok alól. Valószínű, hogy a tanterv-tervezésnél kialakult helytelen szemlélet kialakulásához, valamennyire hozzájárult a művelődési miniszter 135/1973. számú rendelkezésének téves értelmezése is, amely pedig egyértelműen meghatározta, hogy a szakmunkásképző intézetek is a középfokú oktatási intézmények családjába tartoznak. Sajnos, nem váltotta a szemlélet elterjedését az, a maga idejében hasznos, de ma már átértékelésre szoruló 1971-es kormányhatározat sem, amely a fizikai dolgozók tehetséges továbbtanuló gyermekei részére — a tanulást segítő szociális jellegű kedvezményeket biztosít.

Úgy érezzük, hogy az említett kormányrendelet szellemében a szükségesnél kevesebb figyelmet kapnak a fizikai dolgozók talán kevésbé tehetséges, de szorgalmas gyermekei és a meglévő, hátrányos körülmények mellett újabb hátrányos helyzetet teremtenek számukra. Pedig a munkásnevelés felkészítésének megfelelő szintű biztosítása csak úgy érhető el, ha jobban felkaroljuk — már az általános iskolákban — a munkáspályára induló fiatalokat és az iskolák technikai felkészültségének állandó fokozása mellett nagyobb gondot fordítanak a tartalmi nevelésre is.

V. V.

Varga József

Kiváló bányászok

Bőzsa János szakvezető vājir Béta-bányászati alapítójának egyike. Nagyon fiatalon, 15 éves korában, a baraberek csapatában ismerkedett meg a bányával. Az aknamélyítők között azonban nem találta meg azt, ami igazán vonzotta: a közvetlen kapcsolatot a fekete kincssel, a szénel. Arra vágyott, hogy szemtől szembe

álljon a szénfallal és termelhesen.

Az óhaj hamarosan beteljesült, de röviddel ezután egy másik oldalról is megismerkedett a bányával.

— 1953 júliusában, 16 évesen súlyos sérülést szenvedtem a bányában. Rám omlasztották a munkahelyet. Szerencsém is volt, mert ott maradhattam

valna... Sérüléseimből három hónapra rá épültem fel. Nem rettentet el az eset. Nyomai azonban örökösök maradnak. A karomra, a bőr alatt kitapintható kövek vannak.

A szakma iránti elhivatottság, kötelességérzet és a legyűrhetetlen akarat lakozott ebben a fiatalemberben. Csak ezek a kiváló emberi tulajdonságok révén felelhette oly hamar a balesetet, s térhetett vissza a bányába, ahol még nagyobb lendülettel végezte nehéz munkáját. Dolgozott és tanult. A vājirvizsga után néhány hónap leforgása alatt minden munkafolyamatba belekóstolt, s aztán a legnehezebbet választotta. Vállalva a veszélyt, a legverejtékesebb munkát, a fejtési vājirók közé állt.

— Nehéz idők voltak. A kamrafejtésben örökönt váltottuk egymást, a nagy hőség miatt... A csákány és a lapát minden örököt kivette. Fűrdéshez a meleg vizet nem ismertük. De olyan is előfordult, hogy még az sem volt. Mit tehetünk mást, hazamentünk azon mód, ahogy a bányából kiszálltunk...

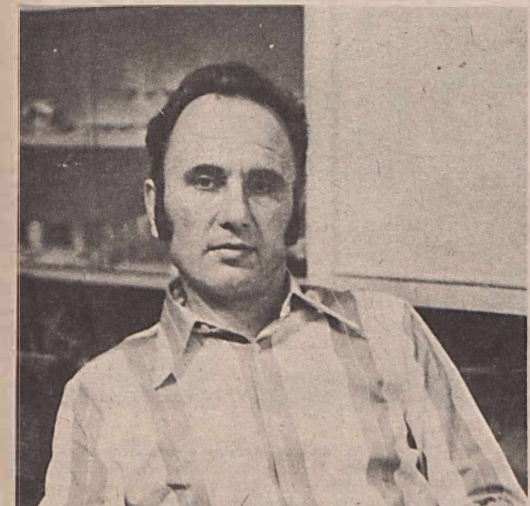
Atvészelve az előbbiekből vázolt nehéz időszakot, fokozatos átalakulás kezdődött bányában és külszínén egyaránt. Kamrafejtésekből frontfejtések lettek, fűrdőépületek építettek — javultak a körülmények.

— Nagyon nehéz volt megszokni a frontfejtést. Ennek előnye mindössze csak a jobb le-

vegéből állt. A munka még az előzőnél is nehezebb volt. A meredek telepek az elején nagy megröbáltatást jelentettek. Viszont mindenben segítettek egymást. Brigádunk egy kis családdhoz hasonlított. Munkaidő után is sokat voltunk együtt... Például számtalan szor eljártunk aratni. Minden nehézség ellenére igazán ebben az időszakban szerettem meg a szakmát, és a bányát. Számomra büntetés lenne megválni tőle!

Bőzsa János 1962 óta a bétaí 3-as fejtési szocialista brigád szakvezető vājirja. Szorgalmas munkájával, példamutató emberi magatartásával vitta ki mindenkor főnökei, munkatársai megbecsülését. Sztahanovista oklevél tulajdonosa, négyszeres Kiváló Dolgozó, és két alkalommal a legmagasabb bányászati kijáró miniszteri kitüntetés — Kiváló Bányász — is átvette.

— Váratlanul ért a második Kiváló Bányász kitüntetés. Már hetekkel a bányásznap előtt mondogatták, hogy számíthatok valamire, de erre egy percig sem gondoltam. Családommal, feleségemmel és két fiammal együtt nagyon örültünk. Az üzemben is mindenki gratulált. Jól esett, hogy csapatársaimon is éreztem az őszinte örömet! Nélkülük ezt a magas kitüntetés nem kaphattam volna meg.

Az eszéki gyermekszínház bemutatója

Az eszéki „Ognjen Prica” Gyermekszínház másrét ad

Ratko Zvrko —Branko Mihaljevic: Töpörtyü Gergely

Pécs szerteágazó kulturális kapcsolatainak egyik legelőbb részére az Eszékihez fűződő testvárosi kapcsolat, ezen belül pedig a gyermekművészetekkel faglgalok színházak kapcsolata. Nevezetesen az eszéki „Ognjen Prica” Gyermekszínház és a pécsi „Bóbita” bábszínház közötti kölcsönös vendégjátékai.

A nemzetközi hírű gyermekszínház Pécsre és Komlóra egy sikeres NSZK-torné után és egy bulgáriai vendégjáték előtt érkezik. Rangját az is igazolja, hogy ők a házigazdái a két-évente megrendezésre kerülő Horvátországi Bábszínházak Fesztiváljának, ahol a „Bóbita” együttes is részt vett feladtműsorával.

1973-ban vált nemzetközi rangúvá a pécsi felnőtt bábszínház, melynek házigazdája a „Bóbita” együttes. Első ízben ekkor találkozott a pécsi kö-

zönség az eszéki „Ognjen Prica” Gyermekszínház produkciójával, akkor Bohdan Slavik: Ó és ő című pantomim műsört mutatták be. Azóta is rendszeresen részvevői a pécsi fesztiválnak. 1976-ban „Az elveszett álom” című produkciót mutatták be, mely egy japán népszokást elevenít fel. Új feladtműsorukat pedig az 1979-es felnőtt bábszínházon láthatjuk.

Ez alkalommal a „Bóbita” együttes eszéki vendégjátékát viszonozzák, reméljük, jó szórakozást nyújtva minden érdeklődőnek.

A gyermekszínház kísérletező kedvét dicséri, hogy szerencsésen ötvözik az élőszínházat és a bábszínházat.

Gyermekműsorukkal most mutatkoznak be először Pécsen és Komlón. A bányavárosban október 20-án, 16 órákor a Zrínyi Művelődési Házban látható a népszerű együttes.

Szobrot állítanak Barta Lajos írónak

Születésnapján, Dél-Baranyában állítják fel a szobrot Barta Lajos írónak, újságírónak, születése 100. évfordulóján. A magyar szocialista próza első képviselője volt, írásait a „Nyugat” közölte. A Tanácsköztársaság idején az írói direktórium tagjaként és az írók szakszervezetének titkáráként dolgozott, majd emigrációba vonult, ahol aktív antifasiszta

tevékenységet fejtett ki. Írói, újságírói munkássága elismerésül 1956-ban Kossuth-díjjal tüntették ki. Barta Lajos Kistapolcán született 1878. október 20-án, amit ott emléktábla jelöl. Szobrát azonban nem a kis faluban, hanem a mellé levő iparosított nagyközségben, Beremenden állítják fel a nevét viselő téren.

Mestervájárok

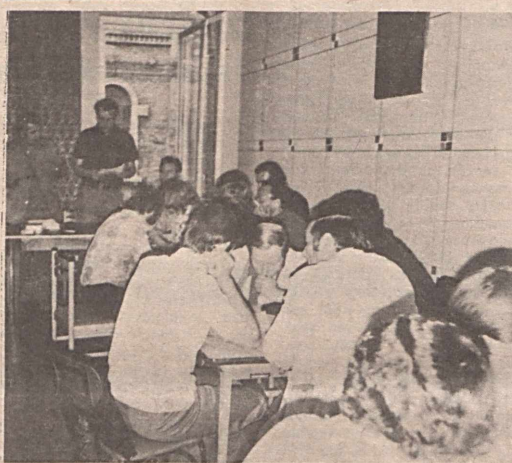
Csoportvezető vájások és szakvezető vájások vizsgáltak 6 héten keresztül gyakorlatban és elméletben Komlón. A záróvizsgát október 13-án tették le és megkapták a „Mestervájár”-i címet. A 25 vizsgázó közül három kiválóan végeztek, névsze rint, Agócs Attila (Zobák), Faubi Károly (Pécsbánya) és Sandó József (Zobák) üzemből. Képünk a mestervizsgát tett vájások bankettjén készült.

Fotó: Kóródi

A „Nyelvhet” programja

A komlói Fürst Sándor utcai általános iskolában október 23-án, hétfőn délután 15 órai kezdettel a tanulók nyelvi háromtanulójának első két fordulóját: helyesírás és nyelvhelyesség. Ugyancsak 23-án, 18 órákor a Zrínyi Ifjúsági Klubban a Városi Művelődési Központ és a Kun Béla Gimnázium közös rendezésében Horváth Teri színművész előadói estje. Október 24-én, 16 órákor, a Kun Béla Gimnáziumban Havas Judit művész Ady-műsorát mutatja be: Követelem a halapot címmel. 25-én, 17.30-kor dr. Pásztor Emil adjunktus (Tanárképző Főiskola, Eger) előadása: A magyar nyelv a felvételi vizsgákon címmel a szilvási általános iskolában. 26-án, 15 órákor a Carbon Vállalat kultúrtérmében az Anyagellátó Vállalat, a Carbon Könyvnyomai Vállalat, a Karbantartó Üzem és a Víznyel Vállalat egy-egy, fizikai dolgozókból álló csapata részvételével nyelvi vetélkedő. 27-én, 13 órákor a Kun Béla Gimnáziumban a tanulók nyelvi háromtanulójának harmadik fordulóját (helyes kiejtés). Utána a nyelvi háromtanulójának eredményhirdetése.

Munkavédelmi vetélkedő

Jutalom a legjobbaknak

Széchenyi-akna tanácstermében, október 5-én jól sikerült munkavédelmi vetélkedőt rendezett a Külfajti Üzem szakszervezeti bizottsága.

Az üzemi vetélkedőt megelőzőt a szocialista brigádokon belüli versenyek, amelyekben kiválasztották az egyes brigádokat képviselő, legjobban felkészült dolgozókat.

A vetélkedőn az üzem minden szocialista brigádja képviseltette magát 4-4 fővel.

Az első négy helyezést elért brigád tagjai jutalmat kaptak. I. helyezést ért el a vasasi külfajti üzem dolgozó „Komplex” szoc. brigád, Gulyás János csoportja, 500,- Ft/fő jutalmat kapott. A megszerzhető 60 pontból 54-et ért el.

Két II. helyezést adott ki az értékelő bizottság, így 400,- Ft/fő jutalmat kapott a Müller Lajos vezette kotrószoc. brigád és Kovács Jenő szénfoglaló brigádja 47-47 ponttal.

III. helyezést ért el a Reinhardt János vezette Széchenyi-aknai szocialista brigád 4 fős csoportja 46 ponttal. Jutalmuk 300,- Ft/fő.

A vetélkedőn jelen volt Vass István üzemvezető, Alkusz Ferenc szb-titkár. A verseny befejeztével Vass István üzemvezető hirdette ki az eredményt, megköszönte a brigádtagnak a lelkiismeretes felkészülést és kérte, hogy a tanultakat a munkahelyen is hasznosítsák a balesetek csökkentése érdekében.

Alkusz Ferenc szb-titkár a vetélkedő szervezéséért mondott köszönetet: „Nagyon örülök annak, hogy az utóbbi időben több hasonlóan jól sikerült rendezvény valósul meg üzemünkben. Az elmúlt héten a munkavédelmi öri értekezlet nagyon aktív volt, ahol az üzemvezetés és a szakszervezeti bizottság az aktívok részére 4400,- Ft jutalmat adott át.”

Varga Viktor
tudósító

Korunk fő kérdéseinek elemzéséhez

A szovjet olvasóközönség nagy érdeklődéssel fogadta Leonid Brezsnyev, Az SZKP és a szovjet állam külpolitikájának című katedének újabb kiadását, amely a szovjet vezető 1964-78 közötti külpolitikai beszédeit és cikkeket tartalmazza. A nemzetközi kapcsolatok e könyvben felöltet időszerű rendkívül jelentős, hiszen ekkor bontakozott ki a legnagyobb eszmei-politikai küzdelem a háború és a béke kérdéseiben, ekkor szilárdult meg a békeszerető erők helyzete és következett be a fordulat az együttműködés felé, ebben az időben erősödött meg és vált a nemzetközi élet vezető irányzatává az enyhülés.

E folyamat bonyolultságát és ellentmondásosságát feltárva Leonid Iljics Brezsnyev könyve felvázolja a további fejlődés pontos távlatát. Foglalkozik a békeprogram megvalósulásával, a dolgozó nemzetközi szolidaritásával, a békes egymás mellett éléssel, a nemzetközi kapcsolatok fejlődésével, a leszereléssel és még számos fontos kérdéssel.

Ezen elemzés aktualitása különösen nyilvánvaló a mai bonyolult nemzetközi helyzetben, amikor az imperialista hatalmak reakciói és a jelenlegi kínai vezetők lázasan tevékenykednek az enyhülés meggyújtásán, hogy visszafordíthatóak a nemzetközi események alakulását a hidegháborús időkhöz.

Könyvében Leonid Brezsnyev a fő kérdésre ad választ: lehetséges-e az enyhülés, vagy pedig a béke és az enyhülés ellenfeleinek sikerül megtorpedóznuk ezt a folyamatot? A válasz szerint az enyhülés nem valószínűképpen jó kívánság, vagy valamiféle erők egyoldalú előnyökre való törekvésének a produktuma, hanem történelmileg objektív folyamat, amelyet korunk társadalmi-politikai előrehaladása határoz meg. A lényeg pedig az, hogy olyan erők léptek a világtörténelem előterébe, amelyek érdekelték a béke szilárdulásában, a demokráciában és a társadalmi fejlődésben.

A kötet jelentős figyelmet szentel a szocialista világközösségnek, amely a béke és a nemzetközi biztonság döntő tényezője. A szocialista országok napjainkban nem csupán demonstrálják az önzetlen együttműködés és a testvériségi szolidaritás elvein alapuló és teljesen újszerű nemzetközi kapcsolatok típusát, hanem mind jobban befolyásolják az egész nemzetközi életet. A béke és a társadalmi fejlődés fontos tényezőjévé váltak a tőkés országokban a demokratikus erők, a munkásszervező és annak kommunista élcsapata. Ezek az erők képesek befolyásolni országai bel- és külpolitikáját. Egyébként az új világháború elleni küzdelem az az arcvonal, ahol az antiimperialista front osztagai elsősorban cselekvési egységre találnak. Leonid Brezsnyev beszédei az európai kommunista és munkáspártok berlini konferenciáján és a demokratikus erők más nemzetközi fórumain teljes egészében feltárlják ezt a témát.

Korunkat a munkásszervező antiimperialista harcának, a szocialista országok külpolitikai erőfeszítéseinek és a nemzetközi felszabadító mozgalommal egyre mélyülő kapcsolata jellemzi. Az utóbbi időben jelentősen megnövekedett a fiatal nemzeti államok tekintélye és befolyása. A politikai függetlenség kivívása után nehéz belső problémákkal találják magukat szemben, amelyek megoldásához béke, a fegyverkezés beszüntetésére, a nemzetközi együttműködés fejlesztésére van szükségük.

Az utóbbi időben nyugaton és — mintegy visszhangként — Pekingben gyakran szeméretetik a Szovjetunióval és a többi szocialista országnak, hogy a felszabadító harc támogatásával, történetesen az afrikai kontinensen, állítólag akadályozzák az enyhülést. A Szovjetunió a nemzeti és társadalmi szabadságért harcolókat mindig internacionalista kötelességének tartotta. A fiatal fejlődő országok nemzeti önállósága és társadalmi fejlődése, beleszólása a nemzetközi ügyek eldöntésébe nemhogy akadályozná az enyhülés terjedését, hanem éppen ellenkezőleg, az enyhülés elengedhetetlen feltétele, s mi több: a nemzetközi kapcsolatok valóban demokratikus rendszere megteremtésének egyik legfontosabb biztosítója. Eppen ezért Leonid Brezsnyev a nemzetközi kapcsolatok fejlődését a világ forradalmi megújulásának általános folyamatával szoros összefüggésben vizsgálja könyvében.

V. Kortunov,
az APN politikai kommentátora

Moldáviai vendégek

A moldovai SZSZK-ból 35 tagú turistacsoport látogatott Pécsre és Komlóra az elmúlt héten. A bányaváros Kossuth-bányai munkásklubjában baráti találkozóon vettek részt. Képünk a csoport tagjai az üzem életéről szóló tájékoztatást hallgatják.

Fotó: Schmidt Zoltán

Beköltözés november elején

Újabb „kaláka-házat” adtak át

Tíz vállalat és szövetséget összefogásával elkészült Komlón a szilvási városrész újabb „kaláka-háza”. Az L 2-es jelű, hatvan munkáscsaládnak otthont adó négyzetes épület lakóinak birtokbavétele előtti szükséges pénzügyek intézését az OTP komlói fiókja megkezdte. A szeptember 28-án tartott műszaki átadáskor észlelt hiányosságokat az építők az egy hónapos hiánypótlási intervallum alatt megszüntették és novem-

ber első napjaiban elkezdődhet a lakók beköltözése.

Tekintettel az elvégzett munka jelentőségére, a Komló városi Tanács végrehajtó bizottsága, egy korábbi ülésén megköszönte a tervezésben és kivitelezésben részt vállalt intézmények és vállalatok munkáját, ugyanakkor példamutatónak nevezte azt az összefogást, amely hozzásegítette a városot a lakásigények gyorsabb ütemű kielégítéséhez.

Szeptemberben elfogyott az iskolatáska Tanács-vb Komlón

A gyermekek ellátását szolgáló városi kereskedelmi tevékenységet, és az áruellátás helyzetét vitálták meg többek között, Morber János, tanácselnök vezetésével szerdán a Komló városi Tanács végrehajtó bizottsági ülésén. A napirendi pont megvitatásában részt vettek: Szendrői Tivadar, a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat áruforgalmi osztályvezetője, Dobos József, a „Baranya” Kereskedelmi Vállalat igazgatója, Bánki Endre, a Baranya megyei Ruházati Kereskedelmi Vállalat igazgatóhelyettese és Szűcs István, a Carbon Könnyűipari Vállalat igazgatója.

Az élelmiszer ellátás folyamatosan javul – állapította meg a testület. Ezt jelzi, hogy míg tavaly az első félévben 810 mázsa bébiétel került az üzletekbe, az idén ugyanabban az időszakra 1140 mázsa. A 16 félé magyar bébiételből 14–15 átlandóan kapható a boltokban. A magyar készítményeket külföldiekkel – például 4–5 félé olasz, bolgár, cseh – egészíti ki. A DELKER Vállalat különböző vitaminos gyümölcslevek, gyümölcsnektárok behozatalával teszi változatosabbá a kínálatot.

Komlón is jó visszhangra talált a boltokban megtartott étel- és termékbemutató. A testület tagjai felvetették, hogy hasznos lenne ezeket gyakoribbá tenni, és esetleg iskolákban, óvodákban is megrendezni.

Kevesebb pozitív a kép a „komlói játékokkal”. Az országos gondok itt talán még fokozottabban jelentkeznek. Gyakori egyes játékokból a hosszú ideig

tartó hiány. Nincs a már megkezdett és olcsó játékokból. Gyér a választék. Például fasz játékokból már évek óta nem tudnak elegendő mennyiséget beszerezni. Dobos József, a Baranyaker igazgatója elmondta, hogy a karácsony előtti játékellátás sem lesz zavartalan, hiába igyekeznek bármit is megtenni.

Az óvodai és iskolai gyermekellátási cikkek közé soroljuk a papír-írószert és iskolaszert cikkeit is. Ezekből úgy a hazai, mint az import beszerzésből a keresletet panaszmentesen ki tudták elégíteni. Bizonyítja ezt többek között az, hogy amíg az előző években hiánycikk volt a radír, a postairón, a hegyező, a pasztellírón, a zsírkréta, a gyturma, most ezek a vásárlók rendelkezésére álltak. Nagyobb volt a kínálat az olcsóbb íróknokból, színes készletekből, körzőkből, óvodai táskákból. Persze gondok itt is akadnak. Például: az augusztus végi, szeptemberi csúcsforgalom után elfogyott az iskolatáska, azóta nem lehet kapni. És egy sajátos komlói probléma csak súlyosítja a helyzetet: nincs megfelelő üzletkapacitás. A Lenin téri papírbolt eladói még az előrelátó rendelkezésekkel sem tudják maradéktalanul kielégíteni az igényeket a szűkös rakárterület miatt.

A gyermekruházati cikkek sem elérik ki folyamatosan a vásárlók kívánásait, még annak ellenére sem, hogy a „Gólya” szaküzlet jelentősen nyitott a korábbi gondokon. Hiánycikk a feles méretű harisnyanadrág, a bébi fröccsruka és tipegők, a 31–34-es és a 35–38-as cipők, szandálok.

A testület ezek után a művelődésiügyi osztály tevékenységét tárgyalta meg, a beszámoló jelentés alapján. Ezt elfogadva a bizottság eredményesnek ítélte meg az osztály munkáját. Ezt igazolja többek között: a városban 100 százalékos a beiskolázás, a közművelődés különböző területein elért eredmények.

A végrehajtó bizottság ezt követően egyedi ügyeket tárgyalta. Elfogadta Lantos Tibor, Kisebítő Iskolába való igazgatói kinevezését.

Vincze

Ifjúsági klub Komlón

Szeptember 26-án Komlón, a kenderföldi városrészben, az MSZMP Komló kenderföldi alapszervezet Kazinczy u. 4. szám alatti helyiségében ifjúsági klub alakult.

A megnyitáson részt vettek a művelődési központ és a HNF területi képviselői is, akik ígéretet tettek arra, hogy a klub munkáját támogatni fogják.

A klub életre hívásával a kenderföldi ifjúsági régi álma teljesült, mivel a hertenként tartandó foglalkozások keretében többféle igényt kívánnak kielégíteni a klub vezetői.

A disco mellett szabóvarrás tanfolyamot is szöndékoznak beindítani, ha arra megfelelő létszámú jelentkező lesz. Varrógépekről és tanári közreműködés biztosításáról a művelődési központ gondoskodik.

A szabóvarrás tanfolyamra a hetenkénti foglalkozások részvételi díja 1000 Ft lesz. Aki erre jelentkezni kíván, szöndékát jelentse be október 2-án, csütörtökön a helyszínen.

Eszenyi Józsefné tudósító

Ruhagyáriak a színházteremért

Az „Egy üzem, egy iskola” akció keretében a Május 1. Ruhagyár dolgozói és a Fürst Sándor úti Általános Iskola „Tengerész” örs kommunista szombatot tartott, amelynek összegét felajánlották a Komlói létesülő színházterem építéséhez.

Az „Aranykapca” ítéletre vár!

Gesztenyési Italtolt, hirdeti a tábla az ócska kis házon, a Zobák-aknai utélagazás előtt. De vajon hol a bejárót? Erre legfeljebb csak a helyiségből kiszűrődő beszéd ad utábigazítást. A hang „forrását” keresve a látogatót nem éppen bizalomgerjesztő kép fogadja.

A ház mögötti piciny udvaron a szem egy dudagolt fészerbe „botlik”. Lomtár, vagy egyéb célt szolgál? Semmit, csak van – ott maradt! Rossz előjelekkel lépek a gesztenyésnek valamikor oly kedves büféjébe, az „Aranykapcába”.

Az első pillantásra is csak igen durva jelzővel lehetne illetni a helyiséget. A padlózat lyukakkal teli, a betonlapok töredeztettek, gírborgurba az egész. A fal a beázástól mint a térfé, hullik róla a vakolat, s a legszébb szó rá, hogy mocskos. S mindez az mennyezetet tetézi. Életveszélyes! A gerendák szinte csak arra várnak, hogy valaki mondjon valami „igazat”, rögöt a fejére hullanak. A sötét felett hatalmas beadás okozta folt. A higiénia legminimálisabb követelményei napról-napra távolodnak innen.

Kilenc óra már elmúlt, a korsókban guszdosan habzik a frissen csapolt sör. Dudás Vincéné üzletvezető mindenkiel vált pár kedves szót, előzékenyen kiszolgál – ezzel is igyekszik feleltetni a kocsmá lerogyóadottságát.

– Mennyi a napi forgalma?
– Három és fél, négyezer.
– Ez a kis üzlet valamikor nagyobb forgalmat bonyolított le, mint a Béke. Hát nem érdemelne meg, hogy változtatásnak ezen a mostoha, tarthatatlan helyzetben? – szól közbe egy idősebb vendég.

Mások is bekapcsolódnak a beszélgetésbe. Imerős arcok is akadnak. Sztetovics István lép hozzánk:

– Képzeld el, Marika – Dudás Vincénére nézve – amikor esik az eső, egyik kezében esernyőt tartva szolgál ki. Onnan – mutat a beázott mennyezetre – hatalmas cseppekben hull az eső. A lavort már nem tudja szegény sokszor, hogy hova is rakja. Na és a másik: esőzések csak úgy ömlenek be a küszöbön a szennyes víz. Olyankor itt minden úszik. Ez nem állapot. Zárják be, vagy csinálnak valamit, de ez nem mehet tovább!

Italtoltnak nevezhető-e a gesztenyési kocsmá?

– A Baranya megyei Vendéglátóipari V. ismeri az itteni problémákat? – fordulok ismét az üzletvezetőhöz.

– Persze. Ígéretet már többször kaptnak, hogy felújítják, ezt meg azt csinálják. De egyik határidő telődött a másik után, s intézkedés nem történt. Főnökünk, Fetter János is érzi és tudja, mielőbb tenni kellene valamit, de az ő keze is kötve van. A semmiből nem tud előteremni pénzt, amivel enyhítenének gondjainkon.

– Lássunk el estelel, meglátja a meglátandó nem tudja elnyelni a meglátandó, és ide, a pult elé ömlik. Próbálunk valamennyit fellögni belőle – nem sok sikerrel. Így az emberek meg szórakoznak a vízben

tocsognak – panaszolja az üzletvezető.

Az iródnak gúnyolt kis lyuk megnyezetén az egyik gerendát csak a szentlélek tartja. Biztos, senki nem adna egy lyukas garast sem azért, hogy a legközelebbi esőzészén nem pottyan le. De vajon ki vállalná a felelősséget, ha netán valaki ezért sérülést szenvedne?

A Gesztenyési Italtolt törzsvendégei is – akik naponta megfordulnak szeretett kocsmájukban – úgy érzik, hogy az ideje lejárt, s mielőbb ítékezni kell felette! A Komló városi Tanács is így tartja, ezért már korábban rendeletet hozott az italtolt ez év december 31-ig történő felújítására.

– vincze –

Nyolcszáz forintos cigaretta...

A múltkor olvastam egy érdekes történetet arról, hogy lopások érték egy „üriembert”. Az áruházból csent el minimális összegű, apró holmit. A rendőrök annál inkább meglepődtek, amikor a lakásán kiderült, hogy a butorítól a törölrongyig, a hűtőszekrénytől a piperecikkekig, a bundától a szalámiig, milliárda rüggő összeget úgy lopkodta össze...

Bár a történet nyugaton játszódott, azért nálunk is előfordulnak (ha nem is ilyen mértékű) esetek. Például Komlón, a 30-as számú Lenin téri ABC-áruházban tavaly harminchat esetben raktak „zsebre” szesziszalt, piperecikket, kávét, édességet, korra, nemre való tekintet nélkül.

A legkisebb tétel egy csomag cigaretta, a legnagyobb 311 forint összegű külföldi ital volt...

A lopást jegyzőkönyvvel, szabálysértési eljárás, bírósági tárgyalás, majd pedig 800 forinttól 3000 forintig terjedő pénzbüntetés követte. Egy doboz cigarettáért nyolcszáz forint...

Idén kilenc hónap alatt huszonhárom esetben érték tetten embereket. A statisztika pedig Rousseau igazát bizonyítja, aki azt mondta, hogy a munkával elkerülhető a három legfőbb rossz: a bűn, az unalom, a szűkség...

Ha ugyanis megnézzük a foglalkozások szerinti megoszlást, kiderül, a munkás, diák, alkalmazott éppúgy kedvet kapott a lopásból, mint más foglalkozású, azonban a listavezetők a nyugdíjasok és a nők, közülük is a háztartásbeliek...

Vannak közöttük „visszatérők” és vannak, akiket a lehetőség, a zsúfoltság, nagyforgalmú – havi négy és fél millió forintos forgalmat lebonyolító, kevés alkalmazottat foglalkoztatott – üzlet csábított.

A módszerek is igen változatosak, érdekesek, s csak azért nem soroljuk fel őket, nehogy ötletet adjunk ezzel valakinek.

Hogy hogyan lehetne gátat vetni a lopásoknak? Erre számtalan recept adható, attól kezdve, hogy megduplázzák az eladók számát (ha lenne státusz és munkaerő), egészen odaig, hogy ezeket az embereket az öntudatát megváltoztatnák... Persze ezt még gyermekkorban kellene – kellett volna – elkezdni. Nem úgy, mint ahogyan azt néhány nappal ezelőtt egy anyuka tette, amikor meghallotta gyermeke csínytevését – aki két decis konyakot akart kivinni a boltból fizetés nélkül – elnevelte magát azzal, „milyen korán kezdte ez a gyerek...”

— páfli —

Új utak, autóbussz-megálló...

A komlói Kossuth Lajos utca több éve tartó átalakítása újabb felvonásához érkezett. Az autóbusszpályaudvar és a Bajcsy-Zsilinszky utca közötti szakaszt nemrégiben még a kis falura emlékeztető kis családi házak uralták. Most már legfeljebb csak a képek és az emlékek őrzik őket. Helyükön a városi tanács és a KPM közös beruházásban elkészítette az új útszakaszt. A kivitelező, a Budapesti Ászfalúépítő Vállalat pécsi létesítési vezetője rövid idő alatt kifogástalanul építette meg az előzőnél jóval kedvezőbb nyomvonalvezetésű kétszemes útat. Ennek első sorban a járművezetők örülnek, de előnyét bizonyára az autóbusszok utasai is tapasztalják. A régi út átjárásmentesített, „befordított”, szerepe a piramisra felépítésű sértőlócuta, utána pedig az egyre növekvő számú gépjárműnek kínál majd jó parkolási lehetőséget.

A Kossuth Lajos utca átalakítása az útpályával azonban nem fejeződött be. Most készítik a járdát és a közvilágítást szolgáló oszlopokat, a lámpatesteket is ezután szerelik majd fel. A városrész igazi képe majd igazán akkor fog kialakulni, amikor felépül Komló várhatón legszébb épülete, a piramisház.

Sok-sok ember régi vágya vált valóra a közel-műltban. A városi tanács Költségvetési Üzeme megépítette a Mecsekjányosi Csécszemőthontól Kisbattyánba vezető három kilométer hosszú bekötőutat. Azóta rendszeres autóbusszjárat közeledik a faluba. Az út jelentőségét mi sem igazolja jobban, mint az a tény, hogy eddig az öregek, fiatalok, dolgozók, iskolások gyalog közlekedtek a csécszemőthontól. A falu lakóinak örömeit és köszönetét az alábbi sorok is kifejezik:

„Tisztelet Tanácsülés!

Engedjék meg, hogy megköszönjem a kisbattyáni választópolgárok és a magam nevében mindazon tanácsos és kivülálló dolgozóknak, akik bármilyen segítő munkával hozzájárultak, hogy a régén vált kisbattyáni bekötőút elkészüljön községünk aprajá és nagyja örömeire. Külön köszönöm a Költségvetési Üzem dolgozóinak és vezetőinek, hogy nehéz körülmények között is, de szeptemberi határidőre elkészítették és átadták az utat.”

Mihó Ferenc,
82. sz. választókerület

Két új autóbussz-megállót létesített Komlón, a Szilvási városrészben a városi tanács műszaki osztálya. Az új megállók kialakítását az átadott lakásokba beköltöztek nagy létszáma indokolja.

A komlóiak kedvelt kirándulóhelyén és tündőhegyén, Sikandán is dolgoztak, illetve dolgoznak a Költségvetési Üzem dolgozói. A tóparti úton aszfaltozási és fenntartási munkákat végeztek. Jelenleg a Vadász tanya körüli gépkocsiparkoló kialakításán munkálkodnak.

V. V.

Komlói anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Szlányi Istvánnak és Stemer Valériának Krisztina, Bogdán Imrénnek és Anderle Mária Bernadett, Kis Lászlónak és Vig Györgyinek Krisztina, Tóth Sándornak és Balta Margitnak Orsolya Eszter, Molnár Józsefnek és Sándor Mária Zoltán, Balogh Andrásnak és Szűcs Teréznek Attila, Schmidt Henriknek és Vaszi Klára Erzsébetnek László, Tamits Viktornak és Burghardt Evának Viktor, Udvaros Vilmosnak és Petó Piraska Mártának Emőke, Benkó Lászlónak és Markos Ilonának Csaba, Horváth Ferencnek és Orsós Erzsébetnek Erzsébet, Eker Jánosnak és Tóth Mária Zoltán, Koszóc Endrénének és Major Ilidónak Ilidő, Zsoltai Jánosnak és Dános Pirkának Veronika, Nagy Bélának és Schultz Valériának Viktória, Kovács Endrénének és Radó Rozáliának Tamás, Prettl Jánosnak és Tóth Valériának Kornéla, Deák Zoltának és Csikós Teréznek Zoltán, Zselli Jánosnak és Nováti Pirskának Krisztina, Nagy Ajtai Ferencnek és Szemai Erzsébetnek Mária, Radóczy Lászlónak és Gyulai Erlikának Annamária, Lincz Péternek és Székely Juliánának Anett, Rácz Józsefnek és Páncs Erlikának Szilvia, Melstzer Tivadarnak és Mackó Erzsébetnek Tivadár Pál, Aszódy Tamásnak és Dr. Turcsányi Mária Anna Zsófia, Kis-István Józsefnek és Keserüti Mária Teréznek Zsófia, Czobor Józsefnek és Horváth Hajnalnak József, Szalai Jánosnak és Szilovics Katalinnak János, Gábor Rezső Györgynek és Scheller Mária Anett, Gyenge Ferencnek és Barta Mária Anett, Kárpáti Istvának és Dániel Zsuzsannának Anett, Marth Péter Sándornak és Schill Juditnak Petra Judit, Dicző Jánosnak és Simon Mária János, Mirkó Ferencnek és Schmidt Mártának Viktória, Alt Lászlónak és Koszter Ilonának Angéla, Varga Imrénnek és Kovács Ilonának Roland, Pintér Györgynek és Tóth Juliánának Bett, Fuchs Andrásnak és Csontos Mária Juliánának Tamás, Dallos Józsefnek és Kálmán Mária Rita, Bauer Józsefnek és Balassa Anna Mária Anikó, Vendege László Gyulának és Szabó Szilviának Roland, Tallár Józsefnek és Klug Mária Valériának Agnes, Hefner Pálnak és Deák Zsuzsanna Klárának Tamás, Lotz Zoltának és Horváth Gabriellának Krisztina, Bözöcs Károlynak és Molnár Magdolnának Mónika, Léber Rajmundnak és Mischi Ilonának Tamás, Keresztes Józsefnek és Balaskó Magdolna Rozáliának Balázs, Lévai Gyulának és Rajnicz Györgyi Margitnak Szabolcs, Beszenyi Gyulának és Tamás Mária Ilonának Ilidő, Jauch Bélának és Gulyás Rozáliának Ferenc, Csúdi Józsefnek és Schiller Margitnak Roland, Tóth Sándornak és Vincze Mária Valériának Andriás, Jung Nándornak és Taró Margit Mária Dóra, Sinyákovics Bélának és Garicsánc Katalinnak Béla, Benze Józsefnek és Lóckó Annának Emese, Rácz Henriknek és Kis Editnek Noémi, Kapus Tibornak és Bogdán Katalinnak Katalin, Kovács Károlynak és Wéber Magdolnának Károly Balázs, Trancsényi Ferencnek és Ovári Katalinnak Dániel, Dórai Tibor Ferencnek és Farkas Éva Paulának Tímea, Ignácz Ferencnek és Balog Mária Anett, Barta Bélának és Gáspár Erzsébetnek Tímea, Sándor Tamásnak és Vitál Anikának Tamás, Hajmási Sándornak és Zepf Klárának Eszter, Kaszás Imrénnek és Uzléber Mária Annának János, Kriston Lajosnak és Kis Juliánának Attila, Schindler Lászlónak és Huncsik Ilidónak László, Huzár Istvának és Friesz Annának Eszter, Imre Lászlónak és Horváth Klára Editnek Zsuzsanna, Jenzser Jenőnek és Klemencz Eszternek Dóra nevű gyermeke született.

Házasságot kötöttek: Otalecz László és Orsós Gizella, dr. Járomi Ernő és Hornok Ilidő, Rendei Gábor Imre és Weininger Éva, Mecseki Ferenc Ernő és Dibusz Ilona, Leopold Ferenc és Klonár Judit Zsuzsanna, Balaskó József és Nagy Ilona, Kaszás István és Rózsavölgyi Regina, Várkonyi László és Kozs Áronka, Iharosi László és Gunzl Gizella, Ignácz József és Selymes Mária, Bíró Ferenc és Horváth Ágnes, Molnár Csaba és Liskai Ilona Gyöngyi, Kollár Jenő és Bagoly Mária, Dittrich János és Harmath Hajnalna,

Horvát Lajos és Németh Erzsébet, Rich Ferenc Gyula és Sirok Anyalka, Kuklis Lajos és Hirsch Anna Virág, Farkas József és Cank Ilona, Varga Lajos és Molnár Erzsébet, Létai József és Balázs Margit, Petó Gyula és Rádi Erika Györgyi, Dorogi János és Riegler Erzsébet, Sára Károly és Hermann Ibolya, Benyák József és Szabó Ágnes, Zeilő Nándor és Orvos Ágnes, Lóckó József László és Józse Margit, Ferencz József és Stepanos Réza, Kiss Zoltán és Kárpáti Éva, Szívós Zoltán és Fábrián Ibolya, Budón József és Makács Katalin Anna, Bónusz Jenő és Dános Mária Teréz, Werner István és Jakab Ilona, Világ Árpád László és Stamatyi Ágnes, Szakács Tibor Kálmán és Bándi Márta, Horváth Imre és Palotás Edit, Bakó István és Kállai Éva, Király Péter Árpád és Rausch Ágnes, Schuller Jenő és Matyus Mária, Cserlőn Györgyi és György Zsuzsanna, Szedei László és Pilgermayer Magdolna, Fajr János és Orsós Mária, Májer Györgyi és Fehérvári Mária Katalin, Katona Balázs és Schindler Melinda, Orsós István és Ignácz Mária, Kádarné Géza és Pusztai Terezi Zoltán, Csikós Teréz, Ábrahám László Gyula és Csudá Nóra, Rózsavölgyi Attila és Szilvi Anna, Karin Gábor László és Fiedrich Éva Erzsébet, Geiger István és Veres Ágnes.

MEGHALTAK:

Wunderlich Mátyásné sz. Héfi Anna, Papp István, Szokács Jánosné sz. Szilágyi Rozália, Kovács Józsefné sz. Horváth Etelka, Cseh Istvánné sz. Asztalos Zsófia, Bódi Imre, Süli Károly, Jernovics Mihály, Perjesi Rezső, Takács József, Radnai Konrádné sz. Falk Anna Mária, Varga Péter, Schuster Ferencné sz. Keller Terézia, Nagy István, Póra István, Szabados Lajos, Navacsics Györgyné sz. Hauser Erzsébet, Antal József, Korondi Istvánné sz. Turu Rozália, Kelényos József.

Dr. Kis Gábor Árpád
vársi főállatorvos

Testületi ülés

Magyaregryi községi tanácsa végrehajtóbizottsági ülést tart október 26-án, csütörtökön 14 órakor. Az ülés két napirendi pontot tárgyal: Márton József tanácselnök és Burási Béla vb-titkár előterjesztésében. Az egyik a községi tanácshoz tartozó intézmények ellenőrzésének tapasztalatait, a másik a közeg rendezési tervének módosítását.

Szüret a gesztenyésben

Megérett az évszázados fák izés gyümölcse

Aminl beköszönt az ősz és a sok színben pompázó természet megérleli gyümölcseit, a Pécsbánya-telepi gesztenyés széles lombzatú láj alatt is megjelennék a gesztenyeszedők. A rozsdásodó levelek alatt megbúvó, tűskés gumáikkal kikandálkozó izés csemegével gyorsan telik a kosár. Az aszontos, sietős munkájukban észre sem veszik, hogy az előbb még melegen árszó izzó napkorong lassan lebukik a Mecsek hosszan elnyúló gerincei mögött.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

— Ha jó az idő minden percek kell használni, hogy gyorsan elkészüljön a szedéssel — mondja Fredrich János a terület bérleje, aki az I. kerületi Tanács megbízásából gondozza a sok évszázados gesztenyést és takarítja be őrög lájnok természetét.

— Közel öt holdnyi területen 40–50 láról szüretelünk évenként, de a laállomány ennél is nagyobb. Mivel a gesztenyés keletkezése még a török időkre nyúlik vissza, vannak több évszázados faink is. Soknak azonban már alaposan megcsappant a termése.

— Gondalnok-e pótlásra?
— Tíz év alatt mintegy 20–25 csemetét ültettem, sajnos nagy részüket ellopják...
— Mennyit tudnak egy láról leszedni évente?
— A természetben periodikusan változó, de hosszabb idő átlagában megadják az 50–60 kilót.

— A szedés aprólékos munka, sok hajladozást, fúrgej-uj-

Eboltás

Október 18-án szeddán, Mecsekfalva, 7–8 óráig, Klub előtt, Dávidfalva, 8–11 óráig, Munkácsy u. elején, Újtelep 11–12 óráig, Zöldégbolt előtt, Berek utcai piacnál, 14–16 óráig, Mérétegházi.

Október 19-én csütörtökön, Mecsekjános, 7–9 óráig, vendéglő előtt, Mecsekjános puszta 9–10 Erdészeti, Kisbattyán 10–11 óráig, bolt előtt, Somágy 13–15 óráig Átila u. elején, MEOE-telép (Kannel), 15–16 óráig, Mecsekfalva úton.

Október 20-án, pénteken, Budafa, 7–9 óráig, Mozi-udvar, Mánfa 9–10 óráig vendéglő udvarán, Határtefő 10–11 óráig, AFESZ terményboltjánál, Anna-akna, 13–14 óráig, bolt előtt, Gesztenyes, 14–15 óráig, presszó mellett, Zórák puszta 15–16 óráig, Erdészeti lástóló.

Október 21-én, szombaton, Béta-akna, 8–9 óráig, bolt előtt, Kossuth-akna, 9–10 óráig, italbolt előtt.

Minden ebtludajdonos köteles 3 hónapnál idősebb ebét (ebait) elővezetni a szármára legmegfelelőbb macskáját is elhozni védőoltásra. Az oltás ingyenes.

A vesztetés-védőoltással egyidejűleg történik az ebek galandfárgesség elleni kötelező gyógykezelése is, ezért az ebeket az oltás napján etetni nem szabad. A gyógykezelés díja ebenként 10 Ft, mely a helyszínen fizetendő.

A be nem oltott ebet állami kártalanítás nélkülől le kell etetni, és a tulajdonosa az egyes szabálysértésekről szóló 1976. (IV. 14.) komm. sz. rendelet 87. §-a alapján 500 Ft-ig terjedő pénzbírsággal büntethető.

Dr. Kis Gábor Árpád
vársi főállatorvos

Vigyázat! Éles kanyar!

A komlói régi temetőkanyar — a kóp tanúsága szerint is — a város egyik baleseti veszélyforrása. A személygépkocsui utasai, vezetője sérülést nem szenvedett.

Fotó: Nemesi Árpád

Liász Klub

Október 24-én (kedden) 15 órakor a vállalat igazgatóságának nagytermében „Fontosabb gépek és tartozékok alkatrészei ellátási problémái, kaporok, gumiszalagok fenntartási és utánpótlási költségeinek üzemek közötti összehasonlító vizsgálata” címmel vitaindító előadás tart. Előadó: Mogyorósi László villamosmérnök, Pécs-Bányauzem, gépészeti főmőnőkhelyettes.

MOZIMŰSOR

A hét filmje: A NAGY BALHÉ. 1936. Illionis. Jonny Hooker egy háromtagú banda tagja, amelynek egy idős néger vadány, Coleman a vezetője. Évek óta együtt „dolgoznak”, jól begyakorolt trükkök fosztogatója a gyantánlan úti járáselőket. Legutolsó áldozatuk komoly bajba sodorja őket, mivel az elcsent pénzösszeget Doyle Lonnegoné, aki az elvilág egyik legbefolyosabb alakja, Lonnegon a trükk alapján rájön a tettesek kilétére és parancsot ad Colemannek megölésére... A szines amerikai bűnügyi filmet George Ray Hill rendezte, a dűszerpeket Paul Newman, Robert Radford, Robert Shaw és Charles Durning alakítják.

Petőli (Péc, délelőtti): 17-én: Különböző dűbe jövők. Olasz-spanyol szines film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 15, 17, 19 óra. 19-én: Hűdég napok. Előadások: 3 óra. 19-től 23-ig: A nagy balhÉ. Amerikai szines film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 19-én: 15, 18 óra, 20-tól: 23-ig: 13, 16, 8 óra.

Kossuth (Péc, délelőtti): 17-én: A ménsgazda. Magyar szines film. 18-én: Különböző dűbe jövők. Olasz-spanyol szines film. (50%-kal felemelt helyérl) 19-20-án: Szélesed. Lengyel-angol szines film. 21-22-én: A tankcsata. Szovjet szines szink. film. 23-án: A nagy balhÉ. Amerikai szines film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 110, 112.

Kossuth (Péc, délutáni): 17-18-án: Kalózok Jamaicában. Angol szines film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 2, 4 óra. 19-én: Hőszakadás. Előadások: 6 óra. 20-án: Hűdég napok. Előadások: 3 óra. 19-től 22-ig: A tankcsata. Szovjet szines szink. film. Előadások: 2, 4 óra. 23-án: Fekete kalóz. Olasz szines film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 2, 15 óra.

Kossuth (Péc, este): 17-18-án: A ménsgazda. Magyar szines film. Előadások: 6, 8 óra. 19-től 22-ig: Szélesed. Lengyel-angol szines film. Előadások: 19-én 8, 20-22-én: 4, nő óra. 23-án: Ahová lépek, ott lű nem terem. Francia szines szink. film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: 7, 9 óra. Art Kino: 23-án: Falak. Magyar film. Előadások: 9 óra.

Fekete Gyémánt (Péc): 17-én: Radó Sándor: Dóra jelenti. Magyar szines film. 19-20-án: XXI. Olimpiai Játékok. Kanada szines film. 21-22-én: Fuss utánom, hogy elkajjalok! Francia szines szink. film. 23-án: Hűz óra. Magyar film. 23-án: Fantozzi. Olasz szines film. (20%-kal felemelt helyérl) Előadások: hétköznap 6, szombat-vasárnap 4, 6 óra.

Jószerecsót (Péc): 17-én: Fuss utánom, hogy elkajjalok! Francia szines szink. film. 19-én: Szindbád. Magyar film. 19-20-án: A sziklabarlang titka. Szovjet szines szink. film. 21-22-én: A ménsgazda. Magyar szines film. 23-án: Főlelem a város felett. Francia-olasz szines film. 16 évtől (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: hétköznap 4, 6, vasárnap 2, 4, 6 óra. Matiné: 22-én: Robinson és a kánnillók. Olasz szines szink. film. Lilliofi, Magyar szines film. Előadások: de. 10, du. 2 óra.

Május 1. (Komló): 17-18-án: Csak egy asszony... Francia szines szink. film. 19-22-én: Bambasiker. Amerikai szines film. 23-án: Szegénygyerkek. Magyar film. Előadások: 15, 17 óra. Matiné: 22-én: Csak egy asszony. Francia szines szink. film. Előadások: de. 10 óra.

Mecsekudvás: 17-18-án: Elvagyó. Amerikai szines film. 19-én: Egy pi-lakó viládos. Magyar film. 19-20-án: A Sólom nyamóban. NDK szines szink. film. 22-én: Szöguldó gyilkosságokkal. Amerikai szines szink. film. (50%-kal felemelt helyérl) 23-án: Fuss utánom, hogy elkajjalok! Francia szines szink. film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 15, 7 óra.

Pécsvár: 17-18-án: Bankrablás. Amerikai szines film. 19-20-án: Ahová lépek, ott lű nem terem. Francia szines szink. film. (50%-kal felemelt helyérl) 22-én: A Sólom nyamóban. NDK szines szink. film. (50%-kal felemelt helyérl) Előadások: hétköznap 7, vasárnap 15, 7 óra.

Sásd: 17-én: A nagy Caruso. Amerikai szines film. 19-én: Egy pi-lakó viládos. Magyar film. 19-20-án: A Sólom nyamóban. NDK szines szink. film. 22-én: Szöguldó gyilkosságokkal. Amerikai szines szink. film. (50%-kal felemelt helyérl) 23-án: Fuss utánom, hogy elkajjalok! Francia szines szink. film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 15, 7 óra.

KÖRNYEZETVÉDELME

Előadások, kiállítások

Az október 1-én kezdődött komlói környezetvédelmi hónap eseményeinek folytatásaként, október 12-én, csütörtökön délután a Baranya megyei Vízügy Vállalat komlói helyiségében rendeztek kiállítást, majd a „Víztek tisztaságának jogi védelme” címmel Kaurek Róbert tartott előadást. Tegnap délután pedig a Juhász Gyula Klubban nyitottak környezetvédelmi kiállítást. Ugyanitt „Az ember és a környezet kapcsolatáról”-ról hangzott el előadás. Mindkét rendezvény célja az volt, hogy megismertessék a résztvevőket azokkal a feladatokkal, amelyekkel közvetlenül is részesei lehetnek a környezet tisztaságáért indított mozgalomnak.

Varga

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

Október 17—23-ig

- Kedd: Hedvig
Szerda: Lukács
Csütörtök: Nándor
Péntek: Vendel
Szombat: Orsolya
Vasárnap: Előd
Hétfő: Gyöngyi

ÉVFORDULÓ

SZÁZHÉT ÉVEL ELŐTT, 1871. OKTOBER 20-ÁN SZÜLETETT CSERVENKA MIKLÓS VASZETI SZOCIÁLISDEMOKRATA VEZETŐ.

Dunaszentmiklóson született, onnantól tizenévesen Budapestre kerül és munkásként dolgozik. A századfordulón, 1902-ben lép be a Magyarországi Szociáldemokrata Párt tagjai közé. A baloldali mozgalomhoz kapcsolódását követően szerkesztői munkát vállal és 1905-től a vasutasok szakszervezetének központi lapját, a Magyar Vasutaszt szerkeszti. 1912-től a Vas- és Fémmunkások Központi Szövetsége eszteregályos szakosztályának a titkára, 1916-tól pedig a csepeli WM művekben főbizalmi, a csepeli párt- és szakszervezeti mozgalom egyik vezetője. A Magyarországi Szociáldemokrata Párt 1917-es kongresszusán a párt ellenőrző bizottságának tagjává választják. A Tanácsköztársaság győzelme idején a jelentős agitációs tevékenység mellett a MÁV Gépgyár termelési biztos és a Szövetéses Központi Intéző Bizottság tagja. A proletárdiktatúra megdöntése után Cservenka Miklóst is üldözi a fehérterror és néhány hét bűdosas után letartóztatják. Az ellenforradalmi rendszer pribékjei azonban továbbra sem bocsátják meg neki a Tanácsköztársaság alatt végzett baloldali tevékenységét, ezért 1920. január 16-án éjjeli kámpányes nyomozók Budapesti lakásán letartóztatják, majd néhány nappal később, január 20-án meggyilkolják.

Párt-ve Péccsett

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottsága október 12-én Péccsett ülést tartott, dr. Schwarcz József pártbizottsági titkár elnöklétével. A napirend során a párt belső életével összefüggő témát tárgyalók és elfogadták a vállalati pártbizottság és KISZ-bizottság 1979. évi költségvetését. A vállalati cselekvési program I-III. negyedévének értékelését Gálfi István műszaki igazgatóhelyettes terjesztette a testület elé. Ez alkalommal szóbeli tájékoztatót hallgatott meg a végrehajtó bizottság Zentai József titkárhelyettes előterjesztésében a Villamos Üzem pártvezetősége gazdaságirányító, szervező, segítő és ellenőrző tevékenységéről hozott 1977. február harmadik állásfoglalás végrehajtásáról. A testület az előterjesztéseket elfogadta, majd személyi kérdéseket vitatott meg.

Népművészeti kiállítás Komlón

A KPVD SZ kulturális napok október 3-án kezdődött rendezvénysorozatának egyik eseményeként a Baranya megyei Vendéglátó Vállalat művészeti kiállítást rendezett október 10-én a komlói Béke Étteremben. A vásárlással egybekötött bemutatón Teimel Dező magyarreggeli cserpestművész és Farkas Gyula komlói faragó alkotásait tekinthették meg a látogatók. A megnyitót dr. Rácz Sándor, a város művelődési osztály vezetője tartotta, aki ismertette a két művész eddigi pályafutásának történetét. Bemutatta néhány nevezetesebb alkotásukat és méltatta az immár 18. alkalommal megrendezett kulturális napok jelentőségét.

Brigádvezetők képzése

Az idén is megszervezték a szocialista brigádvezetők kétéves továbbképzését az Oroszlányi Szénbányánál. A tavaly indult képzésre az idén, immár az első és a második évfolyamra 60-an járnak. Azt tervezik, hogy 1980-ig mind a 200 brigádvezető szerezzék az oklevelet.

Filmvetítés Kőkönyösben. Komlón a kőkönyösi klubkönyvtárban október 20-án délután 6 órakor filmelőadást tartanak, ahol a „Csalétek” című olasz filmet tekinthetik meg az érdeklődők.

Szokásos őszi határszélmet tartanak Magyarreggy község területén október 27-én. A határbejárás alkalmával felülvizsgálják a mezőgazdasági használatú földeket, és a parlagon hagyott területek gazdait kötelezik a föld megművelésére, ha pedig ez lehetetlen, akkor a művelési ág megváltoztatására.

Műszaki értekezlet. Október 24-én sorra kerülő termelési tanácskozást megelőzően október 20-án reggel 8 órakor a brigádvezetők bevonásával műszaki értekezlet tart az Anyagellátó Üzem vezetésében.

Ifjúsági parlament. A Mecseki Szénbányánál elsőként, október 13-án, pénteken a Villamos Üzem pécsi részlegének ifjúsági parlamentet rendeztek.

Új épületbe költözött a Vöröskereszt komlói szervezete, amely a hét végétől már a rendelőintézetnél kialakított helyiségekben fogadja az aktivistákat.

Háromnyelvű feliratok

Baranya nemzetiégi községeiben két, illetve háromnyelvű — magyar, német és szerb-horvát — feliratokat helyeztek el a közintézményekben. 5 ugyanazok ezen nyelveken írt utcabútorokkal látták el a házakat is. A megyei tanács határozata alapján minden olyan településen, ahol a nemzetiégi lakosság aránya eléri vagy meghaladja a harminc százalékot — 84 községben németek, 22-ben dalszlávok — alkalmazni kell a két-nyelvű feliratot. Az utcaneveket a magyar mellett eldótható a német „strasse”, vagy a szláv „ulica” szövege is.

PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ KAMARASZÍNHÁZA (Pécs, Színház tér): Október 17-én, 15 órakor: A néma levente (Csiky/A b.). 18-án 15 órakor: A néma levente (Szigligeti/A b.). 19-én, 19 órakor: Nyulak Margitja (Bakos b.). 20-án 19 órakor: Nyulak Margitja (Moliere b.), 21-én 19 órakor: A néma levente (Madách b.), 22-én 15 és 19 órakor: A néma levente.

BÁNYASZATI GYŰJTEMÉNY (Pécs, Déryné u. 9.): Szén- és ércbányászati szakmai és munkaszervezői állandó kiállítás. Megtekinthető hétfő kivételével naponta 9—17 óra között.

VÁROSI ISKOLAMŰZEUM (Komló, Kossuth tér 1.): Állandó helytörténeti kiállítás. Megtekinthető naponta 9—12 és 15—18 óra között. A komlói jobbágyok utolsó pere címmel Cserdi András műzeumpedagógus tart előadást 20-án 15 órakor.

PUSKIN MŰVELŐDÉSI HÁZ (Pécs, Tolbuhin u. 1.): 17-én 15 órakor: munkahelyi vezetők továbbképzése. 19-én 17 órakor: KISZ-tisztségviselők továbbképzése. 20-án 15 órakor: Társadalmi és állami életkérdéseiről Kráuter György előadása. 23-án 14 órakor: A Mecseki Szénbányák és az Uránércbánya szocialista brigádvezetői tanácskozás.

JÓZSEF ATILIA MŰVELŐDÉSI HÁZ (Pécs, Korvin Ottó u. 20.): Pályaválasztási rendezvények: 18-án 14.30-kor: a VII. osztályos tanulók részére: Hol, melyik iskolában tanuljak tovább? 21-én 14.30-kor: VIII. osztályos tanulók részére: Késszülünk a továbbtanulásra és a választott szakmára. Szülők fóruma: 23-án 17 órakor: „A család és bölcsőde kapcsolatainak fontossága a közösségekben nehezen beilleszkedő gyermekeknek”. A beszélgetést vezeti dr. Gály Ilona gyermekgyógyász főorvos.

KLUBFOGLALKOZÁSOK: Önökön klubja: 24-én 17 órakor, az Uttörő- és Ifjúsági Házból: 150 éves a magyar óvoda címmel Gál Vera tanár előadása.

KOMLÓI MŰVELŐDÉSI HÁZ (Komló, Kossuth L. u. 115.): Ifjúsági Klub: 22-én 17—21 óráig Disco. Közben játékos vetélkedők, szinesidő-vetélkedések. Eszperantó Klub: 20-án 17—19 óráig: megemlékezés a csoport 11 éves évfordulójáról.

VÁROSI ISKOLAMŰZEUM (Komló, Kossuth tér 1.): 18-án, szerdán 15 órakor „Baranya megye várai” és 20-án, pénteken 15 órakor „A komlói jobbágyok utolsó pere” címmel Cserdi András múzeumpedagógus tart diavetítéses előadást.

SZERDA

- 8.19: Tévétorna (ism. — sz.) 8.25: Pedagógus továbbképzés. Osztálytanári óra. Az énrétekelés útján. 9.05: Utazás. Kostolány. NSZK útirajza-film. (ism. — sz.) 9.45: Analógia. Cseh-szlávok film. 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz. Magyar nyelv és irodalom (ált. isk. 1. o.) 10.20: Donna Juana hat kalandja. Magyarul beszélő NDK tévéfilmsorozat. IV/4. rész (ism.) 11.25: Delta. Tudomány híradó (ism.) 11.50: Lehet egy kérdésed több? Vetélkedőműsor (ism.) 14.00: Osztályfőnöki továbbképzés (ism.) 14.35: Pedagógus továbbképzés. Fizika 75. Közösségi óra. magos. (ism.) 15.10: Szó-ra-ka-té-nusz (ism. — sz.) 15.25: Kamera. (Középiskolásoknak) A lírai és analitikus dokumentumfilm. 15.58: Hírek. 16.05: Pergő képek. Amatőr filmesek műsora. 16.45: Szépen jár magyarul. 16.55: FC Magdeburg—FC labdarúgó KEK-mérkőzés. Közvetítés Magdeburgból. A szünetben: Reklám-műsor. 18.50: A Közőnsgszolgálat tájékoztatója. 18.55: Reklám. 19.05: Esti mese. 19.20: Tévétorna. (sz.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kék fény. Riportműsor. 21.00: Kétféle — A „csudálatos” időszaporítás. 21.30: TELESPORT: A labdarúgó kupapont eredményei. Összefoglaló a Bp. Honvéd—Pálinka Timisoara UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzésről. 22.30: Tv-híradó 2

MASODIK MŰSOR

20.00: Julio Iglesias, a világhíró. Spanyol film. (sz.) 20.55: Tv-híradó. 21.15: Reklám. 21.20: A Földön eltöltött idő. Magyarul beszélő svéd tévéfilmsorozat. V/3. rész (sz.)

CSÜTÖRTÖK

8.59: Tévétorna (ism. — sz.) 9.05: Iskolatévé. Magyar irodalom (ált. isk. 7. o.) 9.35: Mellyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyermekeknek. A repülőgép-szerelés. Magyarul beszélő NDK tévéfilmsorozat. IV/4. rész. 21.05: Művészeti magazin (sz.). 21.55: Indiai táncok. II/2. rész: Volt egyszer egy maharadsza... 22.25: Tv-híradó. 3. 22.35: Tv-Tükör. Dr. Szeckó Tamás jegyzete.

MAGYAR

KEDD

7.59: Tévétorna (ism. — sz.). 8.05: Földrajz (ált. isk. 7. o.). 9.45: Francia nyelv (középszik. II. o.). 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz (ált. isk. 2. o.). Rantam-bantom... (mondatbontás — sz.). 10.20: Pedagógus továbbképzés. Neveléslelektan. Felre-érett és elhanyagolt gyerekek. 12.05: Földrajz (ált. isk. 5. o.). 14.20: Földrajz (ált. isk. 7. o.). 14.55: Szó-ra-ka-té-nusz (ism. — sz.). 15.10: Neveléslelektan (ism.). 15.35: Földrajz (ált. isk. 5. o.). 15.50: Hírek. 16.30: Mellyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. A repülőgép-szerelés. Magyarul beszélő NDK tévéfilmsorozat. IV/4. rész. 21.05: Művészeti magazin (sz.). 21.55: Indiai táncok. II/2. rész: Volt egyszer egy maharadsza... 22.25: Tv-híradó. 3. 22.35: Tv-Tükör. Dr. Szeckó Tamás jegyzete.

MASODIK MŰSOR

20.00: Autó-motorsport. A Telesport technikai magazinja. 20.20: Tut-Anch-Amon Egyiptoma. Angol filmsorozat. XIII/6. rész. Harcos farsák (ism. — sz.). 20.40: Tv-híradó. 2. 21.00: Reklám. 21.05: 30 éves az államosított magyar filmgyártás. Aiba Regia. Magyar film.

TV. műsor

MÁN EST. 17.30: Bevezető (sz.) 17.35: Az anyag mesterei. Rövidfilm. (sz.) 18.00: Csónak a város felett. A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.) 18.10: Látogatók a Művészbizottságban. Rövidfilm (sz.) 18.30: Szilárd sági lakodalmak. (Rövidfilm (sz.) 18.55: 92 kilométer túndermes. Rövidfilm (sz.) 19.10: Esti mese (sz.) 19.20: Tévétorna (sz.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Bevezető (sz.) 20.05: Gyilkos szrenedő. Magyarul beszélő román film (sz.) 21.25: A Song-együttes műsorából. Zenés film (sz.) 21.40: Iró és kora. Portréfilm. Eugen Barburól (sz.) 22.20: Tv-híradó 3. 22.30: TELESPORT. Labdarúgó kupapont. Összefoglaló.

MASODIK MŰSOR

18.43: Francia nyelvtanfolyam. 19.05: Orosz nyelv (ált. isk. 6. o.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Budapesti Művészeti Hetek. Díjnyertes karmesterek (sz.) A Magyar Televízió hangversenysorozata. 20.25: Az én első jutalomjátékom. Magyarul beszélő cseh-szlávok film. 21.00: Tv-híradó 2. 21.20: Szemle. Szépművelőmagazinyi Körkép. 22.10: Reklám.

PÉNTEK

8.04: Tévétorna (ism. — sz.) 8.10: Fizika (ált. isk. 6. o.). 9.05: Daltéka. Környezetismeret (ált. isk. 2. o.). 10.40: Orosz nyelv (középszikolásoknak) 11.05: Matematika (ált. isk. 5. o.). 12.05: Világgenézet (középszikola IV. o.). 13.05: Osztályfőnöki óra. Honvédelmi ismeretek. A haza védelme a Magyar Népköztársaság minden polgárának szent kötelessége. 14.00: Fizika (ism.) 14.30: Deltáca (ism.) 14.55: Orosz nyelv (ism.). 15.20: Matematika (ism.) 15.45: Világgenézet (ism.) 16.25: Hírek. 16.30: Pedagógusok fóruma (ism.) 17.05: Játék a betűkkel. 17.30: Századunk. Mire a lomb lehull (ism.).

18.20: Öt perc meteorológia. 18.25: Ipari kaleidoszkóp. Magazintűsor. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese (sz.). 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Delta. Tudomány híradó. 20.25: Részlet a Nevelésügyi miniszterrel. 23. Döntő (sz.). 22.25: Tv-híradó 3.

MASODIK MŰSOR

20.00: Debreceni Dózsa-Tatárnyeli Bányász bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés. Közvetítés. Debrecenből felvételről. 21.10: Öt perc meteorológia (ism.). 21.15: Tv-híradó 2. 21.35: Reklám. 21.50: Sakk-matt. Karpov-Korcsnoj világbajnoki döntő.

SZOMBAT

7.58: Tévétorna. 8.05: Iskolatévé. Kamera. 8.40: Fizika '78. 9.20: Világgenézet. 10.00: Szóadás előtt. Riport. 10.40: Szóba Párizsban. Angol film. 12.00: Kék fény. Riport. 13.00: Játék a betűkkel. 13.42: Tut-Anch-Amón Egyiptoma. XIII/6. 14.05: Jönnap előlátó Olasz film. 15.25: Hírek. 15.30: Reklám. 15.35: Zene a pástémblóban — zenés riportműsor. 16.15: Porazzi-telek. A Szegedi Közzét Studio műsora 15.50: Parabola. 17.15: Reklám. 17.25: Magyarország—Szojvetunia. Vízilabda-mérkőzés. 18.25: Reklám. 18.30: Főzések de okosan. Hátak, háléletek. 18.55: Együttműködés hangja. A Kis-Rékfogó együttes műsora. 19.10: Cicavizió. 19.20: Tévétorna. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Az élethez túl sok. Magyarul beszélő olasz-francia film. (16 éves felületeknek) 21.35: Mado együttes. Pappene. 22.30: Tv-híradó 3. 22.40: Chaplin revü. Amerikai filmrészlet.

MASODIK MŰSOR

16.55: Edvard Radzinskij: Beszélgetések Szokratésszal. Tévétájék.

18.30: Zenés Tv Színház. Hidas Frigyes; Bősendörfer. Opera tévéelőzetés. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Krády Gyula: Őszi versenyek. Tévéfilm. 21.10: Tv-híradó 2. 21.30: Dvorkák. IX. szimfonia.

VASÁRNAP

8.13: Távétorna. 8.20: Mindenki iskolája. 1. Történelem. 8.50: 2. Földrajz. Kontinensek felkése, fel-színe. 9.15: Cyrián apá meséi. 2. Falánk mese. Csehszlávok gyermekfilmsorozat. 9.25: A gombák nyirkos világa. Ismeretterjesztő kiállítás. 9.50: Játékos együtt felgőcsök II. 10.00: Aki úrrá lesz a bajon. NDK mese-film. 11.25: Hírek. 11.30: Bors. XV/8. Barban a szabadság. 13.57: Nótasz. 14.20: Galgata. IV/3. A há-barú. Magyarul beszélő szovjet filmsorozat (ism.). 15.30: Reklám. 15.35: Műsorainkat ajánljuk! 16.00: A magyarok elődeiéről és a honfoglalásról. II. Nyelvtanunk. 16.50: Reklám. 16.55: Magyarország—Szojvetunia vízilabda-mérkőzés. 17.55: Mast mutasd meg! Rendhagyó társasjáték. 18.25: Reklám. 18.35: A Közőnsgszolgálat tájékoztatója. 18.40: Esti mese. 18.50: Tévétorna. 19.00: A HET. 20.00: Hírek. 20.05: 07 jelentkező Lengyel filmsorozat. A furcsa eset. 20.55: Marsha és Udo — zenés film. 21.35: Sporthírek. 21.45: Szokolay Sándor és Állás Salilinen portréja. 22.40: Hírek.

JUGOSZLÁV

KEDD

1. műsor: 16.40: Magyar nyelvű híradó. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Nyitott képernyő. 21.00: Páfkoci. 22.30: Híradó. 2. műsor: 18.45: Egy nap Belgrádban. 19.30: A film csodálatos évei. 2. műsor: 18.45: Himnem — nánem. 19.30: Híradó. 20.00: Hangverseny. 21.55: Eletrajak — Balzac.

SZERDA

1. műsor: 16.40: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.45: Fialat lebeszélés. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Sport. 22.30: Híradó. 2. műsor: 18.30: Kránika. 18.45. Pinocchio. 19.15: A Zastava-film. 30 éve. 19.30: Híradó. 20.00: Tévétájék. 22.00: A szessz negyaji.

CSÜTÖRTÖK

1. műsor: 16.40: Magyar nyelvű híradó. 17.30: Híradó. 17.45: Gyermekműsorok. 18.15: Tudományos adás. 18.45: Vetélkedés. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Külpiatika. 20.50: Belgrádi történelem. 21.55: Híradó. 22.10: Zenélő Ifjúság. 2. műsor: 19.30: Híradó. 20.00: A Beatles-ék. 22.20: Himnem — nánem.

PÉNTEK

1. műsor: 17.10: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Társadalmi témák. 18.45: Zenebarátok. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Zenei témák. 20.45: Emberek és gépészek. 22.05: Híradó. 22.20: Karunk darsziója — 1960. 2. műsor: 18.00: Kránika. 19.30: Híradó. 20.00: Kulturális műsor. 21.50: Dubrovnik nyári játékok. 22.30: Vidám sorozat.

SZOMBAT

1. műsor: 9.50: Szerbia múzeumi. 10.25: A legkiemelkedőbb műsor. 17.30: Híradó. 17.45: Elsősk. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Grand Prix. 21.45: Híradó. 2. műsor: 18.45: Himnem — nánem. 19.30: Híradó. 20.00: Hangverseny. 21.55: Eletrajak — Balzac.

VASÁRNAP

1. műsor: 9.00: Magyar nyelvű műsor. 9.30: Gyermekműsorok. 11.30: A tudás gyagyer. 15.30: Vasárnap előzetés. 19.30: Híradó. 20.00: A sisakos kondúr. 21.05: Sport. 2. műsor: 18.45: Himnem — nánem. 19.30: Híradó. 20.00: Barátom a jó barát. 21.10: Elni a magunk életét.

MECSEKI

BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI. évf. 43. szám

Ára: 1 Ft

1978. október 24., kedd

Szocialista brigádvezetők és műszakiak tanácskozása

Fegyelmezettebb gazdasági és politikai munkát kell folytatni

Üttörők köszöntötték szombaton a Juhász Gyula Klubban megrendezett vállalati szocialista brigádok és műszakiak tanácskozását, amelynek fontossága túlnőtt a vállalati kereteken. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a meghívott vendégek között foglalt helyet Simon Antal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének főtájkára, dr. Kapolyi László nehézipari miniszterhelyettes, Elek András, a Magyar Szénbányászati Trószta vezérigazgató-helyettese, valamint a Mecseki Szénbányák politikai, gazdasági vezetősége részéről dr. Schwarcz József pártbizottsági titkár és Bogár József igazgató-helyettes.

A tanácskozásra készült beszámolót Keszler Ferenc szervezeti bizottsági titkár ismertette. Örömmel nyugtázta azt a tényt, hogy a vállalat az év kilenc hónapjában termelési tervét teljesítette, sőt – csekély mennyiséggel ugyan –, de túlteljesítette. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a gazdálkodás területén minden rendben van. A túlteljesítés ugyanis csak néhány üzemnek köszönhető. Mindenekelőtt Vasasbányát és a Külfejtési Üzemet kell kiemelni, ahol mind a mennyiség, mind a minőségi tervek végére tudták hajtani. Nem sikerült viszont a hőmennyiségi és vágathajtsági elvárások maradéktalan teljesítése, amelyek következtében mind a feltárt, előkészített és fejtésre kész szénvagyon csökkent. Továbbra sem lehetett a munkaerő-gondok enyhíteni. A bajt csak tetézte, hogy az elmúlt év hasonló időszakához képest növekedett a betegműszakok száma, valamint tetemesen, 22 százalékkal az igazolatlanul távollévőek. A szakszervezeti titkár kifejtette, hogy a munkaerő pótlására egyedüli megoldásnak látszik a műszaki fejlesztés, amelyre lehet már találni próbálkozásokat a vállalatnál. Sajnos, az újonnan megvásárolt berendezések legtöbbjének kihasználtsága nem éri el az 50 százalékot sem, van olyan is, amely alig haladja túl a 10 százalékot.

Az év hátralévő időszakára vonatkozóan Keszler Ferenc rámutatott, hogy a népgazdaságnak a tervekben meghatározott mennyiségénél több szénre lesz szüksége. A Mecseki Szénbányáktól az elvárás még 30 ezer tonna, amelyet a jelenlegi viszonyok alapján reálisan kielégíteni nem lehet. Szükség van azonban az emberek lelkesedésére, a szocialista brigádok összefogására, hiszen a plusz mennyiséget jórészt csak szabad szombati termeléssel lehet a felszínre hozni.

A beszámolót követő hozzászólások néhány olyan gondra hívták fel a figyelmet, amelyek ma is akadályozói a termelésnek. Péter Béla Zobákról arról panaszkodott, hogy továbbra is sok gondot okoz az alkatrészek

hiány, valamint a szállítóeszközök alacsony minőségének nem megfelelő minősége. Jauch Jakab Szászvárról bejelentette, hogy csatlakoznak a Külfejtési Üzem Kun Béla brigádjának felhívásához. Ugyancsak csatlakozást jelentette be Ormos István Vasasbányáról. Molnár Antal Kossuth-bányai küldött központi bérintézkedéseket sürgetett, Pásztor György Betáról gyorsítottan kívánta a technikai fejlesztést. Radnai Lajos központi gépjármű- és gépezeti brigádvezető a cserépekekkel kapcsolatos gondokat ismertette. Molnár Zoltán Pécs-Bányauzemből pedig a bányászterületek szolgáltatási színvonalának javítását szorgalmazta. Litter Ferencné, a Komló Szénelőkészítő Üzem dolgozója a vagonhiányra panaszkodott, Müller Lajos, a Külfejtési Üzemből az alkatrészhiány termelésakadályozó tényéről beszélt.

Dr. Schwarcz József hozzászólásában néhány feladat fontosságára hívta fel a figyelmet. Fegyelmezettebb gazdasági és politikai munkát kell folytatni, mert a fessített tervet csak pontos munkával, a termelési programok zavartalan végrehajtásával lehet elérni. Javítani kell a munkafegyelmet és a technológiai fegyelm szintjét, több figyelmet kell fordítani a jogok és a kötelességek összehajrára is. Simon Antal a szocialista brigádok termelésben elfoglalt fontos szerepére mutatott rá. Kifejtette azt is, hogy a bányászszakszervezet mindig azon lesz, hogy e nehéz fizikai munkát végzők minél nagyobb anyagi és erkölcsi elismerésben részesüljenek. Átfogó bérintézkedés azonban a népgazdaság jelenlegi teherbíróképességét figyelembe véve nem nagyon van mód. Dr. Kapolyi László a gazdasági összefüggések felismerésének fontosságát elemelte. A műszaki fejlesztésről szólva elmondotta, hogy össze kell han-

golni a természeti adottságokat és a technikai lehetőségeket. A Mecsekben erre kell fordítani a fő hangsúlyt, hiszen itt a termelés felfutására van mód, e környék felszíne alatt rejtőzködik Magyarország legnagyobb szénkészlete. Bogár József pedig kérte a szocialista brigádokat, hogy a termelési feladatok teljesítéséhez adják meg a segítségüket.

A tanácskozás Keszler Ferenc zárszavával ért véget.

Békéssy Gábor

Csaknem száz brigád csatlakozott

Szeptemberben a Külfejtési Üzem Müller Lajos vezette Kun Béla katór szocialista brigádjára felhívással fordult a vállalat valamennyi szocialista brigádjához, amelyben felajánlják, hogy a KMP megalakulásának 60. évfordulójára éves szakmai tervüket teljesítik. A felhívás nagy visszhangot váltott ki a szocialista brigádok körében, 98 brigád jelentette be csatlakozását. Így többek között a vasasbányai Ormos-Hutner Pécs-Bányauzemből a Molnár Zoltán vezette, Zobákról Forrai László vezette, Kossuthról Imre Árpád és Szilágyi Sándor vezette csapatok, Északi Bányá- és Brikettüzemből Jauch Jakab, Sipos Lajos és Filomella Vilmos, Betáról pedig Papp Lajos és Batári Árpád vezette teljes csapatok. A vágathajtók közül többek között: Pécs-Bányauzemből Simonovics Ferenc, Helmli Károly, Benedek Miklós, Lapicz János, Zobákról Lengyel Jenő, Kossuthról Kovács György, Péntek László, Baka István, Farkas Imre, Horváth János, Északi Bányá- és Brikettüzemből pedig Ömböli János, Kóhalmi Sándor és Kiss Frigyes szocialista brigádjai.

A szocialista brigádvezetők és műszakiak tanácskozása során részt vett és felszólalt dr. Kapolyi László nehézipari miniszterhelyettes is

Felhívás kommunista műszakokra

Mecseki Szénbányák Dolgozói!

Kedves Elvtársak!

Az elmúlt évek munkaverseny-mozgalmában vállalatunk dolgozói kiváló munkasikerrel vettek részt, bizonyítva tenniakörüket közös céljaink megvalósításáért. A kommunista műszakok eredményeként dolgozónk nemcsak a vállalati feladatok teljesítéséhez járultak hozzá, hanem segítséget nyújtottak a vietnami nép harcahoz, országuk újjáépítéséhez, a pécsi felszabadulási emlékmű felépítéséhez, a bányászlatka területeken az iskolai és óvodai nevelőmunka kedvezőbb technikai feltételeinek megteremtéséhez.

Ez évben a KMP és a kommunista ifjúsági mozgalom megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére országosra széles körű munkaverseny-mozgalom bontakozott ki.

Hagyományainkhoz híven ezen munkaverseny-mozgalom keretén belül vállalatunk politikai, gazdasági vezetése 1978. november 11-re KOMMUNISTA MŰSZAKOT hirdet.

Felhívással fordulunk vállalatunk minden üzemé, szocialista brigádjá, dolgozója felé, hogy vegyenek részt a kommunista műszakon.

Kérjük, hogy a műszakot teljesítők aznap az esetük 50%-ával, illetve azok, akik a műszakon részt venni nem tudnak, napi bérük 50%-ának felajánlásával járuljanak hozzá a vállalat közművelődési és sportcéljainak megvalósításához, Komló és Pécs város közművelődési, szociálpolitikai feladatainak megoldásához, a gyermekek éve alkalmából létesített pénzügyi alaphoz!

Eredményes munkát, sok sikert kívánunk!

Pécs, 1978. október 20.

Garamvölgyi János igazgató
Keszler Ferenc szb-titkár
Dr. Schwarcz József pb-titkár
Vass László KISZ-biz. titkár

Borbély Sándor látogatása Komlón

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, Borbély Sándor csütörtökön Komlóra látogatott. Képtünkön: a városi pártbizottság székháza előtt Gallusz József pártbizottsági első titkár és Morber János tanácselnök fogadja a vendéget. (A bányavárosban tett látogatásáról készített fényképes összeállításunk a 3. oldalon.)
Fotó: Kóródi

Testületi ülések

Napirenden: az időarányos tervteljesítés, a káder- és személyzeti munka

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottsága – Zentai József pártbizottsági titkár-helyettes elnökletével – ülést tartott október 19-én. Megtárgyalták az üzem pártiszterek és pártisztervezetek munkája értékelésének tapasztalatait. Szóbeli tájékoztató hangzott el Jozsinsek Vilmos termelési főmérnök előadásában a vállalati 1978. évi cselekvési program háromnegyedéves végrehajtásáról, valamint a két pártbizottsági ülés között végzett munkáról számolt be Zentai József. Ezt követően egyéb ügyek címszó alatt személyi kérdésben döntöttek. A pártbizottság érdemei elismerésé mellett, saját kérésére felmentette a pártbizottság propagandá- és művelődési csoport vezetői tiszte alól Varga Lászlót, s javasolta gazdasági funkció betöltésére. Csoportvezetőnek kinevezte Bálint Istvánt.

Hogyan állunk az éves terv időarányos végrehajtásával, melyek az elkövetkező időszak legfontosabb feladatai? – erre a kérdésre adott választ Jozsinsek Vilmos termelési főmérnök. A számok alapján mindeketekelőtt azt kell kiemelni, hogy a vállalat termelési tervét jól teljesítette, hiszen az előirány-zathoz képest 7600 tonna többletet ért el. Vannak azonban üzemek, amelyeknek lemaradása tetemes, s sajnos nem sok remény van rá, hogy az év végéig jelentősen csökkenteni tudják hátrányukat. Kossuth, Bata és Szászvár az a három üzem, amelyek rosszul állnak a tervteljesítésben, viszont ezzel szemben Vasasbánya kimagaslóan teljesítette tervét. Nem lehet viszont ugyanilyen pozitívumokról beszámolni a minőség teljesítéséről. A hőmennyiségi tervét csak Vasasbánya és a Külfejtési Üzem hajította végre, a többi üzem nem tudta elérni a kitűzött célt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a vállalat árbevételét sem tudta teljesíteni, a lemaradás tetemes, 42 millió forint. A teljesítmények sem jól alakultak, igaz a fejlődés hozták az elvárásokat, a föld alatti és az ösztömi teljesítményekben viszont már lemaradás van. Ez utóbbi egyben arra is rávilágít, hogy jócskán rejlenek még tartalékok a munkaszervezésben,

többek között a yeres karbantartásokkal és javításokkal sokat lehetne javítani a termelékenység mutatókon.

Mindent összevetve az év hátralévő időszakában lesújtó programot kell végrehajtani, hogy a cselekvési programban vállaltak, valamint a plusz mennyiségek teljesítése legyenek. A népgazdaságnak nagy szüksége van a szénre, éppen ezért a novemberi és decemberi hónapokban szabad szombati termelésre is sor kerül. A termelés mellett nagy gondot okoz jelenleg a vagonhiány, több esetben előfordult, hogy a kitermelt mennyiséget napokig nem tudták elszállítani. Erre már központi intézkedés is történt, hiszen ellentmondást szül az, hogy a dolgozókat a több termelésre buzdítjuk, a szén meg nem tudják elszállítani. A főmérnök végzetül elmondotta, hogy a jelenlegi eredményeket figyelembe véve a várható termelési hozamok figyelembevételével nincs ok az aggodalomra. Fel kell számlálni viszont a fentebb említett hiányosságokat, mert abban az esetben nemcsak a cselekvési programban meghatározott termelési tervekkel lesz bái. hanem a vállalatra háruló más kötelezettségekkel is. Az e napirendhez hozzászóló Bogár József igazgató-helyettes is erre hívta fel a figyelmet.

Az MSZMP Komló városi Bizottsága végrehajtó testülete Hartmann János pártbizottsági titkár elnökletével ülést tartott az elmúlt héten, szerdán. Napirenden szerepelt az a jelentés, amely a Központi Bizottság 1973. november 28-i káder- és személyzeti munkáról szóló határozat végrehajtásának tapasztalatairól, valamint a további feladatokról szólt. A testület megállapította, hogy a legutóbbi, e témában folytatott elemzés óta tovább javult a végrehajtással összefüggő intézkedések színvonala. Arra is felhívták azonban a figyelmet, hogy a tagadhatatlanul szép eredmények mellett jócskán előfordulnak még hiányosságok: így többek között növelni kell a nők és a fizikai munkások vezetővé nevelésének intenzitását.

Öregbítik a bányaváros hírnevét

Komlói szakmunkások a győri Duna-híd építésén

Az 525 méter hosszú Masoni Duna-híd már ott magasodik Győr-Révfülu torkolatánál. A 470 milliós építkezés szakmailag és esztétikailag is érdekes látványt nyújt.

Az UVATERV által tervezett mederhidat a Hidépítő Vállalat szakemberei készítik és a jövő év novemberében adják át.

Az ilyen épülő létesítményeknél használatos állványrendek nyomáson sincs, mert új technológiát alkalmaznak. Szabadon betonozott építési mód-dal dolgoznak.

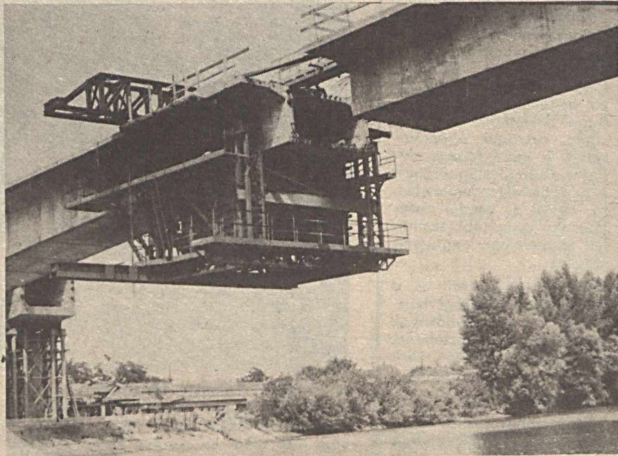
A 100 főnyi építőgárda szerves része a komlói Kelemenbrigád.

Fő profiljuk az egyenként 65 tonna súlyú négy szaluzókocsi szerelése, kezelése, mozgatása, karbantartása, valamint a Frayssinet-féle kábelvezetési munkák végzése — mondja Hoffmann György, a vállalat komlói üzemének vezetője.

A brigád legjobb szakmunkásai: Császár László, Horváth Kálmán, Nagy Sándor, Püspöki János, Rausch János, Tombi Károly Győrben is letették nevüket, öregbítve a bányaváros hírnevét.

AZ ÁLLAMI-DIJAS LOVALI ISTVÁN csapatvezető várja testvéröccse: Károly, a győri hidépítő részleg művezetője. Hoffmann György üzemvezető és Krebsz János üzememőnk társaságában mutatta be az építkezést.

Az új technológiát hazánkban először mi alkalmazzuk — jegyzi meg a művezető, aztán részletesen ismerteti az eljárást. — A betonozási ciklusok a parti pillérről kinudulva szimmetrikusan követik a meder közepét, illetve a parti szélső pillér irányába. Így lehetővé válik, hogy — mint egy mérleg két karja — közbelső alátámasztás nélkül is egyensúlyban legyen a felszerkezt és a szaluzókocsi a terhével együtt. Egy-egy tömb betonozása és két-há-

Az új technológiával készülő, 525 méter hosszú győri Masoni Duna-híd. Képünkön: zárás előtt az első ág. Középen a komlóiak által szerelt szaluzókocsi.

rom napos szilárdulása után az elkészült szakaszokat a korábban épült hidszakaszokon keresztül egymáshoz feszítik és a szaluzókocsival az így megfeszített részre állnak át úgy, hogy a kocsiakat előretolják. Ez az úgynevezett vízszintes csúszószaluzás. Egyszerre négy szaluzókocsi dolgozik, a két közbelső pillérről indulva. Ez teszi lehetővé a kivitelezés gyorsaságát, a hatékonyság fokozását.

— Mi tette szükségessé az új hid építését?

— A 14. számú főközlekedési út győri átkelési szakasza jelenlegi formájában nem elegendi ki a megnövekedett forgalom igényeit — emeli ki az üzemvezető. — A zegzugos, szűk utcákon vezetett főútvonal leggyengébb és legkisebb átvezetőképességű láncszeme a jelenlegi Duna-híd, amely többszöri átépítés után is mindössze 18 tonna teherbírási. Ma, amikor a nemzetközi kamionforgalom megsokszorozódott, a nagy súlyú tehergépkocsik számára is szabad utat kell biztosítani. Erre a régi híd már nem alkalmas.

— Méretei szerint milyen rangsort érdemel az új híd?

— Az építés újszerűsége mellett figyelmet érdemel az is, hogy az új híd az ország legnagyobb nyílású feszített betonhídja lesz és 10 ezer négyzetkilométeres hídterületével hazánk legnagyobb Duna-hídjai között tartjuk számon — válaszol Krebsz János üzememőnk. — Az 525 méter hosszú híd három részből áll, két feljáró és egy mederhídből. Tervezősekor számításba vették a révilai városrészt átvárló fejlesztési programját is, ezért olyan megoldást alkalmaznak, hogy a híd később meghosszabbítható legyen.

A HIDEPÍTŐ VÁLLALAT KOMLÓI ÜZEMÉBEN — a KELEMEN BRIGÁD mellett — hat szocialista brigád tevékenykedik. Munkájukkal az ország számos pontján készülő híd építését szolgálják. A győri hídon kívül Szegeden is építkeznek. Nagy volumenű a budapesti Marx téri felüljáró építése is. Ehhez Komlón készítenek egy speciális szerelődarut, amely 40 tonnás elemeket képes emelni — változó magasságba.

— A vállalatnak a legközelebbi években milyen feladatot kell megoldania?

— Jövőre Csengeren kezdünk építeni egy Tisza-hídot, a Győrött alkalmazott szabad betonozású technológiával. Ez

után az új bajai Duna-híd kivitelezéséhez fogunk.

A HIDEPÍTŐ KOLLEKTIVA gyökeret vert a bányavárosban. Ezt számos tény bizonyítja. Egy példa: a városi tanács felhívására ők is csatlakoztak és részt vesznek a szilvási kalákaház építésében, szerelésében. Hét szakmunkásuk jutott és jut 2—2,5 szobás lakáshoz a tanács segítségével, illetve a vállalat támogatásával.

Vizhányó Imre

Pécsi Műszaki Szemle

Aktuális anyagával mintegy felelődni kívánja idei első számának készítését a Pécsi Műszaki Szemle XXIII. évfolyamának 1. száma, amely Baranya—Tolna környezetvédelméről közöl fontos anyagokat. S mivel éppen az ideai környezetvédelmi napok alkalmával jelent meg a lap, minden valószínűség szerint többek érdeklődését is felkelti dr. Földvári Jánosnak, a közös MTESE-nap megnyitóján elhangzott beszéde, amit az alkalommal közöl a lap. A szakemberen kívül is sokakat foglalkoztat a kérdéseket taglal dr. Kassai Miklós cikke, amely a pécsi ipari régió komplex környezetvédelmével foglalkozik. Az ipari megrongosodásnak a környezetre való hatását elemzi dr. Iváncsik József, míg a Baranyában dolgozó műszakiak helyzetéről kísérlet megadott képet rajzolni a Sajgó Jenő—Szokolai Imre—Temesi Ferenc szerzőhármas.

Bővült az autóbuszpark

Komlón, a Volán autóbuszparkja hat IKARUSZ 200-as autóbusszal bővült. Az új buszokat a távolsági munkásjáratokra állították be, ez a „munkásbuszok” korszerűsítési programjának jelentős lépés. Képzőnkön: indulás előtt a gépkocsivezetői gárda...

Foto: Kóródi Gábor

Felhívás a Mecseki Szénbányák üzemének fűrös szocialista brigádjaihoz!

Kossuth Bányazem „ZSIGMONDY VILMOS” fűrös szocialista brigádjának tagjai SZAKMAI-POLITIKAI VETELKEDŐRE hívjuk ki a vállalat összes fűrös szocialista brigádját a KMP és a KIMSZ megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére.

A vetelkedő 1978. november 19-én, vasárnap délelőtt 8 órakor kezdődik Kossuth-bánya munkásklubjában.

A kérdések bánya- és mélyfűrös ismeretanyagból, gázkitörés-elhárítási, bal-eset-elhárítási tudnivalókból állnak. A politikai kérdések a párt 60 éves történetéből lesznek összeállítva.

A brigádok jelentkezését 1978. november 5-ig várjuk Román Gyula főfűrös-mester címére:

Kossuth-bánya, Geológia 71-73, 71-10, 71-53-as telefonszámokon.

Várjuk a brigádok jelentkezését!

Jó szerencsét!
„Zsigmond Vilmos” szocialista brigád

Vasasbánya: 107,6 százalék

Vasasbányán megtartották a szocialista brigádvezetők és műszaki tanácskozásukat. Az értekezleten Csethe András főmérnökkel többek között foglalkozott az üzem háromnegyedéves termelési eredményeivel, amit eddig 107,6 százalékkal teljesítettek. Ezután szóltak az 1979-es év terveit, céljait. Tóth László versenyítők a munkaversenyben résztvevő brigádok munkáját értékelték. Az üzem termelési menetében előforduló gondokról, eredményekről nyilvánították véleményüket a felszólalók. Ezekre Gerber György üzemvezető adott választ, és hangsúlyozta az év hátralévő időszakának fontosabb teendőit.

A BDSZ főtitkára Zobákon

Simond Antal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének főtitkára háromnapos látogatást tett a Mecseki Szénbányánál. Programja során Kossuthon bányajáráson vett részt, Zobák-bánya-üzemben a dolgozókkal találkozott, majd részt vett a vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozásán. A látogatás során a szakszervezeti mozgalom előtt álló időszerű feladatokról adott tájékoztatást a bányazemek vezetőinek és a szervezett dolgozóknak.

Foto: Nemesi Árpád

Ülésezett a KISZ-bizottság

Beszámoló az Úttörő- és Ifjúsági Ház munkájáról

A KISZ Komlói városi Bizottsága október 17-én az úttörőházban tartotta bizottsági ülését, amelyen a napirendi pontok tárgyalása előtt a bizottság tagjai határozatot hoztak a városi ifjúgárda parancsnok személyéről, majd Czaniik Istvánné, az úttörőház igazgatója adott tájékoztatást az intézmény elmúlt évi munkájáról.

Ismertette a szakkörök tevékenységéről, a klubok feladatait. Elmondta, hogy az intézmény legfontosabb tennivalója a jövőben is az iskolán kívüli mozgalmi tevékenység segítése, ugyanakkor lehetőséget nyújtani a fiataloknak a szervezett szórakozáshoz és művelődéshez. Az előadó beszélt azokról az eredményekről, amelyeket az intézmény az úttörő korosztály nevelése és képzése területén elért, de kitért azokra a gondokra is, amelyek az új profillal, az ifjúság nevelésével kapcsolatos az intézményre hárulnak. Kiemelten foglalkozott az ifjúsági klubok kialakítása miatt jelentkező legfontosabb tennivalókkal.

Bejelentésként Páva Zoltán, a KISZ városi Bizottságának titkára rövid tájékoztatást adott az eddig lezajlott parlament munkájáról, majd ismertette a klubvezetők képzésével kapcsolatos feladatokat és választ a megtárgyalt témákkal kapcsolatos felmerült kérdésekre.

Varga

A szovjet könyv ünnepi hete

Az idén is november első napjaiban rendezik meg a szovjet könyv immár hagyományossá vált ünnepi hetét, amelyre már javában készülnek a könyvkiadók és terjesztők. A tervek szerint ez alkalommal Kecskemét ad otthont a jelentős kulturális esemény megnyitójának. Az ünnepi hét alatt az ország valamennyi városában és nagyobb községeiben kiállításokat és szovjet és az orosz irodalmat népszerűsítő irodalmi összejelésekből készült előadói esteket rendeznek.

MECSEKI BANYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komlói városi Bizottságának hetilapja

Felélős szerkesztő:

DR. CSÓKA MAGDA

Szerkesztőség:

7621 Pécs, Déryné utca 9.

és

7300 Komló, Pécsi út 42.

(Munkásszülő, I. emelet 14.)

Tel.: 11-337 (Pécs), 82-303 (Komló)

Üzeml.: 13-40, 13-41

Kiadja:

Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Felélős kiadó:

BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os

ofset ratációs gépen

a Pécsi Szikra Nyomdában

Felélős vezető:

SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztő: a Magyar Posta

Előfizethető:

a Mecseki Szénbányák Üzemében, Komlón az Üzeml. munkaügyi csoportoknál és a városi tanácsban.

Index: 25 212

ISSN 0134-0956

Az MSZMP KB titkára Komlón

Borbély Sándor látogatása a Carbonnál és Kossuth-bányán

A vendégek a komlói pártszékház bejárata előtt. Középen Borbély Sándor Gallusz Józseffel beszélget

Látogatás az épülő Carbon cipőüzemnél

Borbély Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának titkára a múlt héten Baranyába látogatott, s ennek kapcsán október 19-én Komló vendége volt. A bányavárosba elkísérték dr. Nagy József, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, Dérfalvi István és Lantos László, a párt Központi Bizottságának munkatársai.

A komlói pártbizottság székházában Gallusz József, a városi pártbizottság első titkára és Morber János tanácselnök adtak áttekintést a bányaváros életéről, fejlődéséről és vázolták az elkövetkezendő terveket. A Központi Bizottság titkára vendéglátóinak több kérdést tett fel. Egyebek között arra volt kíváncsi, hogy az utóbbi időben ismét fejlődő Komlón a pártbizottság és a tanács miként orientálja, segíti a 30 ezer lakos életét, közművelődését, a szabad idő hasznos eltöltését.

A kölcsönös tájékoztatás után Borbély Sándor – dr. Nagy József, Gallusz József és Morber János társaságában – a Carbon Könnyűipari Vállalathoz látogatott, ahol Szűcs István igazgató, Czeti Vilmos, a pártvezetőség titkára, Farkas Antal főmérnök és Oszwald Jánosné főkönyvelő ismertették a vállalat termelési, gazdálkodási helyzetét és a jövőre vonatkozó elképzeléseket.

Délután Kossuth-bánya vezetői látták vendégül. A több mint háromórás beszélgetésen a Mecseki Szénbányák és a vendéglátó bányárium jelenével, jövőjével, gondjaival ismerkedett meg a Központi Bizottság titkára. Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója, dr. Schwarcz József, a vállalati pártbizottság titkára, Mérei Emil üzemvezető, Juhász István üzemi pártbizottsági titkár, Nagy Dezső, az MSZMP KB tagja, nyugdíjas csapatvezető vajúr adtak elemzést a jelentős kitermelhető szénvagyonnal rendelkező, közel 15 ezer embert foglalkoztató vállalat és annak legnagyobb bányáriumának életéről. Ezen a találkozón ott volt Czégény József, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára, valamint Komló város képviselőjében Gallusz József és Morber János.

A beszélgetésre meghívtak több neves szocialista brigádevetőt és Kossuth-bányárium műszaki vezetőinek, mozgalmi szerveinek képviselőit is, köztük: Imre Árpád, Péntek László, Szilágyi Sándor és Virovecz György szocialista brigádevetőket, Fincza József és Nesz János párttitkárokat, Kovács Béla bányamestert, Lőrincz János és Vertike Géza körletvezetőket, Bán Tibor üzemi szb-titkárt, Czellar Lászlót, a KISZ-vezetőség titkárát, Kovács János bányárium főmérnököt és Kovács Árpád vezetőkönyvelőt. A Központi Bizottság titkárát elsősorban az érdekelte, miként vélekednek a bányászok a gazdaságpolitikáról, a központi szervek tevékenységéről. A szocialisták közül többen a szénbányákat érintő belső üzemi hiányosságokra hívták fel a figyelmet. Szóltak a bányászokat érintő bérproblémákról, és az ifjúság otthonteremtésének gátjairól. A beszélgetés végén Kossuth-bányárium vezetői a látogatás emlékére bányászfokost adtak át Borbély Sándornak, az MSZMP KB titkárnak.

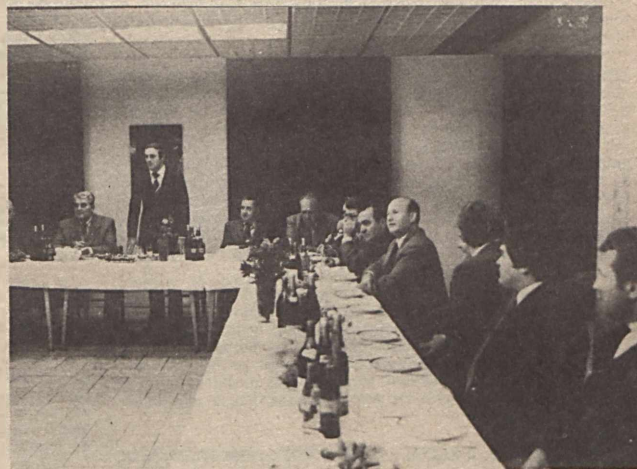
A Carbon Könnyűipari Vállalat konfekció üzemében a farmertermékekkel ismerkednek

Kossuth-bányán Mérei Emil üzemvezető köszönti a vendéget

A Mecseki Szénbányák vezetői a vállalat gazdálkodásáról és terveiről tájékoztatják Borbély Sándort

Elenjáró szocialista brigádok vezetői, Kossuth-bánya gazdasági, politikai képviselői, a munkás klubban tartott beszélgetésen

Mérei Emil üzemvezető bányászfokost ad át, a látogatás emlékére

Vizhányó-Csóka
Fotó: Kórádi

Változások az általános iskolákban

Az új nevelési-oktatási terv és a 11 napos ciklus tapasztalatai Komlón

Az egyéniség kialakulásának bázisa a családi közösség. A gyermek nevelésénél batólt szerepe meghatározó az egész ifjúkor fejlődésére, bár az óvodai és általános iskolai közösségekben kapott különböző impulzusok sokat korrigálhatnak a fejlődési folyamatban. Korábban az általános iskolák többnyire csak mint a gyermek alapvető információ bázisát jelentették és az alapvető intelligenciához szükséges ismeretek megszerzéséhez adták lehetőséget, szeptember 1-től az új nevelési-oktatási terv bevezetésével, a korábbinál meghatározóbb szerep vár az általános iskolai neveléstelepekre. Ugyanakkor a családi nevelés fokozottabb érvényre jutását segíti a valamennyi általános iskolánál bevezetésre került 11 napos oktatási ciklus, amely kéthetente szabad szombatot biztosít a tanulóknak, elsősorban azzal a céllal, hogy több időt tölthessenek a családi közösségben. A komlói általános iskolánál tett látogatásunk alkalmával az új rendszer tanítás bevezetésénél mutatózó sajátos problémáiról, gondokról, valamint a városi társadalmi szervekkel és üzemekkel kialakított kapcsolatok helyzetéről kérünk tájékoztatást az iskolák igazgatóitól.

MAROSI GÉZA, A GAGARIN UTCAI ISKOLA IGAZGATÓJA:

— Igaz, hogy az új ciklusos rendszer bevezetésének gondolata már hosszabb ideje ismert előttünk, mégis váratlanul ért bennünket. Elsősorban a tantervek összeállítása jelentette a legnagyobb gondot. Ugyanakkor bizonyos feszültséget okozott a szinte valamennyi nevelőnél mutatózó óraszám-kiesés. A minusz órákat a távollévők óráival jelenleg kompenzálni tudjuk. A szabadszombat azonban kedvező fogadtatásra talált nevelőinknél is.

Az új nevelési-oktatási terv alkalmazásánál néhány kiadvány beszerzése jelenti a fő problémát. Mivel az első osztálynál történt a legtöbb változás, a szükséges szakirodalom hiánya miatt itt a legnehezebb az áttérés. Különösen érdekli ez az anyanyelvi nevelésnél! Furcsának találom, hogy néhány kiadványból elsősorban a könyvesboltokból látták el, így nagyon kevés jutott az iskoláknak. A neveléscentrikus tanítás szükségességét többnyire valamennyi nevelőnkél támasztott tudatosítani. Ennek ellenére az a véleményem, hogy az áttérés csak akkor kerülhet egyenes vágányra, ha minden nevelőnk átátja az új rendszer közösségi jelentőségét és személyiségformáló szerepét.

— A város néhány üzemével és társadalmi szervezetével jó a kapcsolatunk. Sok segítséget ad iskoláinknak a Központi Gépjármű Kollégia. Jelentős létszámú tanulóval segítjük az Úttörő ház munkáját. Elsősorban a turisztikai, a képzőművész és a fotószakkör tevékenységében vállaltunk aktív szerepet.

KOVÁCS DEZSÖNÉ, A KENDERFOLDI ISKOLA IGAZGATÓJA:

— A ciklusos rendszer néhány nevelőnkél óraszám csökkentést eredményezett, ami bizonyos passzivitást vont maga után, az áttérés első heteiben. Ugyanakkor azoknál a nevelőknél, akik felismerték az új rendszer jelentőségét — az óraszám csökkenés ellenére — semmiféle akadályozó tényezővel nem találkozunk. Legnagyobb megterhelést az új órend megismerése jelentette. Másfél hónap után úgy érzem, már túl vagyunk a nehezén. A tanulóknál — véleményem szerint — nem jelentett különösebb megterhelést a sűrített órend.

— Az új nevelési-oktatási terv bevezetése legjobban az első osztályokban tanító nevelőket érinti, mivel jelentős a változás módszertanban, szemléletben és tartalomban egyaránt. Az új terv tudatilag elsősorban az idősebb kollégáknál jelent némi problémát. Nehéz ugyanis megválni a több évtizedes begyakorolt rendszertől. A beidegződés náluk a legerősebb. Valamennyiünknek gondot okoz viszont, hogy nem állnak rendelkezésünkre mindazok a segédeszközök, — különösen az első osztályoknál van így — amelyek feltétlenül szükségesek lennének az új elképzelések megvalósításához. Tisztában vagyunk azzal, hogy az áttérés nem megy máror holnapra, az elméleti anyag állandó gyakorlására van szükség ahhoz, hogy minden nevelőnk átálssa az új tanítási rendszer előnyeit.

— A harmadik kérdésre vonatkozóan el kell mondanom, hogy a másfél hónapos igazgatói tevékenységem alatt nem tudtuk olyan szintre emelni a külső kapcsolatunkat, mint ahogy azt az iskola érdeke megkívánja. Ennek ellenére folyamatosan jó a kapcsolatunk, a Kossuth-bányüzemmel, ahonnan nagyon sok támogatást kapunk. Ugyanakkor városi úttörőház munkájában is jelentős szerepet vállaltunk, de élő a kapcsolatunk a művelődési központtal is.

BOCZ GYÖRGY, A KODÁLY ZOLTÁN ÉNEK-ZENE TAGOZATOS ISKOLA IGAZGATÓJA:

— Korábban már volt szó a ciklusos tanítási rendszer bevezetéséről, az mégsem lett megfelelően előkészítve. A nevelők ugyan szívesen fogadták a szabadszombatot, az új tantárgy-fel-

osztás váratlan megterhelést jelentett számunkra. Nehéz volt megválni a megszokott órarendtől. Bár a harmadik ciklus után vagyunk, gyerekeink még mindig nem álltak át teljesen. Gyakori, hogy sokan most is a régi órarendnek megfelelően készülnek. Mivel valamennyi tantárgynál óraszám csökkenést jelentett a változás, előfordul bizonyos keresetcsökkenés is pedagógusainkál. Véleményem szerint a szabadszombatot nem minden szülő fogadja úgy, mint ahogy azt reméltük. Sokan nem örülnek annak, hogy több időt tölthetnek gyermekeikkel. Úgy vélik, a gyerek otthonmaradásával az ő szabadidejük lett megrövidítve...

— Az új tanítási terv bevezetését jónak tartom, az időzítés is sikerült, mivel lehetőséget kaptunk a felkészülésre. Bár a segédletek, módszertani útmutatók hiányosan jutottak el hozzánk, a legszükségesebb anyagok azonban rendelkezésünkre állnak. Persze nálunk is érezhető, hogy néhány nevelőnk lassúbb az áttérés és az alkalmazkodás folyamata. Bár a fiatal nevelők szakmailag képzettek nálunk, az új rendszer új nevelési elvárásokhoz még nem rendelkeznek olyan alapokkal, mint az idősebb pedagógiai pályán több tapasztalattal rendelkező kollégák.

— Kapcsolattartást illetően úgy érzem, már eddig is sokat tett az iskola. A Carbonnal, a Városgazdálkodási Vállalattal, és a Béta-bányai KISZ-szervezettel nagyon jó kontaktust alakítottunk ki, az elmúlt néhány év alatt. Ugyanakkor rendszeresen részt vesznek tanulóink a városban megrendezésre kerülő társadalmi ünnepségek lebonyolításában, jó a kapcsolatunk a múzeummal, az úttörőházzal. Jelentős létszámmal támogatjuk a szakkörök munkáját.

NÉMETH LAJOSNÉ, A SZILVÁSI ISKOLA IGAZGATÓJA:

— Váratlanul jött az új ciklusos rendszer, ezért a tanterv-felosztás és a minusz órák miatt kezdetben voltak problémáink. Néhány hét után azonban nyugodtan kijelenthetem: már egyesben vagyunk. A szabadszombatot jó hatással van a gyerekekre és a nevelőkre egyaránt. Sajnos az első szabadszombati felmérésünk alapján van egy negatív tapasztalat: a gyerekeknek csak elenyésző része töltötte szabadszombatját szüleiével. Ugyanakkor érkezett olyan észrevétel is, hogy a szabadszombatos hét utáni első tanítási napra nem készülnek megfelelően a gyerekek. Az új ciklus nevelőink munkájára pozitívan hat, mivel nagyobb intervallumban kell átállítani a munkát, s így azok összefüggéseit is jobban érzékelik.

— A nevelési és oktatási tervvel kapcsolatosan jónak tartom, hogy fokozatosan megszüntetjük a kizárólagos oktatásmódszert, s nevelőink már nemcsak a tananyag átadásával foglalkoznak majd, hanem a gyermekek személyiség-formálásában is részt kell vállalniuk. Ez a feladat színesebb, érdekesebb teszi munkájukat. Nagyon jónak látom, hogy a harmadik és a negyedik osztályban koncentráltabb szerepet kapott az osztályfőnöki óra. Megkönnyítette az áttérést nálunk ugyanakkor, hogy az elmúlt néhány év alatt több kísérletben is részt vettünk. Ilyen volt az új matematika tanítás, a családi életre nevelés, az automatikus tovább haladás (bukámentességre való törekvés) új formái és a természetismeret elmélyítése. Ennek a munkának köszönhető, hogy a testület valamennyi tagja viszonylag könnyen megbirkózik az új feladatokkal.

— Külső kapcsolatainkban jelentős szerepet kap a Hazafias Népfőnt. Gyakran tartunk közös rendezvényeket, gyermekeink rendszeresen adnak műsort különböző társadalmi ünnepségeken. Nagyon jó a kapcsolatunk a Béta-bányai Julius Fucik szocialista brigád tagjaival, akik a legutóbb is részt vállaltak az iskolaudvar rendezésénél. A honvédelmi nevelésben sokat segítenek a munkások, de hasonlóan mondhatók a Béta-bányai MHSZ klubjára is, amely rendszeresen vezet lövészeti foglalkozásokat tanulóinknak.

HEILING JÓZSEF, A FURST SÁNDOR-UTCAI ISKOLA IGAZGATÓJA:

— A váltott csoportos tanítás miatt a 11 napos ciklus bevezetése gondot jelentett az új órend összeállításánál. Bár meggyőződésem, hogy a szabadszombatot általában kedvező hatással vannak a szülőkre is, az érintett szombatokon 25–30 tanulóknak igénybe veszi a napközi szolgáltatást nálunk. Az órákiesésből adódó feszültséget fokozatosan sikerült megszüntetni.

— Mivel a tájékoztatóhoz szükséges módszertani útmutatók időben eljutottak hozzánk, az új nevelési-oktatási terv bevezetése nem jelentett különösebb gondot tantestületünk számára. Nevelőink többsége megérti az új elképzelések hasznosságát, csupán a gyakorlati megvalósításukhoz szükséges segédanyagok hiánya

jelent némi fennakadást a munkában. Nagyon fontosnak találom, hogy a nevelés-centrikusság mellett továbbra sem feledkezzünk meg a szülői felelősség hangsúlyozásáról. Sajátos helyzetünkkel odadóan az iskola egyedül nem képes megoldani azokat a feladatokat, amelyek egy 6–14 éves gyerek személyiség-formálásában a felnőtt környezetre hárul. El kell mondanom, hogy nagy segítséget várnok idősebb kollégáinktól, akik tapasztalataikkal, mély felelősségudatukkal átátják az intézkedés társadalmi jelentőségét, bár az új módszerek átvétele számunkra több nehézséget okoz, mint a fiataloknál.

— Külső kapcsolatok között elsősorban a területi Hazafias Népfőnt aktivitásának tevékenységét kell kiemelni. Az iskola gondjait, problémáit saját ügyüknek tekintik és nagyon széles skálán támogatják munkánkat. Természetesen valamennyi Népfőnt által szervezett ünnepség rendezésénél becsütlünk. Nagyon jó a kapcsolatunk, patronálónkkal, a Május 1. Ruhagyár komlói üzemével, üzemlátogatásokat szerveznek tanulóink részére, sőt a pályaválasztási munkánkban is jelentős szerepet vállalnak. Végül meg kell említeni a vöröskereszttel kialakult jó kapcsolatunkat: három tanfolyamuk is működik iskolánkban.

SOLTÉSZ ISTVÁN, AZ ALLENDE ISKOLA IGAZGATÓJA:

— Sajátos helyzet a miénk, mivel az alsó tagozaton már évek óta 11 napos ciklusban folyik a tanulás. Ennek tudható be, hogy az áttérés semmiféle gyakorlati nehézséget nem okozott számunkra. Inkább a város többi iskoláinak adtunk módszertani segítséget.

— Az új nevelési-oktatási terv nem volt nálunk ismeretlen. Mint igazgató, már 1972 óta foglalkozom a nevelés központú iskola kialakításának feladataival. Helyeztünk korábban említett sajátosságát az is meghatározta, hogy ebben a városrészben nincs művelődési intézmény, így a körzeti könyvtár is nálunk kapott helyet. Ez azt jelenti, hogy a tanulóifjúság nevelése mellett a felnőtt korosztály művelődésével is foglalkozunk, ha nem is közvetlen módon. Szinte valamennyi nevelőnk tisztában van feladatával és tudatosan már korábban úgy alakította ki munkaterületét, hogy a változások ne jelentsenek fennakadást a nevelési tevékenységben.

Ennek ellenére — a napi munkában — fontos szerepet kapnak nálunk az új nevelési-oktatási terv anyagára épülő módszertani foglalkozások. Az állandó ébrentartás, az ismeretek folyamatos ismétlése jelentős minőségi tényezőként jelentkezik nevelőink munkájában.

— A város társadalmi szerveivel és néhány üzemmel kialakított kapcsolatunk már évek óta széles skálán mozog. A vöröskereszt, a Hazafias Népfőnt rendezvényeirez műsorokat adunk. Bár más jellegű, de nagyon hasznos együttműködést alakítottunk ki az Autóközlekedési Tanintézettel is.

— Az előrelépés fontosságát a társadalmi fejlődés szükségességére hozza magával. Igaz, hogy egy-egy új rendelkezés megalkotásánál becsütlünk kisebb-nagyobb ellentmondásokat, irányítatókat és a haladást szolgáló szerepüket nem lehet vitálni. Hogy az elképzelések megfelelő pórusan találkozhassanak a gyakorlattal, nevelőnk felkésütltségére, pedagógiai érzékére is szükség van. Az ő segítségükkel saját viszonyok között is úgy kell alkalmazni az elképzeléseket, hogy azok a köztársaság és az ország társadalmi megelégedésére szolgáljanak. Ebben a munkában természetesen tovább kell fejleszteni a családi közösségekkel kialakult együttműködést, mert a személyiségformálás érdekében végzett munka csak megértő összefogással lehet igazán eredményes.

Varga József

Fotó: Kóródi Gábor

Eddig ismeretlen délszláv népballada

A magyarországi délszláv folklori válogatás gyöngyszemére bukkantak a közelmúltban Baranyában: egy eddig ismeretlen 122 soros népballada, amely töredékmentesen, teljes gazdagságában fennmaradt. Az évszázadokon át a szójahagyományban élt balladát a Magyarórádon lakó Rászly Pálné, nyugdíjas szövetkezeti tag emlékezteté őrítette meg. Az ésszerű fordulatok cselekménye a boszniai hegyek között fekvő Mizir faluban játszódik. A ballada azt beszéli el, hogyan jár túl a Harumbasa nevű hegyi betyár eszén, az eladó sorba került szépséges Jelica (Ilonka).

A ballada szövegét Sorosácz György, mohácsi múzeumigazgató, a hazai délszláv nemzetiség néprajzáinak ismert kutatója jegyezte fel. Szerinte a ballada Bosznóban keletkezhetett a XVII—XVIII. században, s a Magyarországra betelepült délszlávok hozták magukkal, és szójáról szójára hagyományozódott. Sorosácz György magyar nyelvre ültette át a ballada szövegét.

Bocz György

Heiling József

Kovács Dezsőné

Marosi Géza

Németh Lajosné

Soltész István

Bemutatjuk a Nógrádi Szénbányákat

Bányatörténet

Nógrádban 1766-ban lelték meg az első szenet a Salgó-vár alatt, mégis csak a szabadságharc idején, 1848-ban indult meg a bányászat Ináson, a Mária-táróban. Nagyüzemi bányászkodás kezdetét 1861. évre teszik, és azóta, eltekintve a két világháború utáni visszaeséstől, az 1960-as évekig fokozatosan emelkedést mutatott, mely végül is évi 3,8 millió tonna szén kitermelését jelentette. Az olaj és földgáz térhódítása miatt a Nógrádi Szénbányák termelését is csökkenteni kellett, a ma üzemelő négy aknában évi 1 millió tonna szenet termelnek. Az üzemek további korszerűsítésével kívánják biztosítani a népgazdaságnak még mindig fontos energiatáplálékát: a nógrádi szenet.

A nógrádi szénmedencét földtanilag É-i, Középső és D-i medence részre osztják. Az É-i medence részen — Salgótarján környékén, Róna-bánya és Baglyasalja térségében — virágzott a szénbányászat a múlt században és több mint 100 év után a 60-as évek közepén mindenképp elűzték a széntelepek kimerülése miatt szűnt meg.

A századunk közepén reneszánszát élte a Középső medencerészhez tartozó Kisterenyé, Kazár, Mizserfa, Mátránovák körzetében folyó bányászkodás, amely nem tudott gazdaságilag versenyképes maradni a szénhidrogénekkel, mint energiahordozókkal. Ezért ezen a területen a bányászati üzemek a 60-as évek végén beszüntették tevékenységüket. (A legutolsó termelő bányászati üzem Csurgó-táró, 1972-ben szűnt meg.)

A D-i medencerészen — Mátraverebély, Nagybatony és Dorogháza környékén — folyik jelenleg 4 aknában a széntermelés, mivel ezen a területen tudta a Nógrádi Szénbányák a gazdaságirányítási rendszerünk új követelményei között kitűzött céljait elérni, a termelőerők relatíve nagyfokú centralizáltsága, a bányaművelés dinamikus korszerűsítése révén.

A jövőszésben és ezzel együtt a bányaművelési rendszerben forradalmi átalakulás lehetőségét tulajdonképpen a tömegtermelő munkahelyek korszerűsítése teremtette meg. 1960-ig ugyanis a pillérek kamra feljött volt elterjedve a medencében. Ez a fejtesmód a műszaki megoldás tekintetében 2—3 szoros előkészítést igénylő dekoncentrált, termelési költség és nem utolsósorban a dolgozók biztonságára vonatkozásában igen kedvezőtlen volt.

A biztosítás technika korszerűsítése, mindenképp elűzték az acéltámasz biztosítás — mechanikus, majd hidraulikus — napjainkban pedig zárt, úgynevezett önjáró biztosítási rendszerek elterjedése révén kizárólagos fejtesmódra vált a frontfejtesmód művelés, amely a jövőszés, szállítás, szellőztetés és nem utolsósorban a dolgozók egészségvédelme szempontjából a legkorszerűbb művelés megvalósítását tette lehetővé, egyben a gazdaságos és biztonságos jövőszés forrásává vált.

Az oldalt összeállította: Kapu László
Fotókat készítette: Kerekács Miklós

Függőspályás szállítás a ménkesi aknaüzemben

Bányáról bányára

Ménkes-akna

Nem mindennapi eseményre került sor alkotmányunk ünnepeinek előestéjén Ménkes-aknában. Az utóbbi évek egyik legjelentősebb nógrádi, földalatti beruházása, az aknaüzem relatív nagyfokú centralizáltsága, a bányaművelés dinamikus korszerűsítése révén.

A jövőszésben és ezzel együtt a bányaművelési rendszerben forradalmi átalakulás lehetőségét tulajdonképpen a tömegtermelő munkahelyek korszerűsítése teremtette meg. 1960-ig ugyanis a pillérek kamra feljött volt elterjedve a medencében. Ez a fejtesmód a műszaki megoldás tekintetében 2—3 szoros előkészítést igénylő dekoncentrált, termelési költség és nem utolsósorban a dolgozók biztonságára vonatkozásában igen kedvezőtlen volt.

A 100 millió forintos beruházás, a vágatlyukasztással jelentős állomáshoz érkezett. Elsősorban jelentősen megjavult a ménkesi bánya szellőztetése. A szükséges kiigazítások után hozzáfoghattak a személy- és termelvény szállításra egyaránt alkalmas gumiszalag-berendezés szereléséhez, aminek elkészítésével a ki- és beszállás idővesztése fél-fél órával csökkent. A lyukasítás napján egyébként már megkezdtek a bányászati aknamélyítő vállalat dolgozói is a harminc vagonos földalatti tároló- és ürítőkamra körzetét, riolot, illetve homokkővet kellett kitermelni és a külszínre szállítani a bányából. Az ott dolgozó brigádok mintegy 35 ezer csillét raktak meg közöttel.

Tiribesi akna

Igazi bányászdiplomából származik Toldi Miklós, a tiribesi aknaüzem 3. sz. pártalapszervezetének titkára. Nagypapja, apja, testvére valamennyien bányászok voltak. Ő 14 éves korában került Nagybatonyba vágatlyukasztó — annak ellenére választotta a vágatlyukasztó szakmát, hogy apja súlyos baleset szenvedett. A most 45 éves Toldi Miklós a bányászéletet Tordason kezdte, majd Újlak, Csiga és végül Tiribes következett.

— Ez a bánya a terenyi bányához képest „tágas bálterem” — mondja nevetve. — En mindig elővágáson dolgoztam, ezt szoktam meg. Az elővágási,

ügy látom, van jövőnk, korai volt beharangozni a bezárást. A kutatás is és az elővágás is jól halad, bizunk benne, hogy a lehetőségek még jobbak lesznek, így több fiatal vállalat nálunk munkát...

Szoros-patak

A nagyapám 95 éves. Bányász volt, minthogy apám is itt dolgozott már Szoros-patakon. Innen ment nyugdíjba. Ő már szegény öt éve meghalt. Úgy mondják: nem ismert határt a munkában és talán ez is hozzájárult, hogy megrokkant. Ő is itt született Szoros-patakon, a bányatelepen, meg én is — emlékszik vissza Béres János vágár Szoros-patakon.

— En 1952-ben kezdtem, 17 éves koromban. A bányához jártam én a nyári iskolai szünetekben, mert itt mindig akadt valami munka. Végigjártam azután a munkahelyeket. Voltam a külszínen, aztán voltam lócúgás is. A mai fiatalok már nem is tudják, hogy mit jelent ez a szó. Akkor még lovakkal szállítottunk. Később oltán tanfolyamokat végeztem, úgy lettem vágár. Apám még dolgozott együtt apjával, de én már vele a sajátos nem. Úgy mondják, a háromlábú réselőt — több volt az talán 120 kilonól — úgy vitte, hogy alólalt és elindult vele. Csapatvezetőként dolgoztam én is. De aztán az egészség állapotom — gerincropás, meszesedés, szív — már nem engedte a nehéz munkát. Orvosi javaslatra kaptam más beosztást. A szénlónál közelítőleg 22 évet húztam le. Dolgoztam elővágáson, kamrafejtesben, frontfejtesben is szocialista brigádban. Két ízben is kaptam kiváló dolgozó kitüntetést. Most meg a vasakat emelgetem...

Kaleidoszkóp

FOLYAMATOS MUNKAREND

Figyelemreméltó kezdeményezés született Kányás-aknaüzemben. A nagy értékű földalatti gépek fokozott kihasználása érdekében. Kísérleti jelleggel, 1978. szeptember 4-től, december végéig folyamatos munkarendet vezettek be.

Kányás-aknaüzemben a déli bányamezőben üzemelő 2 MKE-ánjáró biztosítással ellátott, komplex gépésztű frontfejtesben a töredézet hamokos íste különösen munkaszüneti napokat követően ólilándóan beszakadt, rontotta a szén minőségét, nagymértékben hátráltatta a frontbrigád munkáját. E zavaró körülmények elhárítására, valamint a nagy értékű termelőberendezések fokozott kihasználására született a kezdeményezés, ezen a fontos munkahelyen.

Az új munkarendben dolgozók heti munkaidéje nem több, mint előtte volt, mert a pihenő, illetve a szabad napok biztosítottak, csak azok nem mindig esnek szombatra és vasárnapra. Az új munkarend bevezetéséről, természetesen az érintett dolgozókkal már jó előre tárgyaltak és végül meggyezésre jutottak. A folyamatos munkarendben való részvételért jelentős anyagi elismeréssel jár együtt. Ezen a munkahelyen ugyanis az Iránymunkabéért 15 forinttal növelték. Ehhez jön még a 10 százalékos folytonossági pótlék, amit ugyan csak folyósítanak. Aki a folyamatos munkarendet vállalja, a már említett telen kívül minden letöltött műszakra 20 forint célprémiumban részesül, amit havonta a műszakok számának megfelelően elszámolnak. Aki december végéig vállalja ezt a munkarendet, annak év végén, minden letöltött műszakra 20 forintot fizetnek ki egy összegben. A szombati és vasárnapi műszakokra, az említettek felül, további 20 forint célprémiumot fizetnek.

ÚJÍTÓ BANYÁSZOK

A Nógrádi Szénbányák dolgozói több mint négyszáz újítási javaslatot nyújtottak már be az idén. Ezek közül 350 hasznosítható. Az újítások bevezetésétől 7 millió 200 ezer forint megtakarítást várnak: ez az összeg minden korábbi eredménynél magasabb. A bányászok újítókedvét táplálja a helyi bányászszakszervezet aktív részvétele a vitás újítási ügyek intézésében, a munkavédelmi újítások külön jutalmazása, de leginkább a vállalat egész — újításoknak — újítóknak kedvezménylé magasabb. Ez utóbbira csak egy, de nagyon jellemző tény: a Nógrádi Szénbányákban két évtizede nem volt peres ügye újítóval.

OTTHONOSABB BANYÁSZLAKÁSOK

A Nógrádi Szénbányáknál az ötödik ötéves tervben a szociális, kulturális beruházásokra, fejlesztésre negyvenmillió forintot fordítanak. Korszerűsítették a fürdőket, az öltözőket, új üzemorvosi rendelőköt alakítottak ki és felújították az üzemi konyhákat. A munkásszállások otthonosabbá tételére hárommillió forint jutott. A bányászok lakásépítésének támogatására az idén már csaknem másfél millió forintot használtak fel. A további tervek között szerepel a salgótarjáni Bányász Művelődési Otthon felújítása, a vállalat bukkszéki és keszthelyi üdülőjének korszerűsítése.

HIDRAULIKUS BANYATÁM ALUMINIUMBÓL

A gyors és biztonságos bányaművelés újabb eszközét, úgynevezett hidraulikus alumínium bányatámot készíti a Magyar Alumíniumipari Trószat ballagasyarmati Fémapari Vállalata. Ezek az eddig használt acél támaszok — amelyeket külföldről szerezünk be — valamivel drágábbak, de súlyuk egyharmada azoknak, mindössze 40—50 kilósa. Így könnyebb a szállítás, mozgatás, szerelés, s ezáltal bőven megtérül az árkülönbözet. Egyedi frontfejtesek biztosítására használják vízszintes és álló alakban egyaránt. A magyar szén- és ásványbányák szakértői kipróbálás után rendkívül jónak találták, s 1980-tól már mindenütt e támasz alkalmazására térnek át.

Az idén felavatott üzemben évente 4 ezer darab készíthet belőlük. Ez a mennyiség azonban kevés, annál is inkább, mert az eredetileg csak belöldi felhasználásra szánt hidraulikus alumínium támasz iránt határainkon kívül is igen nagy az érdeklődés. Jövő év végére újabb üzem kerül a mostani mellé, így a termelés megkétszereződik. A csaknem 150 millió forintos beruházás a gazdaságossági számítások szerint hozzávetőleg négy év alatt térül meg.

FÖLD ALATTI BANYAMŰZEUM

Salgótarján városossá válását a szénbányászat tette lehetővé. Hogy a városba látogatók bel- és külföldi turistáknak a bányászás élményében leheszen részesük, a Nógrádi Szénbányák 1965. május 1-én megnyitotta a város központjában lévő volt Jászai-lejtőszéknél kialakított, földalatti bányamúzeumot. A 280 méteres vágatrendszer — Európában a nyugatnémetországi Bochumi és a csehszlovákiai prágai után ez a harmadik — lehetővé teszi, hogy rövidben bemutatásuk a szén keletkezését, a különböző vágatbiztosításokat, a múltbani és jelenlegi széntermelés módjait, különféle munkaeszközöket, világítóberendezéseket. Képzőnkön a múzeum bejárata.

A gyakorlat sikerült

A csoport kész az akció elkezdésére...

Felkészültségből jelesre vizsgáltak

A köd nem volt „bekalkulálva”

magyarozól a parancsnok. Az egyik csoport eltűnik az utat szegélyező kukoricásban, a másik elindul felfelé az országúton, pár percen belül már csak a lépteiket halljuk. „Na, induljunk mi is – szól a parancsnok és átugorja a part menti ártot. Követjük, a fotós kolléga rosszul „landol” az órok túlsó oldalán, összeszedjük a tászkából kihullott felszerelést, s belevetjük magunkat a kukoricába.

(Tóth Tibor zászlóaljparancsnok: Minden évben, a kiképzési tervnek megfelelően hajlunk végre az ehhez hasonló üzemeltetési gyakorlatot. Tavasszal és ősszel van a felkészülés, amikor munkásaink megismerkednek az elméleti és gyakorlati feladatokkal. Ennek mintegy összegzése volt ez a komplex feladatmegoldás, amikor egy feltételezett diverzáncsoporthoz bekerítés és elfogása a cél. A komló a legegyszerűbb tagja részletes ismeret a művelet mozzanatait, ezen a „vizsgán” a megbízhatóságot adnak bizonyítást. A szétválasztás leple alatt történik meg a felismerés, adott időre kellett befejezni a közbizottságot.)

Előttünk zörögnek a száraz kukoricaszárak, ruhánk meglesz a bogáccsal, nadrárgszárunk már csuromvízes a hajnali harmattól nedves aljnövénnyel. A kukoricatábla szélén, a dombtetőn egy egység készülődik, begyakorolt mozdulatokkal szerelik össze az antennát. Milyen magasra kell felállítani? – hangzik a kérdés. A válasz bizonytalan, talán a távolságtól függ, pedig a meghatározó a frekvencia. Az egységparancsnok bosszús, nem mondja, de látszik rajta, amit gondolt: ez bizony sokszor elmondták, tudni kellene. A domboldalról körbenézünk, a

völgyben a sűrű párában csak egy-két fa csúcsa emelkedik ki. Embereket nem látunk sehol, a sűrű, tejfehér köd gomolyog mindenütt. Továbbindulunk, átvágunk a bozótban, végigcopolgunk a mezőn. „Itt legelnek a halstein-friz tehének – morog valaki dühösen mellettünk, miközben nagy igyekezettel próbálja lecsuszkorláni a trágyát a csizmájáról. A ködben, a partok partján feltűnik ismét egy csoport, négyen vannak, hasonlók a fűben, arcuk megfeszített figyelem. Itt „letáborozunk”, állítógazd a legjobb hely, hogy lássunk is valamit.

(Az ellenség a völgyben, egy alhagyott tanján fészkelte be magát – magyarázta utólag Tóth Tibor. A bekerítést időre kellett végezni, amelyet követően a terv szerinti felszólították a rejtőzködők, hogy adják meg magukat, mert nem menekülhetnek, be vannak kerítve. Az ellenség erre tiszteletnyilatkozott, majd rövid harc után a diverzáncsoporthoz néhányan kitérrel próbáltak.)

Adják meg magukat, be vannak kerítve – hallatszik lentről, mi meg meresztjük szemünket, de nem látunk semmit. Aztán elszabadul a pokol, mindentől lövöldözések, torkolattűzek villannak, mellettem is felkattog egy golyószóró, csak úgy pattognak ki belőle az üres töltényhüvelyek. Hátnk mögött az erdő visszhangzik, mint ha egy óriási bádoglemez ütögetnének...

Piros rakéta bukkán ki a ködből. Iránya jelzi, merre menekülnek – magyarázta később. A fegyverpogóság pillanatnyi szünet nélkül folytatódik, homályos, imbolygó, számkunkra céltalanul fútkos alakok tűnnek fel. Mellettem megjelzik, hogy talán az a két alak lehet az ellenség, akik annyira szedik a lábukat. Pár perc múlva már le is fegyverzik őket, a hadműveletnek vége. Fellövök a hármast rakétát, jelezve, hogy a szétszórta elhelyezkedő alegységek gyülekezzenek a tanyaudvaron.

(Tóth Tibor parancsnok: – Véleményem szerint az alegység jól, figyelmeztetetlen hajtotta végre a gyakorlatot. Ez természetesen nem jelentette azt, hogy kisebb-nagyobb hiányosságok nem fordulnak elő. Az itt résztvevők olyan elvtársak, akik szíveskedtek a szerkesztői feladatokat, szabad idejük felajánlásával vesznek részt a nemegyszer nagyon is megterhelő gyakorlatokban. A „vizsga” jól sikerült – ezt állapította meg dr. Schwarcz József pártbizottsági titkár és a jelen levő megyei parancsnok képviselői is.)

A napkorong kiemelkedik a ködből, a sugarak behasítanak a felhőségekbe. Lassan felmelegedik a levegő, visszavonulunk a gépkocsikhoz. Most érezzük csak, hogy mennyire átfáztunk. A motorfűtés azonban hamarosan „kiolvastja” elgémberedett végtagjainkat.

Békéssy Gábor
Fotók: Kőrödi Gábor

Felhívás politikai vetélkedőre

A KISZ Mecseki Szézbányák Bizottsága és a vállalat Szakszervezeti Bizottsága politikai vetélkedőt rendez a „MAGYAR KOMMUNISTA MOZGALOM HATVAN ÉVE” címmel.

A vetélkedőn részt vehetnek a Mecseki Szézbányák dolgozói 3–3 fős csapatokkal. Uzenemként a KISZ-alszervezetek számára megfelelő számú csapat nevezését fogadjuk el maximálisan. (Nemcsak KISZ-tagoké!)

NEVEZÉSI HATÁRIDŐ: 1978. november 4. A nevezéseket a KISZ Mecseki Szézbányák bizottsága címe (Pécs, Komját A. u. 5.) kérjük megküldeni.

Nagyszámú nevezés esetén területi elődöntőket rendezünk (Pécs, Komló) november 17-én, a vállalati döntő időpontja: 1978. november 24.

A vetélkedő kérdéseit a magyar és a Baranya megyei kommunista mozgalom hatvanéves történetével, kiemelkedő eseményeivel, jelentős alakjaival kapcsolatban állítjuk össze.

Felkészülési anyagunk javasoljuk:

— A magyar forradalmi munkásmozgalom története;

— Munkásmozgalmunk harcainak (Baranya megyei biográfia 1968);

— Válogatott dokumentumok a baronai-pécsi munkásmozgalom történetéből 1–3. kötet (pécsi Janus Pannoniusz Múzeum kiadása);

— Baranya megye 1919-ben (tanulmányok, dokumentumok, visszaemlékezések 1969. MSZMP Baranya megyei Bizottság kiadása);

— Magyar munkásmozgalom rövid története (pártoktatási tankönyv)

— A szocialista forradalomért (A munkásmozgalom kiemelkedő személyiségei);

— az ifjúsági vitakör vonatkozó füzetei;

— tömegkommunikációs eszközök napi anyagai;

A vállalati vetélkedőre a csapatok jutalmazása:

I. helyezés: külföldi jutalomút; II. helyezés: Belföldi üdülés; III–VI. helyezés: Tárgyjutalom.

Eredményes felkészülést, jó vetélkedést kívánunk.

Keszler Ferenc
szb-titkár

Vass László
KISZ-biz.-titkár

Rejtvény-megfejtés

Lapunk október 10-én megjelent számában a „Carbon-termekek” című rejtvény helyes megfejtése a következő: vízszintes 11.: Pepita gyermekbútorok; vízszintes 62.: Női szandálak; függőleges 14.: Parkasz kabát; függőleges 23.: Szovjetunióba. A pontos válaszokat beküldők közül — sorolási útján — a következők kapnak könyvjutalmat: Fűri István, 7300 Komló, Április 4. út 17.; Kelemen István, 7352 Györe, Rákóczi út 43.; Szilágyi Györgyné, 7300 Komló, Tavassy u. 3.; Radó József, 7629 Pécs, Dobbó István u. 59.; Ifj. Ruda Sándor, 7300 Komló, Irinyi út 2. A könyveket postán küldjük el a nyerteseknek.

MOZIMŰSOR

A hét filmje: OLYAN MINT OTTHON. Késztés Márta legújabb filmje kissé eltér az előző alkotásaitól. A sok vitát kiváltó kilenc hónap és 66 kettő filmje után nem „női” szemmel vizsgálja az őt izgató problémákat, jelenségeket. Főhőse mai értelmiségi típus, az eddigiektől eltérően — férfi, akinek sorsa szorosan összekapcsolódik egy tízéves kislánnyal, Zsuzsi sorsával. Kettejük kapcsolatának, közös életének története a film. A színes magyar film főszerelője: Cinkóczi Zsuzsa, Jan Nowicki, Anna Karina, Pécsi Ildikó, Sallai Katalin és Bence Ferenc.

PETŐFI (PECS): 23-tól 30-ig: Tacumseh (1. ea.) NDK színes film. Előadások: 24-től 30-ig: 3 óra. 26-án: Alba Regia. Előadások: 3 óra.

Előadások: 15, 17 óra. Matiné: 29-én: A varázsló. Magyar színes film. Előadások: de 10 óra.

ZRINYI (KOMLO): 24–25-én: Pálfi István. II. Amerikai színes film. (50%-kal felemelt helyről) 26-tól 29-ig: Blöff. Olasz színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyről) 30-án: Legatő. Magyar színes film. Előadások: 4, 6, 8 óra. Art Kino: 27-én: A három asszonya. Japán film. Előadások: 8 óra.

ZENGO GYÖNGYÉ (HOSSZŰHE- TENY): 24–25-én: A leigázottak bolygója. NDK színes, színr. film. 28–29-én: Fayed bíró, akit Sirriffnek hívtak Francia színes, színr. film. (20%-kal felemelt helyről) 30-án: Sodrásban. Magyar film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

MAZASZASZVÁR: 24–25-én: Cirkusz a cirkuszban. Cseh–szovjet színes, színr. film. 28–29-én: Híntőnjáró szerelem. Magyar színes film. Előadások: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 óra.

FEK KLUBBÓZÁS: 25-én: Halálóra magad maradj. NSZK színes, színr. film. 29-én: Blazmi állásban. Amerikai színes film. (50%-kal felemelt helyről)

RÁKÓCI (PECS): 24-én: Blöff. Olasz színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyről) 24-én: Hűz óra. Magyar film. 26–27-én: Hollywood. Hollywood. Amerikai színes film. (50%-kal felemelt helyről) 28–29-én: Megtalálták a 7. századot. Francia színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyről) 30-án: Ahová lépek, ott fű nem terem. Francia színes, színr. film. Előadások: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 óra. Matiné: 29-én: Két pont között a legdrágább görbe. Magyar színes film. Visszatérés az földé. Amerikai színes, színr. film. Előadások: de, 10, 3 óra.

MAJUS I. (VASAS): 24-én: A Sóllyam nyomában. NDK színes, színr. film. 26–27-én: Ahová lépek, ott fű nem terem. Francia színes, színr. film. (50%-kal felemelt helyről) 28–29-én: A leigázottak bolygója. NDK színes, színr. film. 29-én: Hűz óra. Magyar film. 30-án: A komédiás. Amerikai színes film. 16. évfői. Előadások: hétköznap 16, vasárnap 14, 16 óra.

KODALY (VASAS I.): 24-én: A komédiás. Amerikai színes film. 16. évfői. 25-én: Sodrásban. Magyar film. 27-én: Elvagyodát. Szovjet színes, színr. film. 29-én: Gyilkos szenvedély. Ramán színes, színr. film. Előadások: de 10, 3 óra.

MECSKÉKNADÁS: 24–25-én: XXI. olimpiai játékok. Kanadai film. 27-től 30-ig: Olyan, mint otthon. Magyar színes film. 30-án: Ruzsalka menő. Bolad–szovjet színr. film. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

A hagyományokhoz híven a magyarországi Művelődési Ház az idén is megrendezte vidám szüreti karnévját. Képnélkül a szüreti mulatság egyik csoportja látható. Fotó: Lenhardt

Dr. Schwarcz József (balról) vállalati pártbizottsági titkár is részt vett a gyakorlaton

Asztalitenisz

A Vasasi Bányász négy éve az NB II-ben

A Vasasi Bányász asztalitenisz együttese. Balról jobbra: Hegedűs József (szakosztályvezető), Szederkényi József, Ragoncsa Ferenc, Bocz Attila, Tóth László, Koronics Károly, Horváth József, Csizmadia Imre.

— Nehezebb bekerülni mint bentmaradni... — mondták 1974-ben a vasasi pingpongosok, amikor nagy küzdelmek árán bajnokságot nyert a csapat. Férste a bentmaradás se járt magától, az együletes minden tagjától áldozatokat követelt.

A magasabb osztályba felkerült csapatban most is szerepel Koronics Károly, Horváth József, Tóth László, Bocz Attila, időkészen nagy segítséget jelentett Ragoncsa Ferenc, Csizmadia Imre és Szederkényi József leigazolása.

A Vasasi Bányász a 8., kétszer 7., de a legjobb eredményt most érte el, amikor az 5. helyen végzett.

Hegedűs József szakosztályvezető 16 éve végzi a szakosztály irányítását, a csapatról a következőket mondta:

— Sportkörünk elnöksége által kitűzött legnagyobb cél az NB II-be való feljutás volt. 1971-ben megyei I. osztályú bajnokságot nyertünk, az osztályon elért eredmény alapján 1972-től az NB III. életpályájában szerepeztünk a feljutás időszakáig. A fiúk egymást segítve és sok mértéktét végigküzdevelés után meg az előtűntek álló feladatokat. A szakmai munkát nagyon jól segítette a kitűnő csapatszellem, enélkül nem lehet sikert elérni.

Szakosztályunk jövőre lesz 25 éves. A jubileum az október 25-én bányász testvérceppal közös jubileumi sportrendezvényeket bonyolítottunk le.

Harmincéves Pécssett a testnevelőtanár-képzés

Az általános iskolai testnevelés az egészséges, szocialista embertípus kialakításának alapjait jelenti nálunk. Ahhoz, hogy edzett, a fizikai megterhelést jól bíró fiatalokat neveljünk, meg kell teremteni a testnevelés tanítás legfontosabb feltételeit. Ebben a munkában nagy szerepet vállalnak hazánkban a tanárképző főiskolák, amelyek 1948 óta a testnevelőtanár-képzés fellegvárai lettek és a három évtized alatt több mint 3700 testnevelő szakembert odatok az országnak.

A három évtizedes munka évfordulójának jegyében, az Oktatási Minisztérium pedagógusképző osztálya mellett működő testnevelési szakbizottság tudományos albizottságának kezdeményezésére az Oktatási Minisztérium, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, az Országos Testnevelési és Sporthivatal, a Baranya megyei Tanács V. B. Testnevelési és Sporthivatala, valamint a Pécsi Tanárképző Főiskola vendügségével, október 25-től 27-ig nemzetközi testnevelési tudományos tanácskozást rendeznek a Pécsi Tanárképző Főiskolán. A megőrgyalásra kerülő témákkal kapcsolatban a

tanárképző főiskolán tartott sajtótájékoztatót dr. Szigeti Lajos, a főiskola tanára elmondta, hogy a tudományos ülések egyik célja megnyitni a testnevelőtanár-képzéssel kapcsolatos hazai és nemzetközi tapasztalatokat, valamint azokat a kutatási eredményeket, melyek jól segíthetik az általános tanárképzés korszerűsítését és fejlesztését. A tudományos ülések egyúttal alkalmasak ad a visszapillantásra, a 30 év alatt megtett út tanulságainak összegezésére, ugyanakkor mellőképpen reprezentálja az előadókban keresztül, az általános iskolai testnevelés, valamint a testnevelési tanárképzés színvonalát.

A holnap délelőtt 9 órakor kezdődő háromnapos tanácskozáson neves szakemberek tartanak előadást, majd szekció üléseken az általános iskolai testnevelőtanár-képzésről és a 6-14 éves korú tanulólétszám testkultúrájának fejlesztésével kapcsolatos legfontosabb tenvelőkről tárgyalnak a résztvevők. Bevezésként — ugyan-csak szekcióban — kerekasztal-beszélgetésre kerül sor az elhangzó előadások témaköréből.

Tóth László

E heti totóránk Baranyi János, nyugdíjas csapatvezető vájár: „A totó kezdete óta rendszeresen játszik minden héten, az eddigi legnagyobb találataim 12-esek voltak! A 3. heti szelvény ráadásra ímeteltan a PVSK. Erzt az Olajbányásznak maximum dntelttlenre van esélye még az otthonában is. Az „x” jellemző lesz a heti szelvényre, mert igazságtalan bírói ítéletet nem lehet adni erre a hétre.

Tippjeim a következők:

1. Olajbányász-PVSK	x 2
2. Bakony-Ország	x
3. Ajka-Bauit	1 x
4. DMTE-Nyiregyháza	x 2
5. Papp J. SE-Kazincbarcika	x 2
6. Gyula-DVSC	x 2
7. Kisvárdai-Örd	1 2
8. Volán-Szegedi D.	1 2
9. Ikarus-BKV Böre	2
10. Balogva-Juventus	1 x
11. Csatorara-Róma	x
12. Laxio-Lanerata	1
13. Torino-Inter	1
14. KKFE-Kecskemét	1

* A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a heti totóeredmények az illeték levonása után a következők: 13 + 1 és 13 találatos szelvény nem volt, 12 találatos 13 darab, nyeresményük 142 161 Ft. 11 találatos 194 db, nyeresményük 3810 forint. 10 találatos 1796 db, nyeresményük 617 forint.

A PMSC legyőzte a ZTE-t Komlói siker Tapolcán

A labdarúgó NB I. mérkőzése során a PMSC Pécssett az elmúlt hét végén a ZTE-t fogadta. A félidőben még 0:0 volt az eredmény, szünet után Lutz és Kardos góljaival a pécsiék 2:0 arányban maguknak biztosították a győzelmet. A legközelebbi forduló mérkőzéseit az NB I. csapatai november 4-én játsszák. A PMSC ekkor a Videotonot fogadja Pécssett. A bajnoki táblázaton a pécsi csapat a 6. helyen áll.

A labdarúgó NB II-ben a 12. fordulón Pécssett rangadó volt, az első helyezett PVSK 1:0 arányban győzött a 2. helyezett MÁV DAC ellen, a Komlói Bányászt a forduló sorsolása Tapolcára szoltította. A komlóiak a jól szereplő Tapolcai Bauxit-bányással mérkőztek a bajnoki pontokért. A találkozó nagy harc után a komlóiak nyerték 1:0 arányban.

gedűs. Komlói Bányász: Bien — Kelemen, Kovács, Mács, Barta — Bányász, Hohmann, Tresch — Kolesánszky; Martinkovics (Gyurina, a 78. percben), Farkas, (Tóth az 55. percben). Edző: Meggyes Lajos. Bauxitbányász SE: Petrovics — Ughy, Fűr, Bakos, Horváth Z., — Ormai, (Szabó K. a 84. percben), Tendli, Kutasi — Németh, Markvai, Szabó Pál, (Mészáros a szünetben). Edző: Csabai Lajos.

* A labdarúgó megyebajnokság mérkőzései során Pécszbabalszon 400 néző előtt játszották az István-akna-Mohács-Véméndi TE találkozót. A bajnokság listavezetője, a mohács-véméndi csapat nagyobb rutin-jának köszönheti a győzelmet. Az eredmény Mohács-Véméndi TE-István-akna Bányász 2:0 (2:0). Mészároszváron a Steinmetz SE volt a hazai bányász-csapat ellenfele. A Mázászvári Bányász 2:1 (1:0) arányban győzött. Pécszbányatelepen Kesztölyvár-Vasasi Bányász mérkőzés volt. A két csapat megosztott a bajnokpontokon, az eredmény 0:0.

A KBSK eseménynaptára

KEZILABDA: Október 28-án, szombaton 15.30-kor Komló—Özd NB I. B. s bajnoki mérkőzés.

LABDARÚGÁS: 29-én, 9.30-kor a megyei serdülő bajnokságban: Komló—Mohács. Az ificsapat szintén a Mohács együttesével játszik 11 órakor. Megyei II. osztály: Komló—Kishárság, 11.30-kor.

13.20-kor az NB II-ért: Komló—Répelcák. A serdülő III. Szentflórcin vendég szerepel. Az országos serdülő és ifjúsági bajnokságban szereplő csapatok Pécssett, a Sportiskola ellen lépnek pályára.

TOMEGRSPORT. 28-án, szombaton és 30-án, hétfőn 15 óratól városi kispályás kézilabda és labdarúgó-bajnokságok.

SAKK. A KBSK OB II-es sakkjai október 29-én Budapesten az Utasellátó csapattal próbálnak szerencsét.

m SPORT

37 versenyző vetélkedett

Juhász István (balról) átadja az I. díjat a győztes „Komarov” brigád tagjának, Farkas Istvánnak. Fotó: Lenhardt József

A Magyar Honvédelmi Szövetség fontos szerepet tölt be a hazafias nevelésben. Itt van lehetőség a katonai szolgálat előtt álló fiatalok előképzésének, a tartalékos állományú pedik színvonalon tarthatja a hadseregben elsajátított alapfeladatokat; fejlesztheti például a lövészkészségét.

Kossuth-bányán — az MHSZ sokrétű lehetőségei közül — évek óta igen eredményesen működik a lövész- és tartalékos tiszti klub. Erről számos elismerés, versenyeredmény tanúsodik, amelyek hátterében szívós munka áll.

Sípos Györggyel — az MHSZ üzemi titkárával — az eredményes munka titkáról beszélgetünk.

— Ha jól meggondolom, nincs ennek titka — mondja a titkár. — 10 éve is van már annak, hogy az üzemben kialakult az az aktívhalálzat, amely katonai akaratból újra és újra meg tudta újítani a mozgalmat és önmagát is. Ehhez a munkához nagyon fontos az akarat, hiszen tagjainkat lazább szabályzatok kötik a mozgalomhoz, mint pl. a tömegszervezetek tagjait. Lövészklubjainkban élénk munka folyik. Rendszeresen megtartjuk a lövőalkozásokat, versenyekre készülünk, vagy éppen mi rendezzük a versenyeket...

— Kérjük, hogy foglalja össze az év eredményeit.

— Kiképzési feladatunkat az

MHSZ 30 éves fennállásának jegyében határozott meg. A legfontosabbnak azt tekintetük, hogy tömegeket mozgassunk meg, és ezért július 15. és augusztus 31. között meghirdettük a szocialista brigádok lövészversenyét. Mivel számítottunk a sikerre, vándordíjat alapítottunk az egyéni és csapatgyőztesnek. A győztes verseny eredményesen ért véget, soha nem próbáltuk ki még ennyien fegyverkezelési készségüket. A 37 versenyző csapat óriási csatát nyert a győzelemért. Eredményeink alapján jogot nyertünk arra, hogy 1979-ben részt vehessünk az országos bajnokságon!

A verseny végeredménye:

1. „Komarov” aknagépész szocialista brigád

2. „Steinmetz” altárho szállító szocialista brigád

3. „Aprilis 4.” aknaszállító szocialista brigád

Egyéni díjak:

Nők:

1. Szabó Ágnes.

2. Wágner Krisztina

3. Haraszti Lászlóné

Férfiak:

1. Bánhegyi László

2. Eberling Ferenc

3. Kovács Miklós

Nemes Vilmos tudósító

Komlói anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Tóth Józsefnek és Laufer Márta Ilonának József, Lichtnecker Istvánnak és Szelepcsényi Márta Erzsébetnek, Adrienn, Gergely Tibor Jánosnak és Bakó Mártonnak Tibor, Orsós Józsefnek és Balogh Mária Annának, Kántor Istvánnak és Zuder Mária Annának Zoltán, Haskó Istvánnak és Kelemen Erzsébet Ilonának József, Fejes Istvánnak és Bene Juliánának Andrea, Kiss Lászlónak és Tóth Rozáliának Attila, Szalai Gyulának és Papp Katalinnak Ivet, Szabó Tibornak és Bencsik Erika Ilonának Szabolcs, Dóra Jánosnak és Bauer Veronika Mária Annának Renáta, Berta Veronika és Kása Erzsébetnek Gábor, Gyöngyös Józsefnek és Sepsi Arannának József, Pintér Imrénének és Lócal Illdikó Aranka Annának Zsolt, Korösi Lajosnak és Erdélyi Mártának Tamás, Sándor Ernő Zoltánnak és Huliyk Ilonának László János, Molnár Ernő Ferencnek és Nádling Jolánnak Erna, Györi Zoltán Jánosnak és Kiltel Karinának Anikó, Wéber László Jánosnak és Lovas Ibolyának Ivet, Geray Imrénének és Weith Katalinnak Imre, Kovács Lászlónak és Budai Magdolna Annának Andrea, Takács Katalinnak és Mácaosi Ibolyának Renáta, Szám Tibornak és Vilihs Erzsébetnek Tibor, Márcz Józsefnek és Pozsgai Mártának Norbert, Ungár Jánosnak és Bagl Ibolya Gyöngyinek János, Szabó Jánosnak és Buchert Elnának Zoltán, Orsós Teréznek és Vassó Ágnes Mária Annának Barbara Dorottya, Tamás Lászlónak és Krauter Editnek Gábor, Mátyás Józsefnek és Faraöz Etelkának Tímea, Bogdán Józsefnek és Orsós Teréznek Sándor Miklós, Széles Lászlónak és Jámbor Zsuzsanna Luizának Barnabás, Fehér Józsefnek és Bakó Katalinnak Mária, Berényi Attilának és Dáme Erzsébetnek Judit, Abraham Lajosnak és Dukovics Györgyének Évának Lajos, Doboszi Istvánnak és Nagy Juditnak Judit, Katona Sándor Miklósnak és Marosvári Ágnesnek Dénes, Baricz Miklósnek és Varga Anna Katalinnak Katalin, Nováczkó István és Zsuzsanna Anna Agnesnek Gábor, Tamás Józsefnek és Simon Edit Györgyinek József, Szeemes Jánosnak és Wéber Mária Annának Gabriella, Andók Jánosnak és Papp Irénnek Zsuzsanna Katalin, Péter László és Zsuzsanna Annának Ágnesnének Tamás, Vicsz Gyulának és Czifra Juliánának Livia, Szirmai Ferencnek és Matyó Ágnesnek Mária, Györgye Attilának és Mackó Katalin Erzsébetnek Brigitta, Tresch Józsefnek és Kertész Illdikó Ágnesnek Mária, Márton Tamás Péternek és Adámfi Rózsának Dána, Galysai Gézőnek és Pótlós Erzsébet Katalinnak Judit Zoltán, Péter Józsefnek és Kis-papp Ilona Margitnak István, Radics Zoltánnak és Tresch Ilona Irénnek Andrea, Jakab Zoltánnak és Szatmári Jolánnak Mária, Edel Mihálynak és Oláh Mária Annának Mária, Székely István és Mészáros Péter Zsolt, Orsós Imrénének és Orsós Ilonának István, Kretz Józsefnek és Schmidt Mária Annának Zsuzsanna, Péterpál Aladár Mária Annának Magdolna, Léval Andrásnak és Lelke Irén Ibolyának István, Schöffér Józsefnek és Aróczki Etelkának Ivet, Csabot Zoltánnak és Ömböli Erzsébetnek Gábor, Laklók Józsefnek és Fónál Erzsébet Katalin Mária, Papp Imrénének és Nagy Anna Ilonának Ester, Radics Zoltánnak és Fischer Beáta Anettának Beáta Anetta, Szautner Györgynek és Olman Klárának Klára, Balogh Lászlónak és Réder Annának Zoltán, Tótszeg Lajosnak és Kornyán István Anikó, Schmelz Józsefnek és Matu Editnek Gábor, Hauch Ferencnek és Gergely Magdolnának Krisztina, Ács Istvánnak és Widner Ilonának Mária, Csóklik Gábornak és Bócsa Mária Margit, Makarász Péternek és

Turóczy Anqéliának Balázs Péter, Sipos Józsefnek és Kötai Erzsébetnek Gábor Zoltán, Majoros Attilának és Pusztai Mária Annának László, Sarkadi Lajosnak és Kürti Teréznek Imre Tamás, Bagl Beáta és Páll Irénnek Rejina, Fálváry Tibornak és Marzotta Mária Annának Tibor, Mató Lajosnak és Leipold Erzsébetnek Zsuzsanna, Molnár Lajosnak és Árkai Mária Annának Gábor Lajos, Nagy Imrénének és Bartos Ilonának Anita, Mezei Józsefnek és Székely Mária Annának Zsolt, Bócsai Ferencnek és Kalányos Gizellának Mária, Gulácsy Gábornak és Wágner Ilonának Gabriella, Glásk Lászlónak és Anderla Feréznek Gabriella, Patcsai Zoltánnak és Barócs Juditnak László Zsolt, Pócs Jánosnak és Werb Erzsébetnek Gabriella Magdolna, Dávid Jánosnak és Szabó Irénnek János, Villányi Lászlónak és Ziring Evának Andrea, Vihar Jánosnak és Dárkó Katalinnak Gabriella, Botos Attilának és Husch Erzsébetnek Tünde, Farkas Ferencnek és Kersák Annának Bólint, Varga Gézőnek és Molnár Ágnesnek Ferenc nevű gyermeke született.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Baldizsar János és Vékó Rita, Kelemen Csaba és Hósé Erika, Kovács István és Buzás Fldra, Szolnoki Bela és Csillag Katalin, Zuder Antal Tibor és Schmidt Gábor Jánosnak és Buchert Elnának Zoltán, Orsós Teréznek és Vassó Ágnes Mária Annának Barbara Dorottya, Tamás Lászlónak és Krauter Editnek Gábor, Mátyás Józsefnek és Faraöz Etelkának Tímea, Bogdán Józsefnek és Orsós Teréznek Sándor Miklós, Széles Lászlónak és Jámbor Zsuzsanna Luizának Barnabás, Fehér Józsefnek és Bakó Katalinnak Mária, Berényi Attilának és Dáme Erzsébetnek Judit, Abraham Lajosnak és Dukovics Györgyének Évának Lajos, Doboszi Istvánnak és Nagy Juditnak Judit, Katona Sándor Miklósnak és Marosvári Ágnesnek Dénes, Baricz Miklósnek és Varga Anna Katalinnak Katalin, Nováczkó István és Zsuzsanna Anna Agnesnek Gábor, Tamás Józsefnek és Simon Edit Györgyinek József, Szeemes Jánosnak és Wéber Mária Annának Gabriella, Andók Jánosnak és Papp Irénnek Zsuzsanna Katalin, Péter László és Zsuzsanna Annának Ágnesnének Tamás, Vicsz Gyulának és Czifra Juliánának Livia, Szirmai Ferencnek és Matyó Ágnesnek Mária, Györgye Attilának és Mackó Katalin Erzsébetnek Brigitta, Tresch Józsefnek és Kertész Illdikó Ágnesnek Mária, Márton Tamás Péternek és Adámfi Rózsának Dána, Galysai Gézőnek és Pótlós Erzsébet Katalinnak Judit Zoltán, Péter Józsefnek és Kis-papp Ilona Margitnak István, Radics Zoltánnak és Tresch Ilona Irénnek Andrea, Jakab Zoltánnak és Szatmári Jolánnak Mária, Edel Mihálynak és Oláh Mária Annának Mária, Székely István és Mészáros Péter Zsolt, Orsós Imrénének és Orsós Ilonának István, Kretz Józsefnek és Schmidt Mária Annának Zsuzsanna, Péterpál Aladár Mária Annának Magdolna, Léval Andrásnak és Lelke Irén Ibolyának István, Schöffér Józsefnek és Aróczki Etelkának Ivet, Csabot Zoltánnak és Ömböli Erzsébetnek Gábor, Laklók Józsefnek és Fónál Erzsébet Katalin Mária, Papp Imrénének és Nagy Anna Ilonának Ester, Radics Zoltánnak és Fischer Beáta Anettának Beáta Anetta, Szautner Györgynek és Olman Klárának Klára, Balogh Lászlónak és Réder Annának Zoltán, Tótszeg Lajosnak és Kornyán István Anikó, Schmelz Józsefnek és Matu Editnek Gábor, Hauch Ferencnek és Gergely Magdolnának Krisztina, Ács Istvánnak és Widner Ilonának Mária, Csóklik Gábornak és Bócsa Mária Margit, Makarász Péternek és

Kohl Antal, Schelb József, Gálcsai Józsefnek és Sierl Teréz, Kocsis János, Kollár Dénes, Kovács Györgynek és Sparanberger, Eva, Zsidó Katalin és Kar Teréz, Pótlós Ferencnek és Schöffér Teréz, Szederkényi Adámné és Szauer Eva, Berta Lajosné és Récsenbék Mária, Snyódi Anitáné és Kalász Mária, Szték Mihályné és Reisz Mária, Molnár Vilmos, Blán János, Takács Illánsné és Szabó Erzsébet, Nagy János Dalos Lászlóné és Német Katalin Tamás Józsefné és Kiss Etelka, Czákó Jánosné és Nevelics Zsuzsanna, Kovács Vince, Zalkó Nándor, Pacsné Pál, Füstner József, Róvai István, Takács István, Gassz Adámné és Renner Erzsébet, Jakab József, Barzsényi Antalné és Bágyas Eszter, Szabó Teréz, Lajosné és Békésné és Fintor Rozália, Nagy János, Bitter Károlyné és Lecht Anna.

A Nagy Október

Egész nemzetek élnek már magyar földön, amelyek számára november hetediké fényes, szép ünnepnap. Az első, diadalmas oroszországi proletárforradalom győzelmének napja 1917-ben forrása, kezdete volt a világ munkásosztálya későbbi győzelmeinek.

Mikor, hogyan szólalt meg a Nagy Október hangja a magyar munkások között? Hogyan, milyen közvetítéssel érkezett a proletárforradalom első híre? Milyen volt az első visszhang?

Hadd idézzünk először egy nagy magyar író, Mórá Ferencet. Később sokszor felrőttek ellenségei, emlegették büszkén barátai az 1918-as polgári demokratikus forradalomban vállalt bátor, nyílt szerepét. Nem szabad elfelejteni azt a cikkét sem, amelyet 1917. november 10-én írt a „Szegeji Napló”-ba. Ezt írta: „... az első hang, ami idehullik a munkások és katonák forradalmából, már új hang, friss reményeket keltő, s bátor várakozást ébresztő...”

És kimondta azt is, amit bizony nagyon kevesen mondtak ki még akkor a magyar értelmiség tagjai közül, kimondta, hogy az orosz forradalomban éppen azokban a napokban változott meg minden, hiszen addig, a februári forradalom után még csak a régi világ emberei árgátlak Pétervár és Moszkva politikai vezetésében. A színpad változott, a cári hatalom sárga világitását fölváltoztatta a forradalom izzó pirosra, reglamás tábornokok helyett, nehéz léptű kozákok léptek színpadra, a fojtott hangú beszélgetést durva káromlások követték, a cár helyett Kerenszkij körül mozgott minden, de a darab, amit játszottak, ugyanaz volt! — írta a magyar író a Nagy Október előtti időről. S meglátta, kimondta azonnal: a világtörténelem alkotója, formálója lett az orosz proletárság. Így írt Mórá Ferenc: „A hitünk virága, amiből a vérontás nem tudott gyümölcsöt érlelni, kinyílik újra, s várja az orosz felhők áldását. Az orosz proletártömeg megmozdult, s ennek a tömegnek ellen tud-e állni a hazug érveknek, gyűlölködő úszításoknak homoktengere? Az orosz tenger megmozdult...”

Ez az írás november 10-én jelent meg a szegeji lapban: azaz három nappal azután, hogy Pétervárott, a Néva partján győzött a proletárforradalom.

Az 1918-as október, az „összírósás forradalom” az első lépés volt magyar földön, és azt követte a sorsfordító nagy lépés, azoké, akik jól hallották meg, mit üzent az orosz munkás a magyarnak, Pétervár proletárjai a világ proletárjainak: jött a március 21-i forradalom, a magyar proletárforradalom, a Tanácsköztársaság kiáltása.

Erre emlékezünk ország-szerte e napokban.

MECSEKI

BÁNYÁSZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komló városi Bizottságainak hetilapja

XVI. évf. 44. szám

Ára: 1 Ft

1978. október 31., kedd

Mai számunkban

AZ IFJÚSÁGI PARLAMENTEKEN HANGZOTT EL
(Tudósítások a 2-es oldalon)

A BRIGÁDELET DEMOKRATIZMUSA
(Tudósítás a 3-as oldalon)

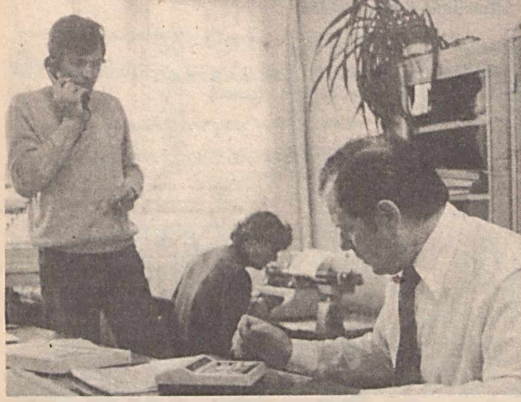
SZÁZADUNK KORSZAKTEREMTŐ ESEMÉNYE
(Unnepi összeállítás az 5-ös oldalon)

A KOZÉRDEKŰ BEJELENTÉSEK HELYZETE
(Cikk a 6-os oldalon)

Közös erőfeszítéssel a Mecseki Szénbányáknál meghirdetett november 11-i, szombati „Kommunista műszak” sikeréért!

Halló! Itt versenyiroda!

Teljesítették — túlteljesítették!

Ezek a szavak naponta többször is elhangzanak a vállalati munkaverseny irodáján és az év utolsó negyedévé következik ezután rendszeresen jelentkező az újság hasábjain, olyan szociális eredményekkel, amelyek kiemelkedő a szociális brigádmunka mindhárom félévének teljesítése területén. Sok brigád ért el kimagasló eredményt! Közülük szólnak most a legjobbakról, akik szinte valamennyien részt vesznek a Külfejlesztési Üzemben dolgozó Müller Lajos brigádja által a KMP 60. évfordulója tiszteletére kezdeményezett munkaversenyben.

PÉCS-BANYAOZEMEN Benedek Miklós 19 fős feltáró szociális brigádja szeptember 30-ig végrehajtási tervét 112,4%-ra, a teljesítménytervét 117%-ra teljesítette. Első helyezést ért el a vállalati munkaverseny I. szakaszában és első helyezést ért el az üzemi feltáró brigádok közötti munkaversenyben is. Több év teljesít a „Vállalat Kiváló Brigádja” kitüntetés követelmény szintjét. 1978-ban is megpályázták a kitüntetést. A szociális brigádmunka három félévének megfelelően időarányosan eddig minden vállalatukat teljesítették.

VASAS-BANYAOZEM. Az üzem közfejlesztési szenteremelési programját az V/a. szintű feltárás biztosítja. E kiemelt jelentőségű munkát végzi Keszler György végrehajtó szociális brigádja. A kezdeti időszakban sok gondal küszködt a brigád, de az odairányított korszerű gépek, berendezések segítségével a nagy hagyományokkal rendelkező kollektíva napjainkban már jó eredményeket ér el. Tenni akarás, lelkesedésük megmutatták az elmúlt hét szombatján megkezdett brigádgyűlésükön is, ahol az üzemi politikai, gazdasági vezetőivel közösen beszélték meg az elkövetkezendő időszak feladatait. A közös elhatározás itt most nagyon fontos, hiszen sok múlik a brigádokon az üzem jövőjét illetően.

KOSSUTH-BANYAOZEM. Szilágyi Sándor 75 fős fejtesz brigádja kimagasló munkasikeret ért el ebben az évben. Mennyiségi tervüket 117,2%-ra, teljesítménytervüket 106,3%-ra teljesítették az év első kilenc hónapjában. Jó eredményeket érték el az anyagtakarékoság

és a társadalmi munkavégzés területén is. Rendszeresen részt vesznek és eredményesen szerepelnek sportnapokon, vetélkedőkön. Az év hátralévő időszakában eredményeik további javulása várható. Nagy gondot kell fordítani a baleseti helyzetük javítására, hogy ebben a tekintetben is eredményesen vehessék fel a versenyt az üzem, illetve a vállalat más brigádjaival.

ZOBÁK-BANYAOZEM. A 703-as Lengyel Jenő vezette előjáró szociális brigád 12 tagja odaadó és lelkes munkájával végrehajtási tervét 113,3%-ra, teljesítménytervét 131%-ra teljesítette az év első kilenc hónapjában. Teljesítették a vállalat igazgatójával kötött szerződésüket és eleget tettek az üzemvezetői szerződésben vállaltaknak is. A szociális brigádmunka mellett vállalt feladatokat időarányosan teljesítették, sőt több tekintetben túlteljesítették. 1978-ban a Vállalat Kiváló Brigádja kitüntetés elnyerésére tettek vállalatot.

Osszeállította:
Gungli János
váll. versenytitkár

Az ifjúsági parlamenteken hangzott el

Sikeres „második félidő”

Gyanítom, hogy a tanácskozásnak, üléseknek is van lélektana. Sejtjem, hogy a jól időzített felszólalás további véleménynyilvánításra ösztönzi a résztvevőket, s elmondják azt, amit egyébként a folyószóbeszélgetéseken amúgy is szóba ejtenek.

Az igazgatóság és a kutatási osztály ifjúsági parlamentjén rendszerben ment minden. Volt szabályos elnökség, ott voltak az osztályvezetők, a 76 harminc évvel aluli fiatalból is megjelent úgy harminc. A kutatási osztályról is jelen voltak vagy hatan. A számok azonban senkit se sarkalljanak elhamarkodott megjegyzésekre, akik megletenek, valószínűleg megbízást kaptak, mondjanak véleményt a munkatársaik helyett is.

A beszámoló kerek egész volt. Harka Zoltán, az ifjúsági bizottság elnöke körültekintően beszámolt mindenről. Elmondta, hogy a fiatalok pályakezdesi időszakában a munkahelyi vezetők nagyobb törődéssel foglalkoznak velük. Legutóbb szeptember 20-án és 21-én hívták össze az 5 évvel nem régebben itt dolgozókat, s ott nagyon sok olyan gondra derített fényt, amelyet eddig a munkahelyi vezető sem tudott. Egy-egy kérdésben már azon a találkozón is döntés született, de a legtöbb felvetésről csak később történik intézkedés. Nincs különösebb probléma a továbbtanulással sem, hiszen eddig aki jelentkezett, a vállalattól megkapott minden törvényben előírt kedvezményt.

Az itt dolgozó fiatalok aktív kivesszék részüket a munkaversenyből is. Minden évben bekapcsolódnak az alkott ifjúsági pályázati rendszerbe, szép eredményeket is érnek el. Ugyancsak hallatják szavukat a szociális brigádmunkában, gond csak az, hogy néhányan, akik szociális brigádtagok akarnak lenni, nem tudnak, mert az osztályuk nem szerződött meg. A bérzéssel kapcsolatosan is vannak nehézségek. A régebben munkába álltak alapjára a rendszeres évi emelések ellenére is nagyon minimális. Az újonnan felvett dolgozók viszont már az új beosztás szerinti kapják a fizetést, így azután az a furcsa helyzet áll elő, hogy a 8-10 éves munkaviszonnyal rendelkező dolgozó is szinte ugyanany-

nyit kap, mint egy nemrég munkába állt fiatal. Átmeneti gondot okozott az is, hogy a diplomát szerzett fiatalok nem kapták meg rögtön a képzettségüknek megfelelő bérkategória minimumát.

A lakáskérdést változatlanul a legégetőbb problémaként emlegették. Az igaz, hogy javult a helyzet, mert az 1974-76-os 6 lakásútalással szemben 1976 szeptember 10-én 10 lakáshoz jutottak az igazgatóság és a kutatási osztály fiataljai. Ez azonban még mindig kevés, hiszen az itt dolgozó fiatalok legtöbbször családtagok, s a megváltozott életkörülményeikhez szeretnek önálló „fészket” is kialakítani.

A beszámoló elhangzott, s amikor az elnök felszólította a megjelenteket, mondták el véleményüket, olyan csend következett, hogy a szomszédos országúton meg lehetett számolni, hány autó haladt el rajta. Pedig az elnökség tagjai tudták, hogy van jó néhány vélemény, mert a tanácskozás előtt a munkahelyeken „megszondázták” a fiatalokat, milyen gondokra keresik ki a választ. Végül Bogár József igazgatóhelyettes állt fel, s kifejtette, hogy ők tulajdonképpen örülnek, hogy nincs kérdésük, óhajuk, panaszkodás az itt megjelenteknek, hiszen ez azt jelenti, a vezetők jól végzik munkájukat, minden a legnagyobb rendben van. Ez a hozzászólás azután felszólította a vélemények eddig lezárt szilpéit, a karok egymás után emelkedtek a magasba, záporoztak a kérdések, egyszerűen a parlamentáris kereteken belül a kérdés megfogalmazásánál tovább mentek. Egyik fiatal arra kért választ, mondjanak határozott időpontot arra, mikor számíthat lakásútalásra; a másik pedig kevesellte az egyetemet végzettség szabadságát; a harmadik az egyetemen előkészítőkre adható tanulmányi szabadságokról érdeklődött. Volt olyan, aki azt nehezményezte, hogy az egyetemi évnek nem számítanak be a munkaviszonyba, más azt vetette fel: lehet-e ifjúsági lakásépítő szövetkezetet szervezni. Szinte záporoztak a kérdések, a jelen lévő illetékesek pedig sorra-rendre megválaszolták azokat.

Futballnyelven szólva, jól sikerült az igazgatóság és a kutatási osztály ifjúsági parla-

mentjén a második félidő. Az ott megjelentek nyugodtan elmondhatták: e tórum hozzásegítette őket ahhoz, hogy a jelen lévő gazdasági és politikai vezetők még jobban megismerjék a sajátos helyzetükből adódó, még megoldatlan gondjait.

Békessy Gábor

Beilleszkedés, ötletbörze

Komlón, a Kőbányánál jó hangulatban zajlott le az ifjúsági parlament. A győregyes-vezető adott jelentést az utolsó parlament óta eltelt időszak munkájáról, mélyen elemzte minden réteget, a gyermekgondozási szabadságon lévő kismamák, a katonafiatalok, a börtönt viselt dolgozók gondjait, problémáit is, kitér a lakás-, a bér-, az óvodahelyzetre, s arra, mennyiben segítik a fiatalok indulását, a kollektívába való beilleszkedését. A hozzászólásokban a fiatalok arra kérték a vezetőket, fordítsanak nagyobb gondot a beilleszkedésükre, a helyi klub jó működésére, a sportolási lehetőségek fellendítésére.

A Mélyfűró Vállalatnál annak ellenére, hogy csak ötven szülővel volt az ifjúsági parlamenten való megjelenés, mégis jól sikerült. A fiatalok elmondották, jónak tartják az eltöltött időt és szeretnék, ha ezt tovább folytatnák, kérték a több lakás szétosztását, a nagyobb fokú gépesítést, az anyagmozgatás segítését, a munkakörülegbéli javítását, az országos átlag alatt lévő fizetésekkel szembeállítását... A kirendeltség vezetője a felmerült problémákra reagált, és megígérte ezek felülvizsgálatát, megoldását.

Az EPFU komlói telepen aktív véleménynyilvánítás jellemezte az ifjúsági parlamenteket. Többen tettek fel a gazdasággal, a munkaszerzéssel, az anyagi támogatással, a kulturális lehetőségekkel, a sportlétesítmények kihasználtságával kapcsolatos kérdéseket. A beszámoló és a vita után a résztvevők elkészítették és elfogadták a vállalati intézkedési tervet.

Az előkészítetlen parlament ellenére igen sok hozzászólás, vélemény, javaslat hangzott el az Aknapiányoknál, amelyek elsősorban a KISZ-vezénység felé fordultak. A vállalat vezetői a KISZ-vezénységgel együttműködésben megvizsgálták a vállalat ifjúsági parlamenten képviselői majd a villamos üzem dolgozóinak közel egyharmadát kitérő fiatalokat.

A részt vevő fiatalok, a gazdasági, politikai vezetési véleménye az volt, hogy a harmadik alkalommal megrendezett tanácskozás az üzemi eredményes munkát végzett, betöltötte hitvallását, a fiatalok sajátos érdekeinek adott fórumot, tovább erősítette az üzemi demokráciát.

Kovács Lajos

Pálfi Diana

Kiváló minőség — magas kalóriatartalom

Komlón is folytatják az illetményezés kiadását

Szeptember 19-i számunkban megjelent „Illetményezés” című írásunkban szóba tettük, hogy a Komlói Szénlőkészítő Üzem nem tudja biztosítani a dolgozóinak jóabb illetményezését, illetve, hogy az addig kiadott szén minősége, a magas hamuszázalék miatt nem felelt meg az előírt követelményeknek. Puzser László, az üzem főmérnöke akkor ígéretet tett munkatársainknak, hogy szeptember végéig megoldást keresnek a gondok orvoslására.

A napokban ismét felkerestük a Szénlőkészítő Üzem főmérnökét, aki a következőkről tájékoztatott bennünket:

Szeptember utolsó napjainak kedvező fordulat történt azzal, hogy Zórákon két olyan fejtesz indult meg a termelés, amely naponta átlagosan ötven tonna magas fűtőértékű, egészen jó minőségű szénhez jutott bennünket. Azóta már mintegy hatvan tonnát kiadtunk az igénylőknek. Sajnos, a szeptember közepén tapasztalt értéklökés jelentősen alábbhagyott, s így a készleten lévő, tüzelésre kiválóan alkalmas illetményezés kiadása vonatkoztatva meg. Tekintettel arra, hogy az év végéig még kiadásra kerül, mintegy 1400 tonnányi szén tárolása gondot jelent számunknak, a következő napokban az igénylők kielégítését szeretnénk meggyorsítani.

v. j.

Fúvószenekari hangverseny-sorozat a Puskinban

Tavaly indult, így idén már a második évadját kezdte a fúvószenekari hangversenysorozat a pécszabolcsi Puskin Művelődési Házban, amelynek házigazdája a Mecseki Szénbányák Központi Fúvószenekarának tagjai. Az 1978/79-es évad első hangversenye tegnapi este került sor, mikor is a házigazdák mutatták be programjukat.

A következő hangversenyen, amely november 20-án kerül megtartásra, a rendező zenekar nyilvános minősítő versenye lesz. Az idei programot a Mecseki Fúvósütös zárja december 18-án. Január 29-én a Mecseki Ércbányászati Vállalat koncert fúvószenekara, február 26-án a Mecseki Szénbányák központi fúvószenekara, március 26-án a komlói Spirituálé Quartett és a Pécsi Utósegítők, április 30-án a MAV fúvószenekara és a komlói Banyász Fúvószenekar, majd május 28-án ismét a házigazdák adják műsorát. A hangversenyeket minden alkalommal 19 órai kezdettel rendezik.

Olcsóbban — többet

A borsodi szénmedence egyik legnagyobb üzeméből, Lyukó-bányáról az elmúlt héten a felszínre került az éves tervteljesítéshez szükséges tonna szén. A teljesítmény elérésében orosz-lánrészt vállalt a Pataki Sándor vezette százharminc tagú szociális brigád. A lyukói bányászati üzem határidő előtti teljesítésének értékét növeli, hogy több mint tízezer tonna szént tartalmazó termelési költség megtakarításával érték el.

Tovább erősítette az üzemi demokráciát

Október 13-án és 20-án az üzem sajátosságának megfelelően két területen: Pécséssé és Komlón rendezte meg az ifjúsági parlamentet a villamos üzem. A 291 30 év alatti fiatal képviselőiben 86-an vettek részt az üzemi demokrácia és jelentős fórumán. Az üzem gazdasági vezetősége formájában és tartalmában is színvonalas irásos beszámolót készített. Az irásos jelentést Szám István üzemvezető, Kanyar József pártvezetési titkár és Csabai Imre, a KISZ-vezetőség titkára tette kiegészítésével teljessé. A beszámoló vita követte, amelynek során 15 fiatal 25 témában mondott véleményt.

Többen foglalkoztak a külszínen dolgozó fiatalok lakásproblémáival, a szakszervezet és a KISZ kapcsolataival, a továbbtanulók — elsősorban a technikus/ minősítő tanfolyamokon résztvevők — kedvezményeivel, a pályakezdesi fiatalok beilleszkedésének kérdéseivel. A felvetett gondokra a jelenlévő gazdasági és politikai veze-

tők választ adtak. Néhány kérdésére írásban adják meg majd a választ, amelyek pedig nem tartoznak az üzem hatáskörébe, a vállalat vezetőségéhez továbbítják.

A vitát követően a parlament résztvevői az egyetértési jog alapján elfogadták az üzem ifjúsági törvényvel kapcsolatos intézkedési tervét. E igen részletes, foglalkozik az ifjúsággal minden területével. Ezt követően megválasztották azt a hat fiatalot, akik a decemberben megtartandó vállalati ifjúsági parlamenten képviselik majd a villamos üzem dolgozóinak közel egyharmadát kitérő fiatalokat.

A részt vevő fiatalok, a gazdasági, politikai vezetési véleménye az volt, hogy a harmadik alkalommal megrendezett tanácskozás az üzemi eredményes munkát végzett, betöltötte hitvallását, a fiatalok sajátos érdekeinek adott fórumot, tovább erősítette az üzemi demokráciát.

Kovács Lajos

MECSEKI BANYASZ

Az MSZMP Mecseki Szénbányák és Komlói város Bizottságának hetilapja

Felolvas szerkesztő:
DR. CSÓKA MAGDA
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Déryné utca 9.
és
7300 Komló, Pécsi út 42.
(Munkásszülő, I. emelet 14.)
Tel.: 11-337 (Pécs), 82-503 (Komló)
Üzemi: 13-40, 13-41

Kiadója:
Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Felolvas kiadó:
BRAUN KÁROLY

Készült Saphir 96-os
ofszet rotációs gépen
a Pécsi Szikra Nyomdában

Felolvas vezető:
SZENDRŐI GYÖRGY

Terjesztő: a Magyar Posta
Előfizethető:
a Mecseki Szénbányák Üzemében,
Komlón az üzemi munkaügyi csoportoknál és a városi bankban.
Index: 25 212
ISSN 0134-0956

„Ifjúsági parlamentek” Kossuth-bányán és az igazgatóságon

Fotó: Farkas Gábor és Kórédi Gábor

Anna Frank brigád

Ötvennégy községből jönnek az asszonyok

A Berek utcából a SZU-ba utazik a farmerszoknya

Minden üzemnél, vállalatnál vannak „ügyeletes” brigádok, akik jól dolgoznak, rendszeresen nyilatkoznak az újságoknak a munkáról, a gondokról, erről-arról. És mindenütt vannak olyan kollektívák, akik bár jól dolgoznak, soha vagy csak nagyon ritkán jutnak szóhoz. Ezek közé tartozik a Carbon Könyvnyomó Vállalat Anna Frank szocialista brigádja a bedolgozó üzemből.

A Berek utcában lévő telepen, lapostetejű, hosszúkás — barakképűre emlékeztető házban — dolgoznak, ahol a félig kész termékek befejezési munkálatait — gomblyukasztás, gombosztás, vasalás, tisztázást, csomagolást — végzik.

— Az első időkben nagyon sok volt a túlóra, muszály volt dolgozni, meghozta sokat — kezdi a beszélgetést az üzemi vezető barátságos, meleg szobájában, a nyolc évvel ezelőtt alakult brigád vezetője Balázs Mihályné. — A munka közben az együtt töltött sok idő és az azt követő kirándulások összehozták bennünket...

— A sok munkára most is szükség van, de nekem már nem is kell ilyenkor szólnom, mert látják az arcomon... — folytatja mosolygós Koncz Zoltán üzemi vezető.

A kollektíva összetétele jelenleg is vegyes. A 25 évestől a közelmúltban nyugdíjba ment legidősebb — 76 éves Annuska néni — igen széles az életkor-skála. Az eltöltött idő, illetve a szakképzettség szerint alakulnak az órabérek, 9 forinttól 13,50-ig, ami átlagban 2200 forintot jelent.

A sok munka és a kirándulások nemcsak a kezdeti időben volt összekapcsoló erő, de most is. Ebben az évben ötször keresték fel közösen a megye szép kirándulóhelyeit, Szigetvárt, Sikkóit, a Mecsek különböző pontjait. Ilyenkor a férfiak, gyermekek is mennek autóval, autóbuszal.

Ezekről a kirándulásokról azután hetekig beszélgetnek, feléleveníte az eseményeket, a mulatságos helyzeteket, a legszébb pillanatokat...

Színházba is el-ejírnak. Tavasszal látták Pécsset a „Cigányszerelem” és a „Nem élhetek muzikaszó nélkül” előadásait. Most a kaposvári színház egyik produkcióját szeretnék megnézni.

Nemcsak szórakozni járnak, komoly társadalmi munkát végeznek, patronárik a mindszentgodisai óvodát. Sokat tettek a közelmúltban tartozott gyermekintézmény belső szépítéséért, az ott lévő 26 apróságos szobák környezetben való, örömtelibe életéért.

Minden téren igyekeznek eleget tenni a kívánalmaknak. Öten tettek meás vizsgát a közelmúltban, jelenleg a szakmunkásképzőt végzi Molnár Lászlóné.

Orkándzsekitől kötényruháig, fűrdőköpenytől a farmerszoknyáig, huszonnégyféle termékkel 174 ezer darabot készítettek, s ezek nagy része exportra került. Tulajdonképpen már befejezték az idei tervet és átállnak a jövő évre. A most készülő „Rigó” férfi sportkötényt Hollandiába, a farmerszoknyákat a Szovjetunióba indítják.

— A mostanában készült termékek közül ez a holland a legnehezebb. A férfizokknál nagyobb a hibalehetőség, ezért több munkát igényel, igaz, jobban is fizetik — mutatja a csomagolásra készülő holmik a brigádvezető.

Ezt is és a többi is az 54 községen dolgozó 240 asszony küldi be hetente félkész állapotban a Berek utcában lévő üzemnek, s így az Anna Frank brigádának. Asszonyok dolgoznak a Carbonnak Nagymányoktól Drávakeresztúrig...

— Épp ezért nagyon nehéz a határidők betartása — folytatja az üzemi vezető — mert ha két-három asszony hét közben megbetelel, már nem tudja teljesíteni a reá eső tervet. Akkor aztán a befejező szalagon túlórázhatnak...

Ennek ellenére a termékek 96,7 százaléka volt I. osztályú áru, melyet Csehszlovákiába, NDK-ba, Szovjetunióba, Hollandiába, Franciaországba, Líbiába exportáltak.

— Jövő évi tervünkben szerepel a jobb minőség elérése. Ha nem 96,7, hanem 98 százalékos lesz az I. osztályú áruk aránya, már olcsóbban dolgoztunk, hiszen valutát kapunk termékeinkért, s nem kell pénzért, leértékelve idehaza eladni... Ezt persze jó munkával, fokozottabb ellenőrzéssel lehet csak elérni...

Ez már a jövő évi terv, mint ahogyan a jövő terve az újítások bevezetése, és a különböző vetélkedőkön való részvétel is. Es az is, hogy az ezüstjelvényt kicserehíthessék aranyra...

— páfi —

A brigádélet demokratizmusa

● Két évtized tapasztalatai

● Válságban a mozgalom?

A szocialista brigádmozgalom nagy ereje, hogy a szocialista társadalom igényeit mind hatásosabban tudja összekapcsolni a dolgozó emberek természetes törekvéseivel. Így van ez elsősorban a munkában, hiszen az ember a munkában valósítja meg önmagát, bizonyítani akarja képességeit és büszke, ha a rábízott feladatot jól oldotta meg. A legtöbb ember jellemző vonása a munkabecsület, a szakmai önérzet, amely nem tűri a hanyag, a felelőtlen munkát. Ugyanez elmondható a tanulásról, a művelődésről is. A dolgozók többségét érdeklik szakmájuk rejtelmei, a kulturális, a művészeti értékek. Nem utolsósorban a közösségi magatartás is jellemzőnek tekinthető. Az emberek igyekeznek mások hasznára is lenni, a nagyobb közösség dolgoival, a társadalom ügyeivel törődni. Mindezt, mintegy sürítve próbálta bemutatni az a kislílm, amit a rendezők vetítettek le a mecseki érc- és szénbányász szocialista brigádvezetők negyedik találkozásán, amelyet az alkalmával a szeszkek rendeztek a pécsszabolcsi Puskin Művelődési Ház nagytermében. Az „Ütközben” című filmben Komlós János az oknyomozó riporter szerepében egy vasas kollektívát fogatva próbált meg választ találni azokra a kérdésekre, amelyek óhatatlanul elhangoznak: vajon tényleg szocialistának nevezhető-e egy címet kapott brigád? Avagy, mitől válik szocialistává egy közösség?

Faggatódzva

A kérdéseket és a szemléletet persze ki-ki folytathatja, ám hogy a kérdések ösztönöztek közé szabályozzák a rendezők, a film nyújtotta tapasztalatok birtokában levőknek Koromai Péter, a BDSZ közgazdasági osztály munkatársát kérték fel előadónak, aki az üzemi demokrácia érvényesülését taglalta a szocialista brigádokon belül. A téma kibontása, mintegy alaphangot adott a vitának, hiszen a foltelt kérdések kivétel nélkül kapcsolódtak a két évtizedes múltra visszatekintő mozgalomban résztvevőket foglalkoztató dolgokhoz, sőt, mitőtülta azon megválaszolóra váró kérdésekkel, hogy a legtöbb ember szocialista brigádtagság nélkül is rendszeresen dolgozik, tisztességesen gondolkodik és viselkedik, ám a szocialista brigád mégis többet, külön ösztönző erővé vált. Miért van ez?

A dolgok sürűjébe vágyva mondta el véleményét Reichardt Sándor pécsbányászati szocialista brigádvezető, amikor a brigádok társadalmi munkatevékenységét elemezte, annak anyagi súlyának jellemzőit megemlítette: a bányavárosokban szinte megoldhatatlan feladat előtt állnának a tanácsok, ha a szocialista brigádok kommunista műszakjait honoráriumaival, felbecsülhetetlen társadalmi munkavállalásaikkal nem támogatná a gyermekintézményeket. Az előre tervező, nemcsak másról, hanem önmagukról is gondoskodó emberek célszerű tervezése csengett ki mondataiból, mikor megkérdezte: vajon nem lehetnének-e többet az öregeknek is? A demokrácia kérdésével kapcsolatban sokuk által mérlegelt problémát említett meg, mikor megkérdezték az üzemi szakzervezői szervek érdekében álló tevékenységét, hiszen azok mind függő viszonyban vannak az üzemek gazdasági helyzetével.

Az annak idején hagyományt teremtő ifjúsági brigádok problémáiról beszélt Deák László a MÉV IV-es bá-

nyász és mennyit egy más helyen dolgozó szakmunkás.

— Ahány brigád, annyiféle. Ahány brigádot, annyiféle — állapíthattuk ezt meg a bemutatott filmben is, hiszen lakott brigádtag „kacsalábban” forgó villában és lakott szuterén félkomfortban. Van, aki olvas és van, aki a kocsmában énekel az évi egy színházlátogatás-kor hallott operett dalait. És mégis ugyanazon brigád, azaz szocialista brigád tagjai — állapította meg Pomázi Sándor Zoltánról. — Dehát nem ilyen különbségek vannak-e a munkahelyi tevékenységükben is? Mert jó, hogy vállalatunknál védőruha lett a munkaruhá, ám mikor munkahelyet váltottak velünk, akkor elvették tőlünk a váltóruhát. Nos, legfőbb nem izdatunk bele a ruhába. A váltóruhát persze azóta visszakaptuk... Mint hogy megkapták a „Mester” címet azok is, akik hat héig tanultak Komlón, miközben a bányán írták nekik a síhtet. Persze megkapták a jutalmakat is, amiért elvégezték a tanfolyamot. Dehát kinek volt érdeke a tanfolyam elvégzése? Nem nekik?

A mérce, a mérték feltehetően összefüggő dolgok, folyamatok, ám hogy mi minden adódott e fogalmak értelmezéséből, példát mondtak rá a IV-es bányáuzemből érkezett Csoknya József és az Eredüsti Üzemből jött Jancsi József brigádvezetők. „Két évtizedes gyakorlati kellett ahhoz, hogy a feladatoknak rangsorolják, a teljesítményeket mérlegetljék, ahhoz, hogy végül is centivel, kilóval mérve megállapítsuk: mitől szocialista, avagy szocialistább egy brigád. Kérem mi ezt nem szeretjük, hogy 20 film megtekintése, öt színházlátogatás és 15 könyv elolvasása kell egy cím vagy fokozat kiérdemléséhez. Mind-azok teljesítése, még inkább tudatba épülésének ellenőrzése különben is lehetetlen. Ha ezen áll vagy bukik a mozgalom, akkor bizony alaposan válságban van... A tudat- és emberformálás ezen mutatók alapján történő értékelése a mozgalom huszadik évében ananokrisztusok. A közösségi kohézió minőségi méréséhez ma már pontosabb és okosabb lakmuspapírra van szükség, amivel természetesen vele jár az elismerés rendszerének felülvizsgálata is...”

— Sokan azt állítják, hogy a munkaverseny az anyagiasozás felé vitte el a brigádmozgalom. Kérdem én, mikor költözték annyit emberek tapasztalatait, látóköriük bővítését elősegítő kirándulások finanszírozására, mint most? Mind-ezt ma, mi megtehetjük, mivel munkánkat elvégezve megkapjuk érte a honoráriumot, ám az már visszafizetés szül közöttünk, hogy a prémium megvadásának fölemlítésével akarunk kényseríteni bennünket a kollektív szerződésben foglaltak felüli szabadnapjain természetesen való részvételre. Ezt éppen úgy nem tartom helyes-

nek, mint azt, hogy nem veszik észre azokat, akik a rendszer munkanapokon pihenik ki magukat a jobban fizető szabadnapj muszakokért vagy hogy egy brigád szakmát fizet a szinesebb, szemre tetesztelés brigádnaplók készítéséért, a jobb elbírálás reményében — állapította meg Simonovics Ferenc Pécs-Bánya-üzemből.

Dolgoz hibátlanul, dolgozz szocialista módon — mondják nekünk, mintha mind-ez nem volna alapvetően meghatározója a szocialista módon való élésnek. Csakhogy letünk-e valóban annyit az életmód megváltoztatásáért, mint amennyi ösztönözött pazarlunk néha a különben elvárható munkavégzésre? Vagy itt van az MM-akció, kérdem én: valóban tudják-e a művelődési osztály dolgozói, akik különböző jó szándékkal állítják össze a programot, hogy mi kell nekünk? Mit igénylünk, és mit bírunk el? ... A brigádmozgalommal kapcsolatban hadd mondjam el sok hiányosságokról, egyesek immár a brigádmozgalom válságáról beszélnek. Csakhogy ne felejtjük el: tétünk mi azért egyet s más. Indultunk valahonnan, és hogy hova érkezünk, azt is láthatjuk. Azt viszont már valóban jól kellett volna haladnunk, hogy úgy itéljük meg dolgozkat, hogy ki mondta. Gondolkodjunk inkább azon ma-már, hogy mit mondtak? Oko-sat avagy butaságot. Ha oko-sat, akkor szivletjük az elöl-sít meg. Ha butát, akkor kár rá az időt vesztegetni... — zárta a felszólaló sorát Szabó Illés Vasasbányáról.

A vitázókat követően reagált az elhangzottakra Kovács Endre, az SZMT közgazdasági osztályának vezetője, Koromai Péter, az ércbányászok részéről Simon Sándor, míg a szeszkek részéről Jambriček József megállapította, hogy a szocializmus az alkotó ember társadalma. Eredeirendjében első helyen a tevékeny, a képességeit szabadon kibontó dolgozó, a munka becsülete áll. A szocialista brigádmozgalom ennek a célkitűzésnek a tömegmértetű hordozója.

Kapu László
Fotó: Kóródi Gábor

Hurrá, fűtenek!

Tudom, a cím némi magyarázatra szorul, mivel az elmúlt héten még alaposan bemelegített bennünket az elkészült vasasok nyara, csak hogy este mégis közelebb vonultunk a radiátorhoz és kályhákhoz. Ugyan-azok mindeköz nappal, akik munkajellegűbb adódáson zárt helyiségben ülőfoglalozást végeztek, hiszen a kinti délutáni-mérséklet mégsem emelkedett három nap hosszúságúan 19 fok fölé. S hogy miért kellett ilyen hosszú magyarázó bevezető, az elmondani kívánt esemény elé, azonnal megérte az olvasó, ha elmondjuk: közel tízezer eladás után, október 15-én a radiátorok melegedéséért a Mecseki Szénbányák kutatási osztályának György-aknán dolgozó munkatársai. Nos, ők kiáltottak fel így: hurrá, fűtenek! Végül is, mint

kiderült, ezúttal is karón örültek, hiszen mánap már csak mint kellemes álom éhettett bennük a melegítő árasztó radiátorok emléke.

Ami késik nem múlik — állítja a közmondás, és, hogy a korai örömet nem követi hosszú bánat, az csakis azért volt, mert a sok bosszúságát okozó kezűt végül is kikapcsolták a szalgó-tásból és az Egyesült Izzó Pécsi elektronikai Gyára hőközpontjából épített hővezeték valóban elkészült. A próbálkozás alkalmával bejáratát végző üveveg-biztonság azonban rábított, hogy a fagybedőlővel esetleg a hideg víz szállítás csöve be- és szét-fagyhatna, így azok üveggyapotot történő burkolására kerekén egy hétet kaptak a kivételre. Végül is jobb később, mint soha alapon elmondhatjuk: igaz, hogy

október 15-től egy héti nem fűtöttek, ám az azt követő napokban már nem kellett átderogni a dolgozóknak, jóllehet a hőközpont, automata szabályozója még mindig nem érkezett meg Pécsre.

Minden jó, ha jó a vége — meglepéssel, akár pontot is lehetnének az évtizedes ügy, lapunk tavasszal számbalban készült cikk végére, ha ottjártunkkor nem szűrt volna szemét egy tarvalja, amely ugyancsak régen húzóda munka, György-akna épületeinek teljes átalakítását hivatott értékelni az ott dolgozókkal és az családtagjaikkal. A tarvaljban — falkák és ablakok csere! — látható, Ma már nem kell nagy-kabátban ülni, járni a kutatási osztály munkatársainak, ám a tére tervezett átépítési rajzokat látva egyszerűen fázni kezdünk... — kapu —

VELEM
VAGY
ELLENEM

ŐSZIRÓZSA, PIROS SZEGFŰ

– írja Hajdu Tibor, aki egyébként éppen alapvető fontosságú könyve e megállapítása után, zárójelben, mintegy előleges magyarázattal leszögezi, emlékeztetve a tudott tényre, hogy a két forradalom mindössze kilenc hónapig tartott, s tudjuk, mi következett utána: „A történelmi fejlődés és végpontja, a háború logikusan torkollt a forradalmakba: azt nem tudhatjuk, mi maradt volna meg az új rendből konszolidációja után, s mit vett volna át a régiéből. Az úgynevezett Horthy-korszaknak azonban külső tényezők által előszárazított kiterő volt a fejlődés természetes útján. Ha meg is szilárdult, tömegbázist is szerzett, s még bizonyos társadalmi-gazdasági vívmányokat, eredményeket sem vitathatunk el tőle; végül önön kiindulópontjára visszaérkező kanyar, zsákutca volna.”

A történelmi fejlődés tehát logikusan torkollt a forradalom első állomásába, abba az októberi éjszakába, amelyről megint csak Magyar Lajos érzékletes, pontos beszámolójából kell néhány mondatot, az, amelyben a Nemzeti Tanács székhelyének, az Astoria Szállónak néhány szobáját mutatja be: „Néhányszor tiz katona lézengett a hotel előtt, s csak a hallban volt élénkebb az élet. Igazolattak, s bebocsátottak... Az iroda a 105-ös számú szobában volt, mert a mellettünk levő szobában Várkonyi tábornok, a forradalom első foglya várta az események fejlődését... A telefonközpontok ekkor már a Nemzeti Tanács kezében voltak. Kapcsolást csak az Astoria kapott, s csak az Astoriába lehetett telefonálni...”

Magyar Lajos is megemlíti a közvetlen előzményeket, a forradalom előrelendítő események egyik legfontosabbikat, a lánchidi csatát is. Október 28-án este nagy tömeg gyűlt össze a Gizella téren (ma Vörösmarty tér), hogy meghallgassák a Nemzeti Tanács határozatait. (A tér egyik épületében volt a Károlyi-párt, a Függetlenségi és 48-as Párt helyisége.) Am csak szónoklatok hangzottak el, majd Buza Barna újságíró, volt képviselő, látva a tömeg hangulatát, azt ajánlotta Fényes Lászlónak (Nyíregyháza országyűlési képviselője, igen bátor, nyíltzavú újságíró volt): vezesse a tömeget a Várba, követeljük ott a tüntető Károlyi Mihály miniszterelnöki kinevezését. Fényes, aki jól ismerte az uralkodó körök véleményét, ellenzte a felvonulást. Telefonon beszélt a budapesti főkapitánnyal is. Elmondta, hogy izgatott tömeg gyűlt össze a téren. Sándor főkapitány válasza: *parancsa van a lövésre.* Amíg a beszélgetés folyt, egy mátyásföldi gépgyáros, mindenáron szerepelné kívánó politikai figura, *Friedrich István* (Később önmaga kinevezte ellenforradalmi miniszterelnök lett) elküldte magát: „*Testvéreim, megünnök Budára!*” A tömeg megindult, a Kossuthnót énekeltek. A menet elére Fényes, Buza és Friedrich álltak. Arra gondoltak, így talán békésen zajlik majd le a tüntetés. Am ez előre elhatározott leszámolást a rendőrség nem akarta halasztani. A korabeli haladó lapok szerint provokátorok fegyveréből a Lánchid felé tartó tömeg oldalán lövések hangzottak fel. A rendőrsort ekkor következett, majd kardlapozás, kaszabolás. Négyen oltmaradtak az utcakövön halottan, csak súlyos sebesült ötven-hatvan volt, könnyebben több százan megsebesültek...

Másnap reggel az ügyészség elkobozott több napilapot, amely beszámolt a lánchidi csatáról, és mert nyíltan tárogatta a Nemzeti Tanácsot. Még volt ideje az uralkodó osztálynak arra, hogy a „homo regius”, a király megbizottja, József főherceg útján kinevezze miniszterelnökké *Hadik János* gróf nagybirtokost – de az már nem tudott kormányt alakítani...

Megindult az áradat: egymás után jelentkeztek személyek, testületek, szervezetek a Nemzeti Tanácsnál, az Astoriában. „*A Nemzeti Tanács nem becsülte túl az elkésett Hadik-kormány értékét. Tudta, hogy már megindult feltartóztatatlanul a forradalom, s a király kormányának csak néhány napja van. Annál csodálatosabb, hogy semmit sem tett, mondván: ráér fellépni Hadik ellen, ha nem hajtó végre a Nemzeti Tanács kisajátított programját. Jobban lélt a zászlaja alá gyülekező forradalomtól, mint a veszére törő Hadiktól!*” – írja Hajdu Tibor.

Fz volt tehát az utolsó előtti nap a forradalom előtt. Október 30-án reggel az üzemekben még megindult a munka, holott az előbb megalakult Katonatanács és a baloldali szocialisták megbeszélést folytattak már a fontosabb gyárak megbízottjaival – a munkások ugyanis felkelést követeltek. Délelőtt a rendőrség budapesti főkapitányának tisztjei és altisztjei tartottak gyűlést a Gresham kórházban – itt úgy döntöttek, hogy nem lépnek fel répmozgalm elleni akciókban. *Biró Lajos*, *Ady* barátja ezen a napon írta „*Már út az óra...*” című vezércikkében: „*Nézzétek azokat, akik velünk szemben állnak és teljen el bizalommal a szívetek, látván kimondatahatatlanul gázos hitványágukat... ami ellen ma még a poklot akarták felesketni, annak holnap alázatosan kezét fognak csókolni... Az életük nem élet már. Festett kopszók. Az óra üt, és siiba kell szállniok!*”

Valóban ütött az óra: délben az üzemekben megválasztották a küldötteket a Munkástanácsba. A baloldali szocialistákkal az élen a munkások vörös zászlók alatt vonultak az utcára. Estefelé a király egyik tábornoka még le akarta tartóztatni a Katonatanács tagjait, de ez már nem sikerülhetett. Az utcán tiszték, katonák tömege kavargott a munkások, polgárok között – bicscra került elő, levették a király névbetűjével ékes sapkaszakát, megkezdődtek az utcai felesküvések, felesketések a Nemzeti Tanácsra. Ez volt az esküszöveg 30-án délután meg este: „*En esküszöm, s becsületek, Magyarország függetlenségéért, szabadságáért, ha kell, életemet is feláldozom, s a Magyar Nemzeti Tanács utasításait, parancsait mindenben híven követem!*”

Az Astoriában, az első emeleten, a Nemzeti Tanács szobáiban ott voltak a vezetők. „*Fényes László, aki akkor jött meg az inotai tanezredtől, amelyet a város ellen akartak parancsolni, Garami Ernő, aki nyugodt volt és hideg, mint mindig, Kunfi Zsigmond, akinek arcát pirosra festette az izgalom és lát, Garbai Sándor, Szende Pál, Purjesz Lajos, Hatvany Lajos báró, Kéri Pál, Biró Lajos és még néhány újságíró. Károlyi már hazament az Egyetem utcai palotába, amelyet a Bécsből hazajött magyar katonák őriztek... A katonai dolgokat Szántó Béla főhadnagy intézte... Hogy mi történt a kaszányában, azt nem tudtuk. Egyre jöttek a hírek, hogy a bosnyák zászlóaljok, harvát ezredek, csendőriks nyomulnak az Astoria felé, de nem érkezett meg az ellenforradalom egyetlen katonája sem... Az arcok belesápadtak és belepirultak a kockázatos játékba, lehetett megjegyzéseket hallani arról, hogy a nyakkunkkal játszunk, de az alaphangulat a láradtság volt és az álmisság. Ezek az emberek néhány nap óta éjjel-nappal tárgyaltak, tanácskoztak és azt hiszem, az lett volna a legfőbb vágyuk, ha követhetik Diner-Dénes József példáját. Nyugodtan lefeküdt a nagy lövöldözés után, s boldog álomban várta, hogy ki jön ébreszteni reggel: a csendőre vagy a diadal?... Az Astoria előtt csend volt, a város aludt, a kaszányok pihentek, s elgyérült még a katonák lövöldözése is!*” – írta az éjszakaról Magyar Lajos.

A reggel megjött; a városban a rendet ekkor már a fegyveres munkásgrádák tartották fenn. Csepelen és Kispesten Vörös Gárdának neveztek magukat a munkások fegyveres csapatai.

Reggel aztán kormány alakult, József főherceg még a király megbízásából nevezte ki miniszterelnökké Károlyi Mihályt „*Programról, föltételekről egyetlen szó sem esett köztünk. Az ellenfél föltétel nélkül megadta magát, és letette a fegyvert. Amikor ezt tudomásul vettük, a főherceg arra kért, hogy a kabinetet minél előbb állítsam össze. Azt feleltem, hogy természetesen, épp a mai helyzetben ezt én is kétszeresen fontosnak és sürgősnek tartom!*” – írta emlékiratában Károlyi Mihály.

Polgári demokratikus forradalom volt, polgári kormányt alakítottak és az egyik miniszter, a szociáldemokrata *Garami* írta meg magáról, hogy az elkövetkező időkben abban a mértékben, amelyben mind hidegebb lett a forradalmi lázban égők között és közöttem a viszony, mind inkább letem olyanok kedveltjévé, akikhez semmi közöm sem volt”. Garami ezt a jobboldalra célozva írta, de mint kereskedelmi miniszter államtitkárnak mindjárt a Gyáriparosok Országos Szövetsége, a GYOSZ igazgatóját *Méhely Kálmán* hívta meg... Ez történt az egész kormánnyal is.

Október polgári forradalma győzött. Az őszirózsa najaitól azonnal elindult a milliók forradalmis akarata, a piros szegfűk napja felé. Az ország 1919. március 21-e, a proletárforradalom felé tartott.

KÖZTÁRSASÁGOT!
Vértés Marcell az 1918-as polgári forradalom és a Tanácsköztársaság idején több plakátot rajzolt. Ezek közül az egyik legnevezetesebb a „Velem vagy ellenem”. Biró Mihály grafikus, festő és szobrász 1918-ban rajzolta a „Köztársaságot” című plakátot. Munkában először jelent meg monumentális ábrázolásban a lázadó, bilincsett szétzúzó magyar munkás alakja. Alkotásai nemcsak a tömegekre, de a művészekre is nagy hatást gyakoroltak.

Sokan írták meg annak az 1918-as októberi napnak az eseményeit, amelyet aztán az őszirózsa forradalom napjának neveztek el. Résztvevők, vezetők és kizártak. Ellenfelek, ellenségek, tábornokok és tőkéssek. Megírta – sok más szereplő mellett – a későbbi köztársasági elnök, Károlyi Mihály és a Károlyit az ország élére állító Nemzeti Tanács egyik legtevékenyebb tagja, a későbbi kommunista újságíró, Magyar Lajos is. Alighanem Magyar Lajos akkor, frissiben megírt munkájának van igazsága, amikor arra a kérdésre, hogy mikor kezdődött a magyar forradalom, néhány mondatban így felelt: „*Nagyon régen, akkor, amikor a nagybirtokosok az ország nyakára; akkor, amikor a nagytőkék szövetségével a megyei dicséretivel, és megcsinálta a mezőgazdasági és linántőkés osztályuralmát:... akkor, amikor összeálltunk Ausztriával, szövetségünk Németországgal, feladtuk nemzeti függetlenségünket; akkor, amikor a nemzetiségekkel szemben elkezdődött az úszító sovinizmus politikája. Akkor kezdődött, amikor Szerbiának ultimátumot küldtek, amikor idegen célokért harcot kezdtek az egész világon... A forradalmat... a háború érlelte ki, amely tökéletesen céltalan lett a mi számunkra az orosz cárizmus összeomlása után... Az egész magyar történelmet le kellene írni, Dózsa lázadásától kezdve Rákóczi, Kossuthon, Deákon, Tiszán át október 30-ig, hogy a forradalom minden indítóokát kiemezzük.*”

A közvetlen előzményekhez persze hozzátartozik, hogy a magyar munkásosztály amúgy is mélyesleges elkeseredettségét csak fokozta, hogy 1918 júniusában sortűzre adták a béremelés követelést munkásokra a budapesti MÁV Gépgyárban. A sortűznek négy halottja volt, és válaszul általános sztrájk tört ki, mintegy félmillió résztvevővel. Néhány nappal később a Magyarországi Szociáldemokrata Párt vezetősége leszerelte a sztrájkot. De az általános, félmillió megmozdulás után kisebb-nagyobb sztrájkok sora jelezte, hogy a mélyben gyűlik a harag. Parasztemozdulások is voltak. A hadseregben, az egymást követő csatavesztések, az általános fáradtság, a mind erőteljesebb békevágy együtt vitt a Monarchia fegyveres erejének felbomlása felé. Egyre-másra érkeztek haza orosz hadifogságból munkások, parasztek, akik tanúi voltak a cári hatalom bukásának. Példát emlegettek hát: 1918-ban mindennapos volt a jelszó: „*Csináljuk úgy, ahogy az oroszok!*”

Az Osztrák–Magyar Monarchia abraonsai egymás után pattantak le a sokáig tartósan hitt birodalomról. 1918. május elsején Liptószentmiklóson a szlovák politikuskok (közöttük a szociáldemokraták) nyíltan állást foglaltak a csehszlovák állam megalakulása mellett, követe a cseheket. Október első napjaiban, befejezve a politikai előkészületeket, megalakult Zágrábban a Déliszláv Nemzeti Tanács. A hónap második hetében megszületett (szociáldemokrata közreműködéssel) a Román Nemzeti Tanács. Október 16-á és 30-á között (az első dátum: annak a napja, hogy császári manifesztum jelent meg Ausztria föderális államalakításáról, a második a Vittorio Venetói osztrák–magyar csatavesztés napja) széthullott a Monarchia.

A tömeg sodró erejű mozgása mellett – sztrájkharoktól, tüntetésektől új államok megszületését eredményező nemzetiségi megmozdulásokig terjedt ez a mozgás – valóban csak mellékszíntér a magyar Parlament, amelynek ülésén Tisza István elismerte Károlyi Mihály megállapításának igazságát: „*a háborút elvesztettük!*” Am a szükséges következtetéseket levonni – ehhez még idő kellett.

A Magyar Nemzeti Tanács október 25-én alakult meg Károlyi Mihály Egyetem utcai palotájában. A Nemzeti Tanácsban a Függetlenségi és 48-as Párt (Károlyi-párt), a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, valamint a Polgári Radikális Párt vett részt. A pártok nem hoztak létre közös szervezetet, laza együttműködést alakítottak ki. „*Vezetőik időnként közös értekezletre gyűltek össze, ahol az eseményeket megbeszélték... A Nemzeti Tanács lényegében nem volt több mint a végre szervezethez jutott pártzövetség központi intéző bizottsága!*” – írja Juhász Nagy Sándor. A Nemzeti Tanács kiáltványa „*minden párt-, osztály-, vallási, nyelvi és faji szempontot félretéve*” fordult az országhoz. Célja – mint hirdette – igazi népképviselet híján a magyar nemzet képviselete volt. A parlament pártok a forradalom vezérkarát látták benne: pedig az elkerülhetetlen forradalom előestéjén funkciója elsősorban az új rend szervezése, a polgári tulajdonviszonyok és az országhatárok megőrzése volt. „*Viszonya a régi rendszeréhez? A Nemzeti Tanács alapítói tudták, hogy a régi rendszer már halott!*”

„Az óriás elért a csillagokig”

Amikor a XX. századi publicisztika, kultúra és közélet hírességei nyilatkoztak lapozgatjuk, olyan oldalakat is találunk, melyek az Októberi Forradalomról, a szovjet népről szólnak. A dicső győzelmek szemtanúinak hangját halljuk e lapokból a szocializmus frontjának hadijelentéseiről. A régi szavak a ma élőkhöz szólnak, akik tovább viszik a legnagyobb forradalom hat évtizede lobogó, hősi zászlaját.

Amikor Október világtörténelmi jelentősége még sokak számára nem volt világos, Nyugatról és Keletről felhangzottak az első rokonszenvező hangok. A szó művészei, a kultúra kiemelkedő képviselői hősiessé kiálltak a szovjetek országá mellett, amikor az imperialisták tizenégyfelől indítottak kereszt-hadjáratot a fiatal köztársaság megdöntésére.

A világ legkiválóbb emberei lelkesen üdvözölték „Október viharos hajnalát”. John Reed amerikai író, aki Október első krónikása volt, a következőket írta „Tíz nap, amely megrengette a világot” című könyvében: „A bolsevikok nem az uralkodóosztályokkal vagy más politikai vezetőkkel kötött kompromisszumokkal, nem is a régi állampévezet felhasználásával ragadták meg a hatalmat. De nem is egy kis csoport szervezett erőszakának segítségével érték ezt el... a bolsevikok hatalmas sikerének egyetlen titka abban rejlik, hogy a legszelebb népretek mélyesége és egyszerű törekvései valósították meg a régi lerombolások és elpusztítások munkájára szólították fel őket, hogy aztán a ledált romok során felépítsenek egy új világot...”

Anatole France, Romain Rolland és Henri Barbusse már október első napjaiban a szovjet nép barátjává lett.

Anatole France 1922-ben megírta a Szovjetországhoz szóló híres „Üdvözlés”-ét. Azt az országot ünnepli benne, amely hősiessé visszaverte az imperialista hatalmak támadását és... egy olyan hatalom első kísérletét produkálta a világ számára, amely a nép és a népet van... s amely olyan magvakat vetett, amelyek, ha a

sors kedvez nekik, dús természet hozhatnak Európa földjén”.

Csak találgathatjuk, hogyan örült volna Anatole France, ha meglátja: Október vetése milyen „dús természet hozott” Európára, Ázsiára és Latin-Amerikára számos országban...

Romain Rolland nagy figyelemmel követte a szovjet nép eredményeit a szocializmus építésében. A harmincas években tevékenyen harcolt a reakció sötét erőivel szemben, amelyek a Szovjetunió elleni támadásra készültek. Felemelte szavát a Szovjetország védelmében.

Henri Barbusse, aki az Októberi Forradalom 17. évfordulójára utazott Moszkvába, ott tartott beszédének „Az óriás tizenhét lépése” címet adta. Erről beszélt, hogy a reakció elleni küzdő emberek a Szovjetuniót hazájuknak tekintik. Az óriás tizenhét lépése... valóban életünk minden éve hatalmas lépés a jövő csúcsai felé. Azóta még negyennégy ilyen lépést tettünk. Az óriás, aki legyőzte a fasizmust, erőt gyűjtött, és elért a csillagokig. Fel-szabadított társai állnak ma már mellette, az európai, ázsiai és latin-amerikai szocialista országok.

Eszünkbe jutnak Bernard Shaw angol drámaíró és publicista szavai, melyek közvetlenül Lenin eszméiről szólnak.

— A jövő Leniné — mondta Shaw.

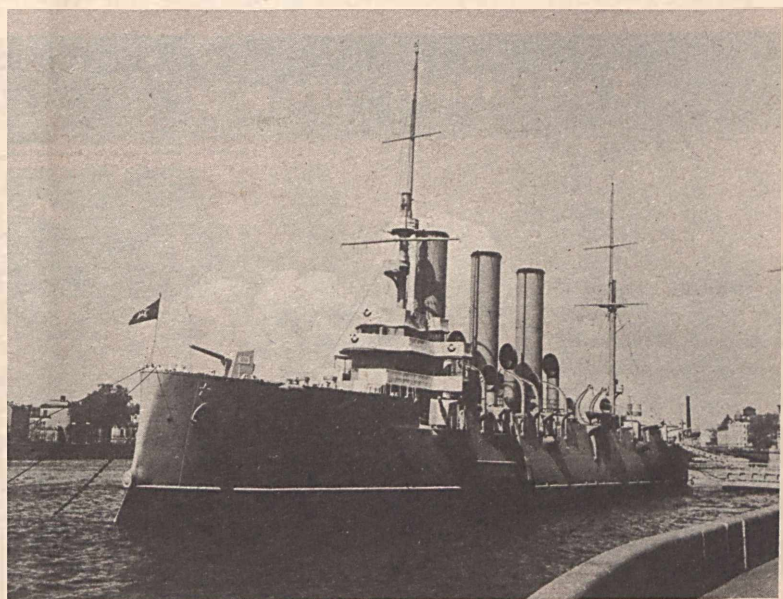
A nagy író 1950-ben eltávozott az élők sorából, miután kis híján egy egész zászadot élt. A lehető legnagyobb tisztelettel beszélt a szovjet nép hősiességéről és mélyeségein megértette, hogy e népnek a második világháborúban hozott áldozata mentette meg az egész emberiséget a fasizmustól.

— Lenin ma is ezer és ezer harcost lelkesít és nevel, akik teljes joggal viszik a szabadság ellenségeivel szemben vonuló soraikban a táblákat, melyeken a szavak olvashatók: „Lenin é!” — írja James Aldridge.

Az ő szavai, akárcsak a Szovjetunió más barátainak gondolatai annak bizonyosságát jelentik, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eszméi a Föld lakóinak évszázados vágyait és reményeit testesítik

meg. Jelképes jelentőségű tény, hogy az Októberi Forradalom 60. évfordulója előtt egy hónappal fogadták el a világ első ösztönző szocialista államának alkotmányát. Ez az okmány az állam alaptörvényében rögzítette a kommunizmus felé vezető út korszakos állomását, a fejlett szocialista társadalom felépítését. S ez nemcsak két hatalmas jelentőségű esemény véletlen egybeesése, hanem fényes bizonyossága annak, hogy Október eszméi, Lenin hagyatéka diadallal valósul meg.

Mihail Varsinyin
szovjet író

Az Auróra cirkáló

Századunk korszakteremtő eseménye

Az 1917-es októberi forradalom mélyeségein törvényszerű jelenség volt, amely a világimperializmusnak az első világháborút kirobbantató, végtelenig kiélezett válsága közepette jött létre. A kapitalizmus leggyengébb pontja az 1917-es Oroszország volt, ahol a tökéletes rendszer valamennyi gazdasági, társadalmi, politikai, nemzetiségi és ideológiai bűne jelentkezett. Mind-az országban kialakult a forradalmi helyzet és az a munkásosztály győzelméhez vezetett.

Az októberi szocialista forradalom valóban ösztönző forradalom volt, amelynek hatása kiterjedt minden dolgozó rétegre. A forradalom illethető és szervezője a kommunista párt volt, amelynek élén V. I. Lenin, a nagy gondolkodó és forradalmi stratégia állt. Az októberi forradalom győzelme a valóban tudományos marxista-leninista tanítás diadala volt. Lenin és a leninisták számára a marxizmus soha nem volt dogma, hanem a forradalmi cselekvés vezérfonalaként, a forradalmi cselekvésnek a példáját adta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. Lenin — Marxhoz és Engelshez hasonlóan — a tö-

meg forradalmi tudatát, a munkásosztály és élcsapata, a kommunista párt alkotó akaratát rendkívül nagyra tartotta és döntő szerepet tulajdonított annak. De ezt a tudatot és akaratot soha nem állított szembe a társadalmi fejlődés objektív törvényszerűségeivel. Lenin számára az igazság biztos ismérve a gyakorlat és csak a gyakorlat volt.

Az októberi szocialista forradalom alkotó megtestesülését mindenekelőtt a szovjet nép eredményei és vívmányai jelzik. A szovjet nép a társadalmi fejlődés objektív törvényeire támaszkodva, a forradalmi eszméitől vezéreltetve, rövid idő alatt fel tudja építeni a fejlett szocialista társadalmat, amelyet harmonikus társadalmi viszonyok, magas színvonalú gazdaság, tudomány és kultúra jellemez. Jelenleg a Szovjetunió adja a világ ipari termelésének 20 százalékát, bár az országban a Föld lakosságának csupán 6 százaléka él. A tizedik öt-éves tervben, amelynek megvalósításán most eredményesen dolgozik a szovjet nép, az ipari termelés további 36 százalékkal növekszik.

Ilyen óriási gazdasági fejlődést csak az új szocialista termelési viszonyok, Október eszméinek megtestesülése és a

nép munkában jelentkező, magas fokú aktivitása tette lehetővé.

Napjainkra felismerhetetlenül megváltozott a világ politikai térképe. Létrejött a modern fejlődés döntő erejévé vált szocialista világrendszer. Soha nem látott lendületet kapott a népek nemzeti-felszabadító mozgalma. Összeomlottak a gyarmatbirodalmak, s romjaikon több mint 90 nemzeti állam alakult.

A fejlett tőkés országokban a Nagy Október eszméinek hatására fellendült a munkásosztály felszabadítási mozgalma. Ma nincs a Földön olyan hely, ahol valamilyen formában ne nyilvánulna meg a népek társadalmi és nemzeti felszabadításáért folyó harc. Megvalósul az, amit Lenin előre látott: az imperializmus elleni harcban egységes folyamatra átvészölnek a különböző forradalmi erők és mozgalmak.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom valóban forradalmi változások kezdetét jelentette a nemzetközi kapcsolatokban. Először jelent meg a világ küzdőterén olyan állam, amely külpolitikájában meghirdette a népek szabadságának és függetlenségének, a békének a védelmét, harcot indított a nemzetközi enyhülésért, a békekés egymás mellett élés lenini

elveinek megvalósításáért. A Szovjetunió Kommunista Pártja ezeket az elveket követve hatékony békeprogramot dolgozott ki, amely sikeresen megvalósul és máris érezhető eredményeket hozott a népek számára.

Az októberi forradalom a békéért, az imperialista népiellenes háború elleni harcászata alatt ment végbe. Köztudomású, hogy a szovjet hatalom első törvénye a békéért szóló dekrétum volt. Ma a Szovjetunió a szocialista országokkal együtt küzd a békéért, a leszerelésért, a termőművelés katasztrófa veszélyének elhárításáért. Az egész világ ismeri azokat a szocialista országokból eredő kezdeményezéseket, amelyeket azért tettek és tesznek, hogy a Földön megszűnjön a békekés egymás mellett élés elvei és uralkodóvá válják az enyhülés.

Az októberi szocialista forradalom nemes eszméi ma a világ minden kontinensén embermilliók sokaságát ihletik, s jelszavuknak vallják a társadalom megújításáért, a szocializmusért és a kommunizmusért harcoló népek.

Fjodor Konsztantyinov
akadémikus

A Nagy Október és Európa

Európa anyagi és szellemi életének nincs olyan területe, hol ne lenne érezhető 1917 októberének hatása.

Mindenki elismeri, hogy a XX. század legnagyobb történelmi eseménye volt az Októberi Forradalom. Az esemény lényegének, egyfelől befolyása jellegének, másfelől Európa politikai történetére gyakorolt hatásának értékelésében azonban eltérések vannak. Ezeket az eltéréseket természetesen a nagy forradalom szociális, osztályteremtése határozza meg. A dolgozók, a néptömegek, politikai szervezetek szociális és politikai eszményképüket látják az 1917-es forradalomban. Ugyanakkor a burzsoázia képviselői a tömegtájékoztató minden eszközt felhasználják a Nagy Októberi Forradalom lényegének eltorzítására.

Ebből a célból felhasználják például annak okáért Aronald Taynebe, neves angol történész nézetét, aki a civilizációk történetére vonatkozó számos művével vált híressé. Taynebe tizenegy évvel ezelőtt, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójával kapcsolatban „Pillantás az elmúlt ötven évre” címen, nagy cikket publikált, amelyben támogatja azt az eszmét, hogy „Lenin missziója I. Péter tevékenységének folytatása volt, az 1917. évi bolsevik forradalom pedig a Péter által a XVII. században megkezdett forradalom felújítása”.

Emellett Taynebe teljesen figyelmen kívül hagyta az általa egybevetett történelmi jelenségeknek mind a méreteit, mind pedig a minőségét. Voltaképpen Péter — anélkül, hogy kibővítenék általuk tevékenységének jelentőségét — csupán azokat a tendenciákat fejlesztette, igaz, rendkívül radikálisan, amelyek még előtte kezdtek megnyilvánulni. Péter nemcsak hogy érintetlenül hagyta a feudális kizsákmányolás társadalmi rendszerét, hanem jelentősen meg is szilárdította a jobbjáratú földesúrnak uralmát, csupán némi teret engedve a kereskedelmi és ipari töké fejlődésének.

Ami az 1917-es forradalmat illeti, az egyenesen, elvileg különbözőt minden más forradalomtól, amelyek csupán a kizsákmányolás egyik formáját váltották fel a másikkal, mint ahogy ez a

XVII. századbeli angol forradalom, vagy a XVIII. század végén lezajlott nagy francia forradalom esetében történt.

Az Októberi Forradalom nagysága éppen abban rejlik, hogy véget vetett mindenféle kizsákmányolásnak, s ezzel mértékben és mélyeségben minden eddigit felülmúló társadalmi átalakulássá vált. Gyökeresen megváltoztatta a legnagyobb európai ország életének minden oldalát, megnyitván az utat az európai civilizáció legkiválóbb képviselői legmagasabb és legnemesebb eszményeinek megvalósulására.

A másik — Nyugaton nem kevésbé elterjedt — mélyeségein helytelen megítélés az, hogy a Nagy Októberi Forradalom természeténél fogva tartalmazott valami idegen az európai „klasszikus” civilizációtól és valamiféle sajátos, merőben „keleti” tendenciákat testesített meg.

Márpedig mindenki jól tudja, hogy a bolsevizmus a marxista tanítás alkotó alkalmazása volt Oroszország konkrét történelmi viszonyai között, annak a marxista tanításnak az alkalmazása, amely az olyan eszméeraklatok alkotó felhasználása alapján született meg, mint a francia utópisztikus szocializmus, az angol klasszikus politikai gazdaságtan az a német filozófia. Következésképpen: teljesen alaptalanok azok a kísérletek, hogy a szovjet forradalmat leválasszák az európai civilizáció fejlődésének fő vonaláról.

Az Októberi Forradalom értékelésében sokkal közelebb jár az igazsághoz Romain Rolland, aki 1929 októberében a következőket írta: „A Szovjetunió tíz esztendő leforgása alatt grandiózus és nehéz szociális kísérletet hajtott végre, amelynek sikere még nem mutatkozott meg véglegesen, de amely a régi Európának kétségtelenül az egyedüli hatalmas kísérlete egy új világ megteremtésére”.

Az európai országokban a széles néptömegek ismerték fel legkorábban ezt a megdöbbentően igazságot. Énnél fogva az imperialista háború elleni forradalmi és demokratikus mozgalom fellendülése volt az első nyilvánvaló eredménye annak a hatásnak,

amelyet október, Európa többi részére gyakorolt. Egyes országokban — például Németországban, Magyarországon — ez a mozgalom forradalomra csapott át. Igaz, hogy a körülmények kedvezőtlenül alakultak a felkelt munkások szempontjából és forradalmi megmozdulásaikat kegyetlenül elfojtották. Amde attól kezdve a szocializmusért Nyugat-Európa valamennyi országában megindult mozgalom gyors fellendülése, erősödése és terebélyesedése merőben új és hallatlanul erős tényezőnek bizonyult Európa politikai történelmében. Amikor az imperialisták hozzákendtek a Szovjet-Oroszország elleni fegyveres intervenció megszervezéséhez, a nyugat-európai országok dolgozóinak szolidaritási mozgalma, amely az „El a kezekkel Oroszországtól!” jelszóval zajlott le, rendkívül komoly akadálynak bizonyult a szovjetellenes tervek megvalósításában, s nagymértékben hozzájárult a győztes forradalom országai ellen folytatott „antant hadjáratok” kudarcához. Az Októberi Forradalom által Európa többi részére gyakorolt hatás legfontosabb eredménye azonban az újtípús proletár forradalmi pártok, a kommunista pártok megalakulása volt, amelyek az európai országok politikai történetének rendkívül fontos, új tényezőivé váltak.

Uralunk fenntartása érdekében a burzsoázia legtávolabbi látható képviselőinek októbertől kezdve rugalmasabb módszerekhez kellett folyamodniuk a bel- és külpolitikában. Kénytelenek voltak engedni a dolgozók szociális és demokratikus követeléseinek, ávatosabb külpolitikát folytattak, amelyben a közvetlen imperialista rablás módszereit pacifista jelszavakkal kényserülték előzni.

Mást, amikor a Nagy Október 61. évfordulóját ünnepljük, a legfontosabb és legaktuálisabb kérdés a világ első szocialista államának külpolitikai befolyása a béke kérdésének megoldására, az európai országok közti háború elhárításának feladatára.

I. Molcsanov
professzor

Testületi ülések

A tömegpropaganda középtávú terve végrehajtásának helyzete, valamint az üzemi cselekvési program elmúlt háromnegyed évének értékelése szerepelt az elmúlt héten Vasasbányász párt-végrehajtóbizottságának megtartott ülésén. Az üzemben folyó pártpropaganda munka alakulásáról Varga Lajos, vezető propagandista számolt be, míg az üzemi cselekvési program időarányos megvalósításáról Gerber György üzemvezető tájékoztatta az üzem pártbizottsága titkárának Klepák Ottmár elnökletével tanácskozó testületét. A jelentést is és a tájékoztatást a párt-végrehajtóbizottság egyhangúlag elfogadta.

Komló és Pécs kivételével

140 községből 3300 bejáró dolgozó

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottsága végrehajtó testületének elmúlt heti ülésén a vidékről bejáró helyzetével és a pártszervezetek ezzel kapcsolatos feladatairól készített jelentés megvitatását tűzték napirendre, dr. Schwarz József pártbizottsági titkár elnökletével.

Időszerű napirend

A jelentés előterjesztője Lázár László, a párt- és tömegszervezeti csoport vezetője volt. A jelentés megállapította, hogy a bányáipar jellegénél fogva különleges helyzetben van a többi ágazattal szemben. A nyersanyag kitermelésének lehetőségét meghatározta, a munkaadót helyből, de ennek kimerültével vidékről kell biztosítani. A Mecseki Szénbányák munkaadó-ellátásában mindig nagy szerepet játszott a vidékről bejáró dolgozók foglalkoztatása. Jelenleg 140 helységből – Pécs-Komló nélkül – 3366 dolgozó jár be naponta az üzemekhez. Ez a létszám a vállalati munkaadó-állomány több mint egynegyedét teszi ki.

A testületi ülésen meghatározták a pártszervezet feladatait is e témában. Fontosnak ítélték, hogy a pártszervezet rendszeresen kísérje figyelemmel a vidékről bejáró dolgozók helyzetének alakulását. Erősíteni szükséges az üzemhez, a munkahelyhez való kötődésüket, felelősségérzetüket. *Törekedni kell a jövőben a bejáró központok – például Mázasszászvár, Hosszúhát, Nagymányok, Hidas, Magyareregny, Bonyhád, Györe, Sásd, Iznyén és Majos – párt-szervezeteivel, tanácsaival a rendszeres kapcsolatok kiépítésére, a meglévők fejlesztésére.* Megszervezést igényel a bejárók ideológiai képzése, elsősorban a párttagoknál, de a többi dolgozóknál is. A jelentés vitájában több vélemény hangzott el, amelyek mind azt támasztották alá, hogy helyes és időszerű volt a téma napirendre tűzése és mielőbbi intézkedést igényel néhány részletkérdés. A testület a jelentést elfogadta és úgy határozott, hogy a témát a jövőben is rendszeres időközönként napirendre tűzik.

Második napirendként tájékoztató hangzott el az anyag-gazdálkodási feladatairól hozott 1977. augusztus 22-i állásfoglalás végrehajtásának tapasztalatairól, Zentai József titkárhelyettes előterjesztésében. Ezután a testület egyéb ügyeket tárgyalta. Cs. M.

Felkészülés a téle

AZ EDDIGINÉL JOBB ÜTÖGVELETET IGER A VÁROSGAZDÁLKODÁSI VÁLLALAT KOMLÓN

A téli előkészületekről szóló hírek minden évben arról tudósítanak, hogy az utak téli karbantartásával és hő-elakartással foglalkozó vállalatok, intézmények felkészülten várják a téli csapadékokat. Am, ha beköszönt a zimankós időjárás, megáll a tudomány, elakadt autóbuszok, járhatatlan utak jelzik, hogy az ígéretek ellenére hiba csúszott a karbantartó gépezetbe. Ismert körülmények ezek a komlói Városgazdálkodási Vállalat vezetői előtt is. Pintér Sándor műszaki igazgatóhelyettes ennek ellenére optimizmussal beszél arról, milyen felkészülést terveznek az idei tél előtt.

Bár várhatóan tényezőikkel mindig számolni kell, ebben az évben szeretnénk megoldani a munkákra vonatkozó előfeltételeket. Azon túl, hogy jelentősen javítjuk a technikai feltételeket, a gyorsabb és eredményesebb munka érdekében a munka jobb szervezésével is eredményesebbé kívánjuk tenni működésünket.

Hol tartanak az előkészületekkel?

Mivel tevékenységünk a gyalogjárdák és a lépcsőházak takarítására is kiterjed, már a nyári hónapokban elálltuk valamennyi házfelügyelőnek szóanyagot, amely azonnali beavatkozást tesz lehetővé, ha télires fordul az idő. Egy új tolmároló is készült az üzemben áll, amely idén végez először munkát a komlói utcákon. Ugyanakkor egy olyan MZ-traktort vásároltunk, amely miután letalta a havat, a sözést is elvégzi. Az utak megtisztítását gyorsítja és jelentősen csökkenti a kézi erő alkalmazását az idén bevezetésre kerülő konténeres szállítással. Minden eddiginél nagyobb mennyiségű, mintegy 5 ezer mássza söt tartalékunk az utak sózására.

Polgári védelem

A Baranya megyei Vízmű és a komló Városgazdálkodási Vállalat terepmentesítő alegysége, az 1978. évi kiképzési tervnek megfelelően, közös polgári védelmi gyakorlatot hajtottak végre október 20-án. A gyakorlatot megtekintették Weininger Attila és Király Ernő, vállalati pv-parancsnokok, Dicső István, az RBV szakszolgálat parancsnoka és Beregi Károly őrnagy, városi főzparancsnok.

A gyakorlat színhelye megfelelt a feltételezett veszélyes helyzetnek, így az alegységek állománya, az alkalmazás esetén szükséges rendeltetészerű feladatot gyakorolta.

A beosztott állomány polgári védelmi szakmai felkészültsége tovább bővült, eredményesen alkalmazták az egyéni védőeszközöket, a vegyi és sugármérő eszközöket – mondotta Beregi Károly. — Azt is megállapítottuk, hogy egy újabb és hasznos kezdeménnyel gyarapodott a komló polgári védelmi szakszolgálati erők felkészítése.

A NEB megvizsgálta

A közérdekű bejelentések helyzete

A közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló törvény végrehajtásának vizsgálatát végezte el a Komló városi Népi Ellenőrzési Bizottság. A vizsgált szervek: az áfész, a Városgazdálkodási és a Vízmű Vállalat, valamint a tanács műszaki és igazgatási osztálya. A témakörrel kapcsolatos jelentést dr. Köfaly Ede vizsgálatvezető előterjesztése alapján október 26-án tárgyalta meg és fogadta el a NEB. A testületi ülés munkájában – Fekete János NEB-elnök vezetésével — részt vett Morber János tanácselnök és dr. Farkas László városi vezetőnőgyűz.

Szerencsés volt a választás, mert olyan szervezetek és vállalatokat vizsgáltak, ahova legtöbb közérdekű bejelentés érkezik. A testület megállapította, hogy a szakszerű és tárgyilagos ügyintézéshez valamennyi vizsgált szervnél bizto-

sítottak a személyi és tárgyi feltételek. Túlnyomó többségben 30 napon belül adnak választ, illetve tesznek érdemi intézkedést. A tanács osztályai a közérdekű bejelentéseket politikai kérdésként kezelik, ezt kell tenniük a szolgáltató vállalat vezetőinek is. A városgazdálkodás esetében a NEB javasolja, hogy a vállalat a 30 napon túli intézkedésnél a bejelentőt ne csak a várható eljárásról, hanem ezt követően az intézkedés realizálásáról is tájékoztassák. Már a vizsgált eredményeként a beadványokat, tartalmuk szerint minősítik. Az áfész vonatkozásában a bizottság azt indítványozza, hogy az azonos hibákat elkövetőkkel szemben éljenek a fegyelmi, vagy a szabálysértési eljárás kezdeményezésének lehetőségével.

A második napirend keretében „A korszerű és gazdaságos termékek növeléséről, a gazdaságtalan termékek megszüntetéséről tett intézkedések és azok tapasztalatai a Carbondnál és a MOM komló gyárban” című vizsgálati jelentést vitatta meg a testület. A Weininger Attiláné, illetve a Klein József vizsgálatvezető által előterjesztett értékelést a Népi Ellenőrzési Bizottság — javaslati kiegészítésekkel — elfogadta. V. I.

Dunántúli kisvárosok tanácskozása Sárváron

Huszonegy dunántúli kisváros párt-, tanácsai és népfőnökségei adtak találkozókat egymásnak október 19-én és 20-án Sárváron. A Vas megyei Tanács vendégeiként megjelentek a résztvevők. Bors Zoltán tanácselnök vitaindító előadásban ismertette Vas megye településhálózatának fejlődését, a meglévő gondokat, majd Sárvár városvezető egyesületének elnöke adott tájékoztatót arról a mun-

káról, amelynek keretében tömegszervezetek együttműködésével — megoldják a város tisztaságával kapcsolatos feladatokat. Kiemelkedő eredményt értek el a szabad idő tej kiakításával, melynek keretében sétautakat, sportlétesítményeket és csónakázó tavakat építettek ki több hektáros területen. Ezután az Építési és Városfejlesztési Minisztérium főmunkatársa, dr. Körtendi Klára a településfejlesztés közötti komló problémákkal foglalkozott. Hazánk lakosságának jelentős része kisvárosban él, mondotta az előadó —, ezért nem közömbös, hogy ezeken a településeken milyen szinten teremtik meg az életvitelhez szükséges feltételeket.

A tanácskozás résztvevői végül a Törökzentmiklósi Tanács vb-titkárának előadásában megismerkedhettek egy új közigazgatási modellel, amelynek a lényege, hogy a lakosságot érintő valamennyi államigazgatási feladat egy szakszervezeti szerv keretében kerül lebonyolításra, mentesítve ezáltal egyeb ágazati feladatokat ellátó szakszervezeti szerveket. Ezzel az intézkedéssel jelentősen meggyorsul és koncentráltabbá válik a lakossági ügyintézés (pl.: anyakönyvi, építési engedély kiadása, szabálysértési eljárások, gyámügyi feladatok).

A küldöttek kétnapos program befejezéséket megismerkedtek Sárvár történelmi nevezetességeivel, közöttük a Nádasdy-várral.

Varga

V. I.

Ma: takarékosági világnap

Több mint öt évtizede, a világ takarékpénztárainak miklósi tanácsosának nyilvánították október utolsó munkanapját a takarékosági világnapnak; amelyről hazánkban tízezeredszer emlékeznek meg.

Ma: takarékosági világnap. Ez esemény ma már nem korlátozódik az eredetileg meghatározott napra, a fővárosban és vidéken sok helyen egész heti programokat, ezekben között a takarékosági népszerűsítő plakát- és rajzkiállításokat, vetélkedőket, a „legilletékesebbekkel”, a háziszervezeteknél anketákat szerveznek. A takarékosági világnapon számba veszik egy-egy terület eredményeit, a takarékosággal elért gyarapodást, és felhasználják az alkalmat az OTP szolgáltatásainak ismertetésére, további népszerűsítésére.

Az OTP, hagyományainak megfelelően, az idén is betétkönyvel ajándékozta meg a fővárosban és minden megyében az október 31-re, vagyis a mai napra virradó éjszaka elsőszületéit.

Jubileumra készülnek a komló tüzóoltók

Negyedszázados jubileumára készül a Komló városi Tűzoltóparancsnokság. Erre az alkalomra gazdag programot állítottak össze. Szinte ennek bevezetéséjéknél november első felében a komló tanács végrehajtó bizottsága értékeli a tüzóoltóparancsnokság munkáját.

November 17-én az Üttörő- és Ifjúsági Házban tüzóvédelmi kiállítás és ünnepi ülés lesz, ahol kitüntetések, jutalmakat, dicsőség okleveleket adnak át November 21-én a környező megyék tüzóoltóparancsnokságai és a Baranya megyei területén működő parancsnokságok sportolói sakk- és asztalitenis-versenyeken mérkőztek össze tudósukat. Az összetett győztes elnyeri a városi tanács különdíját.

November 24-én a Belügyminisztérium országos tüzóoltóparancsnoksága központi fúvózenekarának, valamint a BM Duna Művészegyüttesének jutalom-hangversenyére kerül sor a Zrínyiiben.

„Egymás szemében”

Irodalmi vitadélutánra került sor október 21-én a Baranya megyei Élelmiszerkereskedelmi Vállalat komló oktatási kabinetjében a 236-os számú ABC-áruház szocialista brigádjára látta vendégül a 232-es számú Bartók Béla és a gesztenyési, 223-as élelmiszerüzlet szocialista brigádjainak képviselőit. A vitadélutánon részt vett Bednár Rezső, a vállalat komló kirendeltségének vezetője és Szirák József, a vállalat párttitkára. A program bevezetőjéknél Kerekes Baláznán, a 236-os számú bolt szocialista brigádjának képviselője köszöntötte a megjelenteket, majd Fábri Istolya, a brigád egyik tagja részleteket olvasott fel Szilvási Lajos: „Egymás szemében” című — napló formájában megírt — regényéből. A résztvevők, minthogy maguk is olvasták a művet, behatárolt vitáztak a könyvről. Egyesek elítélték a regény főszereplőjének, Attilának az édesanyját viselkedését, mert ezzel bizalmatlanságot ébresztett lidában. Mások úgy vélekedtek, hogy az anya akkor nem tartott ki férje mellett, amikor az nehéz helyzetbe került és szükségére lett volna a feleség, a társ biztatására. A vitában nem voltak egyetelműek az apáról alkotott vélemények sem. Ugyanis az apa becsületos, munkáját és családját szerető em-

ber, aki a közös érdek mindenek fölé helyezte, még akkor is, ha ezzel családját elvesztette. Sokak véleménye szerint meg kell érteni az anyát is, hiszen még azok is elpártáltak a férje mellől, akik erre a felelős posztra állították rendcsinálós ügyeün. Mások azt hangsúlyozták, hogy a társadalom is felelős azért, hogy Attila és a vele egykorúak nem mindig látják tisztán, kinek van igaza. Hiszen azok, akikről a könyv szereplői a nagy igazságot várták, csak beszéltek az igazságszeretetről, de féltették az ésszerűtlen egzisztenciájukat, vagy éppen a felépített álomvilág. A fűhősök, Attila és Tamara, — akik már nem gyerekek, de még nem is felnőttek — vívódnak az egymás iránti érzelem és a felnőttek világában szerzett keserű tapasztalatok között. Ezt a bizonyoságot tükrözi a regény befejezése, ami egyben Tamara kérdése is: „Mi lesz velünk, szeplős? Mi lesz velünk?”

A vélemények összességéről elhangzott, hogy a szocialista brigádok is felelősek a fiatalok erkölcsi fejlődéséért. A vita megrendezéséért dícsért illeti a szervező és a résztvevő brigádokat, hiszen hasznos és tanulságos összejövetel volt. Cseresyváros tudósító

SZABAD IDŐBEN

Október 23-án nyílt meg Komlón, a Művelődési Központban a MŰZSEMI HONAP rendezvényeként a „Zsolnay Gyár 30 éve” című kiállítás. A nagyon szép Zsolnay-kerámiákat bemutató kiállítás Melldi Zsuzsa művészettörténész megnyitóját után igen sokan nézték meg. Felvételen a megnyitón készült. Fotó: Beck

keddtől keddig • keddtől keddig • keddtől keddig

NÉVNAPOK

október 31-től november 8-ig

- Kedd: Farkas, Szerda: Marianna, Csütörtök: Achilles, Péntek: Gyöző, Szombat: Károly, Vasárnap: Imre, Hétfő: Lénárd, Kedd: Okt. Szoc. Forr., Szerda: Gotfrid

ÉVFORDULÓ

HATVANOT ÉVEL EZE-LŐT, 1913. NOVEMBER 4-ÉN SZÜLETETT SÁGVÁRI ENDRE TISZTVESELO, A KOMMUNISTA IFJUMUNKÁS MOZGALOM KI-EMELKEDO VEZETOJE.

Egyetemi tanulmányai idején Budapesten ismerkedik a marxizmussal. 1936-tól a fővárosi előjáróság apparátusában tisztviselő. Hamarosan kapcsolatba kerül a munkásmozgalommal és belép a Magyarországi Szociáldemokrata Pártba. Kezdetben a budapesti VII. kerületi ifjúsági csoportokban tart előadásokat, szemináriumokat, majd az Országos Ifjúsági Bizottság munkatársa lesz. Ságvári Endre 1937-től a nyilas támadásokkal szembeni ifjúsági csoportok ellenakcióinak fő szervezője. A Tompa utcai nyilvános megtagadás után 8 hónapi fogházra ítélik. Kiszabadulása után Kulich Gyula közvetlen munkatársaként irányítja az OIB-i csoportok kiépítését, a munkás-paraszti ifjúsági találkozók szervezését. 1940-től az OIB titkára és a Kommunista Magyarországi Pártjának tagja. A háború befejező éveiben végzett aktív ellenállási tevékenység miatt 1944. július 27-én a csendőrmozdók megkísérik Ságvári Endre letartóztatását, de nem adja meg magát és fegyverrel a kezében hősi halált halt.

Tizenkettes névadó

Névadóra gyűlte össze szombaton délelőtt a Puskin Művelődési Házban Pécs-Bányászmező dolgozói, a meghívott névadószülők, vendégek és az ünnepelt apróságok. A Pécs-Bányász Alkalmozási Iskola diákjai műsorral, majd egy-egy szál szegéllyel kedveskedtek, ezt követően pedig Lovics Imre, az üzem KISZ-bizottságának titkára mondott köszöntő szavakat és átadta a KISZ, a szakszervezet ajándékát a szülőknek, a gyermekeknek. Az értekezési csomagok öngyermektartókat, étkeztetőket, játékokat tartalmaztak. Ezt követően a díszes emlékkönyvbe bejegyezték a gyermekek - Kozmann Zsolt, Kozmann Mánika, Vass Norbert Mihály, Ferencsik Domokos, Lakatos Andrea, Németh Ferenc Zoltán, Dancsák Zoltán Attila, Csák Mánika, Kurdi József, Somogyi Eva, Turi Ildikó, Csóki Gergely - nevét.

Munkarend a Mecseki Szénbányánál. November 4-én, szombaton teljes munkanap. November 5-én, vasárnap a szombati munkarend érvényes. November 6-án a heti pihenőnap. November 7-én a NOSZF 61. évfordulójának ünnepe.

Testületi ülésen tárgyalta Kossuth-bánya párt-vezetői bizottsága az előkészítő pártalapszervezet jelentését. A beszámoló arra válaszolt, hogy a taggyűlések hogyan töltötték be feladatukat az alapszervezet munkájában. A második napirenden tájékoztatás; hallgatott meg a testület a politikai oktatás beindulásáról.

Bensőséges ünnepség keretében Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbánya igazgatója pénteken megnyitotta és átadta rendeltetésének a „Lisz-zs-klub” Déryné utcai helyiségeit. Fotó: Kórdi

Mongol diákok a megyei tanácsban. Az 501-es Ipari Szakmunkásképző Intézetnél tanuló mongol fiatalok november 3-án reggel 8 órakor a megyei tanács veb-terében a művelődésügyi osztály vezetői fogadják. A találkozáson a mongol fiatalok tájékoztatót kapnak a megye életéről, munkájáról, majd kirándulás keretében Pécs városával és a megye jellegzetesebb településeivel ismerkednek.

Gépjárművezetők versenye. A Baranya megyei Közlekedésbiztonsági Tanács komlói szakbizottsága október 27-én gépjárművezetők részére rendezett versenyt az Esperantó téren.

Tapasztalatsere-látogatás. A Borsodi Szénbányák szakszervezetei bizottságának meghívására október 26-28-ig, a Mecseki Bányáktól tapasztalatsere-látogatáson vettek Keszler Ferenc, Jambriček József és Csóti Ferenc.

KIOSZ-taggyűlés Komlón. A Kisiparosok Országos Szövetségének helyi csoportja október 30-án este 6 órakor taggyűlést rendezett, amelyen megemlékeztek a KIOSZ 30 éves jubileumáról és beszámolót tartottak az elmúlt féltévi munkáról, valamint a kisiparosok társadalmi, szociális helyzetéről.

Közölkív olvasóinkkal, hogy 45. lapszámunk a kettős ünnep miatt november 9-én jelenik meg.

Közlemény

Felhívják Komlói város lakosságát a Komlói városi iskola tanulóinak szülői értekezletére október 31-én kerül sor.

Olvasót kapnak az 1978. október 1., 1978. június 30. napja közötti időben született gyermekek. Az olvasók az 1978. október 1. napján született gyermekek adatait kapják meg, amelyben az olvasók napja és órája, valamint helye pontosan fel van tüntetve. A feladat elvégzése érdekében bethatják az időpontok feltételeit betartva.

Az olvasók a szülők listát kaphatnak az iskolától megkérve. Kérjük a szülőket, hogy amennyiben gyermekük a fenti körbeírásokba tartozik, az adatait akkor is jelezzék meg, ha idezőtt nem kapnának kézhez. Kálnóczy, Dávidföld, Mecsekfalva, Bócsa és III-45. számú, Pécsföld (szénrendelés: október 31-én, de 10.30-tól 11.30-ig; Szilvási, Alkalmi út) rendelés: 31-én, 14 óráig. (Eltérően az elmúlt hétben megjelent időpontok, amikor 10.30-tól 11.30-ig volt az időpont megjelölés.) Belváros, Gazdaság, Somogy, Záh-puszta, Újtelep, Mánika, Kossuth-telep, rendeltetés: 31-én, du. 10.30-14.30-ig.

Bővülő kisipari szolgáltatás. Komlón, a nagyipar közelében egy cipész és egy kő-ábrázoló kisiparos szolgáltató helyiséget épít, ahol elérhetően a következő év elején megkezdik működésüket.

PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ KAMARASZÍNHÁZA (Pécs)

Színház tér 2.): Október 31-én, kedden 19 órakor: Oriáscecsém. 1-én, szerdán 19 órakor: Nyulak Margitja. 2-án, csütörtökön 19 órakor: Néma leve. 3-án, pénteken 15 órakor: Nyulak Margitja. 4-én, szombaton 19 órakor: Néma leve. 5-én, vasárnap 19 órakor: Néma leve. 6-án, hétfőn 19 órakor: Néma leve. 7-én, kedden 19 órakor: Néma leve.

A „KOMLÓI VÁROSI MŰVELŐDÉSI KOZPONT” HETI AJANLATA:

„MAJUS 1.” MŰVELŐDÉSI HÁZ: Családi lap klub: 2-án, csütörtökön, 16.30-kor: Az alkoholisztikus időszerű problémái c. előadás. Előadó: dr. Dombay Sarolta. Közben: az „Egészségükre” című film vetítése. 5-én, vasárnap, 19.30-kor, az Út-törő és Ifjújászi Ház nagyeremben Bitskey Tibor előadói estje. 2-től 12-ig, a MÁV pályaudvar várótermében Takács Péter és Gondos János amatőr festők kiállítása.

VÁROSI ISKOLAMŰZEUUM (Komlói, Kossuth tér 1.):

Alkalmozási iskola kiállítás. „A Zsolnay gyár 30 éve” címmel a kiállítás november 8-ig tekinthető meg.

ÜTTORÓ. ES IFJUSÁGI HÁZ (Komlói, Kossuth L. u.):

6-án, hétfőn, 9 órakor: Játsszunk együtt. 3. osztályosok a meseklubban. 6-án, hétfőn: Emléktúra a NOSZF évfordulóján.

PUSKIN MŰVELŐDÉSI HÁZ (Pécs, Toluházi u. 119.):

November 2-án, csütörtökön 19 órakor: A Mecseki Szénbányák KISZ-küldöttékezelete. BITTNER ALAJOS MUNKÁS-klub (Erzsébettelep): 31-én, kedden 18 órakor: Radófi-est.

KULTÚROK KLUBJA:

2-án, szerdán, 18 órakor: Játsszál velünk, nevéss velünk! Játékest.

KODÁLY ZOLTÁN MŰVELŐDESI HÁZ (Pécs-Vasas I.):

November 5-én, vasdnap 18 órakor: Megemlékezés a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére. Közreműködnek a vasasi pávakör, valamint az általános iskola művészeti csoportjának tagjai.

ZRINYI MŰVELŐDÉSI HÁZ:

Titkárműközpont tanfolyam: 31-én, kedden, 17 órakor: Munkajogi ismeretek. Előadó: Gyenge András. 2-án, csütörtökön, 17 órakor: A vezetés fogalma, funkciói. Előadó: dr. Erhardt Imre.

KOMLÓI SZÉNELŐKESZÍTŐ ÜZEM:

31-én, kedden, 14.30-ór: Utassy József tartó olvasó találkozót. Klubhelyiség: 7-én, kedden 14.30-ór: ünnepi műsor a NOSZF évfordulójára alkalmból. Közreműködik a Steinmetz Szakközépiskola kórusa.

MAGYAR

KEDD 9.30: Tévétorna (ism. - sz.) 9.45: Francia nyelv. (középisk. II. o.) 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz. Magyar nyelv és írodalom. (ált. isk. 2. o.) 10.20: Irodalmi Ajánló-műsor. Gyerekeknek (ism.). 11.05: Elővilág. (ált. isk. 7. o.) 12.05: Földrajz. (ált. isk. 5. o.) 15.05: Szó-ra-ka-té-nusz. (ism. - sz.) 15.25: Elővilág (ism.). 16.00: Földrajz (ism.). 16.28: Hírek. 16.35: Vadkacskák világában. Román dokumentumfilm (sz.). 16.45: Melyiket az ázerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. A dísznévnyerés (ism.). 17.45: Műsor 40 fakan - riportműsor. 17.50: Mindenki iskolája. 3. Földrajz. 18.00: 3. Biológia. 18.35: Veszély II. A Horizont szerkesztőség műsora. 19.00: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Tévétorna (sz.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Dolgozók Magyarul beszélő szovjet filmsorozat. XIII/5. rész: Széthullás. (sz.) 21.05: Panoráma. Jelenségek a világpolitikában. 21.35: Zene, zene, zene. Kórkép (sz.) 22.35: Tv-híradó 3.

MASODIK MŰSOR

20.00: Merre járál tegnap S... e. S. Nagy István szerzői estje (ism. - sz.) 20.35: Tv-híradó 2. 21.15: Az utolsó gyolagos. Juggalos rövidfilm (sz.) 21.25: Reklám. 21.30: A Földön élő töltött idő. Magyarul beszélő svéd filmsorozat. V/5. rész (sz.).

SZERDA

8.50: Tévétorna (ism. - sz.) 9.05: Környezetismeret (ált. isk. 1. o.) 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz. Magyar nyelv és írodalom (ált. isk. 1. o.) 10.20: Dolgozók Magyarul beszélő szovjet filmsorozat. XIII/5. rész. A széthullás. (ism. - sz.) 11.25: Delta. Tudomány híradó (ism. - sz.) 12.05: Lehet egy kérdés több? Vétélkedő-műsor. (ism.) 14.25: Környezet-ismeret (ism. - sz.). 14.55: Szó-ra-ka-

MASODIK MŰSOR

18.34: Kísérleti matematika (ált. isk. 1. o.) Ismerkedés Gumlószággal. 18.50: Francia nyelv-tanfolyam. 19.05: Ország nyelv (ált. isk. 6. o. - sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Ismeretlen magyar szerző: Constantine és Victoria. A Kéltől Jókai a XVII. századból. Az Egeri Várszínház előadása egy felvonásban, felvételről. 21.05: Tv-híradó. 2. 21.25: Rubens és kora. Balga képtörténeti film. 21.50: Kaland az égyben. Magyarul beszélő angol film (sz.). 22.40: Reklám.

TV műsor

PÉNTEK

7.50: Tévétorna (ism.) (sz.) 8.05: Történelem (ált. isk. 8. o.) 9.05: Kísérleti matematika (ált. isk. 1. o.) 10.05: Matematika. (ált. isk. 5. o.) Az átmeneti tantárház. A téglalap és a négyzet területe. 11.05: Matematika. (ált. isk. 7. o.) A paracelogramma terület. 12.05: Világéret. (középisk. IV. o.) Az ember kialakulása - II. rész. 13.05: Honvédelmi ismeretek. Ösztöndíjazási óra. (középiskolásoknak) Mit vár a hadsereg a bevonultól? 14.00: Történelem (ism.) 14.35: Kísérleti matematika (ism.) 14.55: Matematika (ált. isk. 5. o. - ism.) 15.20: Matematika. (ált. isk. 7. o. ism.) 15.45: Világéret (ism.) 16.35: Hírek. 16.40: Pedagógusok fóruma. (ism.) 17.15: Játék a betűkkel. 17.40: Reklám. 17.45: Iskolai végzettség: nincs. A Pécsi Kézrtéri Stúdió műsora. 18.30: Dp perc meteorológia. 18.35: Napok, évek, évtizedek. A Horizont Szerkesztőség műsora (sz.) 19.00: Reklám. 19.10: Esti mese (sz.) 19.20: Tévétorna (sz.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Delta. Tudományos híradó. 20.25: A börtön. Magyarul beszélő angol tévéfilm. (sz.) 21.45: Fiatalok órája (sz.) 22.45: Tv-híradó 3.

MASODIK MŰSOR

20.00: Régi dallamok. 20.15: Dp perc meteorológia (ism.). 20.20: Megérni az állam. Szovjet rövidfilm (sz.). 20.45: Tv-híradó 2. 21.05: Mikroszomsz. Bardom, Barabk Béla (ism.) 21.45: Az özvegyem. Magyarul beszélő NSZK tévéfilm (sz.).

SZOMBAT

8.03: Tévétorna. 8.10: Iskolatévé. Kamera. Film- és tévésztársítási műsor középiskolásoknak. 8.40: Fizika színház. Ripartmúsor (sz.). 18.35: Reklám. 18.45: Egyillő fontos hang-jegy (sz.). 19.00: Ciovizió (sz.). 19.05: Tévétorna (sz.). 19.15: Önnepi köszöntő. Elmondja: Győrfi Imre, az MSZMP KB titkára (sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Szombat, vasdnap, hétfő. Komédia három felvonásban. A József Attila Színház előadása felvételen. 22.05: Muszorgszki: Egy kiállított képek. Zangoron előadja: Nyikolaj Demidenko (sz.). 22.35: Tv-híradó 3. 22.45: Kézenfekt. Magyarul beszélő angol film (sz.) (16 éves felülieknek).

MASODIK MŰSOR

20.00: Csajközelki: VI. szimfónia. Vesznyil: Herbet von Karajan (sz.). 20.15: Fiesta. Bolgár rövidfilm (sz.). 21.30: Tv-híradó 2. 21.30: Megmenteni a várost. Lengyel film (sz.).

VASÁRNAP

8.50: Tévétorna (ism., sz.) 9.05: Hajrá franciák! Filmvígjáték (ism.). 10.35: Húszéves a Kérszínház (ism.). 11.30: Reklám. 11.35: Játék a betűkkel (ism.). 14.48: Tut-Anc-Amon Egyiptom. XIII/1/1. 15.10: Együtt a garda. Ripartfilm. I. 15.20: Beszélj meg... - Vízióműsor. 15.55: Hírek. 16.00: Alganizátor nagy napján! Ripartfilm (sz.). 16.30: Nemzetközi találkaba-bajnokság. 17.30: Reklám. 17.35: A vásári komédiától az új

MASODIK MŰSOR

17.53: Szabó György-Hajdufy Mikló: Mire a levelek hullanak, Tévéfilm (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Zene mindenkinek (sz.). A Holland és a Magyar Tv közös műsora. 21.00: Tv-híradó 2. 21.20: Wuthenow kapitány. NDK tv-film (sz.).

MASODIK MŰSOR

17.53: Szabó György-Hajdufy Mikló: Mire a levelek hullanak, Tévéfilm (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Zene mindenkinek (sz.). A Holland és a Magyar Tv közös műsora. 21.00: Tv-híradó 2. 21.20: Wuthenow kapitány. NDK tv-film (sz.).

MASODIK MŰSOR

17.53: Szabó György-Hajdufy Mikló: Mire a levelek hullanak, Tévéfilm (ism., sz.). 19.30: Tv-híradó. 20.00: Zene mindenkinek (sz.). A Holland és a Magyar Tv közös műsora. 21.00: Tv-híradó 2. 21.20: Wuthenow kapitány. NDK tv-film (sz.).

SZERDA

1. műsor: 17.10: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: Humoristák klubja. 19.15: A konyha nagy mestereinek kiállítása. 19.20: Rajzfilm. 20.30: Belgrádi történelem. 21.30: Híradó. 22.05: Zenacsaládunk nemzetközi találkozása.

CSÜTÖRTÖK

1. műsor: 17.10: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: Humoristák klubja. 19.15: A konyha nagy mestereinek kiállítása. 19.20: Rajzfilm. 20.30: Belgrádi történelem. 21.30: Híradó. 22.05: Zenacsaládunk nemzetközi találkozása.

PÉNTEK

1. műsor: 17.10: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: Humoristák klubja. 19.15: A konyha nagy mestereinek kiállítása. 19.20: Rajzfilm. 20.30: Belgrádi történelem. 21.30: Híradó. 22.05: Zenacsaládunk nemzetközi találkozása.

SZOMBAT

1. műsor: 17.10: Magyar nyelvű híradó. 17.45: Gyermekműsor. 18.15: Tudomány. 18.45: Humoristák klubja. 19.15: A konyha nagy mestereinek kiállítása. 19.20: Rajzfilm. 20.30: Belgrádi történelem. 21.30: Híradó. 22.05: Zenacsaládunk nemzetközi találkozása.

VASÁRNAP

1. műsor: 9.00: Magyar nyelvű műsor. 9.30: Gyermekműsor. 10.00: Vont a hóban. 10.20: Vasárnap délután. 19.30: Híradó. 20.00: A sasok kondúr. 21.05: Karaván - Belgrád. 21.35: Híradó. 21.55: Sport.

2. műsor: 16.30: Okélvívás. 18.00: Kézlabda. 19.30: Híradó. 20.00: Barabk, a karmester. 21.40: Francia film.

